

Governor of Sint Maarten

STATEN VAN SINT MAARTEN			
Ingek. 17 FEB 2021			
Volgnr. 15/418/20-21			
Par.	AV	AG	

Aan de Staten van Sint Maarten
T.a.v.: De voorzitter de heer Rolando Brison
Wilhelminastraat 1
Philipsburg
Sint Maarten

Philipsburg, 16 februari 2021

Kenmerk : LV-20/0008

Onderwerp : Ontwerplandsverordening tot vaststelling jaarrekening 2016

Geachte heer Brison,

U wordt hierbij aangeboden het ontwerplandsverordening tot vaststelling van de jaarrekening 2016, ter verdere behandeling.

DE GOUVERNEUR VAN SINT MAARTEN

drs. E.B. Holiday

Staten van Sint Maarten
Zittingsjaar 2020-2021-144
No.1

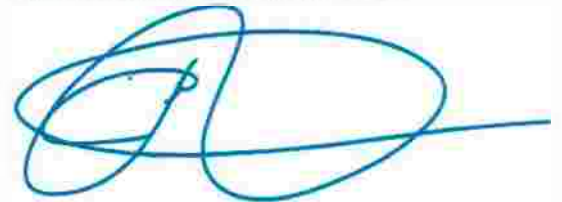
Landsverordening tot vaststelling van de
jaarrekening van Sint Maarten voor het dienstjaar
2016
(*Landsverordening tot vaststelling jaarrekening
2016*)

AANBIEDING

De regering biedt de Staten ter goedkeuring aan een ontwerp van
Landsverordening tot vaststelling van de jaarrekening van Sint Maarten
voor het dienstjaar 2016 (Landsverordening vaststelling jaarrekening
2016).

De memorie van toelichting, die het ontwerp vergezelt, bevat de gronden
waarop het rust.

Philipsburg, 16 februari 2021
De Gouverneur van Sint Maarten



drs. E.B. Holiday

Staten van Sint Maarten
Zittingsjaar 2020-2021-144
No. 2

Landsverordening, van de
tot vaststelling van de jaarrekening van Sint Maarten
voor het dienstjaar 2016 (Landsverordening
vaststelling jaarrekening 2016)

ONTWERP

IN NAAM VAN DE KONING!

De Gouverneur van Sint Maarten,

In overweging genomen hebbende:

dat het noodzakelijk is ter uitvoering van artikel 100, vierde lid, van de Staatsregeling, en conform de strekking van artikel 52 tot en met artikel 55 van de Comptabiliteitslandsverordening, de jaarrekening van het Land over het dienstjaar 2016 bij landsverordening vast te stellen teneinde de ministers te ontlasten ten aanzien van het door hen gevoerde financieel beleid en beheer;

Heeft, de Raad van Advies gehoord, met gemeen overleg der Staten, vastgesteld de onderstaande landsverordening:

Artikel 1

De jaarrekening voor het dienstjaar 2016, welke de periode beslaat van 1 Januari 2016 tot en met 31 december 2016, wordt vastgesteld overeenkomstig bijlage 1 bij deze landsverordening.

Artikel 2

Ter kennisname van de Staten zijn, conform artikel 54, tweede lid, onderdelen a en b, van de Comptabiliteitslandsverordening, bij deze landsverordening gevoegd:

- a. de accountantsverklaring en het daarbij behorende verslag van de accountant van het Land van 10 december 2018 als bijlage 2; en,
- b. het verslag van de Algemene Rekenkamer: 'Financial statements of Sint Maarten 2016', als bijlage 3.

Artikel 3

Deze landsverordening wordt aangehaald als: Landsverordening vaststelling jaarrekening 2016.

Artikel 4

1. Deze landsverordening treedt, zodra deze in het Afkondigingsblad is geplaatst, in werking met ingang van de eerste dag van de zevende week na de datum van bekrachtiging.
2. In afwijking van het eerste lid, treedt deze landsverordening:
 - a. in werking met ingang van de eerste dag van de derde week na de beslissing van het Constitutioneel Hof indien de Ombudsman een zaak aanhangig heeft gemaakt als bedoeld in artikel 127, derde lid, van de Staatsregeling; of,
 - b. niet in werking indien het Constitutioneel Hof oordeelt dat deze landsverordening niet verenigbaar is met de Staatsregeling.

Deze landsverordening wordt met de memorie van toelichting in het Afkondigingsblad geplaatst.

Gegeven te Philipsburg,
De Gouverneur van Sint Maarten

De Minister van Financiën
d.d.

De Minister van Algemene Zaken
d.d.

Memorie van Toelichting Jaarrekening 2016



Bijlagen: Controleverklaring SOAB
Rechtmatigheidsonderzoek ARS
Nota van Bevindingen ARS

Landsverordening



SINT MAARTEN



2016

JAARRAPPORT

Inhoudsopgave

Voorwoord

Voorwoord	6
A. Verslag over het afgelopen dienstjaar	7
A.1. Algemeen	7
A.1.1 Evaluatie beleid	8
A.1.2 Bedrijfsvoering	8
A.1.3 Analyse financiële resultaten	9
A.2. Parlement en Hoge Colleges van State	12
A.2.1 Evaluatie beleid Parlement en Hoge Colleges van State	14
A.2.2 Bedrijfsuitvoering Parlement en Hoge Colleges van State	18
A.2.3 Analyse financiële Resultaten Parlement en Hoge Colleges van State	23
A.3. Ministerie van Algemene Zaken	25
A.3.1 Evaluatie beleid Ministerie van Algemene Zaken	27
A.3.2 Bedrijfsvoering Ministerie van Algemene Zaken	29
A.3.3 Analyse financiële resultaten Ministerie van Algemene Zaken	32
A.4. Ministerie van Financiën	34
A.4.1 Evaluatie beleid Ministerie van Financiën	36
A.4.2 Bedrijfsvoering Ministerie van Financiën	36
A.4.3 Analyse financiële resultaten Ministerie van Financiën	37
A.5. Ministerie van Justitie	40
A.5.1 Evaluatie beleid Ministerie van Justitie	42
A.5.2 Bedrijfsvoering Ministerie van Justitie	44
A.5.3 Analyse financiële resultaten Ministerie van Justitie	45
A.6. Ministerie van Onderwijs, Cultuur, Jeugd en Sport (OCJS)	47
A.6.1 Evaluatie beleid Ministerie van OCJS	51
A.6.2 Bedrijfsvoering Ministerie van OCJS	56
A.6.3 Analyse financiële resultaten Ministerie van OCJS	61
A.7. Ministerie van Volksgezondheid, Sociale Ontwikkeling en Arbeid (VSA)	63
A.7.1 Evaluatie beleid Ministerie van VSA	66
A.7.2 Bedrijfsvoering Ministerie van VSA	69
A.7.3 Analyse financiële resultaten Ministerie van VSA	71

A.8. Ministerie van Toerisme, Economische Zaken, Verkeer en Telecommunicatie (TEZVT)	72
A.8.1 Evaluatie beleid Ministerie van TEZVT	77
A.8.2 Bedrijfsvoering Ministerie van TEZVT	78
A.8.3 Analyse financiële resultaten Ministerie van TEZVT	80
A.9. Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening, Milieu en Infrastructuur (VROMI).....	82
A.9.1 Evaluatie beleid Ministerie van VROMI	86
A.9.2 Bedrijfsvoering Ministerie van VROMI	92
A.9.3 Analyse financiële resultaten Ministerie van VROMI	95
B. Controleverklaring	96
C. Jaarrekening.....	105
C.1 Balans.....	105
C.2 Rekening van baten en lasten.....	106
C.3 Kapitaaldienst	107
C.4 Kasstroomoverzicht	108
C.5 Grondslagen voor de financiële verslaggeving en resultaatbepaling.....	109
C.6 Toelichting op de balans	113
C.6.1 Materiële vaste activa	113
C.6.2 Financiële vaste activa	114
C.6.3 Debiteuren	115
C.6.5 Liquide middelen	117
C.6.6 Eigen vermogen	118
C.6.7 Voorzieningen	120
C.6.8 Langlopende schulden	121
C.6.9 Overige kortlopende schulden	122
C.6.10 Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen.....	123
C.7 Toelichting op de posten van de rekening van baten en lasten gewone dienst	125
C.7.1 Baten belastingen	125
C.7.2 Baten vergunningen.....	126
C.7.3 Baten concessies, fees en overige bijdragen van instellingen.....	127
C.7.4 Ontvangen bijdragen en subsidies.....	128
C.7.5 vrijval voorzieningen	128
C.7.6 Overige baten	128
C.7.7 Bijzondere Baten.....	129
C.7.8 Personeelskosten.....	130

C.7.9 Goederen en diensten	131
C.7.10 Sociale Voorzieningen.....	133
C.7.11 Subsidies en Overdrachten	134
C.7.12 Afschrijvingen	135
C.7.13 Rente	136
D. Gebeurtenissen na Balansdatum	137
Staten bij de Jaarrekening	140
Staat 1: baten en lasten per hoofdstuk, deel 1/3	140
Staat 1: Baten en lasten per hoofdstuk, deel 2/3.....	141
Staat 1: Baten en lasten per hoofdstuk, deel 3/3.....	142
Staat 2: Kapitaaldienst per hoofdstuk, deel 1/2	143
Staat 2: Kapitaaldienst per hoofdstuk, deel 2/2	144
Staat 3: Recapitulatie rekening van baten en lasten en kapitaaldienst, per hoofdstuk.....	145
Staat 4: Kapitaaldienst op projectniveau.....	146
Staat 5: Overlopende projecten boven NAf 1 miljoen.....	146
Staat 6: Deelnemingen, deel 1/2	147
Staat 6: Deelnemingen, deel 2/2	148
Staat 7: Uitgegeven (langlopende) geldleningen collectieve sector	149
Staat 8: Opgenomen (langlopende) geldleningen collectieve sector.....	150
Staat 9: Gewaarborgde geldleningen	151
Staat 10: Overige garantieverplichtingen	151
Staat 11: Niet uit de balans blijkende rechten en verplichtingen, deel 1/2	152
Staat 11: Niet uit de balans blijkende rechten en verplichtingen, deel 2/2	153
Staat 12: In het dienstjaar en voorafgaande dienstjaren opgelegde aanslagen	154
Staat 13: Personeelssterkte	155
Staat 14: Subsidies op detailniveau, deel 1/5.....	156
Staat 14: Subsidies op detailniveau, deel 2/5.....	157
Staat 14: Subsidies op detailniveau, deel 3/5.....	158
Staat 14: Subsidies op detailniveau, deel 4/5.....	159
Staat 14: Subsidies op detailniveau, deel 5/5.....	160
Staat 15: Verloop van de aan het Land toegekende subsidies en bijdragen.....	161
Staat 16: Balans Collectieve Sector, deel 1/3	162
Staat 16: Balans Collectieve Sector, deel 2/3	163
Staat 16: Balans Collectieve Sector, deel 3/3	164

Staat 17: Rekening van baten en lasten Collectieve Sector, deel 1/3	165
Staat 17: Rekening van baten en lasten Collectieve Sector, deel 2/3	166
Staat 17: Rekening van baten en lasten Collectieve Sector, deel 3/3	167
Staat 18: Rekening van baten en lasten op functieniveau, deel 1/10	168
Staat 18: Rekening van baten en lasten op functieniveau, deel 2/10	169
Staat 18: Rekening van baten en lasten op functieniveau, deel 3/10	170
Staat 18: Rekening van baten en lasten op functieniveau, deel 4/10	171
Staat 18: Rekening van baten en lasten op functieniveau, deel 5/10	172
Staat 18: Rekening van baten en lasten op functieniveau, deel 6/10	173
Staat 18: Rekening van baten en lasten op functieniveau, deel 7/10	174
Staat 18: Rekening van baten en lasten op functieniveau, deel 8/10	175
Staat 18: Rekening van baten en lasten op functieniveau, deel 9/10	176
Staat 18: Rekening van baten en lasten op functieniveau, deel 10/10	177
Bijlage 1: Literatuurlijst	178
Bijlage 2: Lijst van gebruikte afkortingen.....	179

Voorwoord



MINISTER OF FINANCE - SINT MAARTEN **MINISTER VAN FINANCIËN - SINT MAARTEN**

Het eind 2018 schrijven van een voorwoord bij de jaarrekening 2016 van Sint Maarten is bepaald geen indicatie dat de Overheid het financieel beheer op orde heeft. Dat moge enerzijds zo zijn, anderzijds zijn er voldoende aanwijzingen dat er wel degelijk vooruitgang is geboekt die vertrouwen in de toekomst geven ondanks de enorme tegenslag die het land Sint Maarten in haar totaliteit na balansdatum in 2017 heeft moeten incasseren.

Na jaren van tekorten laat de jaarrekening van 2016 een relatief klein negatief saldo (Naf 8,4 miljoen) zien dankzij materiele tegenvallers in de personeelskosten (pensioenpremies en ziektekosten) en sociale voorzieningen (ziektekosten pp-kaarhouders), wat aangeeft dat, met de nodige hervormingen op die gebieden, begrotingen met overschotten in de toekomst mogelijk moeten zijn. Investerings in financieel beheer, in kostenbeheersing en met name ook in de heffing en inning van belastingen, zijn juist nu nog eens extra cruciaal om financiële tegenslagen in de jaren 2017 en 2018 zo snel mogelijke te compenseren en binnen de kortste keren tot een gezonde financiële positie te komen en een voor allen acceptabel voorzieningenniveau. Het onlangs gepresenteerde financieel herstelplan leidt ons daarheen.

In dit verband dient tevens aandacht geschonken te worden aan de deelnemingen, zoals haven, luchthaven, utiliteitsbedrijven, die per eind 2016 niet alleen een boekwaarde vertegenwoordigen van 45% van het balanstotaal, maar waarvan de waarde voor het land, na de orkaan in 2017, van essentieel belang is gebleken en verder strekt dan de waarde in de balans van de Overheid. Goed financieel beheer en "good corporate governance" is van levensbelang voor het land Sint Maarten. Dit geldt overigens niet alleen voor de deelnemingen maar ook voor de entiteiten die deel uitmaken van de collectieve sector, zoals de Uitvoeringsorganisatie Sociale- en ziektekostenverzekeringen en het Sint Maarten Medical Center, het geldt ook voor entiteiten die door de overheid worden gesubsidieerd met belastinggeld van ons allen, voor entiteiten zoals het Algemeen Pensioenfonds Sint Maarten en de Centrale Bank van Curaçao en Sint Maarten. Allen spelen een verantwoordelijke rol in het welzijn van het land met een voorzieningenniveau om trots op te zijn.

De jaarrekening 2016 die veel aan informatiewaarde heeft gewonnen en de mogelijkheden voor de toekomst laat zien geeft samen met een eendrachtige en verantwoordelijke aanpak, ondanks de tegenslagen in 2017, vertrouwen in de toekomst.

Perry F.M. Geerlings
De Minister van Financiën

A. Verslag over het afgelopen dienstjaar

A.1. Algemeen

De begroting 2016 is op 31 maart 2016 vastgesteld door de Staten, Landsverordening begroting 2016 AB 2016 no. 15. In de begroting 2016 is voor het eerst rekening gehouden met nog te compenseren tekorten van de afgelopen dienstjaren. In de begroting 2017 is voor het eerst het actieplan verbetering financieel beheer opgenomen, hiermee is het financieel beheer vanaf 2017 een belangrijke aandachtspunt binnen het overheidsapparaat.

De wettelijke voorschriften voor het opstellen van de begroting en jaarrekening staan beschreven in de Comptabiliteitslandsverordening van Sint Maarten (hierna CV) AB 2010 GT. no 23.

De CV schrijft voor dat de jaarrekening over een dienstjaar vóór 1 september van het jaar volgende op dat waarop zij betrekking heeft wordt opgesteld door de Minister van Financiën. In verband met de malware aanvallen op de geautomatiseerde financiële administratie heeft het Ministerie van Financiën geïnformeerd dat de oplevering van de jaarrekening 2016 van het land uitgesteld zou worden tot 31 oktober 2017. Op 6 september 2017 werd Sint Maarten getroffen door orkaan Irma, waarna het land enorme schade heeft geleden. De dienst comptabiliteit, onder anderen, moest met spoed verhuizen naar het nieuwe overheidsgebouw, en heeft hierdoor enige tijd niet gefunctioneerd waardoor de oplevering van de jaarrekening tot medio 2018 werd opgeschort.

De jaarrekening 2016 van Sint Maarten heeft betrekking op de periode 1 januari 2016 tot en met 31 december 2016 en is de zesde jaarrekening van het Land Sint Maarten. In dit verslag geven wij een algemene toelichting van de resultaten in de jaarrekening, een evaluatie over het beleid, lichten wij de bedrijfsvoering toe en analyseren wij de financiële resultaten van de ministeries van Sint Maarten.

In november 2016 heeft er een regeringswisseling plaatsgevonden. Dit is de zesde regering sinds 10 oktober 2010 en zoals met voorgaande regeringswisselingen heeft dit zowel negatieve als positieve effecten gehad op het overheidsapparaat. Dit heeft als consequentie dat over het algemeen bestaande beleid uitgevoerd wordt zonder of met weinig belemmering. Aan de andere kant wordt nieuw beleid stopgezet, veranderd of vertraagd bij de uitvoering. Alhoewel het verbeteren van het financieel beheer centraal staat, voor elke regering, zijn er nog geen zichtbare stappen ondernomen, die tot structurele oplossingen hebben geleid met betrekking tot een aantal dringende zaken.

Ook zijn naar aanleiding van de natuurrampen in 2017 veel lopende beleidsvoornemens die hun oorsprong hadden in 2016 stopgezet om plaats te maken voor de wederopbouw van Sint Maarten. Met de geleden schade kan er redelijkerwijs geconstateerd worden dat er in de komende begrotingsjaren zich grote tekorten zullen voordoen. Vanuit Nederland is in samenwerking met de Wereldbank US\$ 580 miljoen geormerkt voor de wederopbouw van Sint Maarten. Het 'Nationaal Recovery and Resilience Plan' (NRRP) is opgezet en zal herstel inspanningen bijstaan en de overheid van Sint Maarten ondersteuning bieden met duidelijk omschreven ontwikkelingsdoelstellingen en capaciteitsondersteuning voor effectieve, efficiënte en transparante projectuitvoering. Blijkens het NRRP is hiervan Naf 50 miljoen direct gegaan naar nodige liquiditeitsondersteuning. In het onderdeel D van dit rapport, gebeurtenissen na balans datum, wordt er nader ingegaan op het NRRP.¹

¹World Bank (16 april 2018), *The Netherlands and World Bank Sign US\$ 580 million agreement for Sint Maarten's recovery and resilience post Irma*, <http://www.worldbank.org/en/news/press-release/2018/04/16/the-netherlands-and-world-bank-sign-us580-million-agreement-for-sint-maartens-recovery-and-resilience-post-irma>
Geraadpleegd: 1 Juni 2018

In deze jaarrekening zijn een aantal verbeteringstrajecten op te merken:

- Uitbreiding bijdrage door de betreffende ministeries op het evaluatie van beleid, bedrijfsvoering en financiële analyse per ministerie;
- Project waardering gebouwen (onder de materiele vaste activa) opgestart. Project is inmiddels stopgezet vanwege de enorme geleden schade door de orkanen Irma en Maria op 6 september 2017 en 20 september 2017 respectievelijk. Vastgestelde waardes van voor de orkanen Irma en Maria zijn ook niet langer van toepassing;
- Opname van de duurtoeslag berekening in de niet uit de balans blijvende verplichtingen;
- Opname van de Overheidsziektekosten regeling tekorten van 2012 tot en met 2016;
- Juiste en volledige opname van de schuld aan APS;
- Juiste en volledige opname van de schuld aan Telem;
- Juiste en volledige verwerking van de boedelscheiding conform de eindrapport van februari 2017.
- Juiste en volledige opname van de opbrengsten economische vergunningen en fees door verbeterde afstemming met de subadministratie van de dienst Economische Vergunningen, Ministerie van TEZVT.

A.1.1 Evaluatie beleid

De CV (artikel 10, lid 2) schrijft voor dat de begroting een afzonderlijk financieel onderdeel bevat waarin de financiële gevolgen voor en de dekking door het Land van nieuwe beleidsvoornemens of toezeggingen met betrekking tot het te voeren beleid worden vermeld. Vervolgens dient het verslag bij de jaarrekening volgens de CV (artikel 32, lid 2) in ieder geval een uiteenzetting te bevatten of en in hoeverre tevoren met betrekking tot de beleidsvoornemens die tot het desbetreffende dienstjaar waren geformuleerd zijn gerealiseerd. Dit proces loopt momenteel nog steeds niet geheel naar behoren. Het overheidsapparaat zal in de komende jaren prioriteit moeten geven aan het uitwerken van gebruikte “best practices” naar wettelijke en beleidsmatige processen die in hun volledigheid worden uitgevoerd.

In de onderdelen, A.2.1, A.3.1, A.4.1, A.5.1, A.6.1, A.7.1, A.8.1 en A.9.1, van deze jaarrekening wordt er nader op ingegaan op het evaluatie van beleid van Parlement, Hoge Colleges van State en de Ministeries. Hierin wordt een opsomming van geplande en voltooide beleid aangegeven. Voor nadere toelichting wordt verwezen naar de individuele jaarverslagen van Parlement, Hoge Colleges van State en de verschillende Ministeries.

A.1.2 Bedrijfsvoering

Volgens de CV (artikel 41, lid 2) is de minister die met het beheer van de betreffende functies in de begroting is belast, verantwoordelijk voor de doeltreffendheid en doelmatigheid van het beleid dat aan de begroting ten grondslag ligt, alsmede voor de doelmatigheid van de bedrijfsvoering van een ministerie. Onder andere in de jaarrekening moet hierover verantwoording worden afgelegd.

Opzetten van een goed functionerende Administratieve Organisatie en Interne Controle afdeling (AO/IC) is hierbij van groot belang voor het Ministerie van Financiën en de Overheid in zijn geheel. De organisatie is zo sterk als zijn zwakste punt. Zonder een goed functionerende AO/IC afdeling is het moeilijk te bepalen wat de zwakte punten zijn om deze zo nodig te verbeteren en te versterken. Het is ook van belang bij het versterken en het onderhouden van het financieel beheer, welk een terugkerende punt blijft bij het jaarlijkse controle en rechtmatigheidsonderzoek van de jaarrekening van Sint Maarten. Bij het voltooien van het actieplan verbetering financieel beheer moet de Overheid een goed functionerende AO/IC afdeling

hebben die regelmatig controles uitvoert om de kwaliteit van het beleid en de resultaten van de verantwoording te monitoren en behouden.

Het proces met betrekking tot het vaststellen en verantwoording afleggen over de bedrijfsvoering loopt, evenals het proces ten aanzien van beleid, nog niet naar behoren. In de jaarrekening 2015 van Sint Maarten was er een beginsel gemaakt om de bedrijfsvoering van Parlement, Hoge Colleges van Staat en per Ministerie toe te lichten. Een verdere invulling van dit hoofdstuk zal in de komende jaren centraal staan. Verbetering hiervan ten opzichte van 2015 kan al genoteerd worden in deze jaarrekening.

A.1.3 Analyse financiële resultaten

De Landsbegroting 2016, AB 2016, no. 2, is op 2 februari 2016 goedgekeurd. In het dienstjaar 2016 hebben er geen officiële begrotingswijzigingen plaatsgevonden.

Resultaat gewone dienst

Het resultaat 2016 op de gewone dienst bedraagt afgerond NAf 8,4 miljoen negatief, waar een resultaat van circa NAf 25,3 miljoen positief begroot was. Dit betreft een lagere realisatie van circa NAf 34 miljoen. Deze lagere realisatie wordt met name veroorzaakt door het volgende;

Betreft	Toelichting	Effect realisatie vs begroting
APS	Extra schuld aan APS van NAf 19 miljoen over voorgaande jaren. Begin 2016 was een Debt Payment Basic Agreement (DPBA) overeengekomen met APS waarin een naheffing opgenomen was voor de periode 10-10-2010 t/m 31-12-2015 met betrekking tot een verschil in toepassing van premiepercentage. Overheid paste van 10-10-2010 t/m 2015 een premie van 22% toe waar wettelijk 25% van toepassing was. Deze schuld werd in het verleden betwist door het Land, echter door ondertekening van de DPBA door de overheid begin 2016 is deze schuld erkend. De betreffende naheffing inzake premiepercentage was eind 2015 ook verantwoord in de jaarrekening van het Land. In 2017 is echter gebleken dat APS haar schuld +/- NAf 19 miljoen te laag had opgenomen in de DPBA, welke gehanteerd was bij het bepalen van de schuld aan APS eind 2015. De schuld aan APS is afgestemd met de administratie van APS op basis van een rapport uitgebracht door PWC per eind 2017 inzake de stand van de schuld per eind 2016 en zodanig verantwoord in de jaarrekening 2016.	-/- NAf 19 miljoen
OZR	Hogere kosten voor de Overheidsziektekosten regeling (OZR) dan begroot als gevolg van ontvangst van de voorlopige afrekeningen over de jaren 2013 t/m 2016 voor deze regeling van het Sociale Ziektekosten Verzekering (SZV) voor een totaalbedrag van circa NAf 20 miljoen. In voorgaande jaren was nog geen inzicht in het totaal van deze afrekeningen. Verschil ten opzichte van de begrote kosten voor de OZR is 18 miljoen	-/- NAf 18 miljoen
Haven	Afwaardering deelneming Sint Maarten Harbour Holding Company als gevolg van verslechterd eigen vermogen van deze deelneming.	-/- NAf 8,4 miljoen

	Dotatie aan voorziening deelnemingen als gevolg van verdere verliezen bij het negatieve eigen vermogen van de deelneming Postal Services Sint Maarten (PSS)	-/- NAf 2,1miljoen
Interestlasten	Hogere interestlasten dan begroot als gevolg van: - NAf 1,5 miljoen rente over de oplopende schuld van APS, inclusief rente over de naheffing. - NAf 2,8 miljoen rente over schuld Telem. Rente heeft betrekking op periode 10-10-2010 tot en met 2016 over een in 2018 erkende schuld aan Telem van circa NAf 30 miljoen overgekomen van Eilandgebied Sint Maarten en de boedelscheding. Deze schuld is in de jaarrekening 2016 opgenomen ten laste van het beginvermogen van het Land Sint Maarten. - Ten aanzien van leningen circa NAf650.000 lagere rente dan begroot door het niet aangaan van diverse begrote leningen.	-/-NAf 3,5 miljoen
Brutolonen en Salarissen	Lagere kosten voor Brutolonen en Salarissen als gevolg van niet ingevulde begrote functies.	+/+ NAf 9 miljoen
Vrijval voorzieningen	Vrijval van een deel van de voorziening deelnemingen in 2016. Dit hangt samen met een verbeterd eigen vermogen van de deelneming Winair N.V, en de aanpassing van het aandeel van Sint Maarten in het negatieve eigen vermogen van de deelneming C-Post international als gevolg van aanpassing in de definitieve boedelscheiding.	+/+ NAf 9 miljoen
Overige opbrengsten	NAf 1 miljoen lagere overige opbrengsten	-/-NAf 1 miljoen
TOTAAL REALISATIE VS BEGROTING		-/-NAf 34 miljoen

Met uitzondering van de lagere kosten voor Brutolonen en Salarissen en de lagere overige opbrengsten betreffen bovenstaande zaken met de grootste impact op het resultaat nagenoeg zaken die geen rechtstreekse samenhang hebben met de reguliere jaarlijkse exploitatie van het Land. Dit betreffen afrekeningen over voorgaande jaren en mutaties als gevolg van resultaten bij deelnemingen. Indien het resultaat voor deze incidentele zaken wordt gecorrigeerd komt het resultaat 2016 uit op een positief resultaat van circa NAf33,6 miljoen. Dit is ruim NAf8 miljoen hoger dan hetgeen begroot, welke verklaard wordt door de lagere kosten voor Brutolonen en Salarissen en de lagere overige opbrengsten. Dit geeft aan dat het Land tot en met 2016 goed op weg was om haar tekorten weg te werken, in lijn met de vastgestelde begroting en lange termijn begrotingen. Dit is een prestatie op zich.

Hier dient echter wel bij vermeld te worden dat sprake is van een aantal verschuivingen tussen realisatie en begroting, waarbij een onterechte of onjuiste begrote post gecompenseerd wordt met een positieve realisatie op een andere post. Dit betreft op hoofdlijnen de volgende posten:

Betreft	Toelichting	Effect realisatie vs begroting
Belasting-opbrengsten	Hogere belastingopbrengsten, per saldo	+/+ NAf 9,5 miljoen
Waterbedrijf	Hogere opbrengst 'Batig Saldo Waterbedrijf'	+/+ NAf 10,4 miljoen
Onderwijs-opbrengsten	Niet begrote opbrengst bijdrage project '1 tablet per kind'	+/+ NAf 4,4 miljoen

Winst verkoop activa	Winst bij het verkoop van de nieuwe overheidsgebouw	+/+NAf 0,8 miljoen
Vergunningen	Hogere opbrengsten vergunningen	+/+NAf 1,2 miljoen
Schadevergoedingen	Niet begrote opbrengst schadevergoedingen	+/+ NAf 1,3 miljoen
Goederen en Diensten	Lagere kosten goederen en diensten dan begroot	+/+ NAf 1,8 miljoen
Subsidies	Lagere kosten subsidies dan begroot	+/+ NAf 2,8 miljoen
Casino fees	Onterecht begrote opbrengsten casino fees voorgaande jaren	-/- NAf 13,4 miljoen
Dividend	Lagere opbrengsten dividend overheidsbedrijven	-/- NAf 10,7 miljoen
Overige opbrengsten	Onterecht te hoog begrote Overige Opbrengsten (deposito vreemdelingen, overige)	-/- NAf 1,8 miljoen
Bijdrage ZV-fonds	Niet begrote kosten jaarlijkse bijdrage overheid aan ZV-fonds	-/-NAf 6,3 miljoen
PER SALDO EFFECT REALISATIE VS BEGROTING		NAf 0.0 miljoen

In de onderdelen A.2.3, A.3.3, A.4.3, A.5.3, A.6.3, A.7.3, A.8.3 en A.9.3 wordt ingegaan op de financiële resultaten per ministerie.

Resultaat kapitaaldienst

In 2016 zijn er geen nieuwe leningen aangegaan voor kapitaaldienst investeringen. Dit heeft grotendeels te maken met het advies van de CFT; "Het Cft adviseert terughoudend te zijn met het aangaan van nieuwe leningen². Echter heeft er wel een herfinanciering plaatsgevonden van een bestaande obligatielening van NAf 26 miljoen over het afgelopen dienstjaar.

Het resultaat kapitaaldienst is over het dienstjaar circa NAf 29 miljoen lager dan begroot in verband met het verschil in herfinanciering ten opzichte van de begrote niet aangeane lening. Deze onderbesteding komt doordat er verder geen nieuwe obligatieleningen zijn aangegaan over het dienstjaar en er dermate maar beperkt gebruik is gemaakt van de beschikbare kapitaaldienst middelen.

²CFT (14 april 2016), *Advies conform artikel 12 Rijkswet financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten bij de vastgestelde begroting 2016 van Sint Maarten*. http://www.cft.cw/downloads/All%20downloads/Adviezen/Sint%20Maarten/cft_201600113-advies_conform_artikel_12_rijkswet_financieel_toezicht_cur...pdf
Geraadpleegd: 10 april 2018

A.2. Parlement en Hoge Colleges van State

Parlement

Het Parlement van Sint Maarten is het hoogste wetgevende lichaam van het land Sint Maarten. Het parlamentsjaar begint zoals gewoonlijk op de tweede dinsdag van September in tegenstelling tot het begrotingsjaar, welke enige overlappingsen zou kunnen veroorzaken op rapportage niveau. Volgens artikel 44 van de grondwet vertegenwoordigd het parlement de gehele bevolking van Sint Maarten en bevat het 15 parlamentsleden die zijn verkozen voor een periode van 4 jaar. De voornaamste bevoegdheden van het Parlement zijn onder andere medewetgever, recht van initiatief, recht van amendement en recht om controle uit te oefenen over het te voeren beleid.

De President en Vice-President vormen samen het Presidium van het Parlement. Het Parlement heeft regels van de orde die onder meer de procedures van vergaderingen regelen. Vergaderingen van het Parlement worden in het openbaar gevoerd tenzij het nodig wordt geacht om het achter gesloten deuren te houden.

Tevens bestaat het parlement uit verschillende vaste en bijzondere commissies die toezicht houden op de bedrijfsvoering van de uitvoerende tak van de overheid. In 2016 waren dit 13 commissies onder andere Centraal Comité; Comité verzoekschriften, Comité van Justitie; Comité van Algemene Zaken; Comité van Financiën; Comité van Toerisme; Economische Zaken; Vervoer en telecommunicatie; Comité van Onderwijs, Cultuur, Jeugdzaken en Sport, Comité voor Volksgezondheid, Sociale Ontwikkeling en Arbeid; Comité van Koninkrijksaangelegenheden en Interparlementaire Betrekkingen; Ad hoc Comité voor de voorbereiding van het bouwen nieuw Parlamentsgebouw; Ad-hoc Comité van integriteit.

Raad van Advies

De Raad van Advies (hierna: Raad) is een Hoog College van Staat. Een Hoog College van Staat is een overheidsorgaan die in de Staatsregeling zelf is vastgesteld³.

Artikel 69 van de Staatsregeling bepaalt dat de Raad door de regering wordt gehoord over:

- a. alle ontwerpen van landsverordeningen en van landsbesluiten, houdende algemene maatregelen;
- b. voorstellen tot goedkeuring, als bedoeld in het tweede lid van artikel 24 van het Statuut voor het Koninkrijk der Nederlanden, van verdragen die Sint Maarten raken;
- c. voorstellen van rijkswetten en ontwerpen van algemene maatregelen van rijksbestuur;
- d. alle buitengewone gevallen van gewichtige aard, in de gevallen dat de landsverordening dit voorschrijft en in alle andere zaken waarin de regering dit nodig acht.

De Staten horen de Raad over de bij de Staten door een of meer leden aanhangig gemaakte ontwerpen van landsverordening, de zogeheten initiatieflandsverordeningen. Overigens is de Raad bevoegd om uit eigen beweging de regering van advies te dienen als hij dat nodig acht.⁴

Visie

De Raad van Advies is een professioneel adviesorgaan dat functioneert in een representatieve omgeving en dat onafhankelijk, effectief, academisch en rechtvaardig advies verstrekt aan de regering en het parlement

³Staatsregeling Land Sint Maarten, (AB 2010,GT no 1) Hoofdstuk 5, Artikel 69-73

⁴Landsverordening Raad van Advies (AB 2010, GT no. 17) Hoofdstuk 2, artikel 14

met als doel hen te stimuleren om kwalitatieve wetgeving vast te stellen ten behoeve van een goed functionerende democratische samenleving voor de mensen en de gemeenschap van Sint Maarten als geheel.

Missie

De Raad van Advies zal de democratie en de rechtsstaat van Sint Maarten bewaken door onafhankelijk, kwalitatief, nauwkeurig, gedegen, rechtvaardig en eerlijk advies te geven aan de regering en het parlement.

Algemene Rekenkamer

De Algemene Rekenkamer (hierna: Rekenkamer) is de instelling die onderzoek doet naar rechtmatigheid en doelmatigheid van de overheidsfinanciën en zo ook financieel- en integriteits onderzoek voert binnen de verschillende dimensies van het overheid. De Rekenkamer is autonoom in het uitoefenen van haar taken en de wijze waarop zij haar taken uitoefenen is door Landsverordening Algemene Rekenkamer⁵ vastgesteld. Bovendien is de Rekenkamer bevoegd om, onafhankelijk of op Verzoek van Parlement, onderzoeken uit te voeren naar integriteit van leden van de regering en ambtenaren met betrekking tot de uitvoering van hun taken en autoriteiten.

Visie

Algemene Rekenkamer belangrijkste taak is er om de overheid te controleren en zo bij te dragen aan de effectiviteit, transparantie en verbetering van de overheid.

Missie

Geen missie vastgesteld door Algemene Rekenkamer Sint Maarten.

Ombudsman

De Ombudsman is een Hoog College van Staat welk verankerd is in de Staatsregeling van het Land Sint Maarten. Op grond van artikel 78⁶, op basis van klachten van burgers of op haar eigen initiatief onderzoekt de Ombudsman de gedragingen van overheidsinstanties en andere instanties belast met een publieke taak. De Ombudsman onderzoekt of deze gedragingen in lijn zijn met de gevestigde criteria van 'Behoorlijk Bestuur' om zodanig tot een conclusie, beoordeling of juiste aanbeveling te komen. Volgens de staatsregeling kan alleen de Ombudsman nieuwe wetten en voorschriften indienen, die in strijd lijken te zijn met de staatsregeling, voor gedeeltelijke of volledige nietigverklaring door het Constitutionele Hof.

Visie

Bevorderen van goed leiderschap voor Sint Maarten, bij de overheid en aanverwante instanties, gekenmerkt door behoorlijk bestuur en inspelen op de behoeften van de burgers

Missie

De Ombudsman als beschermer van de burgers en hoedster van de Staatsregeling van Sint Maarten biedt een systeem van interne controle op het gehele overheidsapparaat welke voor behoorlijk bestuur en verantwoording dient te zorgen, ter bescherming van de mensenrechten en vrijheden van de bevolking van Sint Maarten.

⁵Landsverordening Rekenkamer Sint Maarten, (AB2010,GT no18)

⁶Staatsregeling Land Sint Maarten, (AB 2010,GT no 1) Hoofdstuk 5, Artikel 78

A.2.1 Evaluatie beleid Parlement en Hoge Colleges van State

Parlement

In november 2016 heeft een regeringswisseling plaatsgevonden wat voor veel oponthoud heeft gezorgd qua wetgeving en beleid. Tenslotte is het parlement van Sint Maarten opgemaakt uit vier fracties: National Alliance (5 zetels), United Peoples Party (5 zetels), United Sint Maarten Party (3 zetels), Democratic Party (2 zetels). Het parlement heeft 11 leden van het secretariaat tot zijn beschikking om administratieve, juridische en procedurele advies te bieden. Het moet ook worden opgemerkt dat het Parlement ondersteund wordt door hun eigen fractieleden, in 2016 waren er 14 fractiemedewerkers werkzaam binnen de verschillende fracties. In het jaar 2016 lag de nadruk op de opleiding van het personeel van het secretariaat, evenals het verminderen van de achterstand in wetgeving dat is ontstaan als gevolg van de ontbinding van de Nederlandse Antillen. Integriteitskwesaties hebben een belangrijke rol gehad in het afgelopen parlamentsjaar met de afwijzing van de Landsverordening Integriteitskamer door het Constitutioneel Hof op 7 juli 2016. Ook in dit parlamentsjaar heeft het Interparlementair Koninkrijk Overleg (IPKO) en Tripartiteoverleg met Aruba, Curaçao en Sint Maarten een belangrijke rol gehad met het voeren van discussies omtrent het te voeren beleid voor Land Sint Maarten.

Dienst/ Afdeling	Beleid	Toelichting	Voltooid
	<ul style="list-style-type: none">IPKO, Interparlementaire Koninkrijks Overleg & Tripartite Overleg	Overleg met koninkrijkspartners ter bevordering van samenwerking in regionale beleidskwesaties en gemeenschappelijke beleidsaandachtspunten zijn besproken.	✓
	<ul style="list-style-type: none">Werven van personeel	Tweede waarnemend Secretaris Generaal aangenomen ter versterking van wetgevende activiteiten van het secretariaat.	✓
	<ul style="list-style-type: none">Opleiden van medewerkers	Medewerker Secretariaat opleiden tot volwaardig wetgevingsjurist in Den Haag.	✓

Raad van Advies

Het thema van de Raad in het afgelopen dienstjaar luidde "Het Constitutioneel Hof over de wijzigingsregel van de Raad en de openbaarheid van diens adviezen". Noemenswaardig is het feit dat door een uitspraak van het Constitutioneel Hof jurisprudentie is gecreëerd over twee aspecten van de rol van de Raad in het wetgevingsproces. Dit betreft het opnieuw horen van de Raad bij ingrijpende wijzigingen en de openbaarmaking van adviezen van de Raad. Verder heeft de Raad in het afgelopen dienstjaar 23 adviesverzoeken ontvangen en 21 adviezen uitgebracht.

De Raad heeft verschillende scholen van voortgezet onderwijs bezocht om de studenten met de rol, de taken en het functioneren van de Raad bekend te maken. Ook heeft de Raad een lezing georganiseerd getiteld 'Stabiele Overheid, het onderzoeken van diverse kiessystemen', die voor het algemeen publiek toegankelijk was. Daarnaast heeft de Raad zich ingezet om de kennis van de Raadsleden en het secretariaat te verdiepen en uit te breiden met diverse scholings- en cursusactiviteiten. Een uitdaging blijft het verloop binnen het secretariaat. Het is de hoop van de Vice-voorzitter Raad van Advies Sint Maarten dat er wat dat betreft stabiliteit zal heersen.

Dienst/ Afdeling	Beleid	Toelichting	Voltooid
Raad van Advies	• Financieel beheerdagen	De waarnemend Secretaris heeft in februari 2016 op Curaçao deelgenomen aan de financieel beheerdagen.	✓
	• Secretariaatsoverleg	In maart 2016 heeft de Secretaris op Curaçao deelgenomen aan een secretariaatsoverleg met de Secretaris van de Raad van Advies van Curaçao en Aruba.	✓
	• Stage Juridisch bestuursadviseurs	Twee Juridisch Bestuursadviseurs hebben korte stages gelopen bij de Raad van Advies Aruba.	✓
	• Nationaal Register Academy B.V	Raadslid en de Secretaris hebben in de periode maart tot en met juni 2016 deelgenomen aan een cursus georganiseerd door het Nationaal Register Academy B.V. in Nederland voor leden van de Raad van Commissarissen.	✓
	• Open dag Informatie beveiliging	Twee medewerkers deelgenomen aan de Open dag Informatiebeveiliging, georganiseerd door het SOAB	✓
	• Cursus Landsbegroting	De leden en het Secretariaat hebben in september 2016 een cursus gevolgd die gegeven is door het SOAB over de Landsbegroting.	✓
	• Masterclass ZBO's	de Secretaris en twee Juridisch bestuursadviseurs hebben in november 2016 een Masterclass op Curaçao gevolgd met als thema Zelfstandige Bestuursorganen.	✓
	• Seminar College van Financieel Toezicht	Een Raadslid en de Secretaris hebben in december 2016 een congres gevolgd georganiseerd door het College financieel toezicht met als thema 'Duurzaam Openbaar Financiën'	✓
	• Lezingen	De Raad heeft in juli een lezing gehouden met als thema, Stabiele Overheid, het onderzoeken van diverse kiessystemen. Keynote sprekers voor deze lezing waren professor Gerhard Hoogers en professor Lodewijk Rogier.	✓
	• Caribisch Radenoverleg	De Raad heeft mede-deelgenomen aan het Caribisch radenoverleg waarbij het ging om gemeenschappelijke aandachtgebieden en uitwisseling van kennis en ervaringen.	✓

Algemene Rekenkamer

In het dienstjaar 2016 heeft de Rekenkamer doorgaans contacten onderhouden met personen en entiteiten binnen de publieke sector en werkt het ook nauw samen met andere rekenkamers en controle-instituten. De organisatie bestaat uit 3 leden en 2 plaatsvervangende leden om continuïteit van het bestuur te waarborgen. Het audit-team bestaat uit 5 voltijd medewerkers; te weten twee auditors, een bestuursadviseur, een hoofd administratie, een secretaris en in 2016 is een deeltijds register accountant aangenomen.

Dienst/Afdeling	Beleid	Toelichting	Voltooid
Algemene Rekenkamer	<ul style="list-style-type: none">Financieel Beheerdagen	Delegatie naar Curaçao om financiële beheer dagen bij te wonen.	✓
	<ul style="list-style-type: none">Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, (BZK)	BZK op kennismaking bij Algemene Rekenkamer Sint Maarten.	✓
	<ul style="list-style-type: none">Caribische Organisatie van Hogere Audit Instanties	De voorzitter heeft dit congres bijgewoond.	✓
	<ul style="list-style-type: none">Oriëntatieweek Parlement	Rekenkamer heeft tijdens de oriëntatieweek ten behoeve van de nieuwe staten een presentatie verzorgd.	✓
	<ul style="list-style-type: none">Training en opleiding	Over het dienstjaar hebben medewerkers diverse lezingen, workshops en presentaties bijgewoond.	✓

Ombudsman

In 2016 ondervond de Ombudsman een toename aan klachten die werden behandeld en afgesloten. In 2016 werden 78 nieuwe zaken ingediend, waarvan 35 waren zijn afgesloten binnen het kalenderjaar. Vanwege gebrek aan medewerking vanuit de betreffende publieke instanties is er veel vertraging opgelopen met tijdige behandeling van klachten. In het dienstjaar 2016 heeft het behandelen en voordragen van de landsveroderening Integriteitskamer aan het Constitutioneel Hof de voorhand genomen.

Netwerken en samenwerkingrelaties koesteren is voor de Ombudsman als jong instituut van cruciaal belang. De toegevoegde waarde van deelname aan diverse bijeenkomsten en congressen is dus ook een belangrijke beleidsaandachtspunt voor de Ombudsman Sint Maarten in het het jaar 2016. Direct contact en discussies met relaties kan niet vervangen worden door deskundig advies van derden. In 2016 werd de Ombudsman bijgestaan door totaal 5 voltijd medewerkers ter ondersteuning van de uit te voeren activiteiten. 1 secretaris generaal, 1 juridisch adviseur, 2 medewerkers klachtbehandeling en 1 medewerker administratie.

Dienst/ Afdeling	Beleid	Toelichting	Voltooid
	<ul style="list-style-type: none"> Werkgroep georganiseerd door Ombudsman Sint Maarten, Curacao en Nederland voor overheidsdienaren 	'Politiek en Administratie', doceerd door Reinier van Zutphen (NL) Interne klacht behandeling', doceerd door Keursly Concincion(CUR) Deugdelijkheid begrijpen' doceerd door de Ombudsman Sint Maarten.	✓
	<ul style="list-style-type: none"> Ombudsman retraite 	Dit jaarlijks evenement wordt intern georganiseerd ter bevordering van samenwerking en zelfkennis en persoonlijke evaluatie van het Team Ombudsman.	✓
	<ul style="list-style-type: none"> Nationale Ombudsman Nederland 	Medewerker stafbureau naar Ombudsman Nederland voor het werven van kennis en ervaring.	✓
	<ul style="list-style-type: none"> Internationale Ombudsman Instituut, (IOI & IOI Europa) 	Ombudsman deelgenomen aan Europees Congress in Barcelona met onderwerp 'Ombudsman onder vuur'. Later in het jaar werd dit vervolgd met deelname aan het Internationaal Congress in Bangkok, Thailand.	✓

A.2.2 Bedrijfsuitvoering Parlement en Hoge Colleges van State

Parlement

Dienst/Afdeling	Taak	Toelichting	Voltooid
Parlement	<ul style="list-style-type: none"> Ontwerp van Landsverordening tot vaststelling van de Begroting van het Land Sint Maarten voor het dienstjaar 2016 	Aangenomen, 7 Maart 2016	✓
	<ul style="list-style-type: none"> Landsverordening tot wijziging van de Landsverordening op het beroep in belastingzaken 1940, de Landsverordening administratieve rechtspraak en aanverwante landsverordeningen 	Aangenomen, 12 Januari 2016	✓
	<ul style="list-style-type: none"> Ontwerp van de landsverordening houdende regels over de zorg voor de publieke gezondheid 	Aangenomen, 26 Januari 2016	✓
	<ul style="list-style-type: none"> Ontwerp van de Landsverordening tot wijziging van de pensioenlandsverordening overheidsdienaren, de Landsverordening leeftijdsgrens ambtenaren en de wachtgeldregeling overheidsdienaren 	Aangenomen, 27 Januari 2016	✓
	<ul style="list-style-type: none"> Landsverordening tot vaststelling van de begroting van het Land Sint Maarten voor het dienstjaar 2017. 	Aangenomen, 16 December 2016	✓
	<ul style="list-style-type: none"> Landsverordening tot instelling van de integriteitskamer 	Afgewezen 7 Juli 2017 door Constitutionele Hof, Gedurende 2016 discussies betreffend instelling Integriteitskamer	
	<ul style="list-style-type: none"> Ontwerp Landsverordening houdende vaststelling van regels inzake het Mediabeleid 	Doorverwezen naar Centrale Commissie voor nadere evaluatie	✓
	<ul style="list-style-type: none"> Orientatieweek 	Secretariaat heeft Orientatie week georganiseerd ten behoeve van de inkomende	✓
	<ul style="list-style-type: none"> Het herzien van de wetten ontstaan uit de ontbinding Nederlandse Antillen 	Maart 2017 zijn deze Landsverordeningen getafeld	✓
	<ul style="list-style-type: none"> Masterclass 	Masterclass georganiseerd door Secretariaat, gevoerd door Mr. Luciano Milliard van de Universiteit van Aruba	✓
	<ul style="list-style-type: none"> Latijns Amerikaans en Caribisch Parlement, (Parlatino) 	Delegatie naar Panama voor actieve deelname aan Parlatino	✓

Raad van advies

Dienst/Afdeling	Taak	Toelichting	Voltooid
Raad van Advies	<ul style="list-style-type: none"> Verklaring Ministers Landsverordening Integriteitskamer 	De Raad adviseert de minister president om rekening te houden met opmerkingen in het advies	✓
	<ul style="list-style-type: none"> Ontwerp Landsverordening Begroting Land Sint Maarten 2016 	De Raad adviseert met opmerkingen het ontwerp naar Staten door te geleiden	✓
	<ul style="list-style-type: none"> Ontwerp tweede nota van wijziging bij het ontwerp Landsverordening Landsbegroting 2016 	De Raad adviseert met opmerkingen het ontwerp naar Staten door te geleiden	✓
	<ul style="list-style-type: none"> Ontwerp Landsverordening tot wijziging van de Staatsregeling i.v.m beperken van de gevolgen van overlopende Staatsleden 	De Raad adviseert het ontwerp niet vast te stellen in acht neming van de opmerkingen	✓
	<ul style="list-style-type: none"> Ontwerplandsverordening tot wijziging van de Staatsregeling vanwege uitbreiding van de kring van kiesgerechtigden van de Staten 	De Raad adviseert met opmerkingen het ontwerp naar Staten door te geleiden	✓
	<ul style="list-style-type: none"> Ontwerplandsverordening tot wijziging van de Landsverordening toezicht bank- en kredietwezen 	De Raad adviseert met opmerkingen het ontwerp naar Staten door te geleiden	✓
	<ul style="list-style-type: none"> Ontwerp Landsverordening toezicht geldtransactiekantoren 	De Raad adviseert met opmerkingen het ontwerp naar Staten door te geleiden	✓
	<ul style="list-style-type: none"> Ontwerp Landsverordening houdende regels voor het verlenen van studiefinanciering 	De Raad adviseert het ontwerp niet naar de Staten door te geleiden in acht neming van de opmerkingen	✓
	<ul style="list-style-type: none"> Ontwerp Landverordening tot wijziging van de Algemene subsidieverordening 	De Raad adviseert met opmerkingen het ontwerp naar Staten door te geleiden	✓
	<ul style="list-style-type: none"> Ontwerp Landsverordening Begroting 2017 	De Raad adviseert het ontwerp niet naar de Staten door te geleiden in acht neming van de opmerkingen	✓
	<ul style="list-style-type: none"> Ontwerp Landsverordening verplichte uniforme verzekering ziektekosten 	De Raad adviseert het ontwerp niet naar de Staten door te geleiden in acht neming van de opmerkingen	✓
	<ul style="list-style-type: none"> Ontwerp Landsbesluit besparing in verband met ziektekosten door bijdrage land aan Algemeen Fonds Ziektekosten, (AFZ) 	De Raad adviseert met opmerkingen het ontwerp naar Staten door te geleiden	✓

	• Ontwerplandsverordening aanpassing dagloongrenzen 2015	De Raad adviseert de regering om het ontwerpbesluit vast te stellen mits rekening wordt gehouden met opmerkingen in het advies	✓
	• Ontwerplandsbesluit ter wijziging speelvergunningrecht hazardspelen	De Raad adviseert de regering om het ontwerpbesluit vast te stellen	✓
	• Ontwerp Landsbesluit tot aanpassing dagloongrenzen	De Raad adviseert de regering om het ontwerpbesluit vast te stellen	✓
	• Ontwerp Landsbesluit vaststelling nadere regels inzake publieke gezondheid	De Raad adviseert de regering om het ontwerp vast te stellen gelet op de opmerkingen	✓
	• Ontwerp landsbesluit uitbreiding Algemeen Verzekering Bijzondere Ziektekosten, (AVBZ)	De Raad adviseert de regering om het ontwerp vast te stellen gelet op de opmerkingen	✓
	• Initiatiefontwerplandsverordening houdende regels betreffende integriteit kandidaat ministers	De Raad adviseert de Staten om rekening te houden met het advies	✓
	• Ontwerplandsverordening ter uitbreiding van taken Constitutioneel Hof	De Raad adviseert de Staten om rekening te houden met het advies	✓
	• Ongevraagd advies inzake de beslechting van geschillen tussen het Koninkrijk en de landen	De Raad adviseert de Staten om rekening te houden met het advies	✓

Algemene Rekenkamer

Dienst/Afdeling	Taak	Toelichting	Voltooid
	• Rechtmatigheidsonderzoek: Jaarrekening 2014 Algemeen Pensioen Fonds	Rapport samengesteld om de financiële situatie van het Algemeen Pensioen Fonds in kaart te brengen	✓
	• Rechtmatigheidsonderzoek: Jaarrekening 2015 Land Sint Maarten	Jaarlijkse controle op rechtmatigheid jaarrekening 2015 voor Land Sint Maarten	✓
	• Onderzoek Bestuurlijke benoemingen	Integriteitsonderzoek bij bestuurlijke benoemingen en de rol van de verantwoordelijke ministers	✓
	• Onderzoek Personeelslasten Ministerie van Justitie	Financieel onderzoek gedaan naar significante begrotingsoverschrijdingen Ministerie	
	• Advies aan regering	Ministers en Minister President geadviseerd op diverse vraagstukken	✓
	• Advies aan Parlement	Adviezen aan Staten voorzien betreffende rechtmatigheidsfouten 'Bezwaar en Decharge'	✓

Ombudsman

Dienst/Afdeling	Taak	Toelichting	Voltooid
Ombudsman	<ul style="list-style-type: none"> Informatie sessie Ministerie van Toerisme Economische Zaken, Vervoer en Telecomunicatie (TEZVT) 	Informatie bijeenkomst met delegatie Ministerie van TEZVT voor besprekingen betreffende procedures en beleid binnen de Ministerie	✓
	<ul style="list-style-type: none"> Open dag Ombudsman 	Open dag gehouden voor scholieren en jongeren over de rol en werking van de Ombudsman in Sint Maarten	✓
	<ul style="list-style-type: none"> Integriteitstraining Korps Politie Sint Maarten 	Op verzoek van de Commissaris van Politie is er een integriteitstraining gevoerd voor management en senior leden van het Korps Politie Sint Maarten	✓
	<ul style="list-style-type: none"> Oriëntatie week Parlement 	Bijgedragen aan Oriëntatieweek met presentatie gegeven aan de nieuw verkozen leden van het parlement over taken en verantwoordelijkheden van de Ombudsman	✓
	<ul style="list-style-type: none"> Landsverordening Integriteitskamer 	De Ombudsman verzoekt het Constitutionele Hof tot herzien van de Landsverordening	✓
	<ul style="list-style-type: none"> Jaarverslag 2015 	Jaarverslag 2015 aangeboden aan de President van Parlement	✓
	<ul style="list-style-type: none"> Operationeel en Financieel Audit Ombudsman Sint Maarten 	Onafhankelijk onderzoek gestart naar doeltreffendheid betreft het voldoen aan de wettelijke vereisten	✓

A.2.3 Analyse financiële Resultaten Parlement en Hoge Colleges van State

In onderstaande tabellen zijn weergaves van de kosten en opbrengsten van Parlement en de Hoge Colleges van Staten over het afgelopen dienstjaar.

Parlement

<i>(bedragen in NAf x 1,000)</i>		2016			
	Realisatie	Begroting	Vers chil Realisatie vs Begroting	%	
41 - PERSONEELSKOSTEN	7,741	8,658	(918)	89%	
43-MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	3,520	2,186	1,334	161%	
4-KOSTEN	11,261	10,844	416	104%	
RR - Resultatenrekening	11,261	10,844	416	104%	

Voor het begrotingsjaar 2016 had het Parlement een bedrag van circa NAf 10.844.000 tot zijn beschikking, welke de kosten van het Parlement en de kosten van het secretariaat omvatten. De werkelijke uitgaven van het Parlement bedraagt circa NAf 11.261.000. Deze roodstand is met name veroorzaakt door het onjuist begroten van de huur van het parlamentsgebouw onder Facilitaire Zaken van Ministerie van Algemene Zaken voor een bedrag van circa NAf 2 miljoen welk uiteindelijk correct werd gerubriceerd onder het Parlement.

De uitgaven voor het Parlement omvatten de salarissen en andere gerelateerde kosten van de leden van het Parlement en hun fractiepersoneel (41,3%), salarissen en andere aanverwante kosten van het personeel van de secretariaat (27,3%), huur (18,2%), reiskosten (4,2%), De overige kosten omvatten onder meer brandstof voor vervoermiddelen, kantoor-, keuken- en schoonmaakbenodigdheden, verplichtingen die voortvloeien uit contracten met derden, boeken en abonnementen, uniformen voor het personeel van het secretariaat, juridisch en deskundig advies, cursussen en opleidingen, lidmaatschap en overige contributies.

Raad van advies

<i>(bedragen in NAf x 1,000)</i>		2016			
	Realisatie	Begroting	Vers chil Realisatie vs Begroting	%	
41-PERSONEELSKOSTEN	688	789	(101)	87%	
43-MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	713	1,191	(478)	60%	
4-KOSTEN	1,400	1,980	(579)	71%	
RR - Resultatenrekening	1,400	1,980	(579)	71%	

Voor het begrotingsjaar 2016 had het Raad van Advies een bedrag van circa NAf 2 miljoen tot haar beschikking. De werkelijke uitgaven over het dienstjaar bedroegen circa NAf 1,4 miljoen dus is er sprake van onderuitputting (29,2%). De kosten voor de Raad omvatten voornamelijk personeelslasten (49,1%), vergoeding bestuursleden (18,8%), Huur (7,1%) en reis- verblijfkosten (5,2%). De gerealiseerde uitgaven zijn lager uitgevallen dan het begrote omdat er maar beperkt gebruikt is gemaakt van de begrote middelen voor rechts- en deskundig advies, cursussen en opleidingen.

Algemene Rekenkamer

(bedragen in Naf x 1,000)	2016		Verschil Realisatie vs Begroting	%
	Realisatie	Begroting		
41- PERSONEELSKOSTEN	925	1,363	(438)	68%
43- MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	532	861	(329)	62%
4-KOSTEN	<u>1,457</u>	<u>2,225</u>	<u>(767)</u>	66%
RR - Resultatenrekening	1,457	2,225	(767)	66%

Voor het begrotingsjaar 2016 had de Rekenkamer een bedrag van circa Naf 2.225.000 tot haar beschikking. Met de werkelijke uitgaven van circa Naf 1.457.000 is er sprake van een significante onderbesteding van circa Naf 768.000 (34,4%) op de begroting van de Rekenkamer.

De kosten voor de Rekenkamer omvatten voor het dienstjaar 2016 voornamelijk de personeelslasten (63,4%), rechts en ander advies (13,8%), vergoeding bestuursleden (9,1%), huur gebouw (6%) en overige gemaakte kosten gerelateerd aan kantooractiviteiten. De gerealiseerde personeelslasten zijn lager dan begroot vanwege de uitdiensttreding van een auditor binnen de organisatie waarvan de vacature open is gebleven. De lagere personeelsbezetting heeft zodanig andere begrotingsposten beïnvloed, zo was er op cursussen, opleidingen en reiskosten minder kosten gemaakt ten opzichte van het geraamde. Verder heeft de Rekenkamer vanwege uitdagingen bij de uitvoering van het onderzoek bij het Ministerie van Justitie minder kosten gemaakt dan geraamd omdat het project vroegtijdig is gestaakt in verband met diverse uitdagingen omtrent het uitvoeren van het project.

Ombudsman

(bedragen in Naf x 1,000)	2016		Verschil Realisatie vs Begroting	%
	Realisatie	Begroting		
41-PERSONEELSKOSTEN	879	909	(30)	97%
43- MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	467	545	(78)	86%
4-KOSTEN	<u>1,346</u>	<u>1,454</u>	<u>(108)</u>	93%
RR- Resultatenrekening	1,346	1,454	(108)	93%

Voor begrotingsjaar 2016 had de Ombudsman circa Naf 1.454.000, tot zijn beschikking. Door zorgvuldig en verantwoord gebruik van het begrote bleef de Ombudsman binnen het toegekende jaarlijkse bedrag. Met uitgaven van circa Naf 1.346.000 is er sprake van 7,3% onderbesteding. Zoals in voorgaande jaren werd beperkt gebruik gemaakt van de post rechts- en deskundig advies evenals cursussen en opleidingen, vanwege de aanwezige interne expertise en internationale netwerken.

De kosten voor de Ombudsman omvatten voor dienstjaar 2016 voornamelijk de personeelslasten (65,3%) waarbij de overige kosten voornamelijk uit huur, kantooractiviteiten, reiskosten en vervoer voortvloeien. In 2016 heeft het bureau geïnvesteerd in een voertuig voor de secretaris-generaal welke gefinancierd werd uit de kapitaaldienst van het Land Sint Maarten.

A.3. Ministerie van Algemene Zaken

Voorwoord

De ambitie van het Ministerie van Algemene Zaken in 2016, was om een meer efficiënte dienstverlening aan de organisatie en het publiek te kunnen leveren. Echter, vanwege de begrotingsbeperking van het ministerie konden niet alle doelen gerealiseerd worden.

Het Versterken Gegevensbeheer Overheid (VGO), de invoering van de Voice over Internet Protocol (VOiP), vervangen van blusvoertuigen, inrichting van de Alarmcentrale, beleidsprogramma voor nationale veiligheid en defensie, het creëren van meer transparantie en begrip van het werk en versterking van de beveiligingsfuncties voor de Nationale Identiteitskaarten en rijbewijzen, zijn enkele van de doelen die niet zijn behaald in 2016.

Alhoewel het VGO-project binnen sommige ministeries, zoals het ministerie van Volksgezondheid, Sociale ontwikkeling en Arbeid, voornamelijk de afdeling Arbeid en dienst Ambulance Hulpverlening, het ministerie van Algemene Zaken, voornamelijk de dienst Brandweer en het ministerie van Toerisme, Economische Zaken, Verkeer en Telecommunicatie, voornamelijk de dienst Economische Vergunningen begonnen zijn, werd het niet geïntroduceerd en geïmplementeerd door de gehele organisatie. Dit stemde hoofdzakelijk uit het feit dat sommige afdelingen en diensten te onderbezet waren om het uitvoering te effectueren. Voorgesteld werd om externe deskundigen in te huren, maar vanwege begroting beperking was dat niet meer mogelijk.

Ondanks het bovenstaande zal het ministerie van Algemene Zaken het noodzakelijke voortzetten om tot een meer efficiënte dienstverlening aan de organisatie en het publiek te kunnen realiseren.

Visie

Geen visie vastgesteld door het Ministerie van Algemene Zaken

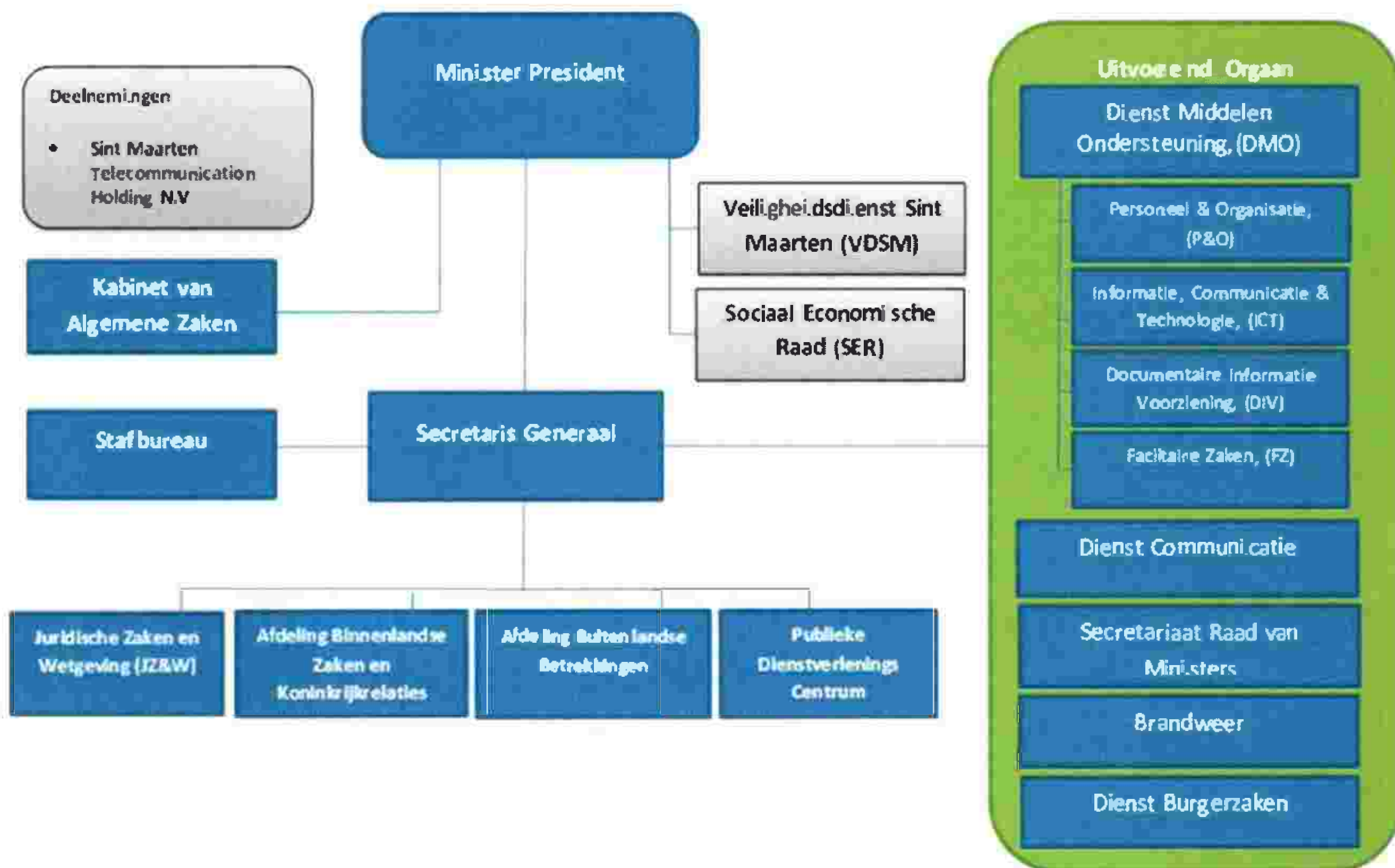
Missie

Geen missie vastgesteld door het Ministerie van Algemene Zaken

Hoofdtaken

- a. de zorg voor het algemene regeringsbeleid;
- b. de coördinatie van aangelegenheden die meer dan één ministerie raken;
- c. de zorg voor andere zaken waarvan de behartiging niet bepaaldelijk aan één der andere ministeries is opgedragen;
- d. ontwikkelings- en samenwerkingsbeleid;
- e. buitenlandse zaken, waaronder de zorg voor internationale en regionale zaken en de relatie met de Koninkrijkspartners;
- f. de instandhouding en uitdieping van de democratische rechtsstaat, waaronder het ontwikkelen en instandhouden van een duurzaam staatsverband alsmede het stimuleren van het proces van natievorming;
- g. de zorg voor binnenlands bestuur, waaronder bestuurlijke ontwikkeling en de bevordering van de efficiency en effectiviteit van de overheidsorganisatie alsmede de publieke dienstverlening;

- h. de zorg voor rampenbestrijding, nationale veiligheid, fysieke veiligheid, defensie aangelegenheden en weerkorpsen;
- i. de zorg voor persoonsgegevens, verkiezingen en uitvoering Rijkswet Nederlanderschap;
- j. de ontwikkeling van wet- en regelgeving;
- k. de juridische advisering en dienstverlening;
- l. de zorg voor de algemene voorlichting, waaronder het communicatiebeleid en de openbaarheid van bestuur;
- m. de ontwikkeling van personeels- en organisatie beleid en het (laten) uitvoeren hiervan;
- n. de facilitaire dienstverlening (w.o. schoonmaak, catering, beveiliging, centrale inkoop);
- o. informatie & Communicatie Technologie;
- p. documentaire informatievoorziening;
- q. archiefbeleid en –wetgeving, en de uitvoering daarvan.



Tabel: Ministerie van Algemene Zaken inclusief deelnemingen

A.3.1 Evaluatie beleid Ministerie van Algemene Zaken

Dienst/ Afdeling	Beleid	Toelichting	Voltooid
Afdeling Brandweer (BRW)	<ul style="list-style-type: none"> • Brandpreventiemaand • Beleid Multi-Disciplinaire Training • Veiligheidsstraining Instituut • Wet- en regelgeving voor opleiding Brandweerpersoneel • Nieuw aansturingssysteem 'Early Warning System' 		✓
Afdeling Juridische Zaken en Wetgeving (JZ & W)	<ul style="list-style-type: none"> • Juridisch Platform • Coördinatie procesvoering 		✓
Afdeling Buitenlandse Betrekkingen (DBB)	<ul style="list-style-type: none"> • Internationale Organisaties • Toetreding tot het Caribische Gemeenschap (CARICOM) als geassocieerd lid. • Samenwerking intensifiëren met Vereniging van Caribische Staten (ACS) • Europese Unie – Grensoverschrijdend programma • Belasting verdragen / Beleggingsbeschermings verdragen • Economische relaties met Cuba and Dominicaanse Republiek • Mensenrechten • Rechtshulp verdragen • Coördinatie met Ministerie van Buitenlandse Zaken te Nederland • Consulaire Zaken and Protocol Diensten • Publieke Diplomatie/ Communicatie – het scheppen van meer transparantie en begrip van het werk • Regionale programma • Samenwerking intensifiëren met 	Meerjarig traject	✓ ✓ Doorlopend ✓ ✓ Doorlopend ✓ ✓ ✓ ✓ Doorlopend ✓

Afdeling Documentaire Informatievoorziening (DIV)	<ul style="list-style-type: none"> • Implementeer Document Informatie Systeem DECOS/ Join voor alle ministeries 	Meerjarig project	Doorlopend
Burgerzaken (BZ)	<ul style="list-style-type: none"> • Burger participatie en bewustwording vergroten doormiddel van informatie naar burgers met behulp van brochures en/of folders, campagne 'uw identiteit uw verantwoordelijkheid' • Modernisering Identiteitskaarten en rijbewijzen: Algemene Voorwaarden voor het aanschaffen van een 		✓
Afdeling Binnenlandse zaken en Koninkrijksrelaties (BAK)	<ul style="list-style-type: none"> • Ontwikkelen van een nationale ontwikkelings plan (meer jaren project) • Participatie in COSME, Europese Programma voor middelgrote en kleine ondernemingen. • Beleidsprogramma voor nationale veiligheid en defensie • Voorstel versterken toepassingen van de principes van behoorlijk bestuur op Sint Maarten • Versterken van Koninkrijksrelaties 		✓ ✓ ✓ ✓ ✓
Publieke Dienstverlenings centrum (PSC)	<ul style="list-style-type: none"> • Geen 		
Afdeling Voorlichting en Communicatie (DCOMM)	<ul style="list-style-type: none"> • DCOMM / ESF 8–Noodhulp functie herzien • Mediaaccreditatie / Media Code 		✓
Facilitaire Zaken (FZ)	<ul style="list-style-type: none"> • Geen 		
Afdeling Personeel en Organisatie (P&O)	<ul style="list-style-type: none"> • Geen 		
Afdeling Informatie, Communicatie en Technologie (ICT)	<ul style="list-style-type: none"> • Versterken Gegevens Beheer (VGO) 		Doorlopend

A.3.2 Bedrijfvoering Ministerie van Algemene Zaken

Dienst/ Afdeling	Beleid	Toelichting	Voltooid
Afdeling Brandweer (BRW)	<ul style="list-style-type: none"> • Werving van personeel • Vervanging blusvoertuigen • Commando Plaats Incident (COPI) Container • Computersysteem meldkamer • Inrichting nieuwe kazerne Luchthaven • Opleiding Instructeur • Hercertificering Ademlucht technici • Opleiding Chauffeur/ Voertuigbediener • Inrichting Alarmcentrale • Brandkranen • Uitbreiding gymtoestellen • Vervanging dienstvoertuigen (2015-16) 		<p>✓</p> <p>Doorlopend</p> <p>✓</p> <p>✓</p> <p>✓</p>
Afdeling Juridische Zaken en Wetgeving (JZ & W)	<ul style="list-style-type: none"> • Werving van personeel • Uitgifte landscourant en afkondigingsbladen • Juridische advisering • Deelname Ambtelijk Wetgevingsoverleg Koninkrijksrelaties (AWOK) 		<p>✓</p> <p>✓</p> <p>✓</p>
Afdeling Buitenlandse Betrekkingen (DBB)	<ul style="list-style-type: none"> • Q-MEETING (SXM) jaarlijks quadrititeoverleg tussen Nederland (NL), Frankrijk (FR), Sint Maarten (NL) en Saint Martin (FR) • Kalendar van internationale evenementen • Grensbepaling (demarcation) • SOFA Frankrijk, overeenkomst over toestand van strijdkrachten 	Grensbepaling tussen (FR) & (NL) deel Sint Maarten	<p>✓</p> <p>✓</p> <p>Doorlopend</p> <p>✓</p>

<p>Afdeling Documentaire Informatievoorziening (DIV)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Informatie / Change management • Bedrijfs informatie analyse training • Digitale Archivering Systeem (DECOS) applicatiebeheer training voor gevorderden • DECOS Join, Web-inname, workflow; Rapporten en zaakgericht werken • Upgraden Join • Upgraden data base • Documentaire Informatievoorzienings archief digitaliseren • Implementeer workflows • Templates • Digitale handtekening pads • Case management • Training gebruikers • Integratie PSC / DIV 		<p>✓ ✓ ✓ ✓ ✓ ✓</p>
<p>Burgerzaken (BZ)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Regionale samenwerking (vastberadenheid voor samenwerking met Caribische landen tijdens "Burger Zaken & Identiteitsmanagement conferentie" Juli 2016 • Het operationele deel verkiezingen 2016 in goede orde te organiseren. • Implementatie van nieuwe beveilig papieren (reeds in omloop) • Samenwerking met Centraal Inkoop bureau (CIB) voor examen • Klantenservice / agressie training gevoerd voor medewerkers 		<p>✓ ✓ Doorlopend ✓ ✓</p>

Afdeling Binnenlandse zaken en Koninkrijks- relaties (BAK)	<ul style="list-style-type: none"> • Opleveren eindrapportage millennium ontwikkelings doelstellingen • Opleveren millennium ontwikkelings acceleratie kader rapport en plan van aanpak • Opleveren van een basis Sint Maarten Informatie ontwikkelings database 	Meerjarig traject	✓ ✓ ✓ Doorlopend	
	<ul style="list-style-type: none"> • EDF 10 Europese Ontwikkelingsfonds 10, Dutch Quarter riolering en infrastructurele verbeteringen (meer jaren project) 	Meerjarig traject	Doorlopend	
	<ul style="list-style-type: none"> • EDF 11, Europese Ontwikkelingsfonds 11, Cole Bay riolering en infrastructurele verbeteringen (meer jaren project) 		In uitvoering	
	<ul style="list-style-type: none"> • Voorbereiding samenwerking Franse kant voor 3 EU gefinancierde projecten waaronder een gezamenlijke rioolzuivering (meer jaren project) 		In uitvoering	
	<ul style="list-style-type: none"> • Voorbereidingen voor het regionale EDF 11, Europese Ontwikkelingsfonds, 11 in samenwerking met 11 andere eilanden in de regio (meer jaren 			
	Publieke Dienstverlening scentrum (PSC)	<ul style="list-style-type: none"> • Werving van personeel 		
	Afdeling Voorlichting en Communicatie (DCOMM)	<ul style="list-style-type: none"> • Lancering van SXMGOV televisiekanaal 114 op Sint Maarten Cable TV • Lancering van SXMGOV radio 107.9 FM/ Nood Radio • Lancering van "The Law Matters to You" een reeks communicatie evenementen die specifiek gericht zijn op de rechtsstaat en waarom dit voor de bevolking noodzakelijk is. • Werven van een documentalist ter versterking van DCOMM Personele capaciteit • Herzien van sintmaartengov.org website 		✓ ✓ ✓
Facilitaire Zaken (FZ)	<ul style="list-style-type: none"> • Geen 			
Afdeling Personeel en Organisatie (P&O)	<ul style="list-style-type: none"> • Geen 			

Afdeling Informatie, Communicatie en Technologie (ICT)	• Inhuren van helpdesk medewerkers		✓
	• Inhuren van deskundigen als projectleider voor het VGO project		✓
	• Vernieuwen van jaarlijkse dienstverleningscontracten, licenties en het inkopen van nieuwe licenties		✓
	• Bijzondere onderhoud van applicaties en hardware		✓
	• Vernieuwen van de communicatie infrastructuur en het implementeren van een glasvezel infrastructuur om de communicatie infrastructuur te optimaliseren.		✓
	• Aanschaffen van nieuwe hardware infrastructuur en vervanging van verouderde hardware.		✓
	• Het implementeren van het VGO project. Het maken van nieuwe systemen en programma's om de processen en werkschema's van de		✓

A.3.3 Analyse financiële resultaten Ministerie van Algemene Zaken

In onderstaande tabel is een weergave de kosten en opbrengsten van het ministerie over het afgelopen dienstjaar.

(bedragen in NAf x 1,000)	2016		Verschil Realisatie vs Begroting	%
	Realisatie	Begroting		
53- VERGUNNINGEN	(15)	(47)	32	32%
56 - OVERIGE OPBRENGSTEN	(3,815)	(3,970)	155	96%
5- Opbrengsten	<u>(3,830)</u>	<u>(4,017)</u>	187	95%
41- PERSONEELSKOSTEN	34,021	31,574	2,447	108%
42 -AFSCHRIJVINGSKOSTEN	41		41	-100%
43- MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	35,548	30,416	5,132	117%
44- OVERDRACHTEN	4,353	7,686	(3,333)	57%
47- Sociale voorzieningen	-	4,600	(4,600)	0%
4-KOSTEN	<u>73,962</u>	<u>74,276</u>	<u>(314)</u>	100%
RR - Resultatenrekening	70,132	70,259	(127)	100%

5- Opbrengsten

Uit bovenstaande tabel blijkt dat de inkomsten van het ministerie tegenvielen. In tegenstelling tot de verwachtingen bleef een bedrag uit van ongeveer NAf 187.000 (95,3%). De opbrengsten van de parkeerplaats bedroegen meer dan geschat, met een bedrag van ongeveer NAf 200.000 terwijl de inkomsten bij de afdeling

Burgerzaken (leges) tegenvielen met een bedrag van NAf 462.000 Ook de andere afdelingen hadden te maken met lagere inkomsten van in totaal NAf 23.000.

Het niet hebben van de gewenste begroting brengt natuurlijk met zich mee dat de afdelingen sommige van de door hun geplande activiteiten niet hebben gerealiseerd. Hoewel het Ministerie niet altijd de gewenste begroting krijgt toegewezen, zijn wij ons heel bewust van de huidige financiële situatie van de overheid. Derhalve blijven de afdelingen zich inzetten om het beste resultaat te bereiken, wat zij onder deze omstandigheden kunnen bereiken.

4–Kosten

Het bedrag vermeld onder personeelskosten geeft een vertekend beeld van de werkelijke personeelskosten van het ministerie. De kosten voor uitkeringen bij wijze van pensioen zijn onjuist begroot sociale voorzieningen in plaats van personeelskosten voor een bedrag van NAf 4,6 miljoen. Deze ommisie wordt nu rechtgetrokken en deze kosten zijn herrubriceerd naar de betreffende economische categorie. Rekening houdend met deze dwaling bleek er aan het eind van het dienstjaar een bedrag van circa NAf 2,2 miljoen niet te zijn gebruikt voor personeelskosten. Dit heeft te maken met het feit dat een aantal vacatures bij de respectievelijke afdelingen zoals de dienst Brandweer, Veiligheidsdienst, Juridische Zaken en Wetgeving, Personeelszaken, Binnenlandse Aangelegenheden en Koninkrijksrelaties (BAK), Facilitaire Zaken en Informatie, Communicatie en Technologie (ICT), niet gevuld waren. Advertenties zijn geplaatst en in sommige gevallen heeft zelf de selectie plaatsgevonden, maar niet geleid tot het vervullen van de functies.

Materiële goederen en diensten zijn daarentegen fors overbesteed voor een bedrag van NAf 5,1 miljoen welk voornamelijk te wijten is aan de kosten voor communicatie welk zijn overbesteed voor NAf 4,2 miljoen, verzekering gebouwen NAf 0,5 miljoen en op diverse onderhoud posten is ook een overbesteding op te merken van ruim NAf 1,8 miljoen binnen de ministerie. De voorgenoemde overschrijdingen zijn deels te verklaren doordat Dienst Facilitaire Zaken, welk centraal is belast is met het beheer van deze kosten voor alle ministeries, onvoldoende grip heeft op deze kosten doordat contractuele en maatschappelijke verplichtingen dat niet toelaten. Met een significante overbesteding van NAf 4,2 miljoen is op te merken dat de kosten voor communicatie structureel aangepakt moet worden in de komende dienstjaren om meer grip op deze kosten te kunnen krijgen.

A.4. Ministerie van Financiën

Voorwoord

Het ministerie van Financiën stimuleert een goede financiële huishouding van Sint Maarten op basis van de Rijkswet Financieel Toezicht, het Ministerie draagt zorg voor het innen van belastingen waarbij een ieder zijn 'fair share' bijdraagt aan de samenleving en ondersteunt de overheidsorganisatie bij een rechtmatige en doelmatige aanwending van overheidsgeld.

Visie:

Het geld dat de belastingbetaler bijdraagt aan de overheid dient goed besteed te worden en wel zodanig dat de kwaliteit van de samenleving als geheel er door verbeterd en verkwisting ervan wordt voorkomen.

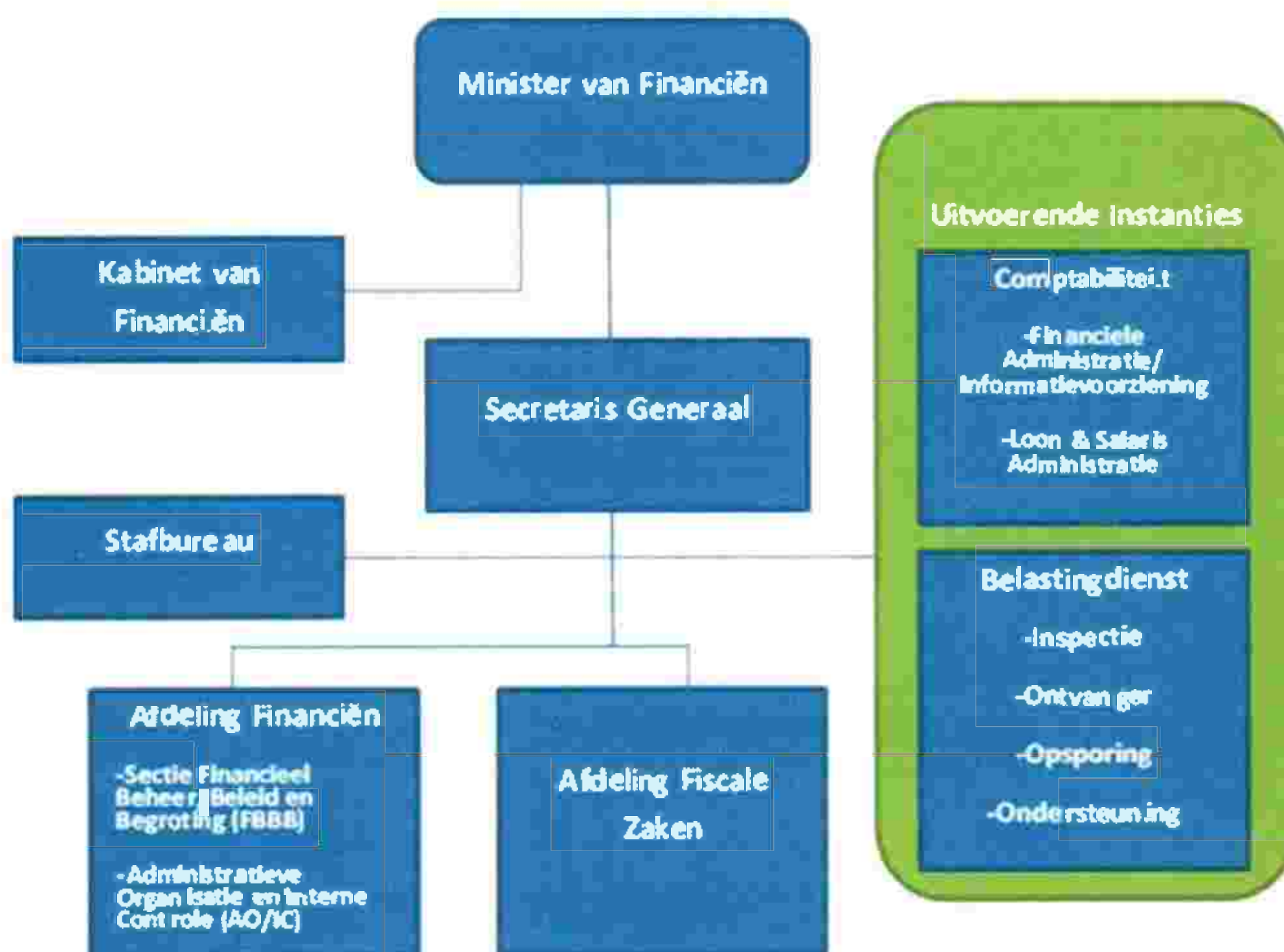
Missie:

Wij staan voor een gezond financieel beheer in Sint Maarten.

Tot het Ministerie van Financiën behoren de volgende organisatorische eenheden:

Minister van Financiën

- Kabinet Minister van Financiën
- Stafbureau van Financiën
- Afdeling Financiën
- Afdeling Fiscale Zaken
- Dienst Comptabiliteit
- Belastingdienst:
 - Inspectie
 - Controle en Opsporing
 - Ondersteuning
 - Ontvanger



Tabel: Ministerie van Financiën

Beleidsterrein:

De belangrijkste beleidsterreinen en daaronder ressorterende hoofdtaken van het Ministerie van Financiën zijn:

- *Financieel beleid, beheer en uitvoering:
Ontwikkelen van financieel beleid en bewaking budgettaire aangelegenheden*
- *Fiscaal beleid en uitvoering:
Ontwikkelen van fiscaal beleid (nationaal en internationaal), wetgeving en uitvoering van de fiscale aangelegenheden.*

Uitvoeringsorganisaties:

A. Belastingdienst:

- Missie Belastingdienst

Genereren van staatsinkomsten door het effectief, faciliteren van de klant bij het nakomen van de fiscale en overige relevante regelgeving, ten einde te komen tot duurzame ontwikkeling van onze samenleving door heffen en innen van belastingen

- Visie Belastingdienst

1. Een flexibele innovatieve organisatie zijn die de hoogste mate van efficiëntie nastreeft, ten einde de kwaliteit van de dienstverlening voortdurend te verbeteren.

2. De klantgerichtheid en de betrouwbaarheid bij de wetstoepassing stimuleren.

3. Creëert een werkklimaat, waarbij adequate waardering, teamgeest, wederzijds respect en open communicatie de boventoon voeren.

4. De belastingplichtige inspireren tot nakoming van zijn fiscale verplichtingen.

B. Dienst Comptabiliteit

Waarborgen van een deugdelijke registratie en verantwoording van de financiële handelen van de overheid.

A.4.1 Evaluatie beleid Ministerie van Financiën

Dienst/Afdeling	Beleid	Toelichting	Voltooid
Afdeling Financiën	<ul style="list-style-type: none"> Herstructureren van de afdeling Financiën 	Gelukt voor de eerste drie kwartalen van 2016	✓
	<ul style="list-style-type: none"> Overdracht van het gehele kredietbewakingsaspect aan de controllers 	Niet gelukt wegens ransomware aanval November 2016	
Dienst Comptabiliteit	<ul style="list-style-type: none"> Uitbreiding Dienst Comptabiliteit met een sectie jaarrekening 	Niet gelukt wegens Ransomware aanval op het financieel systeem	
	<ul style="list-style-type: none"> Jaarrekeningen aanleveren binnen de wettelijke termijnen 	Niet voltooid wegens het niet of vertraagd ontvangst van informatie	
Belastingdienst	<ul style="list-style-type: none"> Verhoging compliance 	Project Management Bureau (PMB) opgericht en project is later gestopt	
	<ul style="list-style-type: none"> Strategische groei van inkomsten 		
	<ul style="list-style-type: none"> Verbreden van de belasting basis 		
Afdeling Fiscale Zaken	<ul style="list-style-type: none"> Aanpassing belasting wetgeving 	Ontwerp wetgeving is aangeboden aan de Raad van Ministers	
	<ul style="list-style-type: none"> Tariefsverhogingen van overheidsdiensten 	Ontwerp wetgeving is aangeboden aan de Raad van Ministers	

A.4.2 Bedrijfsvoering Ministerie van Financiën

Dienst/Afdeling	Beleid	Toelichting	Voltooid
Afdeling Financiën	<ul style="list-style-type: none"> Aanstellen van een tijdelijk concern controller 	Geen selectie plaatsgevonden	✓
	<ul style="list-style-type: none"> Aanstellen van een beleidsmedewerker & Werving senior beleidsmedewerker 		
Belastingdienst	<ul style="list-style-type: none"> Tijdig versturen van wettelijke inningen 	Ondersteuning van SBAB hervat in 2017	✓
	<ul style="list-style-type: none"> Invullen van kritische functies bij Contole en Opsporing 		
	<ul style="list-style-type: none"> Continueren met ondersteuning Stichting Belasting Accountants Bureau (SBAB) 		✓

A.4.3 Analyse financiële resultaten Ministerie van Financiën

Onderstaande tabel geeft een weergave van de kosten en opbrengsten van de Ministerie van Financiën weer over het afgelopen dienstjaar.

(bedragen in NAf x 1,000)	2016		Verschil Realisatie vs Begroting	%
	Realisatie	Begroting		
54 - BELASTINGOPBRENGSTEN	(341,013)	(332,410)	(8,603)	103%
55 - CONCESSIONS EN FEES	(25,975)	(37,394)	11,419	69%
56 - OVERIGE OPBRENGSTEN	(534)	(3,975)	3,441	13%
59- BIJZONDERE BATEN	(822)	-	(822)	-100%
5-Opbrengsten	<u>(368,344)</u>	<u>(373,779)</u>	<u>5,435</u>	99%
41-PERSONEELSKOSTEN	34,470	19,116	15,354	180%
42 - AFSCHRIJVINGSKOSTEN	9,816	8,967	849	109%
43- MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	2,926	7,887	(4,961)	37%
45-Rente	16,990	13,415	3,575	127%
49 - BIJZONDERE LASTEN	9	-	9	-100%
4-KOSTEN	<u>64,211</u>	<u>49,385</u>	<u>14,826</u>	130%
RR - Resultatenrekening	(304,133)	(324,394)	20,261	94%

Kort samengevat blijkt uit bovenstaande cijfers dat het resultaat van het Ministerie van Financiën over het boekjaar 2016 circa NAf 20 miljoen lager is dan begroot. De opbrengsten zijn lager uitgevallen dan de begroting met ruim NAf 5 miljoen. Hiermee samenhangend is het totaal van de kosten hoger uitgevallen dan de begroting, circa 15 miljoen. Het verschil in de realisatie ten opzichte van de begroting is echter helaas veel groter in de kosten dan in de opbrengsten waardoor de realisatiecijfers over 2016 bijna NAf 20 miljoen negatiever uitvallen ten opzichte van de begroting.

5 – Opbrengsten

Belastingopbrengsten

De realisatie van de belastingopbrengsten voor het boekjaar 2016 zijn circa NAf 9 miljoen meer dan begroot. De drijfveren voor dit goede resultaat waren:

- De winstbelasting die uitkwam op 37% boven de begroting. Dit werd veroorzaakt door afrekening van winstbelasting van GEBE NAf 17,5 miljoen. Er valt wel op te merken dat de winstbelasting betrekking had op de boekjaren 2014 en 2015.
- De Overdrachtsbelasting is NAf 3 miljoen hoger dan begroot. Hier valt wel op te merken dat het overheidsgebouw werd verkocht aan de SZV en hierover overdrachtsbelasting ter waarde van circa NAf 2 miljoen verschuldigd was.

Concessies, Fees en overige bijdragen van instellingen

Concessies, Fees en overige bijdragen van instellingen waren over het afgelopen dienstjaar circa NAf 11 miljoen lager dan begroot. Verklaring ligt in het feit dat het dividend op de provisie van de winst van de Centrale Bank van Curaçao en Sint Maarten (CBCS) voor afgelopen dienstjaar aanvankelijk onterecht is opgenomen in de begroting van 2016. Deze opbrengsten zijn uiteindelijk correct opgenomen en verantwoord in het dienstjaar 2015 voor een bedrag van circa NAf 9 miljoen waar deze opbrengsten uiteindelijk betrekking op hadden. De te verwachte dividend op de provisie van de winst van CBCS is over het afgelopen dienstjaar circa NAf 1,8 miljoen en ontvangen licentierechten CBCS is over het afgelopen dienstjaar circa NAf 25 miljoen.

Overige Opbrengsten

De post overige opbrengsten laat een specifieke begroting zien van circa NAf 4 miljoen voor diverse inkomsten verworven binnen de ministerie. Met een realisatie van slechts NAf 534.000 is duidelijk dat er nog veel te wensen valt omtrent de beraming van deze inkomsten.

Bijzondere Boten

De inkomsten overige baten van NAf 822.000 betreft het verschil in de boekwaarde en het verkoop bedrag van het nieuwe overheidsgebouw.

4–Kosten

Personeelskosten

Personeelskosten toont een overschrijding van circa NAf 15 miljoen. Personeelskosten inclusief sociale lasten gaven in eerste instantie een positief resultaat van NAf 1,7 miljoen weer. Dit was voornamelijk te wijten aan niet gevulde begrote functies in het boekjaar 2016, alsmede het niet vervangen van personeel die overlijden of met eervol ontslag zijn per eind 2016. Daartegenover hebben wij een structurele forse onderbegroting van de duurtetoeslag voor circa NAf 1,4 miljoen. De realisatie van de duurtetoeslag is ongeveer NAf 100.000 hoger uitgevallen dan de realisatie van vorige dienstjaar.

Daarentegen is er een schuld opgenomen aan Algemeen Pensionfonds Sint Maarten (APS) van NAf 15,6 miljoen met betrekking tot voorgaande jaren. Begin 2016 was een Debt Payment Basic Agreement (DPBA) overeengekomen met APS waarin een naheffing opgenomen was voor de periode 10-10-2010 t/m 31-12-2015 met betrekking tot een verschil in toepassing van premiepercentage. Overheid paste van 10-10-2010 t/m 2015 een premie van 22% toe waar wettelijk 25% van toepassing was. Deze schuld werd in het verleden betwist door het Land, echter door ondertekening van de DPBA door de overheid begin 2016 is deze schuld erkend. De betreffende naheffing inzake premiepercentage was eind 2015 ook verantwoord in de jaarrekening van het Land. In 2017 is echter gebleken dat APS haar schuld NAf 19 miljoen te laag had opgenomen in de DPBA, welke gehanteerd was bij het bepalen van de schuld aan APS eind 2015. NAf 15,6 miljoen is daarom alsnog als extra last en schuld verantwoord in de jaarrekening 2016 om de schuld per eind 2016 af te stemmen conform het PWC van 2017 inzake het schuldverhouding van de overheid met APS.

Afschrijvingskosten

Het negatief verschil tussen de begrote en gerealiseerde afschrijvingskosten toont vooruitgang ten opzichte van voorgaande dienstjaren met een geringe overschrijding van NAf 849.000. Deze post leed aan een structurele onderbegroting wegens gebrek aan middelen. Poging werd gemaakt om deze onderbegroting te corrigeren in de 2016 Landsbegroting niettemin waren nieuwe aanschaffingen niet meegeteld bij de berekening.

Materiele kosten

Materiele kosten tonen een positief verschil ten opzichte van de begroting van circa NAf 5 miljoen. Er valt wel op te merken dat in de begroting 2016 een centrale post ter waarde van NAf 4 miljoen is opgenomen ter dekking van onvoorzienbare omstandigheden. Daartegenover heeft het ministerie een onderuitputting in de materiële kosten van circa NAf 1 miljoen. Deze onderuitputting is voornamelijk te verklaren bij de belastingdienst waar twee afdelingshoofden afwezig waren wegens ziekte en andere omstandigheden. Hierdoor zijn bepaalde plannen voor de bedrijfsvoering achtergebleven.

Rente kosten

Rente kosten toont een negatief resultaat ten opzichte van de begroting van NAf 3,6 miljoen. Over het algemeen bleven de kosten redelijk binnen de perken afgezien van een bedrag van NAf 1,5 miljoen interest verschuldigd was aan APS in verband met de uitstaande schuld. Verder is in 2016 tevens een nagekomen schuld met Telem over de periode 10 oktober 2010 tot en met 31 december 2017 opgenomen, waarmee een interestbedrag van circa NAf 2,8 miljoen gemoeid is welke onder deze post is opgenomen. Rentekosten is dus een centrale post, hierdoor is het totaal bedrag aan te late betalingsrente geboekt onder rentekosten bij het Ministerie van Financiën. Zonder de voorgenoemde factoren zou er een onderschrijding van circa NAf 647.000 zijn geweest binnen het ministerie.

A.5. Ministerie van Justitie

Voorwoord

Het Ministerie van Justitie heeft als doelstelling het scheppen van randvoorwaarden voor de handhaving van de veiligheid, orde en rust, en de waarborging van het recht binnen de samenleving. Sinds 2010 is Sint Maarten bezig met een structurele opbouw van het eigen rechtshandavingsketen. Uitgangspunt van dit opbouwingsproces is dat Sint Maarten zelfstandig in staat moet zijn de basis te leggen voor een goed functionerende rechtshandavingsketen. De praktijk leert dat een dergelijk proces meerdere jaren in beslag neemt. Ook in 2016 was de verdere doorontwikkeling van de keten dus noodzakelijk. Het succesvol verloop van dit doorontwikkelingstraject vergt structurele financiële en organisatorische inspanningen.

Visie

Het creëren van de voorwaarden die nodig zijn voor de handhaving van veiligheid, orde en rust en het verzekeren van de rechtszekerheid van de gemeenschap van Sint Maarten.

Missie

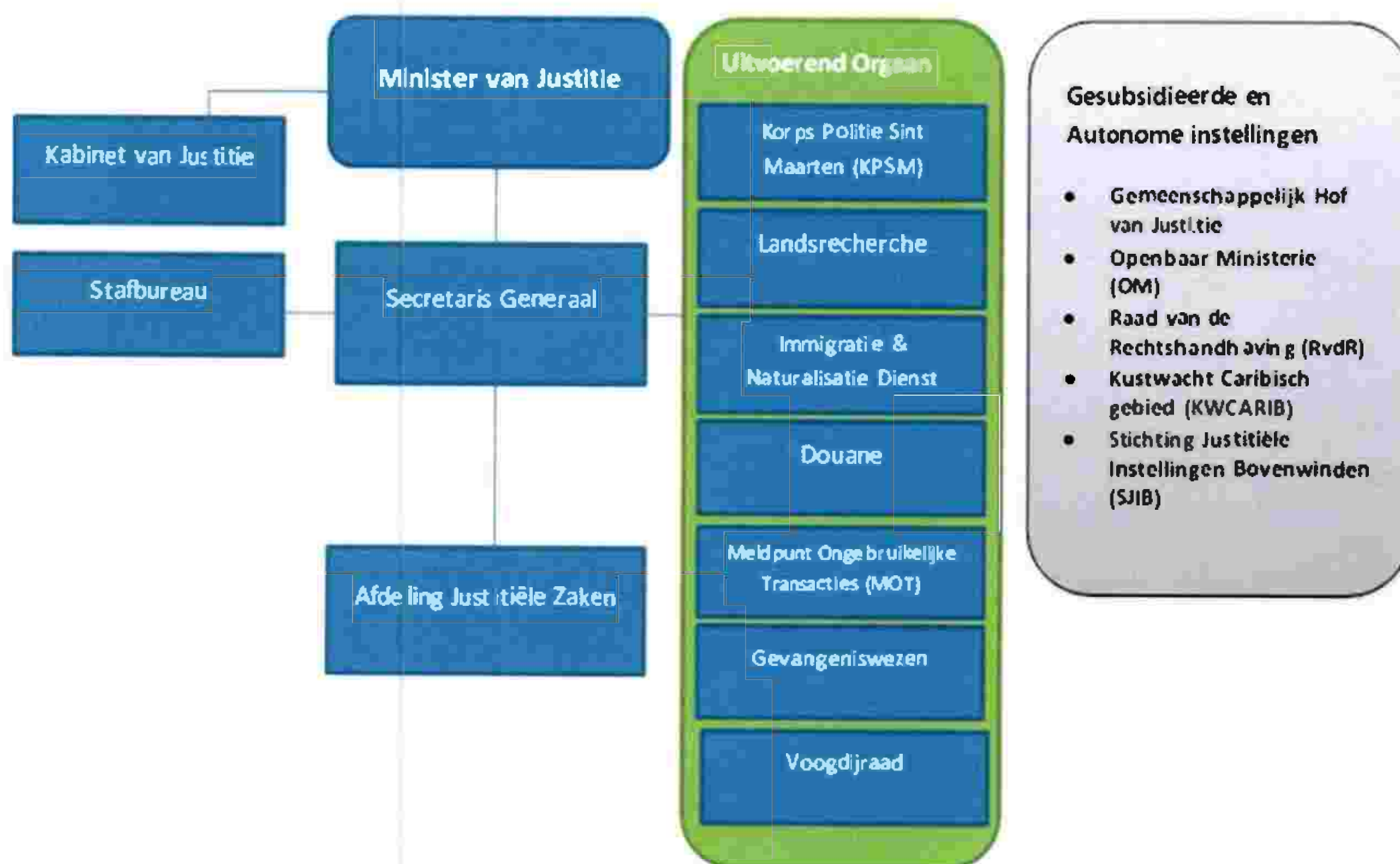
Geen missie vastgelegd door Ministerie van Justitie

Organisatorische Eenheden

Het ministerie opereert als een van de meest geïntegreerde ministeries binnen de overheid van Sint Maarten, haar constitutie en volk. Het is haar taak om de civiele, criminele administratieve en commerciële wetten en regelgeving te ontwikkelen, aannemen en herzien met betrekking tot:

- Immigratie, toelating en uitzetting
- Jeugd criminaliteit
- Handhaving openbare orde
- Misdad beheersing en preventie
- Gevangenneming
- Politie en grensbewaking
- Rechtbank en procureur

Het Ministerie van Justitie bestaat voornamelijk uit de volgende afdelingen en diensten: Kabinet, Stafbureau, Afdeling Justitiële Zaken, Korps Politie Sint Maarten, Landsrecherche, Immigratiedienst, Douane, Meldpunt Ongebruikelijke Transacties, Gevangeniswezen en Huis van Bewaring. Hiernaast vallen de volgende organisaties onder de verantwoordelijkheid van en rapporteren direct aan de Minister: Voogdijraad, Stichting Justitiële Inrichtingen Bovenwinden (Reclassering), Miss Lalie Centrum (Jeugd detentie in oprichting), Kustwacht, Openbaar Ministerie en 'Justice Academy' (opleidingsinstituut in oprichting) Het Ministerie van Justitie gelooft dat alle samenhangende instellingen en organisaties een waardevolle verantwoording heeft bij het bewerkstelligen aan de vooruitgang van Sint Maarten en zijn burgers.



Tabel: Organogram Ministerie van Justitie inclusief gesubsidieerde en autonome instellingen

Beleid

In het dienstjaar 2016 werd het Ministerie van Justitie een totaal bedrag van circa Naf 72,7 miljoen als gewone dienst uitgavensbegroting toegekend. Gezien het feit dat dit bedrag weinig ruimte bood voor het concipiëren, verder uitwerken en invoeren van nieuw beleid heeft het Ministerie zich met name gericht op de uitwerking van bestaande beleids- en wetgevingsinitiatieven.

Om de kosten van het ministerie verder te drukken is een nadere slag gemaakt met het nauw volgen van overheidsbrede procedures en het maandelijks uitbrengen van financiële rapportages aan de diensten. In 2016 heeft ook de formalisatie van de organisatorische inrichting van het Ministerie in rechtpositionele regelingen en functieboeken hoge prioriteit genoten voor vooral het Korps Politie Sint Maarten, Landsrecherche en het Gevangeniswezen.

Het waar haalbaar en wenselijk voldoen aan de verplichtingen die voortvloeien uit de "Samenwerkingsregeling waarborging Plannen van Aanpak" voor het Korps Politie Sint Maarten (KPSM) en het Gevangeniswezen heeft ook in 2016 prioriteit genoten. Op 11 en 12 april 2017 heeft op Sint Maarten een conferentie plaatsgevonden over de doorontwikkeling van beide diensten. Door de deelnemers is gesproken over de (rand)voorwaarden die vereist zijn om de plannen van aanpak voor het KPSM en het Gevangeniswezen succesvol af te ronden. De conferentie is voorspoedig verlopen en werd afgesloten met de presentatie van twee plannen waarin een reeks samenhangende actiepunten zijn verwoord. Deze actiepunten zijn nader geconcretiseerd in twee nota's, die mede als basis hebben gediend voor het vaststellen van bestuurlijke en (financiële) beleidsprioriteiten voor de rest van het begrotingsjaar.

A.5.1 Evaluatie beleid Ministerie van Justitie

Dienst/Afdeling	Beleid	Toelichting	Voltooid
Afdeling Justitiële Zaken	<ul style="list-style-type: none"> De introductie van het nieuwe wetboek Strafrecht 		✓
	<ul style="list-style-type: none"> Herziening wetgeving Wapenvergunning 		✓
	<ul style="list-style-type: none"> Verdere ontwikkeling en implementatie van het beleid voor onder andere Jeugdreclassering, jeugdbescherming en slachtofferhulp 		✓
	<ul style="list-style-type: none"> Ontwerp Landsverordening aanmeldingsplicht van grensoverschrijdende geldtransporten 	Doorgeleid naar de Staten ter goedkeuring	In uitvoering
	<ul style="list-style-type: none"> Ontwerp Landsverordening toezicht geldtransactiekantoren 	Doorgeleid naar de Staten ter goedkeuring	In uitvoering
	<ul style="list-style-type: none"> Ontwerp Landsverordening tot wijziging van de Landsverordening op het notarisambt ten behoeve van de uitoefening van notariële bevoegdheden op Saba en Sint Eustatius door het notariaat van Sint Maarten 	Doorgeleid naar de Staten ter goedkeuring	In uitvoering
	<ul style="list-style-type: none"> Ontwerp Landsverordening bestuurlijke handhaving 	Doorgeleid naar de Staten ter goedkeuring	In uitvoering
	<ul style="list-style-type: none"> Ontwerp Landsverordening bestrijding witwassen en financiering terrorisme 	Doorgeleid naar de Staten ter goedkeuring	In uitvoering
	<ul style="list-style-type: none"> Ontwerp Advocatenlandsverordening 	Doorgeleid naar de Staten ter goedkeuring	In uitvoering
	<ul style="list-style-type: none"> Ontwerp Deurwaarderslandsverordening 	Doorgeleid naar de Staten ter goedkeuring	In uitvoering
	<ul style="list-style-type: none"> Ontwerp Harmonisatielandsverordening 	Doorgeleid naar de Staten ter goedkeuring	In uitvoering
	<ul style="list-style-type: none"> Ministeriële Regeling ter uitvoering van artikel 32 van de Landsverordening op de justitiële documentatie en op de verklaringen omtrent het gedrag 	Doorgeleid naar de Staten ter goedkeuring	In uitvoering

<p>Korps Politie Sint Maarten (KPSM)</p>	<ul style="list-style-type: none"> Het nader uitwerken van hetgeen in de plannen van aanpak politie gedateerd 13 juli 2010 	<p>De exploitatiebegroting alsmede de investeringsbegroting sluiten niet aan met de plannen van aanpak. Project heeft geen begrotings prioriteit genoten in 2016 zou van krappe kapitaaldienst budget gefinancierd worden. Er worden afspraken gemaakt om dit in samenwerking met de Trustfond Wereldbank alsnog</p>	<p>Uitgesteld</p>
<p>Immigratie en Grensbewaking</p>	<ul style="list-style-type: none"> Voortzetting van verbeterde voorlichting en communicatie van de betreffende wet- en regelgeving aan het publiek; Nodige wijzigingen van verschillende wet- en regelgeving omtrent immigratie en internationale verplichtingen 	<p>Project heeft geen prioriteit genoten in 2016.</p>	<p>Doorlopend</p>
<p>Meldpunt Ongebruikelijke Transacties (MOT)</p>	<ul style="list-style-type: none"> Het verder uitwerken aanbevelingen van Caribisch Financieel Actie Eenheid (CFATF) 	<p>Ontwerp wetgeving aangeboden aan de Staten</p>	<p>In uitvoering</p>

A.5.2 Bedrijfsvoering Ministerie van Justitie

Dienst/Afdeling	Taak	Toelichting	Voltooid
Afdeling Justitiële Zaken	<ul style="list-style-type: none"> • Introductie van een levensverzekering voor de medewerkers van het ministerie van Justitie. 	Verplichting is aangegaan ondanks geen budget	✓
Korps Politie Sint Maarten (KPSM)	<ul style="list-style-type: none"> • De aanschaf van het voormalig Soremar gebouw voor de huisvesting van de het Justitie Instituut Sint Maarten; 	Gebouw totaal verwoest naar aanleiding van natuurramp, moet opnieuw plan van aanpak worden opgesteld om project te realiseren.	✓ Doorlopend
	<ul style="list-style-type: none"> • Het opstarten van het Camera project; 	Verplichting is aangegaan ondanks geen budget en bijkomende financiële uitdagingen in naloop van natuurrampen 2017.	✓
	<ul style="list-style-type: none"> • Het introduceren van een multifunctioneel inzetbare K9-brigade team; 		
Meldpunt Ongebruikelijke Transacties (MOT)	<ul style="list-style-type: none"> • Opleiden en verbetering van het personeel en de MOT-melders op het gebied van wetgeving; 	Doorlopend project, geen prioriteit in 2016 kapitaalbudget	Doorlopend
	<ul style="list-style-type: none"> • Het verder uitwerken aanbevelingen van Caribisch Financieel Actie Eenheid (CFATF) 	Doorlopend project, geen prioriteit in 2016	Doorlopend
Huis van Bewaring	<ul style="list-style-type: none"> • Verbouwen van de kantoorruimten 		✓
Landsrecherche	<ul style="list-style-type: none"> • Het volgen van de cursus Meesterproef Hulpofficier van Justitie door 2 medewerkers 	In uitvoering, aanvullend project	In uitvoering

A.5.3 Analyse financiële resultaten Ministerie van Justitie

In het onderstaande tabel is een weergave de kosten en opbrengsten van het ministerie over het afgelopen dienstjaar.

(bedragen in NAf x 1,000)	2016		Verschil Realisatie vs Begroting	%
	Realisatie	Begroting		
53- VERGUNNINGEN	(3,200)	-	(3,200)	-100%
54- BELASTINGOPBRENGSTEN	(10,121)	(10,853)	732	-100%
56 - OVERIGE OPBRENGSTEN	(2,573)	(5,306)	2,733	48%
5-Opbrengsten	<u>(15,894)</u>	<u>(16,159)</u>	265	98%
41- PERSONEELSKOSTEN	51,385	52,491	(1,107)	98%
43- MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	10,629	6,658	3,972	160%
44- OVERDRACHTEN	11,727	13,604	(1,877)	86%
47- Sociale voorzieningen	305	-	305	-100%
4-KOSTEN	<u>74,046</u>	<u>72,753</u>	1,293	102%
RR - Resultatenrekening	58,152	56,594	1,558	103%

5 – Opbrengsten

De opbrengsten van de Ministerie van Justitie laat een vertekend beeld zien doordat opbrengsten verblijfsvergunningen onjuist zijn begroot onder schadevergoedingen voor een bedrag van circa NAf 3 miljoen. Deze zijn later correct gerubriceerd onder opbrengsten verblijfsvergunningen, welke de juiste economische categorie betreft.

De categorie overige opbrengsten laat eveneens een vertekend beeld zien doordat onterecht een bedrag van circa NAf 1,2 miljoen is begroot voor deposito's vreemdelingen welke een balanspost betreft. De overige inkomsten bestaan met name uit boetegelden van het Korps Politie Sint Maarten. Hier is ook een bedrag van circa NAf 13 miljoen opgenomen welk schadevergoeding betreft uit een vonnis vanuit het Parket Procureur Generaal. Rekeninghoudend met de bovenstaande verschuivingen kan gesteld worden dat de opbrengsten een realisatie laat zien van circa NAf 265.000 hoger ten opzichte van hetgeen begroot.

Belastingopbrengsten betreffen opbrengsten benzine accijnzen welk een lichte onderprestatie laat zien van circa NAf 732.000 ten opzichte van hetgeen begroot.

4–Kosten

Personeelskosten waren over het afgelopen dienstjaar niet overschreden doordat er minder kosten zijn gemaakt dan begroot in verband met een personele onderbezetting binnen het ministerie over het dienstjaar. Al zijn de personeelskosten in haar totaliteit niet overschreden zijn er binnen deze economische categorie overschrijdingen ontstaan door de volgende oorzaken:

- Bezoldiging van verschillende ambtenaren moesten worden rechtgetrokken, waardoor de begrotingspost retroactieve uitgaven zwaar is overschreden;
- De begrotingspost voor overwerk is niet conform de gerealiseerde kosten van de voorafgaande jaren begroot;
- De ambtsjubilea welke niet waren begroot maar een wettelijke verplichting zijn dienden uitbetaald te worden.

Er dient opgemerkt te worden dat de begroting voor goederen en diensten in het dienstjaar 2016 met bijna Naf 4 miljoen was overschreden. De meest significante overschrijdingen hebben betrekking op het volgende:

- Ten laste van de begroting van het stafbureau werden de kosten voor de verschillende advocaten kantoren geboekt voor kosteloze rechtsbijstand en rechtskosten. Het gebudgetteerde bedrag was niet toereikend om deze kosten te dekken. De advocaten hebben hun werkzaamheden tijdelijk gestaakt waardoor de uitstaande rekeningen moesten worden betaald, om het Land niet verder te benadelen;
- De begrotingspost voor reis- en verblijfskosten met name van de minister, het korps politie en het MOT zijn overschreden. Bij de minister heeft dit te maken met het feit dat hij verplicht was om verschillende vergaderingen bij te wonen in het buitenland. Eveneens de reiskosten van het lid van het Kustwacht presidium en het lid voor de beheerraad Sint Maarten kwamen ook ten laste van deze begrotingspost. De dienstreizen van het Korps Politie waren in verband met lopende onderzoeken en personeelstrainingen. De dienstreizen voor het MOT waren in verband met trainingen en vergaderingen van het CFATF waarop eveneens niet begroot was.
- Op de begrotingspost rechts- en ander deskundig advies van het MOT werden de kosten geboekt van een adviseur die werkzaamheden heeft verricht ten behoeve van de voorstellen voor aanpassingen van de verschillende wetgeving.
- Bij het Korps Politie en het Huis van Bewaring zijn verschillende begrotingsposten overschreden. Er dient opgemerkt te worden dat het grotendeels gaat om wettelijke verplichtingen die het ministerie heeft. Bijvoorbeeld, voeding van de gedetineerden, de extra bewaking bij het Huis van Bewaring door externen, huur woningen voor het personeel van het korps politie en de kosten voor het laboratorium bij het Korps. Dit laatste heeft te maken met het forse hoeveelheid van forensische onderzoeken welke door buitenlandse bedrijven dienen te worden verricht omdat deze vooralsnog niet op Sint Maarten uitgevoerd kunnen worden.

A.6. Ministerie van Onderwijs, Cultuur, Jeugd en Sport (OCJS)

Voorwoord

In de loop van 2016 heeft het Ministerie van Onderwijs, Cultuur, Jeugd en Sport (hierna: Ministerie van OCJS) op basis van een strategisch beleidsproces haar visie en missie herzien. Op basis van moderne inzichten zijn deze vertaald naar een zogenaamde doel en standpunt en ambities die als volgt zijn samengevat.

Visie

‘Wij zijn vooruitstrevende facilitatoren. Wij voldoen aan de eisen van en ondersteunen de bevolking van Sint Maarten om zelfverzekerde, veerkrachtige, creatieve, levenslange leerlingen en evenwel kritische denkers te worden die in 2026 zullen bloeien’

We Are a progressive Facilitators

“We meet the demand and support the people of Sint Marten to become self confident, resilient, lifelong learners, creative and critical thinkers who will thrive in 2026”

Purpose and position⁷

Het Ministerie van OCJS wilt zich als een progressieve en holistische organisatie positioneren. Het Ministerie van OCJS wilt voldoen aan de eisen van een veranderende gemeenschap en streeft naar de ontwikkeling van de bevolking van Sint Maarten. Ook wilt het Ministerie van OCJS ervoor zorgen dat de bevolking van Sint Maarten zelfverzekerd, veerkrachtig, creatief is en evenwel kritische denkers en levenslange leerlingen zijn. Door een positioneringsstrategie te definiëren is het Ministerie van OCJS in staat om in een toekomst te voorzien die aanzienlijk verschilt van het verleden en de benodigde middelen realistisch evalueert om de nieuwe visie te bereiken.

In het strategisch plan 2016-2026 zijn de hoofdlijnen van de ministeriële ambities vastgelegd. Eind 2016 zijn de ambities aan een gekoppeld in het regeerprogramma 2016-2020.

Missie

- *‘Onze jeugd zal bloeien en hun volledige potentieel bereiken om actieve burgers te worden met een gevoel van gedeelde verantwoordelijkheid’*
- *‘We zullen ervoor zorgen dat er voldoende mogelijkheden zijn voor de bevolking van Sint Maarten om levenslange leerlingen te kunnen zijn’*
- *‘We zullen onze culturele identiteit veiligstellen door onze tastbare en ontastbare erfgoed te beschermen’*
- *‘We zullen actief deelnemen aan sport en andere lichamelijke activiteiten’*

⁷Ministerie van Onderwijs, Cultuur, Jeugd en Sport (2016), *Purpose and Position*, 2016, Sint Maarten

“Our youth will thrive and reach their full potential to become active citizens with a sense of shared responsibility.”

“We will ensure that there are ample opportunities for the people of Sint Maarten to be life-long learners.”

“We will safeguard our cultural identity by protecting and promoting our tangible and intangible heritage.”

“We will actively participate in sports and other physical activities.”

Ambitions 2016-2026⁸

Hoofdtaken

De Hoofdtaken van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur, Jeugd en Sport zijn:

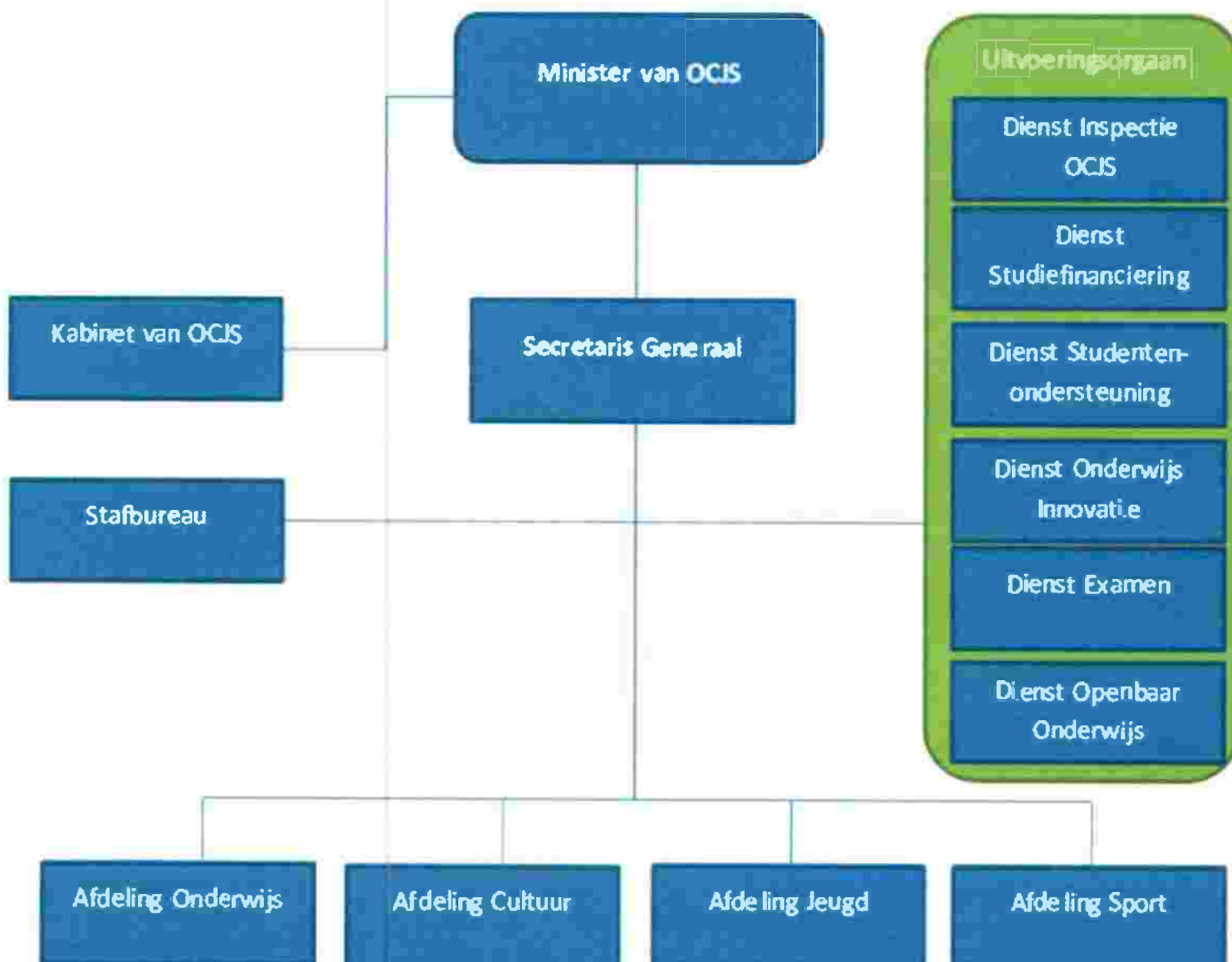
- de zorg voor onderwijsaangelegenheden in de ruimste zin van het woord en het toezicht op de uitvoering hiervan;
- de zorg voor culturele, recreatie - en sportaangelegenheden en het toezicht op de uitvoering hiervan;
- de zorg voor interne en externe communicatie inzake aangelegenheden die het Ministerie aangaande;
- de zorg voor blijvende ontwikkeling en vorming van het menselijke kapitaal van Sint Maarten;
- de zorg voor blijvende ontwikkeling, ondersteuning en bevordering van cultuur, jeugd en sport aangelegenheden;
- het behartigen en coördineren van de aangelegenheden van Sint Maarten op het gebied van onderwijs, cultuur, jeugd en sport in Koninkrijks-, regionaal en internationaal verband;
- het bevorderen van de totstandkoming en de instandhouding van optimale voorzieningen ten behoeve van onderwijs, cultuur, jeugd en sport;
- de zorg voor onderwijsvernieuwing en het toezicht op de uitvoering hiervan;
- de zorg voor onderwijsbekostiging en het toezicht op de uitvoering hiervan;
- de zorg voor onderwijsondersteuning en het toezicht op de uitvoering hiervan;
- de zorg voor bibliotheekwezen;
- de zorg voor beleidsontwikkeling ten aanzien van monumenten en cultureel erfgoed;
- de zorg voor de vertaling van UNESCO-doelen in het algehele onderwijs en sociaal-cultureel beleid voor Sint Maarten;
- de zorg voor controle inzake financiële zaken en het subsidiebeleid op het gebied van onderwijs, cultuur, jeugd en sport;

⁸Ministerie van Onderwijs, Cultuur, Jeugd en Sport (2015), *Ambitions 2016-2026*, 2015, Sint Maarten

- de zorg voor controle en evaluatie van programma's op het gebied van onderwijs, cultuur, jeugd en sport.
- het namens de overheid optreden als schoolbestuur gericht op de totstandkoming en instandhouding van een kwantitatief en kwalitatief optimaal stelsel van openbaar onderwijs.

Tot het Ministerie van Onderwijs, Cultuur, Jeugd en Sport behoren de volgende organisatorische eenheden.

- Minister van Onderwijs, Cultuur, Jeugd en Sport
 - Kabinet van Onderwijs, Cultuur, Jeugd en Sport
- Stafbureau van Onderwijs, Cultuur, Jeugd en Sport
- Afdelingen:
 - Afdeling Onderwijs
 - Afdeling Cultuur
 - Afdeling Jeugd & Jongeren
 - Afdeling Sport
- Diensten:
 - Dienst Onderwijs Innovatie
 - Dienst Studiefinanciering
 - Dienst Studenten Ondersteuning
 - Dienst Openbaar Onderwijs
 - Dienst Examens
 - Dienst Inspectie Onderwijs, Cultuur, Jeugd en Sport



Tabel: Organogram Ministerie van OCIS

In het dienstjaar 2016 werd het Ministerie van Onderwijs, Cultuur, Jeugd en Sport een totaal begroting van circa Naf 119 miljoen toegewezen, aldus een afname van meer dan 2% hetgeen ten opzichten van 2015 welke al niet toereikend was. De financiële analyses en rapportages hebben bijgedragen aan een transparant en actueel toezicht van beleidsprioriteiten en kostenontwikkeling en in 2017 wordt deze koers voortgezet.

Prestaties 2016

Het ministerie heeft circa 70% van haar verwachte doelstellingen en resultaten voor 2016 kunnen voltooien. Dit is mede bereikt aan de hand van ons nieuw ingezette thema, 'Wij zijn vooruitstrevende facilitatoren'.

Belangrijkste prestaties over het afgelopen dienstjaar

Onderwijs:

Prestaties die een belangrijke bijdrage leveren aan het verbeteren van de kwaliteit van het onderwijs sector, in combinatie met de nodige kostenbeheersing zijn de aan de Raad van Advies voorgelegde ontwerp Landsverordening Studiefinanciering en revisie Landsbesluit aanscherping exameneisen. Verder zijn de startnotities "Wet op Hoger Onderwijs" en "Onderwijstoezicht" goedgekeurd door de ministerraad, als eerste voorbereidingen om de sturing, regelgeving en beleidsvisie van het Hoger onderwijs op Sint Maarten en kwaliteit van onderwijs te versterken. Verder is er in 2016 ook het Landsbesluit Raad van Onderwijs en Arbeidsmarkt (ROA) en het Landsbesluit Bezoldiging Onderwijs afgekondigd. De ROA wordt met name beschouwd als een belangrijke randvoorwaarde voor de afstemming van het beroepsonderwijs op de behoeften van de arbeidsmarkt.

Jeugd:

In het afgelopen dienstjaar is er een belangrijke mijlpaal bereikt door de realisatie van het eerste concept beleidsnota 'vroeg kinderlijke zorg en ontwikkeling'. Nog een dergelijk belangrijke prestatie is de uitvoering van de evaluatie van bestaande programma's voor kwaliteitsverbetering binnen de kinderopvang.

Cultuur:

Aanmerkelijke voortuitgang is in 2016 gemaakt bij het identificeren en registreren van monumenten en het opstellen van regelgeving voor de restauratie van monumenten. De diverse activiteiten uit het voorgenoemde hebben geleid tot het realiseren van de eerste concept cultureel wettelijke kader (startnotitie) en de beschikbaarheid van culturele informatie en gegevens van onze culturele immaterieel erfgoed (de zogenaamde 'Cultural Mapping, Intangible Cultural Heritage'). Het afdelingslogo is gerealiseerd om cultuur te promoten voor de sociale zichtbaarheid. UNESCO activiteiten en middelen hebben een extra boost gegeven aan verschillende culturele projecten. In 2016 is ook het ontwerp voor de uitbreiding van de John Larmonie Centrum afgerond. Doormiddel van kapitaalinvesteringen in creatieve centra, onder meer, wil de overheid toegankelijkheid, het belang en creatieve talentontwikkeling van jeugd bevorderen in muziek en podiumkunsten.

Sport:

De belangrijkste gerealiseerde beleidsonderwerpen in 2016 waren: de richtlijnen voor jeugd in sport, het sportfaciliteitenbeleid, en het in kaart brengen van de economische invloed van sport. Om de ontwikkeling

van sport te bevorderen is de driedelige sportcommissie (Overheid, Nationaal Sport Instituut, en Sint Maarten Sport en Olympisch Federatie) opgericht en de subsidie aan het Nationale Sport Instituut voortgezet. Aanzienlijke tijdspanne en middelen zijn ingezet op institutionele Versterking en bewustwording van het belang van sport en samenleving.

A.6.1 Evaluatie beleid Ministerie van OCJS

Dienst/Afdeling	Beleid	Toelichting	Voltooid
g Afdeling Onderwijs	Deskundigheidsbevordering	<ul style="list-style-type: none"> • Deskundigheidsbevordering van het personeel ter versterking van de beleids- en wetgevingstaken. 	✓
	Wetgeving	<ul style="list-style-type: none"> • Ontwerp Landsverordening Studiefinanciering naar de Raad van Advies • Startnotities Wet op Hoger Onderwijs en de Landsverordening Onderwijstoezicht • Ontwerp Landsbesluit aanscherping exameneisen naar Raad van Advies • Afkondiging Landsbesluit Raad voor de Onderwijs en Arbeid • Landsbesluit Bezoldiging Onderwijs 	✓ ✓ ✓ ✓
	Vernieuwingen in de onderwijssector	<ul style="list-style-type: none"> • Onderzoek naar de herstart van Transitieklassen in 2017. • Voorbereidingen voor de start van het Onderwijs Zorgcentrum (ECC) in 2017. • Voorbereiding nieuw beleid voor vroege ontwikkelingsfase van kinderen in 2017. • Voorbereiding introductie hogere normen voor het voortgezet onderwijs. • Voorbereidende werkzaamheden voor noodzakelijke verbouwingen aan MPC, Sundial en het plaatsen van zonnepanelen • Voorbereiding nieuw beleid onderwijs aan leerlingen met speciale behoeften • Erkenning programma's op verschillende niveaus van de National Institute for Professional Advancement 	✓ ✓ ✓ ✓
	Implementatie van de Duurzame Ontwikkelings Doelstellingen	<ul style="list-style-type: none"> • Ontwikkeling van een versneld kader en actieplan voor de implementatie van Duurzame Ontwikkelings Doelstellingen. 	✓
	Stimulering van de efficiëntie en effectiviteit van gesubsidieerden	<ul style="list-style-type: none"> • Ontwerp Landsbesluit Bekostiging Scholen 	✓

Afdeling Jeugd & Jongeren	Ontwerp beleidsnota's en adviezen ten behoeve van de ontwikkeling van jongeren en jeugd.	<ul style="list-style-type: none"> • Ontwikkeling eerste concept beleidsnota voor Vroegkinderlijke zorg en ontwikkeling. • Evaluatie verslag van bestaande programma's voor kwaliteitsverbetering binnen de kinderopvang. • Eerste concept van aangepaste Integraal Jeugdbeleidsplan • Concept Beleidsnota Jeugdmonitor • Concept Beleidsnota Safety Net 	<p>✓</p> <p>✓</p> <p>✓</p> <p>✓</p> <p>✓</p>	
	Afdeling Cultuur	Het bevorderen en beschermen van het cultureel erfgoed en culturele uitingen die bijdragen aan het versterken van de nationale identiteit.	<ul style="list-style-type: none"> • Concept startnotitie (wettelijk kader) voor culturele wetgeving; Onderzoek en training met betrekking tot algemene subsidieverordening; analyse grondwet in relatie tot culturele rechten. 	✓
		Onderzoeks- en promotie werk verrichten en deelnemen aan lokale en regionale platforms om er voor te zorgen dat cultuur(behoud) onderdeel wordt van een diep en nationaal gevoelde trots	<ul style="list-style-type: none"> • Evaluatie integratie van culturele rechten, kunst en erfgoed in het onderwijs; onderzoek naar participatie van studenten en studie in cultuur; aandacht nationale feestdagen en helden (gebedsdag, eren carnaval helden) en interscolaire wedstrijd gehouden met betrekking tot Afrikaanse 	✓
		De "Duurzame Ontwikkelings Doelstellingen" agenda door het ontwikkelen van het model voor Sint Maarten en de bevolking.	<ul style="list-style-type: none"> • Bijwonen UNESCO Ontastbare Cultureel Erfgoed conferentie/training. Onderzoek in samenwerking met UNESCO met betrekking tot het in kaart brengen van het nationaal erfgoed. UNESCO 'Caribbean Capacity Building Program' (CCBP) training over belang cultuur en toerisme. UNESCO- 	✓

	<p>Toekennen subsidies openbare bibliotheek, de Sint Maarten Stichting Cultureel Erfgoed, John Larmonie center (huisvesting voor podium kunsten), de Monumentenraad en Monumentzorg</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Concept ministeriele regeling voorbereid voor subsidietoekenning monumentenrestauratie; verstrekken van vergunningen monumenten. • Subsidies: Ontwerprichtlijnen zijn ontwikkeld door Stichting Overheidsaccountantsbureau (SOAB) en gedeeld met de verschillende afdelingshoofden en financiële experts. De documenten werden beoordeeld en becommentarieerd. SOAB heeft de relevante aanpassingen gemaakt en zal naar verwachting een training en een toelichting organiseren over hoe de documenten moeten worden behandeld voordat ze worden goedgekeurd door de ministers van Onderwijs, Cultuur, Jeugd en Sport en Financiën. • Monumentenfonds: Het advies zal in 2017 opgesteld worden om SOAB te functioneren als tijdelijk fonds terwijl ook het oprichting van een formeel fonds wordt uitgevoerd. In verband met de natuurrampen van 2017 is dit vooralsnog niet 	<p>✓</p> <p>✓</p>
	<ul style="list-style-type: none"> • Het promoten en in kaart brengen van het culturele erfgoed • Het verkennen van de introductie van een cultuurpas en/of kunst collectie beleid. 	<ul style="list-style-type: none"> • Cultureel Erfgoed lijst is aangevuld met onderzoeksresultaten. Website en signaalborden voor monumenten zijn voorbereid ('Cultural Track- and mapping project'). Identificatie en registratie van monumenten in samenwerking met het kadaster is deels uitgevoerd. De Cultural track is aanvankelijk begonnen als een middel om de verschillende componenten binnen de culturele sector te registreren. Het afdelingsportaal is ontwikkeld en voortdurend wordt informatie aan het document toegevoegd. Het eerste document dat moest worden toegevoegd, waren de UNESCO-conventies voor Cultuur en de oorspronkelijke lijst voor immaterieel cultureel erfgoed. In de nasleep van de natuurrampen in 2017 heeft dit project weinig prioriteit genoten. De verwachting is dat dit in komende jaren weer zal worden opgepakt. 	<p>✓</p>

Afdeling Sport	Uitbreiding van het John Larmonie centrum (JLC) en de start van een centrum voor de podium kunsten via de kapitaaldienst.	<ul style="list-style-type: none"> Goedkeuring design voor de uitbreiding JLC; de bouw kosten en kapitaal investeringen zijn helaas nog niet voorhanden. 	
	Institutionele versterking	<ul style="list-style-type: none"> Faciliteren en mobiliseren van de ontwikkeling en het functioneren van sport organisaties en Institutionele versterking van sport organisaties; 	✓
	Profilering afdeling	<ul style="list-style-type: none"> Branding en marketing van de afdeling 	✓
	Jeugd en Sport	<ul style="list-style-type: none"> Zorgdragen voor veilige sportomgevingen voor jeugd 	✓
	Sport faciliteiten	<ul style="list-style-type: none"> Ontwikkeling van beleid sportfaciliteiten Toezicht op het goede functioneren van de verschillende sportfaciliteiten 	✓
	Bewustwording Sport, 'Sport Awareness'	<ul style="list-style-type: none"> Verhoog het bewustzijn over sporten 	✓
	Economische Impact van Sport	<ul style="list-style-type: none"> Financiële bijdrage van sport binnen de economie 	✓
Richtlijnen voor sportprogramma's	<ul style="list-style-type: none"> Overzicht van de huidige sportprogramma's binnen de naschoolse opvang programma's 	✓	

Het verbeteren van de leeromgeving, het voortzetten van de hervormingen in het onderwijs en kostenbeheersing.

Aanmerkelijke vooruitgang ter bevordering van de toegankelijkheid tot tertiaire onderwijs is ingezet door het afronden van de ontwerp Landsverordening Studiefinanciering. De voorgenoemde ontwerp landsverordening is in 2016 door de Raad van Advies behandeld en van commentaar voorzien. Vervolgens was er aanzienlijk aandacht besteed aan de basiswetgeving om hervorming in het onderwijs te kunnen realiseren, waaronder het Landsbesluit aanscherping exameneisen, de startnotities Wet Hoger Onderwijs en de Landsverordening Onderwijstoezicht. Voorbereidingen zijn gedaan, waaronder het onderzoek naar de herstart van overgangsklassen, vernieuwing en verbetering van de leeromgeving, de haalbaarheid van de start van het Onderwijs Zorg Centrum (ECC), nieuw beleid voor de vroege ontwikkelingsfase van kinderen en beleid voor kinderen met speciaal onderwijs behoeftes. Om onderwijs beter aan te sluiten op de arbeidsmarkt, zal de in het afgelopen dienstjaar afgekondigde Landsbesluit Raad van Onderwijs in 2018 geïmplementeerd worden. Studeren in de regio is bevorderd met 73%. De vernieuwde bilaterale overeenkomst 2015-2020 met Nederland levert hierook een bijdrage aan. Wegens gebrek aan financiële middelen, zijn de voorbereidende werkzaamheden voor de genoodzaakte verbouwingen aan het Milton Peters College en de Sundial School zowel als het plaatsen van zonnepanelen niet doorgezet. Het uitblijven van deze essentiële verbeteringen worden dan ook als kritieke risico's voor de kwaliteit van de leeromgeving beschouwd.

Het verbeteren van de leef- en ontwikkelingssituatie van jeugdigen en jongeren met problemen.

Het belang van vroegtijdige interventies om de ontwikkeling van kinderen en jongeren goed te kunnen begeleiden blijft van belang. Zo zijn in 2016 de programma's voor kwaliteitsverbetering binnen de kinderopvang geëvalueerd en vastgelegd in het eindverslag. Wegens het gebrek aan financiële middelen om de toegang van dienstverlening aan jongeren te bevorderen is de capaciteit vooral gericht op beleidsontwikkeling. Zo is het eerste concept beleidsnota voor Vroegkinderlijke zorg en ontwikkeling gerealiseerd en zijn de concepten voor de opzet van de Jeugdmonitor, de beleidsnota voor het versterken van sociale vangnetten voor risico jongeren en een aangepast jeugdbeleidsplan tot een vergevorderd concept afgerond.

Het bevorderen en beschermen van het cultureel erfgoed en culturele uitingen die bijdragen aan het versterken van de nationale identiteit en het implementeren van de MDG's (Millennium Development Goals) en UNESCO doelen.

Aanzienlijke voorbereiding aan de verdieping van diverse wetgeving (grondwet, subsidieverordening) om te komen tot het concept startnotitie cultuur was toegewijd in het afgelopen dienstjaar. Deze startnotitie bevat de hoofdlijnen voor het toekomstig wettelijke kader en beleidsontwikkeling voor de komende begrotingsjaren. Mede in samenwerking met UNESCO en het kadaster, is de Ontastbare Cultureel Erfgoed (ICH-lijst) verder aangevuld en monumenten geïdentificeerd en geregistreerd. Het opstellen van borden om historische data en monumenten zichtbaar te maken is aangevangen, zowel als een website met culturele cartografie en spoor ('cultural mapping- and cultural track project'). De subsidieregeling voor de restauratie van monumenten is ook afgerond. In 2017 is het nodig geweest om richtlijnen verder te identificeren met betrekking tot de uitgifte van monumentenvergunningen maar naar aanleiding van de natuurrampen van 2017 is de voorzichtige verwachting dat dit in de loop van 2018 weer opgepakt kan worden. Vanuit de afdeling cultuur heeft er ook een prijsuitreiking plaatsgevonden voor het eren van onze volkshelden ('folkheroes'), welk ook het thema voor carnaval was in het afgelopen dienstjaar. Toewijding aan nationale dagen (gebedsdag, constitutie dag) zowel als paneldiscussies met betrekking tot de rol en de taak van het parlement van Sint Maarten, hebben, onder meer, plaatsgevonden. Middels financiering en ondersteuning, is UNESCO instrumenteel geweest in het realiseren van diverse projecten die zich voornamelijk richtte op risicogroepen om hun studie te blijven volgen met gebruikmaking van begeleiding en gedragsveranderingstraining.

Het verbeteren van de toegankelijkheid tot sport en het bevorderen van de ontwikkelingen, uitbreiding en beheer van (top)sport en recreatiesport en bijbehorende sportfaciliteiten

Afgelopen dienstjaar was voornamelijk toegewijd aan institutionele versterking door middel van het oprichten van de driedelige sportcommissie. De commissie is meerdere malen bijeen gekomen om, onder meer, de ontwikkelingen in de top- en recreatiesport zowel als de financiële uitdagingen te bespreken. Richtlijnen opgesteld die een veilige sportomgeving voor jongeren beoogd te bevorderen. Formalisering van het sportcommissie is tot heden niet voltooid doordat de betreffende entiteiten Nationale Sport Instituut (NSI) en Sint Maarten Sports en Olympisch Federatie (SMSOF) momenteel nog niet op volle capaciteit zijn. Deze initiatieven hebben ook in verband met de natuurrampen van 2017 sinds heden geen vooruitgang geboekt. Om het belang van sport te bevorderen was er ook in het afgelopen dienstjaar een gala gehouden voor de uitreiking van de 'Brown Pelican Award'. Daarnaast zijn sportactiviteiten gefinancierd zoals de interscolaire Olympiade en Competitie alsmede trainingskampen en toernooien.

A.6.2 Bedrijfsvoering Ministerie van OCJS

Dienst/Afd	Beleid	Toelichting	Voltooid
Onderwijs/ Dienst Studiefinanciering	Bevorderen van studeren in de regio	<ul style="list-style-type: none"> • 73% van de goedgekeurde studiefinancieringsaanvragen waren voor studies in de regio; • Een nieuwe bilaterale samenwerkingsovereenkomst tussen de Ministerie van Onderwijs, Cultuur, Jeugd en Sport (Sint Maarten) en de Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (Nederland) 2015-2020 is ondertekend; • De introductie van studietoelagen voor NIPA studenten ter waarde van maximaal Naf 2,500 is gerealiseerd 	✓
	Verbeteren van het rendement op studiefinanciering investeringen	<ul style="list-style-type: none"> • Meer dan 80% van de verwachte resultaten bereikt met betrekking tot <ul style="list-style-type: none"> ○ Monitoren en controle ○ Bemiddelen voor stageplekken op Sint Maarten ○ Faciliteren bij het innen van studieleningen ○ Faciliteren van de organisatie van de beroepenmarkt en studiebeurs ○ De ontwikkeling van een nieuwe lijst van prioriteiten studies werd gerealiseerd binnen de termijn. 	✓
	Modernisering van de studiefinanciering administratie systeem, Multi-user database en website en digitalisatie van de studiefinanciering archieven	<ul style="list-style-type: none"> • De modernisering van de studiefinanciering administratie, en Multi-user database systeem werd niet gerealiseerd. De upgraden van de website, de ontwikkeling van de studiefinanciering APP en digitalisatie van de studiefinanciering archieven zijn 	✓
	Afronding en implementatie van de Landsverordening Studie Financiering	<ul style="list-style-type: none"> • De Ontwerp Landsverordening Studie Financiering is door de raad van advies onderzocht. Rekening houdend met opmerkingen van de Raad van Advies wordt deze herzien. 	
Dienst Studenten Ondersteuning	Organiseren van een 'werkplek programma' gericht op het begeleiden van leraren en studentzorgcoördinatoren om accommodaties te bieden op klasniveau aan leerlingen met leerproblemen	<ul style="list-style-type: none"> • Een extra workshop was in de afgelopen dienstjaar gegeven. Enige vertraging was opgelopen door het uitblijven van een kritische rapportage. Samenwerking was er met DCOMM en het ministerie VSA 	✓

<ul style="list-style-type: none"> • Begeleiding te geven aan ouders om hen beter in staat te stellen om studenten te begeleiden. • Ouders bekrachtigen door hun kennis te vergroten betreffende familiekwesities 	<ul style="list-style-type: none"> • Deze groep is in de afgelopen dienstjaar uitgebreid naar ouders van het voortgezet onderwijs. Van ouders is positieve feedback verkregen. 	✓
Door samenwerking en consultatie, de aanwezige kennis en vaardigheden in te zetten om zorg op individueel, klas, school en andere betrokkenen te verbeteren	<ul style="list-style-type: none"> • In verband met ziekte is geen eindrapportage gerealiseerd voor het algemeen zorgmanagement. Er zijn uitdagingen geweest voor wat betreft het overleg met scholen uit het voortgezet onderwijs, wat is besproken met de schoolbesturen. 	✓
Trainen en kennisoverdracht aan een beperkte groep van 7-10 ouders van klanten die verwezen zijn naar SSSD voor sociale /emotionele problemen door hen handvatten te bieden over hoe om te gaan met stressfactoren in de familie of het leven (12 weekse training series).	<ul style="list-style-type: none"> • Dit project was gestaakt tot 2017 en in navolging van de natuurrampen van 2017 getafeld. 	
Groepstherapie programma voor jongens tussen de leeftijd van 8-12 jaar bij 3 openbare basisscholen met het doel om agressief gedrag te beperken en positieve alternatieve gedragingen te stimuleren.	<ul style="list-style-type: none"> • Met onvoldoende reactie van openbare scholen ondanks herhaalde pogingen is dit initiatief gestaakt. 	
Evaluatie van zorg op basisscholen	<ul style="list-style-type: none"> • Onderzoeken en focusgroepen zijn uitgevoerd met leraren, zorgteams, ouders, schoolbesturen en schoolmanagement 	✓
Bewustwording discipline pilot training.	<ul style="list-style-type: none"> • Dit programma is afgerond, er was zeer goede feedback van betrokken deelnemers 	✓
Steun geven aan Afdeling openbaar onderwijs om een Onderwijs zorgcentrum (ECC) te realiseren	<ul style="list-style-type: none"> • Dienst Studentenondersteuning (SSSD), heeft alle administratieve werkzaamheden uitgevoerd voor zorg, inclusief presentaties aan zorgteams, school managers en 	✓
Werken aan teambuilding dienst Studentenondersteuning (SSSD)	<ul style="list-style-type: none"> • Teambuilding is goed gegaan. Ondanks de hoge werkdruk zijn de medewerkers gemotiveerd. Dit zal voortgezet worden in de komende jaren. Onderzoek gedaan en besproken met medewerkers. 	✓
Onderzoeken van alternatieve structuren voor (SSSD) Agentschap	<ul style="list-style-type: none"> • Het was overeengekomen dat verdere exploitatie in 2017 wordt gedaan, aangezien het uitzonderlijk goed is gegaan afgelopen dienstjaar. Alle rapportages waren door de scholen ontvangen voor 	✓

Dienst Examens	Arbeid Gericht Onderwijs testen	<ul style="list-style-type: none"> We hebben veel werk in 2016 om de verantwoording op alle terreinen te verbeteren. Met de Dienst Openbaar Onderwijs is de communicatie afgestemd zodat eenduidig met de scholen en besturen de eindtermijnen werden behandeld. 	✓
	Faciliteren van de ontwikkeling en productie van examens en toetsen voor primair en secundair onderwijs	<ul style="list-style-type: none"> De toetsen voor Examen Funderend Onderwijs (EFO) worden lokaal ontwikkelt door de toets constructeurs. Deze worden doorgestuurd naar de Caribisch Raad voor Examens (CXC) voor de screening. De vertaling en drukken van de toets geschied intern. De resultaten en de rapportage worden door het CXC geleverd. Het examen Deel 1 van Nationaliteits Examen (NATEX) wordt intern ontwikkeld en digitaal afgenomen. De Examens voor de middelbare scholen VSBO-PKL/PBL voor de vakken Spaans en Frans worden intern vertaald. Alle taken met betrekking tot de bovenstaande examens zijn 100 % afgehandeld in 2016 	✓ ✓ ✓
	Een centrum worden voor Cambridge Examens voor het vak Nederlands. Deze examens bestellen en bezorgen aan de scholen met het Caribisch Secundair Onderwijs Programma (CXC CSEC).	<ul style="list-style-type: none"> Dienst Examens dient via Cambridge Examinations geregistreerd te worden als een examendienst/centrum om zodoende de kandidaten van de CXC CSEC scholen het examen vak Nederlands af te laten nemen. De registratie geschied tot heden door de scholen. Alie kosten met betrekking tot de Cambridge Nederlands Examens zijn betaald door Dienst Examens. 	✓
	Samenwerken met Centraal Instituut voor Toetsontwikkeling (CITO) om een database programmata ontwikkelen voor de Eindtoets Funderend Onderwijs (EFO) en de training van personeel hierin zodoende de rapporten te produceren	<ul style="list-style-type: none"> Cito ontwikkelt een database voor de analyse van de EFO toets resultaten en het leveren van de toets resultaten in de diverse rapporten. Twee personeelsleden zijn via Cito getraind. 	✓
	Validatie van SBO" Secundair beroeps onderwijs" cursussen in samenwerking met de verschillende diensten binnen het ministerie van OCJS	<ul style="list-style-type: none"> Alie verzoeken van validatie van de SBO opleidingen worden interministerieel gecontroleerd volgens de vastgestelde criteria. 	✓
Dienst Inspectie	Aanwezigheid van leerlingen bevorderen.	<ul style="list-style-type: none"> De scholen hebben de aanwezigheidsregistraties van leerlingen tijdig ingeleverd om de percentages van aanwezigheid en afwezigheid te identificeren. 	✓
	De leerplichtwetgeving bekendmaken aan de bevolking via een extensieve media campagne.	<ul style="list-style-type: none"> DCOMM en Onderwijsinspectie hebben een uitgebreid communicatieplan samengesteld en uitgevoerd in 2016. 	✓

Afdeling Jeugd & Jongeren	Monitoren van de secundair onderwijsscholen op het eiland en de verbeteringsplannen evalueren.	<ul style="list-style-type: none"> De hoofdinspecteurs hebben in 2016 een reeks van lessen geobserveerd en beleidsdocumenten doorgenomen van MPC, Sundial, Sint Maarten Academy VSBO, SMVTS en NIPA, de verbeterplannen zijn geëvalueerd. 	✓
	Monitoren van Charlotte Brookson Academy en de bevindingen rapporteren	<ul style="list-style-type: none"> De Charlotte Brookson Academy is in 2016 geïnspecteerd en diverse rapporten zijn aan de minister en schoolbestuur gestuurd 	✓
	Resultaten voor de vakken Rekenen en Nederlands van de groep 8 leerlingen in de periode 2012 tot en met 2014 verzamelen.	<ul style="list-style-type: none"> De resultaten voor de vakken rekenen en Nederlands van de groep 8 leerlingen in de periode 2012 tot en met 2014 verzameld voor onderzoeksdoeleinden. 	✓
	Samenwerkingsrelaties zoeken met overige departementen en de Franse autoriteiten.	<ul style="list-style-type: none"> Diverse bijeenkomsten zijn georganiseerd met BAK en de autoriteiten van de Franse kant. Een advies en intentieverklaring met betrekking tot de samenwerking is afgehandeld. 	✓
	Jeugd Participatie & Vorming	<ul style="list-style-type: none"> Participatie Jeugd en Jongeren Kinderrechten Programma Uitvoering 'I AM KING' programma voor schoolgaande jonge mannen en niet gebonden jongeren uit de gemeenschap. Uitvoering Werkervaringsprogramma 'Business Outreach Placement Program' (BOPP) Investering 'Real Care Babies' voor tiener- en ongeplande zwangerschap preventie programma. In samenwerking met Collectivité Saint Martin (FR) en NGO's deelgenomen aan jaarlijkse rechten van de kind activiteiten. 	✓ ✓ ✓ ✓
Afdeling Sport	Naschoolse opvang 'Safety Nets'	<ul style="list-style-type: none"> Verstrekken van Subsidies Naschoolse Opvang om zodoende vanuit de scholen een cruciale maatschappelijke functie te vervullen binnen de maatschappij "Brede School". 	✓
	Interscolaire Olympiade	<ul style="list-style-type: none"> Stimuleren van verschillende sporten binnen scholen 	✓
	Interinsulaire sportcompetitie	<ul style="list-style-type: none"> Inter-insulaire sport competitie voor de winnende scholen 	✓
	Trainingskampen en toernooien	<ul style="list-style-type: none"> De afdeling heeft financieel geholpen met trainingskampen voor de nationale teams en verschillende toernooien. 	✓
	Sport Dag ministerie	<ul style="list-style-type: none"> De afdeling heeft bijgedragen aan de uitvoering van de ministeriële sportdag 	✓
	Verdrag rechten van het kind	<ul style="list-style-type: none"> Het ministerie heeft bijgestaan bij de uitvoering van de sport in verband met de rechten van de kinderactiviteiten. 	✓

Belangrijke mijlpaal voor het verbeteren van de doeltreffendheid en doelmatigheid in de uitvoering van de taken van het ministerie, zijn de goedgekeurde reorganisatie voorstellen van het ministerie. In de komende jaren zullen de plannen verder geïmplementeerd worden in samenhang met het concept meerjarenbeleidsplan 2016-2026. Voor de uitvoering van met name het onderwijsbeleid, spelen de uitvoerende diensten een belangrijke rol. In dit onderdeel worden de resultaten van deze diensten uiteengezet.

Volgens de jaarrapportage van de dienst Studiefinanciering bedraagt het percentage studeren in de regio 73%. Ook zijn er ten opzichte van vorig jaar circa 20% meer studiefinancieringaanvragen voor een vervolgstudie toegekend. Investerings in lokale praktijkgerichte opleidingen blijft belangrijk. Zo is in 2016 de erkenning van 'National Institute for Professional Advancement' (NIPA) programma's op verschillende niveaus gerealiseerd en is de introductie van studietoelagen voor NIPA studenten uitgevoerd. Belangrijkste redenen waarop een aanvraag voor studiefinanciering afgewezen wordt hebben betrekking op relatief lage studieresultaten. Wat betreft studieresultaten liggen de resultaten van leerlingen in het openbaar onderwijs lager dan het nationaal gemiddelde van 58%. De inspectie heeft dit jaar diverse lessen en plannen van scholen (Milton Peters College, Sundial, Sint Maarten Academy VSBO, Sint Maarten Vocational Training School en National Institute for Professional Advancement) geëvalueerd, allen gericht op verbeteringen in het onderwijs.

Ook zijn communicatieplannen gemaakt om de leerplicht te bevorderen. Zoals blijkt uit de rapportages die in het afgelopen dienstjaar door de uitvoerende diensten (Openbaar Onderwijs, Inspectie, Examen, Studentenondersteuning en Studiefinanciering) zijn opgesteld, kampen nog veel kinderen met reken- en taalachterstanden, of ervaren belemmeringen door leerproblemen of gedragsstoornissen. In het afgelopen dienstjaar zijn daarom de workshops, presentaties en de begeleiding aan ouders, leraren en scholen door de Dienst studentenondersteuning op het gebied van vroegtijdige identificatie en de noodzaak van het begeleiden van leerlingen uitgevoerd. Wegens gebrek aan personeelscapaciteit van deze dienst én beperkte opvolging vanuit de openbare scholen inclusief de navolging van de natuurrampen die zich in 2017 hebben voorgedaan zullen de activiteiten gericht op het begeleiden van kinderen met leerproblemen of achterstanden in de komende jaren weer prioriteit gegeven worden.

De dienst Examens heeft in 2016 haar activiteiten verder uitgebreid door diverse toetsen zelf/lokaal te ontwikkelen zoals onder andere de Nederlandse toetsen, de EFO en het examen Deel 1 van Nationaliteitsexamen (NATEX).

In 2016 zijn binnen het gehele ministerie resultaten bereikt door het digitaliseren van diverse archieven en formulieren en het online publiceren van bijvoorbeeld aanvraagprocedures. Met name voor wat betreft de studiefinanciering, diplomawaardering en examens.

De modernisering van de studiefinanciering administratie en de Multi-user database systemen zijn in 2016 nog niet gerealiseerd. Na toetsing van Landsverordening Studiefinanciering door het Raad van Advies is deze niet naar de Staten doorgeleid rekening houdend met opmerkingen van de Raad van Advies.

A.6.3 Analyse financiële resultaten Ministerie van OCJS

In onderstaande tabel is een weergave de kosten en opbrengsten van het ministerie over het afgelopen dienstjaar.

<i>(bedragen in NAf x 1,000)</i>		Realisatie	Begroting	2016 Verschil Realisatie vs Begroting	%
56 - OVERIGE OPBRENGSTEN		(205)	(118)	(87)	174%
59 - BIJZONDERE BATEN		(4,385)	-	(4,385)	-100%
5-Opbrengsten		<u>(4,590)</u>	<u>(118)</u>	<u>(4,472)</u>	3890%
41 - PERSONEELSKOSTEN		26,369	28,582	(2,213)	92%
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN		13,164	12,079	1,084	109%
44 - OVERDRACHTEN		78,435	74,609	3,826	105%
48-Studie Beurzen en Toelagen		3,622	4,154	(533)	87%
4-KOSTEN		<u>121,589</u>	<u>119,425</u>	<u>2,164</u>	102%
RR - Resultatenrekening		116,999	119,307	(2,308)	98%

4–Kosten

De operationele kosten van het ministerie zijn in totaal onderschreden met ruim NAf 2 miljoen.

Personeelskosten zijn over het algemeen lager uitgevallen met NAf 2,2 miljoen over het dienstjaar 2016 doordat enkele vactures niet werden vervuld waardoor er over het gehele categorie personeelskosten verminderde uitgaven op te merken zijn.

De kosten voor materiële goederen en diensten zijn met ruim NAf 1 miljoen duurder uitgevallen over het dienstjaar, de meest significante overschrijdingen hebben betrekking op met name schoolbusvervoer, schoolmaterialen en reiskosten. Ook waren de kosten voor huur gebouwen en ruimten en verzekering studenten tevens niet in de begroting opgenomen.

Overdrachten zijn overschreden met NAf 3,8 miljoen. Deze kosten omvatten voornamelijk de subsidies die aan de scholen worden toegekend en subsidies aan wijkcentra en culturele evenementen. Gezien de genoemde subsidies doorgaans van maatschappelijk belang is zal hier in de komende jaren beter op ingespeeld moeten worden vanuit het begrotingsproces.

5 – Opbrengsten

De inkomsten van het ministerie zijn begroot voor een totaal bedrag van NAf 118.000 over het dienstjaar 2016. De werkelijke inkomsten voor 2016 waren circa NAf 4,6 miljoen. De reguliere inkomsten van het ministerie van OCJS bestaan uitsluitend uit opbrengsten vanuit de dienst Examens welk voor in totaal NAf 205.000 is ontvangen gedurende het dienstjaar.

Naast de reguliere inkomsten is er in het dienstjaar een bedrag van circa NAf 4,4 miljoen ontvangen van de Sint Maarten Development Fund (SMDF). Deze gelden zijn afkomstig uit een bestemmingsreserve van Bureau Telecommunicatie en Post van de voormalige Nederlandse Antillen, welke zijn toebedeeld aan land

Sint Maarten vanuit de boedelscheiding. Deze gelden zijn overgemaakt naar het SMDF en uiteindelijk geoormerkt ter bevordering van technologie in onderwijs voor het project genaamd 'een tablet per kind' welke begin 2018 van start is gegaan.

A.7. Ministerie van Volksgezondheid, Sociale Ontwikkeling en Arbeid (VSA)

Voorwoord

Het ministerie van Volksgezondheid, Sociale Ontwikkeling en Arbeid (VSA) heeft zich in 2016 intensief bezig gehouden met dialoog omtrent hervorming, met name hervorming van het pensioenstelsel en de effecten op de sociale premie- en pensioenfondsen en de samenleving, hervorming van gezondheidszorg, met de nadruk op de Nationale Basis Verzekering, hervorming van arbeid, aanpassingen in de Burgerlijk Wetboek boek 10, onder andere korte termijn arbeidscontracten. Dit zijn beleidsprioriteiten die in 2016 van start zijn gegaan maar zullen doorlopen in de komende jaren.

Visie

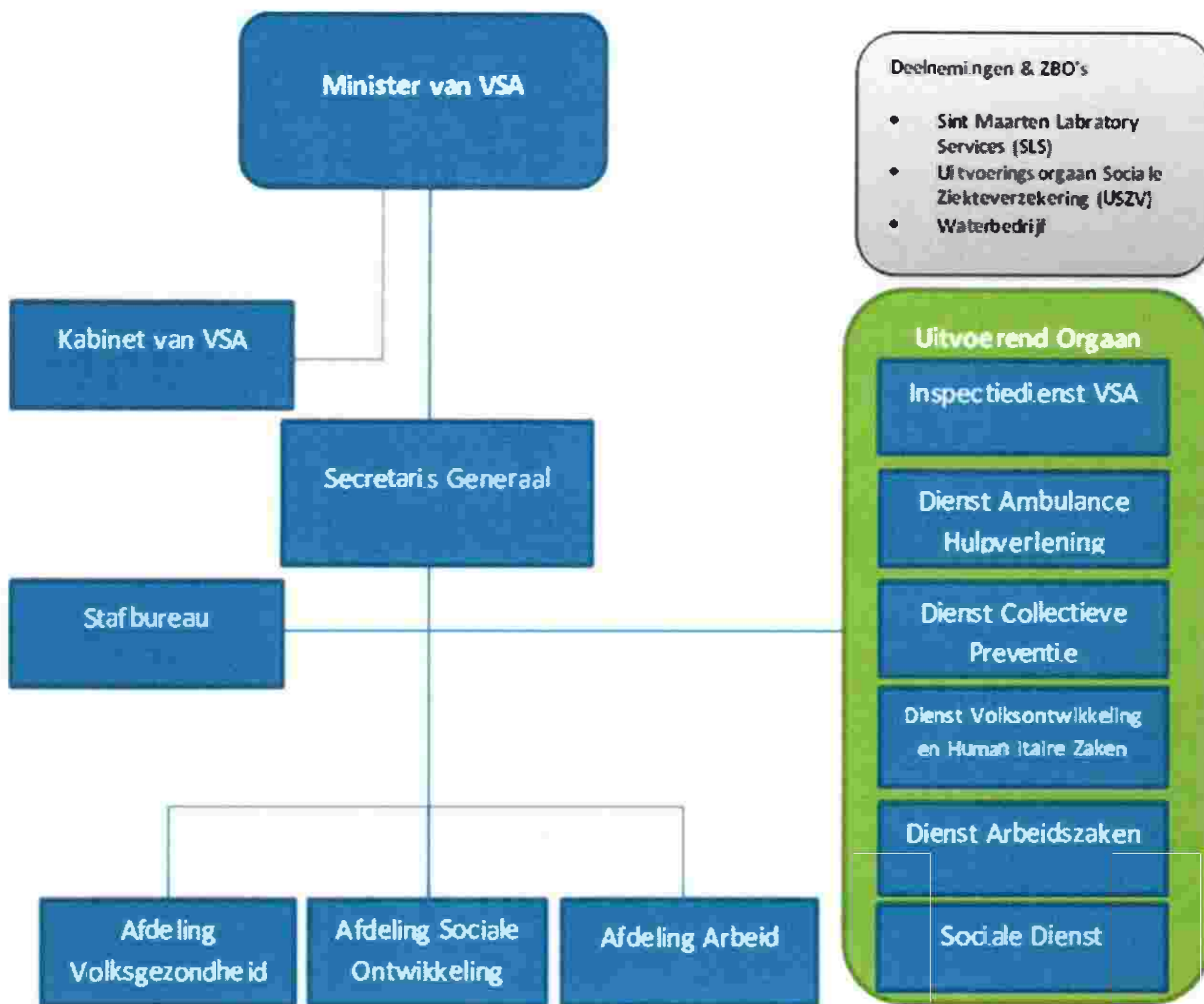
'Onze krachten bundelen om de kwaliteit van het leven en het welzijn van de bevolking van Sint Maarten te verbeteren om hun volledige potentieel te kunnen realiseren en vervullen'

Missie

'Werken aan het waarborgen van kwaliteitsproducten om tegemoet te komen aan de behoeften en verantwoordelijkheid van de bevolking om in hun levensonderhoud te kunnen voorzien en tegelijkertijd een veilige en gezonde woon- en werkomgeving zeker te stellen op Sint Maarten.'

Tot het Ministerie van Volksgezondheid, Sociale Ontwikkeling en Arbeid behoren de volgende organisatorische eenheden:

- Minister van Volksgezondheid, Sociale Ontwikkeling en Arbeid
 - Kabinet van Volksgezondheid, Sociale Ontwikkeling en Arbeid
- Stafbureau Volksgezondheid, Sociale Ontwikkeling en Arbeid
- Afdelingen:
 - de afdeling Volksgezondheid
 - de afdeling Sociale Ontwikkeling
 - de afdeling Arbeid
- uitvoerende organisaties:
 - Inspectiedienst Volksgezondheid, Sociale Ontwikkeling en Arbeid
 - Sociale Dienst
 - Dienst Ambulance Hulpverlening
 - Dienst Collectieve Preventie
 - Dienst Volksontwikkeling, Gezin en Humanitaire zaken
 - Dienst Arbeidszaken



Tabel: Organogram Ministerie van VSA inclusief zelfstandige bestuurorganen en deelnemingen

Hoofdtaken

De belangrijkste beleidsterreinen en de daaronder ressorterende hoofdtaken van het Ministerie van Volksgezondheid, Sociale Ontwikkeling en Arbeid zijn:

- (Volks)gezondheidsbeleid
- Sociale ontwikkelingsbeleid
- Ziektekosten en sociale verzekeringsstelselbeleid
- Arbeidsmarktbeleid, werkgelegenheidsbeleid en arbeidsomstandighedenbeleid

Hoofdtaken voor bovenstaande beleidsterreinen conform het organisatiebesluit zijn:

- Voorbereiden van wet- en regelgeving
- Beleidsadvisering
- Toezicht op de uitvoering en kwaliteit
- Monitoren, controleren en evalueren
- Beheren van registratiesystemen alsmede het onderzoeken en monitoren
- Zorg voor de ontwikkeling van en toezicht op het ziektekosten- en sociale verzekeringsstelsel

- Zorg voor de ontwikkeling en toezicht op het aanbod van sociale- en gezondheidszorgvoorzieningen en gezonde arbeidsomstandigheden
- Zorg voor en coördinatie van volksgezondheidsaspecten, geneeskundige hulpverlening en bevolkingszorg bij rampen;
- Zorg voor effectieve informatievoorziening inzake het beleid en de programma's van het Ministerie;
- Zorg voor de volksontwikkeling, buurt- en opbouwwerk;
- Zorg voor arbeidsbemiddeling, evenals het verstrekken van tewerkstellingsvergunningen.

Beleidsterrein

Het ministerie had in 2016 de volgende beleidsprioriteiten:

Arbeid: Het verlagen van de werkloosheid en het verhogen van de arbeidsproductiviteit door meer accent op kaderstelling te leggen opdat werkgevers en werknemers eigen verantwoordelijkheid nemen voor risicopreventie ter bevordering van goede arbeidsomstandigheden, arbeidsinhoud, arbeidsvoorwaarden en arbeidsverhoudingen.

Volksgezondheid: Het verlagen van de morbiditeit van personen met diabetici, aandoeningen van hart- en bloedvaten en HIV; verlagen van vroegtijdige sterftes, ziektes en/of beperkingen veroorzaakt door (beroeps)ongevallen;

Volksgezondheid: Het implementeren van de wettelijke kaders voor de (volks)gezondheid heeft prioriteit opdat gezondheidsinstellingen en gezondheidsvoorzieningen zodanige kwalitatieve producten en diensten leveren, dat dit bijdraagt aan het vroegtijdig signaleren en interveniëren, voorkomen dan wel beperken van gezondheidsrisico's en een basis kwaliteit van zorg garandeert aan de bevolking;

Sociale Ontwikkeling: Verhogen van de participatie van ouderen en mensen met beperkingen; verhogen van het aantal gezinnen dat boven het minimum inkomen verdient.

De volgende risico's en knelpunten waren geïdentificeerd aan het begin van het jaar:

- Verhoging van de kosten van arbeid
- Investerings in innovatie en automatisering van registratiesystemen binnen de perken van de gezondheidszorg
- De meer dan gemiddeld kostenstijging binnen de perken van de gezondheidszorg ten opzichte van gelijkblijvende premies
- De toenemende vraag naar sociale zekerheid voorzieningen
- De verhoging sociale zekerheidsvoorzieningen met afnemende financiële middelen.

		<ul style="list-style-type: none"> • Het vernieuwen van verouderde arbeidswetgeving. Arbeidswetgeving dient de huidige maatschappelijke opvattingen te weergeven. De komende jaren zal gewerkt worden om deze doel te verwezenlijken waardoor ook onnodige spanningen op de arbeidsmarkt vermeden kan worden 	
<p>Afdeling Volksgezondheid</p>	<p>Volksgezondheidsbeleid en Ziektekosten en sociale verzekeringsstelselbeleid</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ontwikkelen, implementeren en monitoren van het gezondheidsbeleid op basis van de resultaten van het gezondheidsonderzoek; • Implementeren, monitoren en evalueren van de werking van de Landsverordening Volksgezondheid, BIG-registratie (Beroepen in de Individuele Gezondheidszorg), protocol SMMC/SZV/VSA en spoedhulpverlening Ambulance; • Gezondheidsbevordering en het voorkomen van ziekte door middel van voorlichting op scholen en inenting; • Toezicht op de naleving en de opsporing van overtredingen op het gebied van (volks)gezondheid en -zorg, geneesmiddelen en -voorzieningen, artsenbereidkunde, voedselveiligheid, drinkwater, bestrijdingsmiddelen en radioactieve straling; • Stapsgewijs realiseren van een nationale basisverzekering ziektekosten, waardoor de gezondheidszorg op termijn betaalbaar blijft, de toegankelijkheid gegarandeerd is en de kwaliteit van goed niveau is. Hiertoe worden de volgende acties ondernomen: tarieven voor zorgverlening aanpassen; maatregelen nemen die de fondsen voor ziektekosten stabiliseren en ziektekosten beheersen; stappen zetten om een ziektekostenverzekering te creëren waar alle inwoners verplicht verzekerd zijn en premie betalen naar rato van hun inkomen • Samenwerking tussen zorgaanbieders verbeteren door het bevorderen van het gebruik van digitale communicatiesystemen zoals een Gezondheidsinformatiesysteem, en het gebruik van eenvormige standaarden in de zorg bevorderen door het faciliteren van de ontwikkeling van kwaliteitsindicatoren en standaard behandelplannen. 	<p>✓</p> <p>✓</p>

<p>Afdeling Sociale Ontwikkeling</p>	<p>Sociale Ontwikkelings-beleid</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Evaluatie crisis hulpverlening en investeringen in crisisopvangvoorzieningen (tijdelijk verblijf) • Monitoren van de effectiviteit van de implementatie van het ouderenbeleid, inclusief ouderenvervoer; • Bevorderen van investeringen van werkgevers, werknemers en organisaties in pensioenvoorzieningen, in samenwerking met de afdeling arbeid, ter voorkomen van grote inkomens terugval na pensioenering via afspraken in collectieve arbeidsovereenkomsten en voorlichting, vooruitlopend op de implementatie van een verplicht pensioensysteem. Op dit moment wordt onderzocht in hoeverre een verplichte pensioen tweede laag, ingevoerd kan worden op Sint Maarten. Dit wordt gedaan met het oog om binnen de samenleving het inkomen van een grote groep van kwetsbare burgers te garanderen die na het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd in staat zijn om te kunnen voorzien in hun levensonderhoud. Dit zal een instrument zijn om de inkomens terugval na pensioenering op te vangen en vloeit voort uit het ouderen en sociale zekerheid beleid van het land Sint Maarten. • Implementatie van de wetswijziging verhoging AOV-leeftijd en financiële assistentie. De AOV-leeftijd is recentelijk wettelijk verhoogd naar 62 jaar. Uit onderzoek blijkt dat de pensioen leeftijdsgrens van 62 jaar niet afdoende is om een gezonde AOV-fonds op lange termijn te garanderen. In dit kader zal de pensioenleeftijd verhoogd moeten worden naar 65 jaar om die garantie te bewerkstelligen. 	<p>✓</p>
--------------------------------------	-------------------------------------	--	----------

A.7.2 Bedrijfsvoering Ministerie van VSA

	Beleid	Toelichting	Voltooid
Afdeling Arbeid, Volksgezondheid en Sociale Dienst	Vertegenwoordiging van het ministerie in intersectorale projecten	<ul style="list-style-type: none"> Nationale ontwikkelingsplan → SG, programmamanager Millennium Ontwikkelingsdoelstellingen → Beleidsmedewerkers van arbeidszaken, sociale ontwikkeling en volksgezondheidsdienst, programmamanager 	✓
	Verminderen van werkloosheid, en het bevorderen van de inzetbaarheid	<ul style="list-style-type: none"> Aanbieden van jobcoaching Uitstel van de uitvoering van het proefproject wederpartij wetgeving door Arbeidszaken vanwege problemen geïdentificeerd in de driedelige commissie (vertegenwoordigers van de overheid, werkgevers- en werknemersorganisaties) ILO Training (Internationale Arbeids Organisatie) 	✓ ✓ ✓
	Een uitgebreide maatschappelijke ontwikkeling structuur aan te bieden, welk complementair is aan de behoeften van het publiek en het bevorderen van een integrale VSA dienst	<ul style="list-style-type: none"> Uitnodigen van alle wijkraden voor overleg gericht op verdere professionalisering van de wijkraden; Het gebruik van de vier 'Community Help Desks' (CHDs) als strategische centra binnen de wijken die sociale diensten aanbieden; De geleverde diensten van de CHDs vooral richten op sociale bekrachtiging programma's en trainingen Uitvoering van programma's in samenwerking met NGO's/sociale medewerkers; Door het gebruik van maatschappelijke gebaseerde benaderingen in de verschillende CHDs voert 'Women's Desk' hun belangrijkste doelstelling uit, "het versterken van de positie van vrouwen binnen de gemeenschap van Sint Maarten" ESF-7 training (noodhulpverlening training) Project vaststellen Framework voor "Gezinszaken" binnen Gemeenschappelijke Ontwikkeling, Familie en Humanitaire Zaken (CDFHA) Budget workshop door CDFHA 	✓ ✓ ✓ ✓ ✓ ✓ ✓ ✓ ✓ ✓ ✓
	Veiligstelling van fundamentele sociale zekerheid en voorzieningen voor kwetsbare groepen	<ul style="list-style-type: none"> Zorgdragen voor verlening van medische bijstand; Zorgdragen voor verlening van sociale bijstand; Training met betrekking tot bewustzijn en gevoeligheid van het Mental Health Foundation voor het personeel van Sociale dienst en Arbeidszaken. Training "Rouw en Crisis interventie" Zorgdragen voor verlening van Crisis opvang 	✓ ✓ ✓ ✓ ✓

	<p>Bevordering van de kwaliteit van gezondheidszorg voorzieningen, verzekering en een gezonde levensstijl</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Bijwonen van de 11de Caribische Conferentie "Zorg Financierings Initiatieven" in Bonaire • Gecentraliseerde uitgifte antiretrovirale medicatie • Zorgdragen voor de kwaliteit van het water productie en distributie door bemonstering • Concept plan van aanpak Ambulancedienst • Bijwonen van Spoedhulpverlening Conferentie in Bermuda • Opzetten en Implementatie Vector Control Programma 	<p>✓ ✓ ✓ ✓ ✓ ✓</p>
	<p>Het versterken van de (inter)nationale strategische allianties die de realisatie van die de nationale doelstellingen en taken van VSA ondersteunen</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Behouden van intensief relatie met Pan Amerikaanse Zorg Organisatie (PAHO) en het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu; • Bijwonen van de Raad van Bestuur bijeenkomst van Caribisch Volksgezondheids Bureau (CARPHA) in Washington • Bijwonen 54^{ste} Raad van Bestuur bijeenkomst in Washington • Het versterken van relaties met Economische Commissie Latijns Amerika en de Cariben (ECLAC), Commissie Elimineren Discriminatie Tegen Vrouwen, (CEDAW) en Caribisch Volksgezondheids Bureau(CARPHA). 	<p>✓ ✓ ✓ ✓</p>

A.7.3 Analyse financiële resultaten Ministerie van VSA

In onderstaande tabel is een weergave de kosten en opbrengsten van het ministerie over het afgelopen dienstjaar.

(bedragen in NAf x 1,000)		Realisatie	Begroting	2016 Verschil Realisatie vs Begroting	%
53- VERGUNNINGEN		(2,267)	(3,620)	1,353	63%
55- CONCESSIONS EN FEES		(17,700)	-	(17,700)	-100%
56 - OVERIGE OPBRENGSTEN		(178)	(7,510)	7,332	2%
5 - Opbrengsten		<u>(20,145)</u>	<u>(11,130)</u>	<u>(9,015)</u>	181%
41- PERSONEELSKOSTEN		36,511	29,935	6,577	122%
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN		2,121	3,912	(1,791)	54%
44 - OVERDRACHTEN		986	1,738	(752)	57%
47- Sociale voorzieningen		31,603	16,600	15,003	190%
4-KOSTEN		<u>71,222</u>	<u>52,185</u>	<u>19,037</u>	136%
RR - Resultatenrekening		51,076	41,055	10,021	124%

4-Kosten

De kosten van het ministerie zijn in totaal overschreden met ruim NAf 17 miljoen.

Personeelskosten laat een overbesteding zien van ruim NAf 6,5 miljoen. Deze kosten waren over het algemeen in lijn met het begrote bedrag door het uitblijven van kritische vacatures binnen het ministerie. Echter zijn in het afgelopen dienstjaar de toegerekende kosten voor ziektekosten personeel (OZR) van 2010 tot en met 2016, welke niet zijn begroot over het dienstjaar 2016, opgenomen voor circa NAf 8 miljoen.

Daarentegen zijn de toegerekende OZR tekorten voor PP kaarten van 2010 tot en met 2016 van circa NAf 9,5 miljoen en de overheidsbijdrage aan het ZV fonds inzake gewezen werknemers voor circa NAf 6,3 miljoen opgenomen, waarmee geen rekening was gehouden in de begroting voor het dienstjaar 2016. Hierdoor zijn de kosten voor sociale voorzieningen ook overschreden met circa NAf 14 miljoen.

5-Opbrengsten

De inkomsten van het ministerie zijn begroot voor een totaal bedrag van NAf 11,1 miljoen over het dienstjaar 2016. Overschotten waterbedrijf waren begroot onder overige inkomsten voor NAf 7,3 miljoen. In de jaarrekening zijn deze overschotten correct gerubriceerd onder de Concessies en Fees, welke de juiste economische categorie betreft. Het verschil van ruim NAf 10 miljoen in de te verwachten ten opzichte van de ontvangen overschotten komt simpelweg door goede prestaties over de afgelopen dienstjaren, na evaluatie van de status van het waterbedrijf.

De inkomsten voor vergunningen over het dienstjaar tegengevallen doordat er over het dienstjaar minder tewerkstellingsvergunningen zijn verleend dan waarop was begroot.

A.8. Ministerie van Toerisme, Economische Zaken, Verkeer en Telecommunicatie (TEZVT)

Voorwoord

De kerndoelstelling van het Ministerie Toerisme, Economische Zaken, Verkeer en Telecommunicatie is het bewerkstelligen van een Duurzame Economische Ontwikkeling. Om deze doelstelling te realiseren concentreert het ministerie op de inkomsten genererende facetten; het stroomlijnen van de procedures en het bouwen van capaciteit van personeel om op efficiënte en effectieve wijze diensten te kunnen leveren.

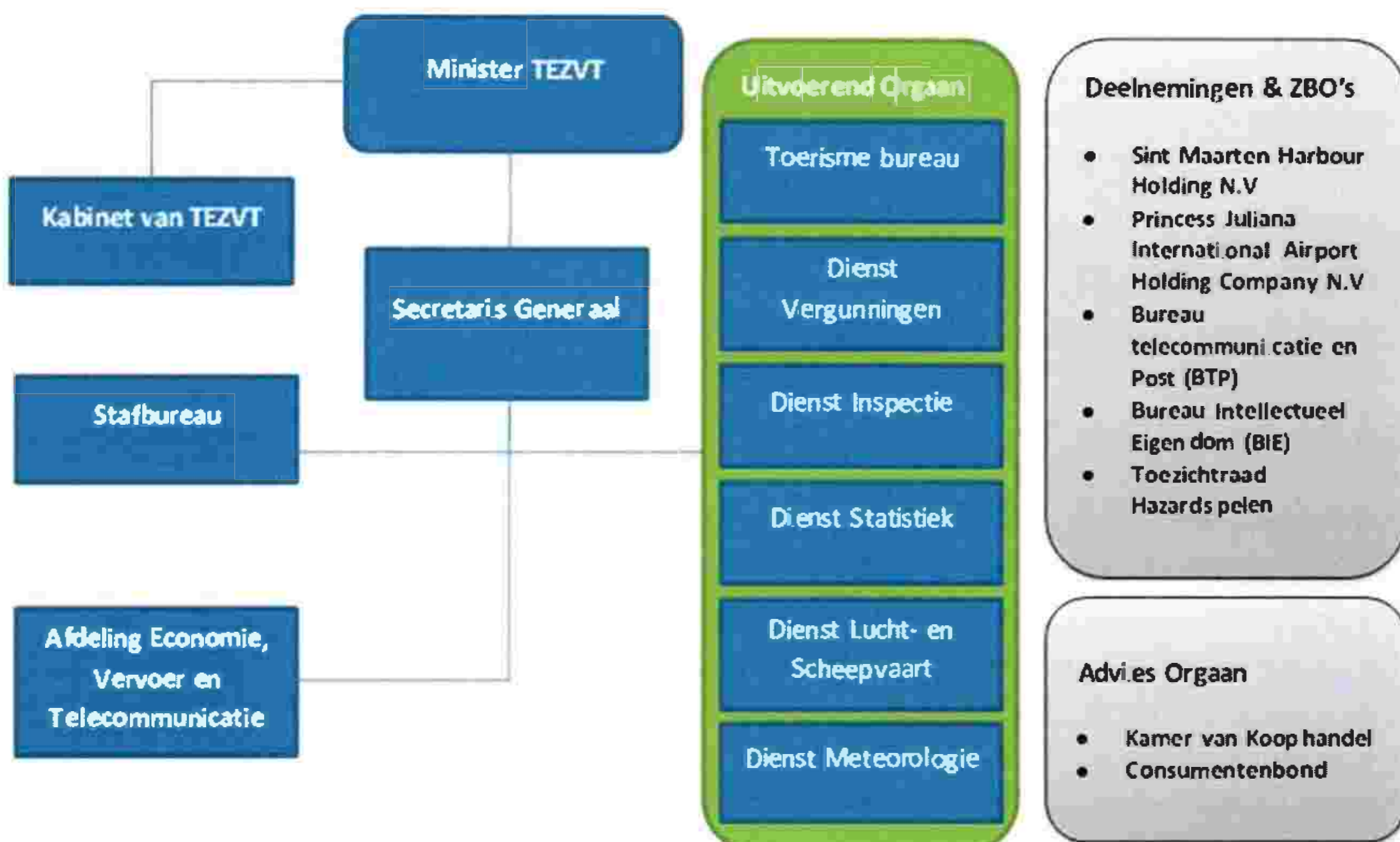
Het ministerie heeft uitdagende tijden meegemaakt waarin veelvuldige veranderingen van Ministers heeft geleid tot overgangs- en inwerkperiodes gedurende welke geen beslissingen werden genomen. Juist op het moment dat het ministerie het groen licht kreeg door te gaan met de gestelde prioriteiten en opgestelde beleid, veranderde de regering weer en kon het proces van vooraf aan beginnen. Deze realiteit ging samen met strenge financiële restricties als gevolg van de "Graag of niet" begroting en het vaststellen van een maximum begroting voor 2016.

Visie

"het spelen van een centrale rol met betrekking tot het opstellen van beleid gericht op duurzame economische ontwikkeling"

Missie

"Onze missie is om een primaire instelling te zijn voor het opstellen van beleid om duurzame economische ontwikkeling op Sint Maarten op een snelle en professionele wijze te stimuleren en faciliteren, analytisch, objectief en gedegen te zijn en betrouwbare informatie te leveren."



Het verzekeren van het bereiken van duurzame economische ontwikkeling middels:

- Economische groei;
- Economische ondersteuning;
- Ontwikkeling toerisme;
- Controle/Regulering/Handhaving;
- Informatie campagne en verbetering diensten.

Sleutel factoren

- Samenwerking en systeem synchronisatie;
- Samenwerking publieke en privé sector (PPP);
- Synchronisatie van beleid en procedures;
- Automatisering procedures.

Met de beperkte middelen en personeel, is het doel van het ministerie om een effectieve facilitator te worden van een groeiende bedrijvige economie.

Economische Groei: (5- jaar Economisch Ontwikkelingsplan)

- Diversificatie;
- Diversificatie binnen onze Kracht van Toerisme;
- Kansspel Industrie;
- Ondersteuning midden en kleinbedrijf (MKB);
- Investerings in branding en promotie van Sint Maarten.

Economische Ondersteuning:

- Beoordeling belastingsysteem en fiscaal beleid; synchronisatie van de verschillende beleidsonderwerpen (zoals NHI, Indirecte versus directe belastingen, immigratie en arbeid) om economische groei en ontwikkeling te bewerkstelligen rekening houdend met het beperken van de invloed voor de minima voor huishoudens en bedrijven;
- Energie uit afvalverwerking & Duurzame Energie;
- Openbaar vervoersysteem (*routes / kleur-code systeem*);
- Maximum Prijs Systeem, behoefte aan Douane informatie systeem, (Asycuda).

Ontwikkeling Toerisme

- Realiseren van de 'Sint Maarten Toerisme Autoriteit' (STA);
- Herziening van het 'Meester Plan Toerisme';
- Uitlijnen van strategische doelstellingen, strategieën en prioriteiten voor havens van binnenkomst, (Zeehaven en Luchthaven) vanuit beleidsperfectief (hubfunctie);
- Statistisch Informatie Systemen (data en toegang tot data);
- Introductie van industrie standaarden (link met Werk- en Verblijfsvergunning);
- Reduceren seizoen effect;
- Verhogen ontvangsten uit toerisme;
- Verhogen van de werkgelegenheid in de toeristen industrie;

- Verbeteren van het Toeristen Product en de verbetering van de “Toerisme Bewustwording”;
- Marketing van de bestemming.

Controle/Regulering/Handhaving

- Inrichten van een Toezichtsraad Kansspelen;
- Inrichten van een Mededingingsautoriteit en Consumentenbond;
- Geautomatiseerde Systemen voor Controle;
- Implementatie van Administratieve Boetes vs Boete Code;
- Introductie van online betalingen waardoor naleving wordt gefaciliteerd (*E-Overheidsdiensten*);
- Investering in software om belastingaangiftes te vergemakkelijken, het compliance proces vereenvoudigen (*E-Overheidsdiensten*).

Informatie Campagne en Verbetering Diensten

- ICT Systemen interfaseren (b.v CRM platform);
- TSIS (Toeristen Statistisch Informatie Systeem);
- Meer data vergaren via ASYCUDA (Max-Prijs systeem, invoer/uitvoer en compliance, betere data);
- Bewegwijzing ontwikkelen;
- Verbeteren van de toerisme bewustwording en eenieders rol in het aangeboden product (burgers, belanghebbenden en de educatieve systemen);
- Verbeteren werknemers (trainingen gericht op het verbeteren van dienstverleningsniveau.

Evaluatie van ontwikkelingen en vooruitgang in 2016 in de realisatie van ministeriele doelen

Dienst Economische Vergunningen (DEV)

Het ministerie TEZVT heeft de verantwoordelijkheid om op responsieve wijze kwalitatieve, efficiënte, innovatieve en professionele openbare diensten te leveren bij de behandeling van vergunningsaanvragen en heeft de verantwoordelijkheid dat de economische sector op de juiste wijze wordt geïnformeerd en gereguleerd om een economie te voeden die groei stimuleert en investeringen aantrekt op een duurzame en transparante wijze.

De volgende tabel is een weergave van de moratoria's in 2016:

Overzicht Moratoria's			
	Bedrijf soort	Beslissings datum	Toelichting
1	Loterijen	Dec-12	<i>Maximaal 7 loterijen</i>
2	Casinos	Jun-11	<i>Maximaal 10 zelfstandige casinos (5 in Philipsburg omgeving en 5 in Cole Bay/Simpson Bay)</i>
3	Bars & Restaurants	Maart 25, 2004	<i>Moratorium nog van kracht voor A.TH. Illidge Road</i>
		19-Feb-14	
4	Supermarkten	Feb 18, 2014	<i>Beleid is aangepast om vervangingen toe te staan in gebieden met hoge toeristendichtheid.</i>
		3-Jul-15	

5	Apotheken	2008	
6	Pompstations	31-Okt-00	
7	'Adult Entertainment'	Feb. 26, 2011	Maximaal 8 vestigingen
8	Openbaar Vervoer	19-Feb-14	Alle openbaar vervoervergunningen met uitzondering van vervangingen.
9	Watersport/ Strand activiteiten	Juni 2012 (Strand beleid)	Maximaal 9 gemotoriseerde watersport exploitanten toegestaan in Great Bay. Het aantal strand en watersport activiteiten dat is toegestaan is opgenomen in het strand beleid.
10	Telecommunicatie (concessies)	2013	Alle telecommunicatie vergunningen waarvoor een concessie nodig is.
11	Huurautobedrijven	Sept. 16, 2016	Nieuwe aanvragen voor vergunning Nieuwe aanvragen voor uitbreiding aan auto's
12	Gezondheidsinstituten	6-Jul-16	3 jaar moratorium.

De volgende tabel toont het aantal aangevraagde- en verstrekte vergunningen in 2016.

	Aangevraagd	Verstrekt
Zaken-, Directie-, Branch vergunningen	1,096	931
Wijzigingen bestaande vergunningen	153	129
Verkoop vergunningen	32	35
Horeca vergunningen	79	28
Openbaar Vervoer vergunningen *	5	5
Totolen	1,365	1,128

* Wijzigingen (overdrachten) van bestaande vergunningen en geen nieuwe vergunningen omdat er een moratorium voor deze sector van toepassing is.

Sint Maarten Toerisme Bureau (STB)

Het ministerie van TEZVT heeft als doel het verbeteren van de toeristen sector middels het vergroten van het aantal bezoekers, het updaten van de visie met de huidige veranderingen in het toeristenproduct en het op strategische wijze verminderen van het seizoenseffect met het oog op het creëren van duurzame werkgelegenheid in de sector.

De volgende ontwikkelingen hebben in 2016 plaatsgevonden:

Vertegenwoordiging Firma's

Naam	Omschrijving
Aanstelling AVIAREPS in de Benelux Markt	Geselecteerd en aangesteld voor een periode van 3 jaar.
Aanstelling van Spring O'Brien in de Noord Amerika markt	Geselecteerd en aangesteld voor een periode van 3 jaar.

Verkoopvertegenwoordigers

De vertegenwoordiger zorgt voor bekendheid van het Eiland door netwerken en het bijwonen van verschillende evenementen samen met touroperators /groothandelaren, reis- en reserveringsagentschappen en vertegenwoordigers van handelsmedia.

Naam	Omschrijving
Aanstelling van Juant Marketing Consultant in Canada als de verkoopvertegenwoordiger	Mrs. Pentiricci zal ook media ondersteuning geven in de Canadese Markt ter bevordering van de verkoop inspanning.
Aanstelling van Miller-Arid Bestemmings Marketing firma in de Verenigde Staten als de verkoopvertegenwoordiger	Mrs. Miller-Arid zal de verkoop inspanningen in de VS markt ondersteunen en bevorderen

Samenwerkende Marketing Campagnes

Expedia <i>Goedgekeurd en uitgevoerd.</i>	Deze campagne propageert de Sint Maarten bestemming en de speciale aanbiedingen van de privé sector door bezienswaardigheden en beluisterwaardigheden te presenteren. De privé sector bood aantrekkelijke en concurrerende pakketten aan. Deze campagne concentreert zich voornamelijk op het zomer en schouder seizoen.
Trip Advisor <i>Goedgekeurd en uitgevoerd</i>	Deze campagne propageert de Sint Maarten bestemming en de speciale aanbiedingen van de privé sector door bezienswaardigheden en beluisterwaardigheden te presenteren. Deze campagne concentreert zich voornamelijk op het zomer en de periode tussen hoog en laag seizoen.
TUI <i>Goedgekeurd en uitgevoerd</i>	Deze coöperatieve marketing campagne met TUI concentreert zich op het promoten van Sint Maarten en het verleiden van mensen om Sint Maarten te selecteren als hun warm weer vakantie bestemming bij voorkeur.
KLM <i>Goedgekeurd en uitgevoerd</i>	Deze sociale media marketing campagne met de KLM concentreert zich op het promoten van het eiland en het verleiden van mensen om Sint Maarten te selecteren als hun warm weer vakantie bestemming bij voorkeur.
Sunwing <i>goedgekeurd en uitgevoerd</i>	Deze campagne propageert de Sint Maarten bestemming en aanbiedingen van hotels die deelnemen in de Sunwing's productlijn door de attracties, bezienswaardigheden en beluisterwaardigheden te presenteren. Deze campagne concentreert zich voornamelijk op het zomer en de periode tussen hoog en laag seizoen.
Copa MoU <i>goedgekeurd</i>	Deze campagne propageert de Sint Maarten bestemming in Zuid Amerika door de attracties, hotels en bezienswaardigheden en beluisterwaardigheden te presenteren. Deze campagne concentreert zich voornamelijk op het zomer en de periode tussen hoog en laag seizoen.

A.8.1 Evaluatie beleid Ministerie van TEZVT

Afdeling/ Dienst	Beleid	Toelichting	Voltooid	
Economie verkeer en Tele- communicatie	Wetgeving Toezichtsorgaan Kansspelen 'Gaming Control Board'	<ul style="list-style-type: none"> Ontwerp wetgeving voltooid maar moet nog worden doorgeleid naar JZ&W, RVA en SER ter inziens en goedkeuring. 		
	Mededingingsautoriteit en Bescherming verbruikers	<ul style="list-style-type: none"> Ontwerp wetgeving wordt aangepast in het engels en wordt doorgelicht door het Sociaal Economisch 		
	Leges	<ul style="list-style-type: none"> Ontwerp wetgeving ontvangen van de Raad van Advies. Het concept wordt doorgelicht door JZ&W alvorens het aan te bieden aan de Staten. Naar aanleiding van de natuurrampen vooralsnog geen vooruitgang. 		
	Nieuwe Taxi tarieven	<ul style="list-style-type: none"> Ontwerp Wetgeving is aangepast door JZ&W en wordt doorgelicht door de SER. Hierna kan er een Memorandum van Overeenstemming worden getekend tussen de franse en de nederlandse kant van Saint Martin/Sint Maarten. 		
	Openbaar Vervoer	<ul style="list-style-type: none"> Ontwerp wetgeving is gecontroleerd door Juridische Zaken & Wetgeving. Niet voltooid 		
	Ontwerp Landsbesluit Houdende Algemene Maatregelen tarieven burger luchtvaart	<ul style="list-style-type: none"> In afwachting van de advies van de Raad van Advies en goedkeuring door de ministerraad, wordt verwacht in de loop van 2018. 		
	Ontwerp Landsbesluit Houdende Algemene Maatregelen Regiegroep Protocol en de Maritime Overleg Platform burger luchtvaart	<ul style="list-style-type: none"> In afwachting op goedkeuring 		
	Ontwerp Landsbesluit Houdende Algemene Maatregelen Beveiligingscommissie burger luchtvaart	<ul style="list-style-type: none"> Ontwerp wordt door Juridische Zaken & Wetgeving gecontroleerd (afgegeven medio april 2016) 		
	Afdeling Beleid	Strand- en straat verkoop beleid	<ul style="list-style-type: none"> Het beleid wordt momenteel verder toegelicht en wetgeving herzien. Dit process is alsnog doorlopend 	
		Economisch Ontwikkelingsplan	<ul style="list-style-type: none"> Eindconcept is gemaakt maar zijn nog nodige aanpassingen vereist dus is het alsnog doorlopend. 	
Schoolbusbeleid		<ul style="list-style-type: none"> Concept is gereed in samenwerking met het Ministerie van Onderwijs, Cultuur, Jeugd en Sport. In behandeling. 	✓	
	Handhavingsbeleid	<ul style="list-style-type: none"> Is goedgekeurd en wordt uitgevoerd. 	✓	

A.8.2 Bedrijfsvoering Ministerie van TEZVT

Afdeling/ Dienst	Beleid	Toelichting	Voltooid
Inspectie en Controle	Inspectie en Controle zaken	<ul style="list-style-type: none"> • Inspectie gevaarlijke goederen • Luchtverkeer leiders controle 2016 • FedEx ongeval onderzoek • PJIAE Aerodrome hercertificatie controle • Transportation Safety Authority (V.S) bijgestane veiligheid inspecties • Veiligheid-/Calamiteit Inspecties • 'Safety Assesment of Foreign Aircraft' (SAFA) inspecties (vliegtuig inspecties) • Eerste Piloot Certificering • 'International Ship and Port Security (ISPS) Inspectie haven faciliteiten • Haven Faciliteiten 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ✓ ✓ ✓ ✓ ✓ ✓ ✓ ✓ ✓
	Controle Activiteiten	<ul style="list-style-type: none"> • Reddingsboot Faciliteit Certificaat • Kustwacht geassisteerde inspecties • Olie ramp reactie proef • Diverse Economische Controles: <ul style="list-style-type: none"> ○ 615 economische controles ○ 168 controles op directeur vergunninghouders ○ 3 pompstation inspecties ○ 78 controles op maximum prijzen (bezine en diesel) ○ 7 controles op apotheken (gewicht en dimensies) ○ 36 ccontroles op maximum prijzen orkaan artikelen ○ 23 inspecties gedurende carnival gerelateerde verkoop activiteiten 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ✓ ✓ ✓
Afdeling Statistieken	Onderzoek huishoudbegroting "Household Budget Survey"	<ul style="list-style-type: none"> • Dit project is binnen het dienstjaar 2016 afgerond 	<ul style="list-style-type: none"> ✓

	Onderzoek nationale rekening en conjunctuur	<ul style="list-style-type: none"> • Afgerond 	✓
	Toeristen Aftocht Onderzoek	<ul style="list-style-type: none"> • Afgerond 	✓
	Onderzoek beroepsbevolking	<ul style="list-style-type: none"> • Is goedgekeurd en is in 2017 uitgevoerd. 	✓
	Middel en Klein Bedrijven Programma (MKB)	<ul style="list-style-type: none"> • Workshops en trainingen lopend 	✓
	BLIS (Bedrijfsvergunningen Informatie Systeem)	<ul style="list-style-type: none"> • Fase 1 en 2 afgerond en geïntroduceerd, Fase 3 is in naloop van natuurrampen uitgesteld, dit wordt zal de komende jaren opgepakt worden. 	
	Digitaal Archiverings Project	<ul style="list-style-type: none"> • Opgestart in 2014, verwacht wordt dat dit in 2019 wordt voltooid. 	
	Qredits (Micro-financiering voor MKB'ers)	<ul style="list-style-type: none"> • Goedgekeurd, is sinds 2017 operationeel 	✓
	Publicaties	<ul style="list-style-type: none"> • Orkaan Maximum Prijslijst 2016 	✓
		<ul style="list-style-type: none"> • Prijs Index Consumptie / Persbericht Inflatie 	✓
		<ul style="list-style-type: none"> • Resultaten 2015 Toeristen Onderzoek 	✓
		<ul style="list-style-type: none"> • 2015 Statistisch Jaarboek 	✓
		<ul style="list-style-type: none"> • Factors Magazine Vol. 6 	✓

A.8.3 Analyse financiële resultaten Ministerie van TEZVT

In onderstaande tabel is een weergave van de kosten en opbrengsten van het ministerie over het afgelopen dienstjaar.

(bedragen in NAf x 1,000)	2016		Verschil Realisatie vs Begroting	%
	Realisatie	Begroting		
52 - VRIJVAL VOORZIENINGEN	(9,026)	-	(9,026)	-100%
53 - VERGUNNINGEN	(9,810)	(7,040)	(2,770)	139%
54 - BELASTINGOPBRENGSTEN	(14,912)	(13,292)	(1,620)	112%
55 - CONCESSIONS EN FEES	(15,558)	(29,065)	13,507	54%
56 - OVERIGE OPBRENGSTEN	(3,243)	(5,526)	2,283	59%
5 - Opbrengsten	<u>(52,549)</u>	<u>(54,923)</u>	<u>2,374</u>	96%
41 - PERSONEELSKOSTEN	15,653	15,873	(220)	99%
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	4,663	7,004	(2,341)	67%
44 - OVERDRACHTEN	395	1,113	(719)	35%
49 - BIJZONDERE LASTEN	10,481	-	10,481	-100%
4-KOSTEN	<u>31,192</u>	<u>23,990</u>	<u>7,201</u>	130%
RR - Resultatenrekening	(21,358)	(30,933)	9,575	69%

4- Kosten

De personeelskosten zijn onderbesteed voor ruim NAf220.000. Dit waste wijten aan het feit dat niet alle begrote vacatures zijn gevuld, ook heeft het verloop van personeel hier aan bijgedragen.

De materiële kosten laat een onderbesteding zien voor een bedrag van ruim NAf 2,3 miljoen voornamelijk als gevolg van de begroting voor bestemmingsmarketing die niet volledig werd gebruikt. Het betreft een begroot bedrag van circa NAf 4,2 miljoen en een realisatie van NAf 2,8 miljoen welk een onderbesteding van ruim 32,3% op deze kosten betreft. Verder zijn er minder kosten gemaakt op personeel van derden voor circa NAf365.000 en statistiek onderzoek voor circa NAf 247.000 vanwege diverse projecten die niet zijn uitgevoerd in het afgelopen dienstjaar.

Overdrachten heeft betrekking op gesubsidieerde projecten welk ook een onderbesteding laat zien van NAf 719.000. Dit is te verklaren doordat het merendeel van de projecten om verschillende redenen (organisatie, planning of opzegging) nooit is gerealiseerd voor met name de dienst Toerisme en de afdeling Economie, Verkeer en Telecommunicatie.

Het ministerie heeft ruim NAf 10 miljoen aan bijzondere lasten gerealiseerd over het afgelopen dienstjaar. NAf 8,4 miljoen aan bijzondere lasten komt voort uit de afwaardering op de Sint Maarten Harbour Holding Company N.V. welke een verder verslechterd eigen vermogen vanwege geleden verliezen in 2016 blijkt hun 2016 jaarrekening. NAf2,1 miljoen komt voort uit een dotatie aan de voorziening voor Postal Services Sint Maarten (PSS) welke als negatieve overheidsdeelneming verdere verliezen heeft geleden over de afgelopen dienstjaren.

5 – Opbrengsten

Evenals in voorgaande jaren laat de begroting van de opbrengsten binnen het Ministerie van TEZVT gemiste kansen zien. Het verschil van NAf 2,7 miljoen van het begrote ten opzichte van de ontvangsten toont op zijn minst dater weinig grip en controle is op de inkomsten vanuit de ministerie.

De niet begrote opbrengsten voor vrijval voorzieningen hebben betrekking op de vrijval van voorziening Winair welke is aangepast aan het laatst ontvangen waardering van de overheidsaandeel en de vrijval van de voorziening voor C-Post International. Naar aanleiding van de definitieve boedelscheiding rapport ontvangen in februari 2017 blijkt dat Sint Maarten's aandeel in C-post International, voorheen genaamd de Nieuwe Post, volledig is overgedragen aan het land Curaçao. Hiermee is het doel van de gevormde voorziening voorbij en kan het saldo van de voorziening ten gunste van het resultaat worden gebracht ten bedrage van circa NAf 2,6 miljoen.

Opbrengsten vergunningen laat een bovenprestatie zien van bijna NAf 3 miljoen. Verklaring is deels doordat bouwvergunningen begroot waren onder de categorie overige inkomsten en later correct herrubriceerd naar de juiste betreffende categorie voor ongeveer NAf 1,5 miljoen. De belastingopbrengsten ligt NAf 1,6 miljoen hoger dan begroot welk betrekking heeft op logeergasten belasting, verhuurautobelasting en timeshare-fees welke goede resultaten heeft laten zien over het afgelopen dienstjaar.

Van het Bureau Telecommunicatie en Post zijn de begrote concessie van NAf 3,1 miljoen voor NAf 3,3 miljoen gerealiseerd, maar tot heden niet volledig overgemaakt in de Landskas. Opbrengsten Hazardspelen zijn begroot voor een bedrag van NAf 18,6 miljoen. Er is echter slechts sprake van een realisatie van maar NAf 5,8 miljoen. In het begrote bedrag van NAf 18,6 miljoen werden onterecht vorderingen van voorgaande jaren als baten opgenomen voor en bedrag van circa NAf 13 miljoen. Overigens is tot op heden nog niets van deze vorderingen uit voorgaande jaren ontvangen. Mocht dit wel ontvangen worden, dan zal dit van de debiteurenvorderingen van de balans afgeboekt worden en kan dit niet als een bate in de exploitatie aangemerkt worden.

A.9. Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening, Milieu en Infrastructuur (VROMI)

Voorwoord

Hier volgt het jaarverslag 2016 van het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening, Milieu en Infrastructuur. De voorgaande periode en zowel de navolgende zullen rusteloze jaren zijn, met name de veranderingen in Leefomgeving en Infrastructuur op Sint Maarten. Als gevolg van de veranderingen zijn er meerdere projecten in 2016 opgeleverd en/of geïmplementeerd, die aanzienlijke positieve invloed zullen hebben op het welzijn van de gemeenschap.

Met de forse beperkingen in de begroting van VROMI is het boekjaar 2016 een ware uitdaging geweest om alsnog binnen de gestelde financiële grenzen volwaardig het volk te kunnen bedienen. Om hieraan zoveel mogelijk aan te kunnen voldoen, hebben we onze prioriteiten opnieuw moeten ordenen. Wegens gebrek aan middelen voor kapitaaldienst investeringen zijn grote projecten zoals Riolering Dutch Quarter, Link 2 perceel 6 en Verbetering onderhoud sanitaire stortplaats, uitgesteld naar 2018. De doelstelling, om het Ministerie van VROMI te versterken en competentier te maken om de gemeenschap beter en kwalitatieve diensten te kunnen verlenen, is helaas niet volledig gematerialiseerd in 2016. Voornamelijk vanwege gebrek aan toereikende financiële middelen om personeel bij te kunnen scholen. Ook het investeren in benodigde apparatuur ter bevordering van de efficiëntie en effectiviteit binnen de organisatie, is opgeschort.

Desondanks zijn er toch enkele noemenswaardige activiteiten in 2016 uitgerold die hun doorgang in de komende jaren plaats zullen vinden. In de opeenvolgende hoofdstukken zullen deze activiteiten verder worden uiteengezet.

In dit jaarverslag van het Ministerie van VROMI wordt van de voor 2016 geplande doelactiviteiten, de stand van zaken nader toegelicht. De opbouw van het jaarverslag Ministerie van VROMI, is als volgt:

In hoofdstuk A9.1 wordt ingegaan op het evaluatiebeleid dat ten grondslag ligt aan de volgende strategische doelen:

- Doel 1 Duurzame ontwikkeling door middel van het beschermen van het milieu en de natuurlijke hulpbronnen;
- Doel 2 Verbetering van de weerbaarheid van het Land;
- Doel 3 Verbeteren van de kwaliteit van het leven van de burger.

Binnen dit beleidsonderdeel worden de stand van zaken per eind 2016 voor de opgepakte activiteiten per strategische doel verder toegelicht.

In Hoofdstuk A9.2 besteden we aandacht aan het vierde strategische doel, Bedrijfsvoering, en wordt het bereiken van het volgende beleid; Organisatieverbetering, verder toegelicht.

In hoofdstuk A9.3 wordt een analyse van de financiële resultaten in beeld gebracht, ten opzichte van de begroting 2016. Hier wordt een volledig en transparant beeld van de financiële situatie 2016, weergegeven en toegelicht.

Visie

De visie van het ministerie van VROMI is het realiseren van een optimale woon-, werk- en recreatiemilieu voor het land Sint Maarten door efficiënte diensten te leveren ten behoeve van de gemeenschap, de inwoners en de overheid van Sint Maarten.

Missie

De missie is om te zorgen voor een geïntegreerde organisatie en beheer van de openbare ruimten door middel van de ontwikkeling en implementatie van wetgeving en beleid, evenals de controle om een optimale woon-, werk- en recreatiemilieu voor de inwoners van Sint Maarten te waarborgen.

Taken en verantwoordelijkheden

De belangrijkste organisatorische taken van het ministerie van VROMI omvatten:

- Beleidsadvies met betrekking tot volkshuisvesting, ruimtelijke ordening, milieu en infrastructuur en de zorg voor de ruimtelijke ontwikkeling in de ruimste zin;
- De zorg voor civiele technische werken, openbare ruimten en begraafplaatsen, straat- en verkeersinrichting, straatverlichting en stadsvernieuwing;
- De zorg voor zaken op het gebied van ruimtelijke ordening, milieu en natuur, domein en veiligheid, beheer van land, gebouwen en eigendommen van de overheid van Sint Maarten;
- De zorg voor zaken op het gebied van ondergrondse infrastructuur, afvoerinstallaties en bouw-, utiliteits-, civieltechnische en aanverwante projecten;
- Effectief beleid op het gebied van vast en vloeibaar afval;
- Optimaal huur- en grondbeleid;
- De zorg voor de vertegenwoordiging van Sint Maarten op het gebied van VROMI, lokaal en internationaal, de vertaling van internationale verdragen in lokale wet- en regelgeving en het adviseren en ondersteunen van overheidsorganisaties in koninkrijksverband;
- Het beheer van onroerend goed van de overheid en het tegengaan van landspeculatie.

Organisatiestructuur

De secretaris-generaal geeft leiding aan het ministerie en wordt ondersteund door het stafbureau.

Het ministerie van VROMI heeft een beleidsafdeling: VROM die verantwoordelijk is voor de voorbereiding van beleid en wetgeving enter begeleiding bij de uitvoering daarvan.

Het ministerie heeft 5 uitvoerende diensten:

1. Nieuwe Werken

De dienst Nieuwe Werken zorgt voor het realiseren van diverse bouw-, utiliteits- en civiele techniekprojecten op een hoogwaardig niveau voor Sint Maarten, door middel van het aanbieden van bekwame project management ondersteuning.

2. Infrastructuurbeheer

De dienst Infrastructuurbeheer is verantwoordelijk voor het beheer van de openbare ruimte om een goede kwaliteit van de ruimtelijke omgeving te waarborgen in het belang van de inwoners van Sint Maarten.

3. Domeinbeheer

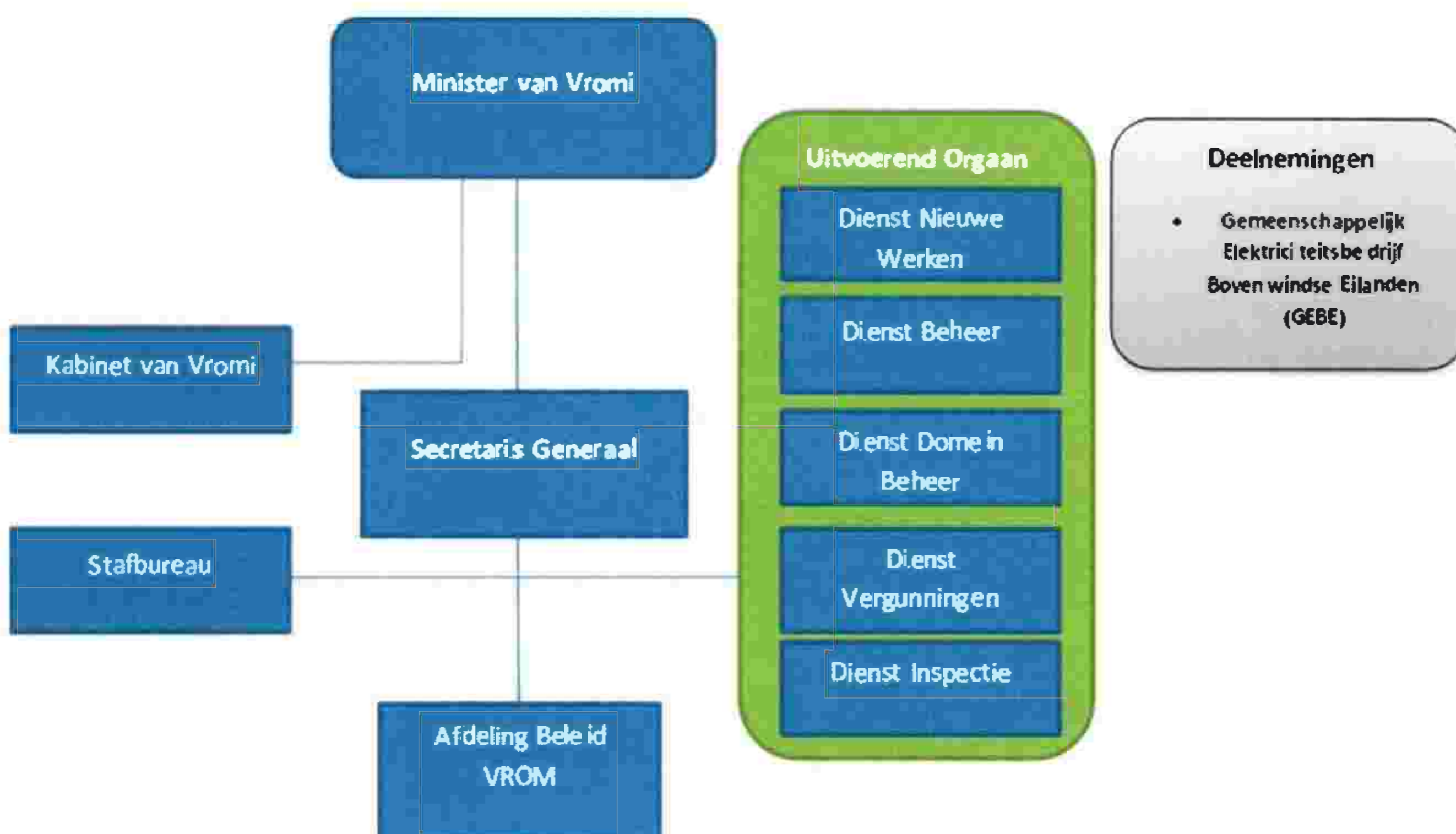
De dienst Domeinbeheer is verantwoordelijk voor alle aspecten van de administratie en het beheer van overheidsgrond en onroerend goed in de ruimste zin van het woord. De dienst voert dit uit door directe, duidelijke en nauwkeurige dienstverlening aan interne en externe klanten te leveren.

4. Vergunningen

De dienst Vergunningen is verantwoordelijk voor de verwerking en afgifte van vergunningen binnen de werkomgeving van VROMI, gericht op het verlenen van professionele, efficiënte en klantvriendelijke dienstverlening.

5. Inspectie

De dienst Inspectie is verantwoordelijk voor de inspectie en handhaven van activiteiten op het gebied van domeingronden, de bebouwde omgeving, milieu en werkveiligheid om een milieuvriendelijke, gestructureerde en veilige leef- en werkomgeving voor het publiek te waarborgen.



Tabel: Ministerie van VROMI inclusief deelnemingen

Ministerie van VROMI Plan 2015-2018⁹

Het Ministerie van VROMI heeft vier strategische doelen gedefinieerd, waar het ministerie aan zal werken in de komende jaren, namelijk:

1. Duurzame ontwikkeling door bescherming van ons milieu en natuurlijke hulpbronnen,
2. Versterking van de weerbaarheid van het land,
3. Verbetering van de levenskwaliteit van de inwoners van Sint Maarten
4. Verbetering van de prestatie van de organisatie van het ministerie.

Deze strategische doelstellingen worden verder geformuleerd in diverse projecten en initiatieven die binnen de komende jaren door de respectievelijke afdelingen en/of diensten binnen het ministerie zullen worden uitgevoerd. Het ministerie van VROMI heeft sindsdien actief diverse mededelingen, vacatures en werkzaamheden gecommuniceerd naar de bevolking toe en heeft deelgenomen aan belangrijke informatiebijeenkomsten en andere overleginitiatieven om de werkwijze van het ministerie te versterken bij het realiseren van de strategische doelen. procesbewaking, rapportage en communicatie vormen een integraal onderdeel van de manier waarop het ministerie van VROMI voornemens is burgers in deze periode bij te betrekken.

Deze beleidsmatige evaluatie is gebaseerd op de voortgang van de verschillende initiatieven om de strategische doelen van het ministerie van VROMI te realiseren.

⁹ Ministerie van VROMI (juni 2015), *Ministry Plan 2015-2018*, <http://www.sintmaartengov.org/Policy%20and%20Reports/151027%20-%20VROMI%20Ministry%20Plan%202015%20-%202018%20v2.9.pdf>
Geraadpleegd: 2 augustus 2018

A.9.1 Evaluatie beleid Ministerie van VROMI

Dienst/Afdeling VROM	Beleid	Toelichting	Voltooid
	Hervorming van de wetgeving inzake ruimtelijke ordening	<ul style="list-style-type: none"> • Implementatie van de nieuwe VROMI Landsverordening • Het ontwikkelen van een ruimtelijke ontwikkelingsstrategie • Implementeren van ontwikkelingsplannen (bestemmingsplan) • Versterking van de wetgeving en maatregelen met betrekking tot natuur, het milieu en het cultureel erfgoed • Ratificatie en implementatie van internationale verdragen in de landsverordeningen 	<p>In uitvoering</p> <p>In uitvoering</p> <p>In uitvoering</p>
	Behouden van het milieu en natuur	<ul style="list-style-type: none"> • Natuurbeleidsplan • Milieubeleid en Management Plan • Ontwikkelen van geluid, lucht en water kwaliteitsnormen • Ontwikkelen van standaard milieuvoorschriften en deze op te nemen in de respectievelijke VROMI vergunningen • Ontwikkelen van een kennisgevingsprocedure in plaats van hinder vergunningen voor bepaalde standaard activiteiten • Optimalisering van de huidige inspectie cyclus voor overlast-, vergunningen en veiligheidsinspecties 	<p>In uitvoering</p> <p>In uitvoering</p>
	Het inperken van de effecten van klimaatverandering	<ul style="list-style-type: none"> • Introductie van maatregelen om onze ecologische voetafdruk te verminderen • Grond en kusterosie bescherming en beheer • Fysieke voorbereidingen voor zeespiegelstijging 	
	Het behouden van onze culturele erfgoed	<ul style="list-style-type: none"> • Samenwerking met en ondersteuning aan het Ministerie van Onderwijs, Cultuur, Jeugd en Sportzaken in het beheer van het cultureel erfgoed (onderscheiden van verantwoordelijkheden) • Implementatie van archeologiebeleid zoals voorgeschreven in de VROMI landsverordeningen en bestemmingsplannen; • Versterken van het functioneren en de continuïteit van Sint Maarten Archeologisch Instituut (SIMARC) • Verbeteren van de relatie tussen VROMI en de Monumentenraad • Het beschermen van aanvullende gebieden en locaties met een natuurlijke en/of cultureel historisch waarde 	<p>In uitvoering</p> <p>In uitvoering</p> <p>In uitvoering</p>

Inspectie	Versterken van VROMI inspectie en handhaving	<ul style="list-style-type: none"> Tot stand brengen van een handhavingsbeleid en de programma uitvoering Training van personeel diensten Vergunningen en Inspectie voor meer effectief toezicht en handhaving van de wet- en regelgeving Verbeteren van interdepartementale communicatie binnen VROMI <p>Verbeter interministeriële communicatie en samenwerking tussen overige inspectiediensten in het overheid.</p>	In uitvoering In uitvoering
	Beheer, Nieuwe werken en vergunningen	<ul style="list-style-type: none"> Kwaliteit van de bebouwde omgeving Herziening van de bouw- en woningverordening Het ontwikkelen en handhaven van kwaliteitsnormen voor de fysieke infrastructuur Zorg voor voldoende onderhoud van de fysieke infrastructuur op basis van erkende normen Herstructurering en herontwikkeling van de commerciële en industriële gebieden Verbeteren van het afwatering- en rioolnetwerk Toezicht op de ondergrondlegging van nutsvoorzieningen Het verbeteren van de inspectie- en handhavingsactiviteiten Plan van aanpak voor weerbaarheid zeespiegelstijging voor laaggelegen gebieden Identificatie van overstromingsgevoelige gebieden om de ontwikkeling te beperken en/of andere passende tegenmaatregelen toe te 	In voorbereiding Doorlopend Doorlopend In uitvoering In uitvoering
VROM	Calamiteiten paraatheid	<ul style="list-style-type: none"> Herziening VROMI Calamiteitenplan, ESF 3: Infrastructuur, transport en logistiek Verbetering van de communicatie met betrekking tot Calamiteiten Planning Verbeterde handhaving van preventieve maatregelen in (bestaande) wet- en 	In voorbereiding
	Natuurbehoud en ontwikkeling	<ul style="list-style-type: none"> Bescherming en verbetering van de natuurlijke ravijnen en binnenwateren Bodemerosie en management ter voorkomen van schade aan eigendommen en fysieke infrastructuur Verbetering in het vasthouden van water (retentie vijvers) ter voorkoming van overstromingen De bescherming van onze kusten door middel van 	In uitvoering In uitvoering In uitvoering

VROM Beheer Nieuwe Werken	Verbeteren en het onderhouden van de fysieke kwaliteit van de leefomgeving	<ul style="list-style-type: none"> • Ruimte reservering voor Wijkcentra (bestemmingsplan) • Onderzoek maatregelen ter verbetering van het openbaar vervoer. • Onderzoek maatregelen ter verbetering van verkeersdrukke en bevorderen van mobiliteit • Verbeteren openbaar parkeergelegenheid • Inrichting openbare ruimten • Verbeteren vuilinzameling systeem • Verbeteren onderhoud en beheer in de wijken • Ontwikkelen en uitvoeren van fiets en voetgangers netwerk • Ontwikkelen publieke recreatie ruimten (parken) en groene bufferzones • Uitbreiding primaire fysieke netwerk infrastructuur (wegen, nutsvoorzieningen, riolering, afwatering) • Uitbreiding rioolnetwerk en rioolwaterzuivering • Ontwikkelen afwatering masterplan en beleid (overstromingsgevoelige gebieden / 	In uitvoering
		<ul style="list-style-type: none"> • Ruimte reservering voor Wijkcentra (bestemmingsplan) • Onderzoek maatregelen ter verbetering van het openbaar vervoer. • Onderzoek maatregelen ter verbetering van verkeersdrukke en bevorderen van mobiliteit • Verbeteren openbaar parkeergelegenheid • Inrichting openbare ruimten • Verbeteren vuilinzameling systeem • Verbeteren onderhoud en beheer in de wijken • Ontwikkelen en uitvoeren van fiets en voetgangers netwerk • Ontwikkelen publieke recreatie ruimten (parken) en groene bufferzones • Uitbreiding primaire fysieke netwerk infrastructuur (wegen, nutsvoorzieningen, riolering, afwatering) • Uitbreiding rioolnetwerk en rioolwaterzuivering • Ontwikkelen afwatering masterplan en beleid (overstromingsgevoelige gebieden / 	In uitvoering
VROM Domeinstaf	Faciliteren met betaalbare huisvesting en eigenwoningbezit	<ul style="list-style-type: none"> • Ontwikkelen volkshuisvesting visie voor de komende 20 jaar; • Versterken werkrelatie met Sint Maarten Woningbouw Stichting; • Evaluatie Huurcommissie; • Bijwerken Huurverordening; • Beschikbaar stellen grond voor de ontwikkeling van betaalbare huisvesting; • Versterken Hypotheek Garantie Fonds ter bevorderen van eigenwoningbezit 	In uitvoering
		<ul style="list-style-type: none"> • Ontwikkelen volkshuisvesting visie voor de komende 20 jaar; • Versterken werkrelatie met Sint Maarten Woningbouw Stichting; • Evaluatie Huurcommissie; • Bijwerken Huurverordening; • Beschikbaar stellen grond voor de ontwikkeling van betaalbare huisvesting; • Versterken Hypotheek Garantie Fonds ter bevorderen van eigenwoningbezit 	In uitvoering
VROM Domein	Rechtszekerheid bieden aan eigenaren van onroerend goed	<ul style="list-style-type: none"> • Het vaststellen ruimtelijke ontwikkelingsplannen (bestemmingsplannen); • Leiding geven aan ruimtelijke ontwikkeling door middel van bestemmingsplannen; • Instelling ontwikkelingsnormen (bijv. parkeernormen); • Ontwikkelen transparante erfpacht beleid (toewijzing en pachtbedrag). 	In uitvoering In uitvoering Voltooid
Beheer	Verminder de afhankelijkheid van fossiele brandstoffen	<ul style="list-style-type: none"> • Ontwikkeling van een Afvalenergiecentrale; • Maatregelen introduceren ter stimulering van duurzame energie; • Onderzoek Biogas extractie (rioolslib/stortplaats); • Introduceren vuil (scheiding en) recycling; • Vervangen openbare straatverlichting lampen met LED lampen; • Bevorderen energie-efficiëntie en duurzaam verbruik (bijvoorbeeld het gebruik van LED verlichting); • Bevorderen van energiezuinige vervoermiddelen gebruik. 	Doorlopend Doorlopend Doorlopend

Toelichting activiteiten strategische doel 1: Duurzame ontwikkeling daar middel van het beschermen van het milieu en de natuurlijke hulpbronnen

Implementatie van de nieuwe VROMI verordening

Het wetgevingskader van VROMI moet geactualiseerd worden. Om dit te bereiken wordt een nieuwe VROMI-verordening voorbereidt. Onderdelen van deze nieuwe verordening omvatten de herziening van de diverse bestaande verordeningen, inclusief de actualisatie van de landsverordening voor ruimtelijke-, hinder- en bouwordering. De nieuwe verordening zal een paraplu vormen die de meeste uitvoeringsverordeningen op het gebied van VROMI combineert onder een enkele verordening. Het ontwerp VROMI-verordening is getoetst door de afdeling Juridische Zaken & Wetgeving (JZ&W) en hun commentaar wordt per heden verwerkt. Vanwege de complexiteit van deze verordening heeft de toetsing door JZ&W enige tijd in beslag genomen en sinds heden is er weinig vooruitgang geboekt betreffende deze landsverordening.

Het ontwikkelen van een ruimtelijke ontwikkelingsstrategie

Het concept Ruimtelijke Ontwikkelingsstrategie werd in september 2016 voorgelegd en gepresenteerd aan de belangrijkste stakeholders en Secretaris Generaals van alle ministeries van de overheid van Sint Maarten. Naar aanleiding van het natuurramp in 2017 en navolgende reconstructie wederopbouw zal deze ontwikkelingsstrategie herrijkt moeten worden.

Implementeren van ontwikkelingsplannen (bestemmingsplan)

In 2016 zijn de ontwerp bestemmingsplannen voor Dutch Quarter en Middle Region ter inzage gelegd en heeft er een openbare zitting plaatsgevonden waarin belangstellenden een presentatie kregen van de bestemmingsplannen waarbij ze in de gelegenheid werden gesteld om hun zienswijze in te dienen. Er werden geen zienswijzen ingediend binnen de gestelde termijn. Het advies en extra documenten (Landsverordeningen en Memorie van Toelichtingen) werden afgerond en doorgeleid ter toetsing bij de afdeling Juridische Zaken & Wetgeving. Voorgenoemd advies is ontvangen in december 2016 met enkele te verwerken aanpassingen alvorens verder door te leiden aan de Ministerraad en Raad van Advies.

Voor de overige bestemmingsplannen is geen vooruitgang geboekt in het afgelopen dienstjaar wat betreft de bestemmingsplannen die al eerder in ontwerp ter visie zijn voorgelegd: Simpson Bay, Cul de Sac en Cay Bay/Little Bay. De laatste twee genoemden zijn in afwachting op het advies van de externe commissie van deskundigen. Op voorgenoemde is tot heden weining vooruitgang geboekt naar aanleiding van de natuurrampen in 2017.

Implementatie van archeologiebeleid zoals voorgeschreven in de VROMI landsverordeningen en bestemmingsplannen

Ten behoeve van de implementatie van het archeologiebeleid is er in 2016 een handleiding ontwikkeld en vastgesteld voor de toetsing van bouwvergunning aanvragen voor gebieden aangewezen als archeologisch gevoelige gebieden. Hiervoor is overleg gevoerd met de dienst Vergunningen om voor een consistentie toepassing van de richtlijnen in de handleiding.

Toelichting activiteiten strategische doel 2: Verbetering van de veerkracht van het land

Het ontwikkelen en handhaven van kwaliteitsnormen voor de fysieke infrastructuur

Is in voorbereiding met inhuur van adviseurs.

Zorg voor voldoende onderhoud van de fysieke infrastructuur op basis van erkende normen

Er zijn basis kwaliteitsnormen in concept ontwikkeld, echter nog niet geaccordeerd voor gebruik.

Verbeteren van het afwatering- en rioolnetwerk

Het project op de St. Peters Road in het district St. Peters is afgerond. Alle woningen en de hoofdrioolleiding worden verbonden met de Riolowaterzuiveringsinstallatie aan de Illidge Road. De openbare aanbesteding voor Philipsburg-West is opgesteld en klaar voor openbare aanbesteding. De aanbesteding is uitgesteld wegens gebrek aan kapitaaldienstmiddelen en tot heden is hier weinig vooruitgang op geboekt.

Zorg dat alle nutsvoorzieningen ondergronds geplaatst worden

Gedurende het dienstjaar zijn de verschillende nutsbedrijven op het eiland bezig geweest met het aanleggen en verbeteren van hun ondergronds infrastructuur. De vele opgravingen langs de wegen is voornamelijk te wijten aan de aanleg van het glasvezelnetwerk door UTS en TELEM.

Herziening VROMI Calamiteitenplan ESF 3: Infrastructuur, transport en logistiek (Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening, Milieu en Infrastructuur)

In 2016 is er in overleg met de dienst die verantwoordelijkheid draagt voor rampenbestrijding om een inventarisatie van alle ESF-3 processen uit te voeren. Het ministerie van VROMI heeft succesvol deelgenomen aan de rampoefening welke plaatsgevonden en de betrokken afdelingen en/of diensten hebben belangrijke ervaringen opgedaan welke gebruikt zal worden bij de vormgeving van het nieuwe ESF-3 handleiding. Naar aanleiding van de natuurrampen in 2017 is dit uiteindelijk opgenomen in het kader van 'National Recovery and Resilient Plan (NRRP)' en in het 'Disaster Recovery Plan' (DRP)

Toelichting activiteiten strategische doel 3: Verbetering van de levenskwaliteit van de inwoners van Sint Maarten

Ruimte reservering voor 'Village Centers' in wijken (bestemmingsplan)

Dit initiatief is meegenomen in alle ontwerp bestemmingsplannen.

Verbeteren van openbare parkeergelegenheid

Het project was van start voor de aanleg van het openbaar parkeerterrein bij het voormalig Kim Sha te Simpson Bay. Het ministerie van VROMI heeft besloten het project af te ronden zonder een volledig gebouwde parkeerterrein te kunnen realiseren. Dit is te wijten aan de juridische problemen die de overheid met de duikwinkler, Ocean Explorer, heeft ondervonden.

Verbeteren van het vuilinzameling systeem

In februari 2016 is het ophalen van huishoudvuil openbaar aanbesteed. De 4 districten zijn in 8 districten opgesplitst. Dit om meer werkgelegenheid te creëren en tevens ook de jeugdwerkloosheid aan te pakken. De aanbesteding resulteerde in nieuwe contracten met 5 aannemers voor de 8 aangewezen districten, namelijk: All-Waste-in-Place voor de districten Philipsburg en Simpson Bay/Lowlands, Robelto & Sons voor de districten Cul-De-Sac en Cay Hill/Little Bay, Leonard Enterprises voor het district Cole Bay, SM Green Diamond voor de districten Upper Prince's Quarter en Belvedere, en Garden Boyz voor het district Lower Princess Quarter. Er wordt nog gewerkt aan het oprichten van een sectie Contracten Beheer binnen de dienst Beheer om beter toezicht uit te kunnen oefenen op het naleven van de contracten door de aannemers.

Verbeteren van onderhoud en beheer in de wijken

In april 2016 is er een openbare aanbesteding geweest voor het districten onderhoud. Er zijn in totaal 12 contracten toegekend, met uitzondering van Philipsburg. Bij het inspecteren van de werkzaamheden resteerden er nog onderdelen die te wensen overlaten met betrekking tot de kwaliteit van de uitvoering. In het afgelopen jaar zijn waarschuwingsbrieven en boetes afgegeven aan aannemers wegens niet-naleving.

Uitbreiding van de primaire fysieke netwerk infrastructuur

In het afgelopen jaar zijn 6 van de 8 geplande zandwegen verhard. De 2 resterende geplande zandwegen zijn nog niet afgerond vanwege een aantal onduidelijkheden omtrent de perceelgrenzen.

Uitbreiding van het rioolnetwerk

Het project aan St. Peters Road in het district St. Peters is in 2016 van start gegaan en is in 2017 afgerond en opgeleverd. Alie woningen en de hoofdrioolleiding zijn verbonden met de Rioolwaterzuiveringsinstallatie aan de Illidge Road. De openbare aanbesteding voor Philipsburg-West is opgesteld en gereed voor voltooiing. De aanbesteding is uitgesteld wegens gebrek aan kapitaaldienstmiddelen.

Ontwikkeling afwatering masterplan en beleid

Sinds 2015 ligt er een concept masterplan voor 'Storm Drainage' ter vaststelling door de Ministerraad. In 2016 heeft de dienst Nieuwe Werken met de afdeling VROM een concept afwateringsplan en basisrioleringsplan ontwikkeld voor Sint Maarten. Toetsing van de nota's is opgeschort wegens vertraging in het opleveren van het plan in 2017. Naar aanleiding van de natuurrampen in 2017 is het nu opgenomen in het kader van de wederopbouw.

Ontwikkeling volkshuisvesting visie voor de komende 20 jaar

Een ontwerpvisie en -plan is nader uitgewerkt, welk met belanghebbenden besproken moet worden alvorens het voor besluitvorming voorgelegd kan worden.

Versterking van de werkrelatie met Sint Maarten Housing Development Foundation (SMHDF)

Dialogo is gehouden in 2016 met de Stichting Volkshuisvesting Sint Maarten (SMHDF) in het kader van voorbereidingen van de uit te voeren projecten en om de werkrelatie tussen het ministerie van VROMI en de SMHDF te versterken.

Beschikbaarstelling van grond voor de ontwikkeling van betaalbare huisvesting

In 2016 zijn er percelen in erfpacht afgegeven aan het SMHDF ten behoeve van de realisatie van betaalbare woningen. Percelen in FOGA omgeving zijn in erfpacht uitgereikt ten behoeve van de realisatie van 38 duplex woningen. Voor het FOGA terrein is de infrastructuur aangelegd door de overheid. Tevens zijn er percelen in erfpacht uitgegeven in Upper Princess Quarter, welk nog nader uitgewerkt dient te worden in een plan voor het realiseren van volkshuisvesting.

Instelling ontwikkelingsnormen (bijv. parkeernormen)

Er zijn in 2016 parkeervoorschriften vastgesteld ter gebruikstelling bij het toetsen van bouwvergunning aanvragen.

Vervanging openbare straatverlichting lampen met LED lampen

3000 Straatverlichting lampen zullen worden vervangen door LED lampen. Op basis van een beheersovereenkomst met de nutsbedrijf GEBE van 2014 voor het beheer van openbare straatverlichting, is dit project in 2016 gestart en loopt door naar 2017. Naar aanleiding van de geleden schade na de natuurrampen in 2017 zijn alle lantaarnpalen en armaturen vervangen met LED lampen door het nutsbedrijf.

Onderstaande tabel is een weergave van de Kapitaaldienst uitgaven over het afgelopen dienstjaar

<i>Lopende projecten Kapitaaldienst 2016</i>	<i>Contract bedrag in Naf</i>	<i>Saldo in Naf</i>
Openbare werken nutsvoorzienigen Sint Peters	848,137	28,965
Infrastructuur ontwikkeling FOGA 2	5,190,637	248,800
Wegverharding Chin Cactus road	484,683	44,276
Vorbereidende werken Over the Bank	199,000	58,265
Openbare werken Middle Region Oost	1,246,502	62,886
Openbare werken Middle Region West	134,282	19,869
Openbare werken Arrowroot Road	489,136	362,117
Kim Sha Parkeerfaciliteit	656,894	219,183
Cul-de-Sac Graftombes	323,780	(74,820)
Wegwerkzaamheden openbare wegen 2016	2,289,647	257,150
Totaal	11,862,698	1,226,691

A.9.2 Bedrijfsvoering Ministerie van VROMI

Dienst/ Afdeling	Beleid	Toelichting	Voltooid
VROMI Domeinbeheer Vergunningen Beheersdienst	<ul style="list-style-type: none"> Organisatieontwikkeling en HRM 	<ul style="list-style-type: none"> Integreer (nieuwe) competenties in de organisatie ontwikkelingsplannen; 	In voorbereiding
		<ul style="list-style-type: none"> Evalueer organisatieplan en middelen van Domeinbeheer 	In voorbereiding
		<ul style="list-style-type: none"> Ontwikkelen van organisatie-eenheid voor het beheer van adressen 	In voorbereiding
		<ul style="list-style-type: none"> Evalueer organisatieplan van Infrastructuurmanagement 	In uitvoering
		<ul style="list-style-type: none"> Versterken contractmanagement openbaar infrastructuur 	In uitvoering
		<ul style="list-style-type: none"> Verbetering van de samenwerking tussen onderling afhankelijke organisatie-eenheden (Nieuwe Werken, Infrastructuur Management, Domeinbeheer, Vergunningen & Inspectie) 	Doorlopend
		<ul style="list-style-type: none"> Implementatie persoonlijke ontwikkelingsplan 	Doorlopend
		<ul style="list-style-type: none"> Implementatie van HR-cyclus gericht op verdere groei van het personeel 	Doorlopend
		<ul style="list-style-type: none"> Verdere verbetering van personeel competenties en vaardigheden door middel van training 	Doorlopend
		<ul style="list-style-type: none"> Verbeteren van Planning en Control cyclus door middel van 'plan-do-check-act' aanpak in de jaarplannen en jaarverslagen 	Doorlopend

<p>Domeinbeheer VROM Beheersdienst</p>	<ul style="list-style-type: none"> Inkomsten verhogende en uitgaven verlagende maatregelen 	<ul style="list-style-type: none"> Verbetering beheer en inning domein erfpacht Implementeer een rioolheffing Beoordeling tariefstructuur voor de diensten (vergunningen, adressen, elektrische inspecties enz.) Onderzoek de haalbaarheid van het verhogen van de inkomsten door het implementeren van betalingen voor diensten (bijv. vuilophaal enz.) Bevorderen van een papierloze administratie 	<p>In uitvoering</p> <p>In Voorbereiding</p>
<p>Staf VROM Beheersdienst Nieuwe Werken</p>	<ul style="list-style-type: none"> Verbeteren publiek diensten en transparantie 	<ul style="list-style-type: none"> Verbeteren klantenservice en mededelingen aan het publiek Ontwikkelen en implementeren van een samenhangende communicatiestrategie Introduceren van digitale diensten aan klanten Bevorderen van meer publieke bijeenkomsten bij de uitvoering van grote projecten Evalueren en verbeteren van de inkoop en aanbestedingsbeleid Duidelijke scheiding van verantwoordelijkheden tussen de ministeries met projecten Publicatie organisatie rapportage voor het publiek Publiceren van infrastructuur werkzaamheden en schema's 	<p>Doorlopend</p> <p>In uitvoering</p> <p>In uitvoering</p> <p>In uitvoering</p> <p>In uitvoering</p> <p>In uitvoering</p>
<p>VROMI</p>	<ul style="list-style-type: none"> Versterken van data management VROMI 	<ul style="list-style-type: none"> Doorontwikkeling van het Geographisch Informatie Systeem (GIS) Doorontwikkeling van Digitale Archivering Systeem (DECOS) Verbeteren van de Documentmanagement Systeem (DMS – DECOS) Implementatie IT ondersteuning bij werkprocessen en registraties Implementatie digitale interface voor het adres systeem Verbetering informatiedeling tussen de ministeries via intranet 	<p>Doorlopend</p> <p>Doorlopend</p> <p>Doorlopend</p>
<p>VROMI</p>	<ul style="list-style-type: none"> Verbeteren middelen en werkomgeving van VROMI 	<ul style="list-style-type: none"> Verbeteren VROMI werkomgeving voor Infrastructuurmanagement Zorg voor voldoende wagen- en equipmentpark VROMI Zorgen voor stabiele werking ICT-infrastructuur Introduceer @WORK intranetomgeving voor het op afstand functioneren van de organisatie 	

Toelichting activiteiten strategische doel 4: Organisatieverbetering Ministerie van VROMI

Evalueer organisatieplan en middelen van Domeinbeheer

In 2015 is opdracht gegeven aan een adviseur om de organisatie en werkprocessen van de dienst Domeinbeheer door te lichten en een advies voor te leggen met betrekking tot de inrichting van een nieuwe organisatieplan voor de dienst. Het rapport van de adviseur is in 2016 opgeleverd. Echter het rapport voldoet niet aan de verwachtingen om een degelijke versterking van de dienst te verwezenlijken.

Verbetering beheer en inning domein erfpacht

In 2016 is in samenwerking met de Ontvanger een actie opgestart om beter inzicht te krijgen in de niet-naleving van betaling van de erfpachtrecht door erfpachthouders en het ondernemen van een verbeteringstraject. Deze actie heeft geleid tot de invordering van uiteenlopende forse openstaande posten. Vanwege de beperkte mankracht bij de Ontvanger is deze actie niet verder doorgezet. Er is in 2017 meer structurele onderzoek uitgevoerd naar mogelijkheden om de niet-naleving van betaling te verbeteren dit proces is nog doorlopend.

Evalueren en verbeteren van de inkoop en aanbestedingsbeleid

In samenwerking met de ministeries van Algemene Zaken en Financiën is in 2016 opdracht verleend aan een externe adviseur om een concept samen te stellen voor de wijziging van de Comptabiliteitslandsverordening, ter verbetering van de aanbestedingsbeleid. Een ontwerp voor de wetswijziging is in 2016 opgesteld. De verantwoordelijkheid voor dit wetgevingstraject ligt bij het Ministerie van Financiën.

Doorontwikkeling van het Geographische Informatiesysteem (GIS)

In de loop van 2016 zijn er veel technische problemen geweest waardoor de stabiliteit, integriteit betrouwbaarheid en beschikbaarheid van het systeem te wensen overliet. Door een ransom-ware aanval afgelopen dienstjaar zijn alle stedenbouwkundige vergunningen en andere digitale bestanden verloren gegaan. Hierdoor waren we genoodzaakt om de GIS-Viewer te ontkoppelen voor extern gebruik, alhoewel wordt het alleen nog intern gebruikt binnen het ministerie.

A.9.3 Analyse financiële resultaten Ministerie van VROMI

In onderstaande tabel is een weergave van de kosten en opbrengsten van het ministerie van VROMI over het afgelopen dienstjaar.

(bedragen in NAF x 1,000)	2016		Verschil Realisatie vs Begroting	%
	Realisatie	Begroting		
55 - VERGUNNINGEN	(1,402)			
56- OVERIGE OPBRENGSTEN	(6,235)	(8,076)	1,841	77%
5 - Opbrengsten	<u>(7,638)</u>	<u>(8,076)</u>	438	95%
41-PERSONEELSKOSTEN	9,263	10,689	(1,426)	87%
43- MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	19,864	23,241	(3,377)	85%
44 - OVERDRACHTEN	540	451	89	120%
4-KOSTEN	<u>29,667</u>	<u>34,381</u>	<u>(4,714)</u>	86%
RR - Resultatenrekening	22,029	26,305	(4,275)	84%

De operationele kosten laten een onderbesteding zien van NAF 4,2 miljoen. Opgemerkt dient te worden dat tekorten onderling zijn gecompenseerd door middel van informele begrotingswijzigingen binnen het ministerie om de operationele verantwoordelijkheden na te kunnen leven en de continuïteit van de lopende projecten zoveel mogelijk te waarborgen. Als gevolg hiervan was het opheffen en/of uitstellen van andere activiteiten, vanwege niet of ontoereikend beschikbare middelen. Helaas zal deze trend op een nog grotere schaal worden voortgezet in de begrotingen 2017 en 2018, vanwege de voorgelegde beperkingen om binnen min of meer dezelfde financiële kaders te blijven als bij de begroting 2016.

4-Kosten

1. De personeelskosten zijn gemiddeld 13% lager dan geraamd. Dit betreft het restant aan geormerkte gelden ter invulling van kritieke vacatures in 2016 die niet ingevuld werden over het dienstjaar.
2. De materiele kosten zijn lager uitgevallen als gevolg van niet gegunde aanbestedingen voor onderhoud wegen, uitgestelde openbare aanbestedingen voor de Vuilophaal district 13 (Philipsburg omgeving) en Begraafplaats Cul de Sac.

5-Opbrengsten

Het verschil bij inkomsten vergunningen wordt mede veroorzaakt door het uitblijven van grote bouwprojecten in 2016. Daarnaast heeft men voor 2016 de opbrengsten aanzienlijk begroot. Gezien de dalende inkomsten op deze post in de afgelopen dienstjaren, zou een zuinigere inschatting meer in lijn zijn geweest met de realisatie van voorgaande dienstjaren.

B. Controleverklaring



CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan de Ministerraad van Sint Maarten

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2016

Onze oordeelonthouding voor wat betreft de getrouwheid en onze afkeuring voor wat betreft de financiële rechtmatigheid van de totstandkoming van verantwoorde baten en lasten en balansmutaties

Wij hebben de jaarrekening 2016 van het Land Sint Maarten gecontroleerd.

Wij geven geen oordeel over de getrouwheid van de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2016 van het Land Sint Maarten. Vanwege het belang van de aangelegenheden beschreven in de paragrafen van "De basis voor onze oordeelonthouding betreffende de getrouwheid van de totstandkoming van baten en lasten en balansmutaties" zijn wij niet in staat geweest om voldoende en geschikte controle-informatie te verkrijgen om daarop ons controleoordeel bij de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening 2016, in overeenstemming met de Comptabiliteitsverordening AB 2010 GT, no 23 (hierna te noemen: CV) te kunnen baseren.

Daarnaast hebben wij beperkingen in de controle ondervonden als gevolg van meerdere, specifieke gebeurtenissen. Enerzijds heeft het Land Sint Maarten gedurende 2016 en 2017 voor meerdere maanden geen volledige toegang tot haar automatisering gehad. Daar valt de financiële administratie ook onder. Anderzijds heeft het Land Sint Maarten in september 2017 aanzienlijke schade opgelopen door de natuurramp van orkaan Irma en is hierdoor de operationele bedrijfsvoering van de organisatie verstoord. Beide situaties hebben ertoe geleid dat er voor de financiële administratie mogelijk minder informatie beschikbaar is gesteld om te verwerken voor doeleinden van de jaarrekening 2016. Omdat wij onvoldoende geschikte en onvoldoende betrouwbare informatie hebben kunnen verkrijgen, vormen deze gebeurtenissen een algehele onzekerheid voor zowel de volledigheid van baten en lasten als het bestaan, de nauwkeurigheid, waardering en toerekening van balansposities.

Voorts zijn wij van oordeel dat, vanwege het belang van de aangelegenheden die worden beschreven in de paragraaf 'basis van ons afkeurend oordeel betreffende de financiële rechtmatigheid van de totstandkoming van verantwoorde baten en lasten en balansmutaties', de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties over 2016 niet voldoen aan alle eisen van de financiële rechtmatigheid. Dit houdt in dat de bedragen niet in overeenstemming zijn met de begroting en de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen.

De jaarrekening 2016 bestaat uit:

1. De balans per 31 december 2016.
2. De staat van baten en lasten over de periode van 1 januari 2016 tot en met 31 december 2016.
3. Het kasstroomoverzicht over deze periode en
4. De toelichting, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving, andere toelichtingen en bijbehorende staten.

De basis voor onze oordeelonthouding betreffende de getrouwheid

Onzekerheden

1. **Geen toegang tot besluitenlijsten Ministerraad en ontbreken van bevestiging bij de jaarrekening.**
 - Wij hebben het geheel van besluitenlijsten of notulen van de Ministerraad niet in mogen zien. Derhalve bestaat er voor ons een onzekerheid ten aanzien van het volledig verantwoord worden van alle posten in de jaarrekening. Dit geldt zowel voor in de balans opgenomen posten alsook voor de niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen. Doordat ons door de Ministerraad geen inzicht is verschaft in het geheel van de besluitenlijsten, is sprake van een substantiële beperking van en een onzekerheid in onze controle.
 - Wij hebben geen bevestiging bij de jaarrekening ontvangen van de Ministerraad waarin de Raad zijn verantwoordelijkheid erkent voor het opmaken van de jaarrekening, die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven, voor het opstellen van het jaarverslag alsmede voor de financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties.
2. **Materiële vaste activa**

Ten aanzien van de materiële vaste activa is sprake van activa waarvan niet duidelijk is wat dit betreft. Ten aanzien van de investeringen die in 2016 hebben plaatsgevonden hebben wij voor een bedrag van NAf 4,1 miljoen geen onderliggende bescheiden ontvangen ten behoeve van onze controle.
3. **Financiële vaste activa**

Wij hebben geen toereikende onderbouwing ontvangen van de verantwoorde studievorderingen van circa NAf 70,8 miljoen ultimo 2016. De hierop gevormde voorziening bedroeg per 31 december 2016 NAf 60,7 miljoen en is onveranderd ten opzichte van het voorgaande jaar. We hebben geen informatie ontvangen waaruit blijkt dat dit terecht zou zijn.
4. **Langlopende vorderingen**

Wij hebben ten aanzien van de vordering op Sint Maarten Postal Services (SPS) N.V. van NAf 2 miljoen geen onderliggende leningsovereenkomst aangetroffen ten aanzien van deze lening. Hier ligt slechts een besluit Ministerraad uit 2013 aan ten grondslag. Er zijn geen afspraken met SPS N.V. er zijn geen afspraken met SPS N.V. omtrent aflossing van deze lening of interest over deze lening.
5. **Vorderingen**
 - Wij hebben geen sub-administratie ten aanzien van de debiteuren ontvangen welke aansluit met het hiervoor verantwoorde bedrag ultimo 2016 in de jaarrekening met als omvang NAf 56 miljoen. De toelichting op de post 'overige vorderingen' geeft daardoor niet het inzicht dat artikel 23 van de CV voorschrijft.
 - Tevens hebben wij voor de overige vorderingen ten bedrage van circa NAf 22 miljoen geen onderliggende documentatie ontvangen op basis waarvan wij voldoende zekerheid hebben kunnen verkrijgen over het bestaan en de waardering van deze rechten."
6. **Crediteuren en overige kortlopende schulden**
 - De verantwoorde schulden aan SZV ad NAf 58 miljoen en OZR ad NAf 20 miljoen zijn onzeker en zijn gebaseerd op opgaven van deze organisaties. Formele afstemming over deze verplichtingen moet nog plaats vinden. Het kan echter zijn dat de schulden nu te hoog of te laag zijn opgenomen aangezien ze momenteel gebaseerd zijn op de opgave van de schuldeiser en er nog onzekerheden zijn over de opgave van de schuldeisers.
 - Omdat er omtrent de verantwoorde schuld aan APS (NAf 102 miljoen) nog geen definitieve afstemming over de omvang van de schuld per balansdatum 2016 is geweest en er inmiddels wel meerdere aflossingen hebben plaats gevonden, is deze post voor een deel onzeker. We schatten dat deze onzekerheid een bandbreedte heeft van enkele tientallen miljoenen.

- Wij hebben geen sub-administratie ten aanzien van de crediteuren ontvangen welke aansluit met het hiervoor verantwoorde bedrag ultimo 2016 in de jaarrekening met als omvang NAf 24,8 miljoen. Verder hebben wij voor de overige kortlopende schulden ten bedrage van circa NAf 114,2 miljoen ultimo 2016 geen onderliggende documentatie ontvangen ter verder controle op deze schulden.
- Met betrekking tot de verwerking van de boedelscheiding in de balans merken wij het volgende op. Weliswaar zijn de schulden per 10 oktober 2010 formeel vastgesteld in een vereffeningrapport, maar is er sprake van onzekerheden ten aanzien van de juiste waardering van boedeivorderingen en schulden ten bedrage van negatief NAf 23,1 miljoen.

7. Baten

- Er is sprake van onzekerheid omtrent de volledige verantwoording van de belastinginkomsten, welke op kasbasis verantwoord worden, omdat de afloop van tussenrekeningen aangaande kas- en bankontvangsten niet inzichtelijk is en sprake is van ontoereikende interne beheersing omtrent de uitbetaling van restituties. Daarnaast is tevens sprake van een verschil van NAf 0,8 miljoen ten aanzien van het verantwoorde belastingmiddel 'accijnzen' tussen hetgeen hiervoor verantwoord in de jaarrekening (NAf 10,1 miljoen) en hetgeen hiervoor verantwoord in de ontvangsten-administratie GEFIS (NAf 9,3 miljoen). Het is onduidelijk waar dit verschil door veroorzaakt wordt, waardoor dit tevens bijdraagt aan de onzekerheid omtrent het geheel van verantwoorde belastingopbrengsten in de jaarrekening 2016.
- Wij hebben een aansluitingsverschil geconstateerd van NAf 0,4 miljoen tussen de jaarrekening en de financiële sub administratie van verblijfsvergunningen.
- Er bestaat een onzekerheid omtrent de verantwoorde opbrengst aan 'licentierechten banken' in de jaarrekening. Wij hebben geen zekerheid verkregen omtrent deze opbrengst aangezien wij geen controleverklaring ontvangen hebben waaruit de betrouwbare verantwoording en het toereikend zijn van het onderliggende proces van verantwoorden en overdracht van de licentierechten van banken opgemaakt zou kunnen worden.
- Wij hebben onvoldoende controledocumentatie ontvangen ter onderbouwing van de overige baten met betrekking tot de Census Office voor een bedrag van NAf 2,5 miljoen. Deze baten zijn daarom onzeker.

8. Personeelskosten

- Ten aanzien van de verantwoorde personeelskosten is sprake van een onzekerheid als gevolg van het niet toereikend zijn van de opzet en werking van de interne controleprocedures op het geheel van de salarisadministratie.
- Tevens is geen (gecontroleerde) afrekening van de ziektekostenverzekering ontvangen over de periode 2013 tot en met 2016. De verantwoorde lasten voor de ziektekostenverzekeringen van ambtenaren zijn gebaseerd op conceptafrekeningen over de jaren 2013 tot en met 2016. Er is nog geen formele afstemming.
- Wij hebben onvoldoende controle-informatie verkregen die de betaalde bedragen voor pensioenen aan voormalige politieke gezagsdragers rechtvaardigt. Deze lasten zijn daarom onzeker.

9. Kosten voor goederen en diensten, studiebeurzen en subsidies en overdrachten

Er bestaat onzekerheid ten aanzien van deze kosten als gevolg van het onvoldoende aanwezig zijn van onderliggende toereikende controle-informatie.

10. Sociale voorzieningen

Er bestaat onzekerheid ten aanzien van de kosten voor PP-kaarten aangezien er geen (gecontroleerde) afrekening van deze kosten is ontvangen over de jaren 2013 tot en met 2016.

Getrouwheids fouten

Er bestaan fouten met betrekking tot de volgende posten:

1. Financiële vaste activa

Onder de financiële vaste activa staan als gevolg van de verwerking van de gevolgen van de vereffeningsovereenkomst ook rechten uit de boedelscheiding opgenomen. Een bedrag van NAf 0,4 miljoen hiervan heeft betrekking op de voormalige Antilliaanse Luchtvaart Maatschappij (ALM). Omdat deze organisatie na 2002 geen activiteiten meer heeft verricht en destijds failliet is verklaard, is het niet aanvaardbaar om dit recht op de balans te verantwoorden. Deze waardering is derhalve onjuist.

2. Overige vorderingen

De overige vorderingen staan voor netto NAf 2,8 miljoen te hoog verantwoord. Dit komt voor een bedrag van NAf 1,8 miljoen door het onterecht opnemen van oude rechten, waarvan de waardering inmiddels niet meer aanvaardbaar is. Verder is er een aansluitingsverschil van NAf 0,9 miljoen met de financiële administratie. Interne vorderingen zijn ten onrechte verantwoord voor een creditbedrag van circa -/- NAf 0,1 miljoen.

3. Liquide middelen

Onder de liquide middelen staat een oud kassaldo van NAf 0,2 miljoen verantwoord voor de 'kas [van het] Crime Fund'. Dit betreft echter geen kaspositie, maar heeft betrekking op kasuitgaven van de Crime Fund uit voorgaande jaren welke verder niet onderbouwd zijn.

4. Staten bij de jaarrekening

In de jaarrekening zijn diverse wettelijke voorgeschreven staten niet, niet volledig en/of niet juist ingevuld. Dit betreft de volgende staten:

- Staat 4 met betrekking tot de kapitaaldienst op projectniveau.
- Staat 5 met betrekking tot overlopende projecten aan het eind van het jaar.
- Staat 9 met betrekking tot gewaarborgde geldleningen
- Staat 10 met betrekking tot overige garantieverplichtingen
- Staat 12 met betrekking tot in het dienstjaar en voorafgaande dienstjaren opgelegde aanslagen
- Staat 14 met betrekking tot subsidies in detailniveau. In deze staat wordt geen inzicht gegeven over nog af te rekenen subsidies aan instellingen of afrekeningen die in het dienstjaar hebben plaatsgevonden met onderverdeling naar toerekeningsjaar, zoals voorgeschreven in artikel 29, sub a CV.
- Staat 15 met betrekking tot de aan het Land toegekende subsidies en bijdragen is niet ingevuld.
- Staat 17 sluit niet aan op de staat van baten en lasten.

5. Toelichtingen

Wij achten de toelichting op een aantal posten voor de gebruiker van de jaarrekening niet toereikend:

- Onder de 'niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen' ontbreken toelichtingen over enerzijds meerjarige huurverplichtingen voor het gebruik van panden en de rechtszaak aan Telem per eind 2016 ten bedrage van NAf 22,4 miljoen. Dit is een kwalitatieve tekortkoming.
- Verder geldt dat de toelichting op de overige kortlopende schulden onvoldoende benadrukt dat een groot deel van deze verplichtingen niet in het volgende boekjaar zullen worden voldaan.

De basis van ons afkeurend oordeel betreffende de financiële rechtmatigheid van de totstandkoming van verantwoorde baten en lasten en balansmutaties

De genoemde fouten en onzekerheden zoals hiervoor vermeld hebben tevens betrekking op de financiële rechtmatigheid van de verantwoorde baten en lasten en balansmutaties.

Er is sprake van in totaal circa NAf 135 miljoen aan budgetoverschrijdingen op economische categorieën bij de verschillende ministeries en de Staten.

Daarnaast zijn de volgende afwijkingen op het gebied van de financiële rechtmatigheid vastgesteld:

- De beleidsverantwoording, die onderdeel uitmaakt van het jaarverslag, voldoet inhoudelijk niet aan de vereisten uit de CV.
- De Subsidielandsverordening (AB 2013 GT, no. 38) is voor een significant deel van de verantwoorde subsidies niet gevolgd.
- De minister van Financiën en de minister die verantwoordelijk is voor SPS N.V. behoren via een landsverordening te worden gemachtigd om een uitlening van gelden aan te gaan en voor het borgstellen van het land voor financiële verplichtingen van derden. Omtrent de vordering op SPS N.V. van NAf 2 miljoen staat in het besluit van de Ministerraad dat ten aanzien van deze lening de overheid garant staat voor een lening van \$170.000 van de Girobank voor SPS N.V en voor een tweetal erfpachtleningen van \$20.000. Door het ontbreken van dergelijke landsverordening is deze lening, hoewel aangegaan in 2013, tevens als onrechtmatig aan te merken.
- Onder de langlopende vorderingen staat een vordering van NAf 5,1 miljoen op Sint Maarten Ports Authority (SMPA) N.V. Daarbij is er geen sprake van rente over deze lening en is het onduidelijk wanneer deze lening afgelost dient te worden. Een leningsovereenkomst ten aanzien van deze lening is niet aanwezig.
- Er zijn voorschotten verstrekt aan derden om deze derde organisaties financieel te ondersteunen in hun opstartfases. Ten minste één van deze organisaties betreft een zelfstandig bestuursorgaan (ZBO). Dergelijke financieringsactiviteiten behoren volgens de CV (in o.a. artikelen 43 en 46) met een landsbesluit te worden vastgesteld en dit is voor zover wij weten niet gebeurd. Omdat dit een financieringsactiviteit betreft zonder duidelijke terugbetalingsafspraken voor partijen, die door de overheid bedachte taken uitvoeren, zijn dit qua aard kapitaalverstrekkingen. Een classificatie met een langlopend karakter, zoals onder de financieel vaste activa, is dan passender dan een rubricering onder de kortlopende vorderingen.
- Studieleningen worden niet uitgegeven op basis van een geldige landsverordening zoals voorgeschreven in artikel 46, lid 2 van de CV. Het bedrag aan verantwoorde studieleningen in de periode vanaf 10 oktober 2010 tot en met 31 december 2016 bedraagt NAf 70,8 miljoen.
- Openbare aanbestedingen hebben niet plaatsgevonden voor enerzijds alle inkoop van goederen en diensten boven het bedrag van NAf 50.000 en anderzijds alle uitvoeringen van werken boven het bedrag van NAf 150.000. Dit is niet in lijn met artikel 47 van de CV.
- Het beheer van middelen in het Crimefund vindt niet plaats op de wijze waarop de Landsverordening Criminaliteitsbestrijdingsfonds dit voorschrijft.
- Wij hebben onvoldoende controle-informatie in de vorm van formele besluiten ontvangen om vast te kunnen stellen dat wachtgeld en (voormalige) politieke gezagsdragers, pensioenen aan politieke gezagsdragers en 'uitkeringen bij wijze van pensioen' volgens de betreffende wet- en regelgeving tot stand zijn gekomen en conform betreffende wet- en regelgeving zijn verantwoord.

Wij zijn onafhankelijk van het Land Sint Maarten zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij Assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels zoals vastgesteld door de NBA. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Materialiteit

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel. Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op NAf 4,8 miljoen. Deze materialiteit is gebaseerd op 1% van de omvang van de verantwoorde lasten van het Land Sint Maarten voor het jaar 2016. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze professionele mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn.

De kernpunten van onze controle

In de kernpunten van onze controle beschrijven wij zaken die naar ons professionele oordeel het meest belangrijk waren tijdens onze controle van de jaarrekening. Een aantal van deze kernpunten zijn besproken met de secretarissen-generaal en de Controllers van de diverse ministeries en zijn ook gerapporteerd in de diverse managementletters over 2016 aan de ministeries. De kernpunten van onze controle hebben wij met de minister van Financiën gecommuniceerd, maar vormen geen volledige weergave van alles wat is besproken.

Wij hebben onze controlewerkzaamheden met betrekking tot deze kernpunten bepaald in het kader van de jaarrekeningcontrole als geheel. Onze bevindingen ten aanzien van de individuele kernpunten moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen over deze kernpunten.

1. Algemeen

Het grootste risico ten aanzien van de verantwoorde opbrengstenstromen is dat ten onrechte opbrengsten onttrokken worden aan de organisatie en niet volledig of niet in de juiste periode verantwoord worden. Met betrekking tot de lasten is het belangrijkste risico dat er onrechtmatige verplichtingen aangegaan worden, onrechtmatige uitgaande geldstromen plaatsvinden of kosten niet volledig opgenomen worden. Het naleven van de begroting is een kernpunt, vanwege de risico's op onrechtmatige bestedingen en begrotingsonrechtmatigheden. Het verkrijgen van toereikende controledocumentatie en het vaststellen van de naleving van de van toepassing zijnde wet- en regelgeving vormen daarom een belangrijk onderdeel van onze werkzaamheden.

Naast de hiernavolgende kernpunten voeren wij tevens niet-gegevensgerichte cijferbeoordelingen uit waarvan de uitkomsten richtinggevend zijn voor onze controle. Bij de cijferbeoordelingen worden de realisatiecijfers afgezet tegenover de begroting en de cijfers van het voorgaande dienstjaar.

2. Gevolgen van automatiseringsproblemen en de natuurramp in 2017

Gedurende een aantal maanden van 2016 en 2017 heeft het Land Sint Maarten slechts beperkt toegang gehad tot haar geautomiseerde omgeving, waaronder ook de financiële administratie valt. In 2017 heeft de natuurramp van orkaan Irma de operationele bedrijfsvoering van de overheidsorganisatie verstoord. Wij hebben onze controlewerkzaamheden hierop aangepast door na te gaan of dit bovenop de reeds geïdentificeerde onzekerheden nog tot mogelijke afwijkingen van materieel belang heeft geleid. Daarnaast zijn we nagegaan dat het geheel van de jaarrekening een juist beeld geeft van de gevolgen van gebeurtenissen na balansdatum.

3. Belastinginkomsten

De belastingbaten betreft de grootste opbrengstenpost in de jaarrekening van het Land Sint Maarten. Deze baten worden op kasbasis verantwoord op basis van de CV, in tegenstelling tot de andere baten en lasten in de jaarrekening van het Land. De aanpak tijdens de jaarrekeningcontrole ten aanzien van de opbrengsten uit belastingen is derhalve gericht op de volledige verantwoording van deze kasopbrengsten in de jaarrekening.

De interne beheersing omtrent de ontvangst van deze kasgelden, verwerking in de ontvangstenadministratie, volledige afdracht van de ontvangsten en opname hiervan in het grootboek hebben wij tijdens de interim-controle in detail gecontroleerd. Daarnaast hebben wij een aansluiting gemaakt tussen de belastingontvangsten zoals opgenomen in de ontvangstenadministratie met de verantwoorde belastingontvangsten zoals opgenomen in het grootboek, en uiteindelijk met hetgeen hiervoor is opgenomen in de jaarrekening.

4. Opbrengsten vergunningen

Ten aanzien van de opbrengsten uit vergunningen hebben wij vastgesteld in hoeverre sprake is van aansluiting met de sub-administraties waarin de aanvragen en verwerking van de betreffende vergunningen plaatsvindt alsook in hoeverre sprake is van een toereikende interne beheersing omtrent de vastleggingen in de betreffende sub-administraties. Indien de opzet van de interne beheersing van voldoende niveau is, welke bijdraagt aan een betrouwbare verantwoording van deze opbrengsten, voeren wij testwerkzaamheden uit om vast te stellen of de interne beheersing ook als zodanig bestaat en werkt en daadwerkelijk tot een betrouwbare verantwoording bijdraagt.

Verder voeren wij detailwerkzaamheden uit om het bestaan van de verantwoorde transacties en de accurate verwerking hiervan vast te stellen.

5. Opbrengsten, overige

De overige opbrengsten, niet reeds bij 2 en 3 genoemd, worden grotendeels door middel van gegevensgerichte detailcontroles door ons afgestemd met onderliggende overeenkomsten, wetgeving en bevestigingen van derden, voor zover aanwezig.

6. Personeelskosten

Met betrekking tot de verantwoorde personeelskosten wordt vooraf vastgesteld in hoeverre sprake is van een toereikende opzet van de interne beheersing welke bij zou moeten dragen aan een betrouwbare en rechtmatige verantwoording van deze kosten. De interne beheersing zal vooral gericht moeten zijn op het intern controleren van aan- en afwezigheid, controles op het juist en volledig doorvoeren van mutaties in de salarisadministratie en het juist toepassen van de geldende wet- en regelgeving. Mocht de interne beheersing in opzet toereikend zijn, dan voeren wij testwerkzaamheden uit om vast te stellen of de interne beheersing ook als zodanig bestaat en werkt en daadwerkelijk tot een betrouwbare verantwoording bijdraagt. Verder voeren wij detailwerkzaamheden uit om het daadwerkelijk voorkomen van de verantwoorde transacties, de accurate verwerking en opname in de juiste periode van deze kosten vast te stellen.

7. Kosten goederen en diensten

Ten aanzien van de kosten goederen en diensten wordt tevens vooraf vastgesteld welke interne beheersingsmaatregelen aanwezig zijn welke bij zou moeten dragen aan een betrouwbare en rechtmatige verantwoording van deze kosten conform het procure to pay proces. Wij hebben testwerkzaamheden uitgevoerd om vast te stellen of de interne beheersing ook als zodanig bestaat en werkt en daadwerkelijk tot een betrouwbare en rechtmatige verantwoording van deze kosten bijdraagt. Verder hebben wij detailwerkzaamheden uitgevoerd om het daadwerkelijk voorkomen van de verantwoorde transacties, de volledigheid, de accurate verwerking en opname hiervan in de juiste periode vast te stellen.

8. Kosten subsidies

Voor wat betreft de kosten voor subsidies wordt het proces omtrent verstrekking van subsidies beoordeeld en worden detailcontroles uitgevoerd ter vaststelling van de accuraatheid, de volledigheid, de rechtmatigheid, het daadwerkelijk voorkomen van de verantwoorde transacties inzake de verantwoorde subsidies en het in de juiste periode verantwoorden van de betreffende kosten.

9. *Kosten, overige*

De overige kosten, niet reeds bij 6, 7 en 8 genoemd, worden grotendeels door middel van gegevensgerichte detailcontroles door ons afgestemd met onderliggende documentatie, overeenkomsten, wetgeving en bevestigingen van derden, voor zover aanwezig.

10. *Balansposten*

De controle op de verschillende balansposten is met name gericht op het bestaan, de juiste waardering en allocatie van de posten en de volledige verantwoording van schulden en voorzieningen. Hiertoe worden inventarisaties en detailcontroles verricht en vindt er afstemming plaats met opgaven van derden. Informatie uit het opvolgende dienstjaar wordt gebruikt ter vaststelling van de juiste waardering van vorderingen en volledige opname van schulden en voorzieningen, voor zover mogelijk.

B. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheid van de Ministerraad

De Ministerraad is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven, alsmede voor het opstellen van het jaarverslag, beide in overeenstemming met de CV.

De Ministerraad is tevens verantwoordelijk voor de financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties. Dit houdt in dat deze bedragen in overeenstemming dienen te zijn met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen.

De Ministerraad is voorts verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van onze controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle fouten en fraude ontdekken.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controle standaarden (NV-COS), ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen van de NBA. Onze controle bestond onder ander uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel;
- Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de Ministerraad en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening zijn opgenomen;
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen, en
- het evalueren of de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties over 2016 voldoen aan de eisen van financiële rechtmatigheid.

Benoeming

Wij zijn middels Landsverordening AB 2013 GT, no. 28 benoemd als interne accountant van het Land Sint Maarten. Via deze Landsverordening zijn wij tevens bevoegd tot controle van de jaarrekening van het Land Sint Maarten.

Phillipsburg, 10 december 2018

Stichting Overheidsaccountantsbureau, namens deze



d. D.M.J. Schrader RA
Junior manager

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:



SOAB | We know government.

C. Jaarrekening

C.1 Balans

<i>(bedragen in NAF x 1,000)</i>		<i>(Vóór resultaatbestemming)</i>	
		31-12-2016	31-12-2015
<i>Materiele vaste activa</i>	<i>C.6.1</i>		
Terreinen		41,151	40,984
Gebouwen		109,703	110,648
Gebouwen onder constructie		12,144	59,569
Infrastructuur		22,061	23,420
Inventaris		12,397	6,382
ICT middelen en software		8,617	7,886
Vervoersmiddelen		2,245	1,111
		208,317	249,999
<i>Financiele vaste activa</i>	<i>C.6.2</i>		
Deelnemingen		442,675	450,672
Langlopende vorderingen		17,242	16,766
Waarborgsommen		720	704
		460,637	468,142
<i>Vlottende activa</i>			
Debiteuren	<i>C.6.3</i>	56,755	56,259
Overige vorderingen	<i>C.6.4</i>	132,536	40,211
Liquide middelen	<i>C.6.5</i>	130,187	71,497
		319,478	167,967
Totaal activa		988,433	886,107
<i>Eigen vermogen</i>	<i>C.6.6</i>		
Algemene reserve		171,481	157,473
Tekorten egaliseringsreserve		(29,701)	(20,574)
Resultaat lopend dienstjaar		(8,363)	(9,127)
		133,418	127,773
<i>Voorzieningen</i>	<i>C.6.7</i>		
Voorziening deelnemingen		4,316	11,223
		4,316	11,223
<i>Langlopende schulden</i>	<i>C.6.8</i>		
Langlopende schulden		502,127	503,150
		502,127	503,150
<i>Kortlopende schulden</i>			
Crediteuren		28,907	24,853
Overige kortlopende schulden	<i>C.6.10</i>	319,665	219,108
		348,572	243,961
Totaal passiva		988,433	886,107

C.2 Rekening van baten en lasten

(bedragen in Naf x 1,000)

		REALISATIE 2016	BEGROOT 2016	VERSCHIL BEGROOT VS REALISATIE 2016	REALISATIE 2015
BELASTINGEN	C.7.1	366,046	356,555	9,491	357,301
OPBRENGSTEN VERGUNNINGEN CONCESSIES, FEES EN OVERIGE BIJDRAGEN VAN	C.7.2	16,694	10,707	5,987	14,465
INSTELLINGEN	C.7.3	59,233	66,459	(7,226)	59,469
ONTVANGEN BIJDRAGEN EN SUBSIDIES	C.7.4	-	-	-	-
OPBRENGSTEN DESINVESTERINGEN	C.6.1	-	-	-	-
VRIJVAL VOORZIENINGEN	C.7.5	9,026	-	9,026	4,277
OVERIGE BATEN	C.7.6	16,784	34,481	(17,697)	16,272
BIJZONDERE BATEN	C.7.7	5,206	-	5,206	7,557
TOTAAL BATEN		472,990	468,202	4,788	459,341
PERSONEEL	C.7.8	217,904	199,980	17,924	201,161
GOEDEREN EN DIENSTEN	C.7.9	94,146	95,980	(1,834)	106,465
SOCIALE VOORZIENINGEN	C.7.10	31,908	21,200	10,708	23,585
SUBSIDIES EN OVERDRACHTEN	C.7.11	96,436	99,202	(2,765)	95,716
STUDIEBEURZEN		3,622	4,154	(533)	3,369
AFWAARDERING ACTIVA	C.6.2	10,490	-	10,490	14,238
AFSCHRIJVINGEN	C.7.12	9,857	8,967	890	11,360
VERLIEZEN OP DESINVESTERINGEN	C.6.1	-	-	-	-
RENTE	C.7.13	16,990	13,415	3,575	12,572
TOTAAL LASTEN		481,353	442,897	38,456	468,467
TOTAAL RESULTAAT		(8,363)	25,305	(33,668)	(9,127)

C.3 Kapitaaldienst

(bedragen in NAf x 1,000)

	REALISATIE 2016	BEGROOT 2016	VERSCHIL REALISATIE VS BEGROOT 2016	REALISATIE 2015
OPGENOMEN GELDEN	26,000	38,357	(12,357)	-
OVERLOPENDE GELDEN	12,239	30,260	(18,021)	26,363
VRIJGEKOMEN MIDDELEN	9,857	8,967	890	11,360
BIJDRAGEN	-	-	-	-
TOTAAL INKOMSTEN KAPITAALDIENST	48,096	77,585	(29,488)	37,723
INVESTERINGEN MATERIELE VASTE ACTIVA	15,950	72,305	(56,355)	27,299
STUDIEFINANCIERING	5,123	5,280	(156)	4,208
VERSTREKTE LENINGEN	-	-	-	-
AFLOSSING LENINGEN	27,023	-	27,023	1,023
OVERIGE	-	-	-	-
TOTAAL UITGAVEN KAPITAALDIENST	48,096	77,585	(29,488)	32,530
TOTAAL	-	-	-	5,193

In 2016 zijn er geen nieuwe leningen aangegaan voor kapitaaldienst investeringen maar is wel een aflopende lening geherfinancierd.

De inkomsten zijn circa NAf 29 miljoen minder dan begroot in verband met het verschil in herfinanciering ten opzichte van de begrote lening welk niet is doorgegaan. De uitgaven voor investeringen in materiele vaste activa laten eveneens een onderbesteding zien van ruim NAf 29 miljoen. Deze onderbesteding komt eveneens doordat er geen nieuwe obligatieleningen zijn aangegaan over het dienstjaar en er dermate beperkt gebruik is gemaakt van de beschikbare kapitaaldienst middelen.

Overigens dient opgemerkt te worden dat in de realisatie van 2015 enkele fouten in rubricering zijn rechtgetrokken namelijk de onterechte opname van afwaardering deelnemingen in de kapitaaldienst. Ook zijn de overlopende gelden uit financiering 2014 correct opgenomen in de inkomsten realisatie.

In Staat 2 bij deze jaarrekening is een overzicht opgenomen van de kapitaaldienst per hoofdstuk. In Staat 4 bij deze jaarrekening diende een gedetailleerd overzicht te zijn opgenomen van de kapitaaldienst op projectniveau.

C.4 Kasstroomoverzicht

(bedragen in Naf x 1.000)

	2016	2015
NETTO RESULTAAT	(8,363)	(9,127)
AFSCHRIJVINGEN	9,857	11,360
MUTATIE VOORZIENINGEN	(6,908)	(3,753)
	(5,414)	(1,520)
MUTATIE CREDITEUREN	4,054	(25,768)
MUTATIE DEBITEUREN	(496)	(7,163)
MUTATIE OVERIGE SCHULDEN (EXCL KORTLOPEND DEEL LL SCHULD)	100,558	26,782
MUTATIE OVERIGE VORDERINGEN	(92,325)	(10,007)
	11,790	(16,156)
KASSTROOM UIT OPERATIONELE ACTIVITEITEN	6,377	(17,676)
DES/INVESTERING (IM) MATERIELE VASTE ACTIVA	31,825	(27,299)
DES/INVESTERINGEN FINANCIËLE VASTE ACTIVA	7,879	14,366
OVERIGE MUTATIES FINANCIËLE VASTE ACTIVA	(375)	(39)
KASSTROOM UIT INVESTERINGSACTIVITEITEN	39,329	(12,972)
OPNAME LANGLOPENDE LENINGEN	26,000	
AFLOSSING LANGLOPENDE LENINGEN	(27,023)	(1,023)
RECHTSTREEKSE MUTATIES EIGENVERMOGEN	14,008	-
KASSTROOM UIT FINANCIËRINGSACTIVITEITEN	12,985	(1,023)
MUTATIE GELDMIDDELEN	58,690	(31,671)
TOELICHTING OP DE GELDMIDDELEN		
STAND PER 1 JANUARI	71,497	103,168
MUTATIE GELDMIDDELEN	58,690	(31,671)
STAND PER 31 DECEMBER	130,187	71,497

C.5 Grondslagen voor de financiële verslaggeving en resultaatbepaling

ALGEMEEN

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de Comptabiliteitslandsverordening, AB 2010 GT 23.

Valuta

De jaarrekening is opgesteld in Nederlands Antilliaanse Guldens (NAf). Vorderingen, schulden en verplichtingen in vreemde valuta worden omgerekend tegen de koers per balansdatum. Voor de omrekening van transacties in US Dollars wordt een vastgestelde koers van 1 USD = 1.78 NAf gehanteerd.

GRONDSLAGEN VOOR DE BALANSWAARDERINGEN

Algemeen

De waardering van activa en passiva vindt plaats op basis van historische kostprijs. Tenzij bij de desbetreffende grondslag voor de specifieke balanspost anders wordt vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde. Waardevermindering van vaste activa wordt direct in aanmerking genomen wanneer deze vermindering naar verwachting blijvend is.

Activa die geheel of gedeeltelijk van derden anders dan tegen de marktconforme prijs zijn verkregen en in eigendom zijn overgedragen aan het Land, worden voor zover mogelijk gewaardeerd tegen de marktwaarde op het moment van overdracht.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs of vervaardigingskosten, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte gebruiksduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs of vervaardigingskosten.

De gehanteerde afschrijvingspercentages zijn als volgt:

Gebouwen	2%
Inventaris	10% – 15%
ICT en software	20%
Infrastructuur	10%
Vervoersmiddelen	20%

Op terreinen en erfachtverbeteringen worden niet afgeschreven.

Op investeringen in materiële vaste activa vanaf NAf 100.000 of hoger vindt start van afschrijving plaats op het moment van (op)levering. Op investeringen lager NAf 100.000 vindt start van de afschrijving plaats in het dienstjaar volgend op het jaar van (op)levering.

Activering vindt plaats voor activa vanaf een investeringsbedrag van NAf 5.000. Conform Comptabiliteitslandverordening artikel 26, lid 5 dient dit vastgesteld te worden bij landsbesluit houdende algemene maatregelen.

Financiële vaste activa

Deelnemingen worden gewaardeerd op historische kostprijs, doch niet lager dan nihil. Waardevermindering van deelnemingen worden direct in aanmerking genomen wanneer deze vermindering naar verwachting blijvend is. Deelnemingen met een negatieve netto vermogenswaarde worden op nihil gewaardeerd. Voor zoverre het Land geheel of ten dele instaat voor de schulden van de betreffende deelneming, wordt een voorziening gevormd primair ten laste van de vorderingen op deze deelneming en voor het overige onder de voorzieningen ter grootte van het aandeel in de door de deelneming geleden verliezen, dan wel voor de verwachte betalingen door het Land ten behoeve van deze deelnemingen.

Leningen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde, onder aftrek van noodzakelijk geachte voorzieningen.

Vorraden

Vorraden worden gewaardeerd tegen marktwaarde voor zover deze lager is dan de historische kostprijs.

Vorderingen

De vorderingen zijn opgenomen tegen nominale waarde. Waardering van de vorderingen geschiedt onder aftrek van een voorziening wegens oninbaarheid, gebaseerd op individuele beoordeling van de vorderingen.

Liquide middelen

De liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde en staan ter vrije beschikking van het Land, indien niet anders toegelicht.

Kortlopende beleggingen

Kortlopende beleggingen worden gewaardeerd tegen marktwaarde indien deze marktwaarde lager is dan de historische kostprijs.

Voorzieningen

De voorzieningen worden gevormd wegens:

- verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs is te schatten;
- op de balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang met een redelijke mate van waarschijnlijkheid geschat kan worden;
- uitgaven die in een volgende dienstjaar zullen worden gemaakt, mits de uitgaven hun oorsprong mede vinden in het lopend dienstjaar of in een voorgaand dienstjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van de lasten over een aantal dienstjaren.
- Verplichtingen samenhangend met pensioenen worden gewaardeerd volgens de 'verplichting aan de pensioenuitvoerder benadering'. In deze benadering wordt de aan de pensioenuitvoerder te betalen premie en duurtetoeslag met betrekking op het betreffende dienstjaar als last in de winst- en verliesrekening verantwoord. Te betalen premie/duurtetoeslag dan wel de vooruitbetaalde premie/duurtetoeslag per jaareinde wordt als overlopend passief respectievelijk overlopend actief verantwoord. Een pensioenoverschot wordt op dezelfde wijze gewaardeerd als een voorziening.

Langlopende schulden

De langlopende schulden betreffen leningen met een looptijd langer dan 1 jaar. Het gedeelte van de leningen dat wordt afgelost in het komende boekjaar, is opgenomen onder de kortlopende schulden.

Kortlopende schulden

De kortlopende schulden betreffen de schulden met een looptijd tot 1 jaar. Deze worden, voor zover niet anders vermeld, gewaardeerd tegen nominale waarde.

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

De niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen zijn, tenzij anders vermeld, gewaardeerd tegen nominale waarde.

GRONDSLAGEN VOOR DE RESULTAATBEPALING

De bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waar zij betrekking op hebben, met uitzondering van de belastingontvangsten. Baten worden slechts verantwoord voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Lasten en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het lopende dienstjaar worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Baten

Baten worden verantwoord voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd met uitzondering van de belastingontvangsten. Deze worden op kasbasis verantwoord.

Lasten

Lasten worden toegerekend aan het dienstjaar waar ze betrekking op hebben. Lasten die hun oorsprong vinden voor het einde van het lopende dienstjaar worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden, waarbij uiterlijk op 1 maart oplevering van goederen en diensten ten laste van het voorgaande dienstjaar plaatsvindt. Uitgaven wegens salarissen en sociale lasten worden in het dienstjaar verantwoord waarin die als grondslag dienen voor de inkomstenbelasting.

TOELICHTINGEN TEN AANZIEN VAN DE COLLECTIEVE SECTOR

Op basis van artikel 2 van Comptabiliteitslandsverordening dient de jaarrekening tezamen met de toelichtingen een zodanig inzicht in zowel de financiële positie als de baten en lasten van de collectieve sector te geven dat met betrekking tot deze een verantwoord inzicht kan worden gevormd.

Op basis van artikel 23 van de Rijkswet financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten (de Rijkswet) dient tweejaarlijks de Collectieve Sector voor Sint Maarten bepaald te worden. De vaststelling van instellingen die behoren tot de Collectieve Sector gebeurt op basis van de criteria zoals opgenomen in het System of National Accounts van de VN. Kortgezegd komen deze criteria neer op het volgende:

- 1) De instelling wordt gecontroleerd door de overheid.
- 2) Er is sprake van niet markt productie.

De Dienst Statistiek heeft in 2015 een onderzoek uitgevoerd naar de instellingen die vallen in de collectieve sector en hierover gerapporteerd aan de Minister van Financiën. Hieruit kwam naar voren dat de volgende entiteiten deel uitmaken van de collectieve sector, naast de overheid zelf:

- Uitvoeringsorgaan Sociale- en Ziektekostenverzekeringen (USZV)
- Marven N.V.
- Sint Maarten Laboratory Services N.V. (SLS);
- Stichting Overheids Gebouwen Sint Maarten (SOG)
- Foundation Upkeep Sports Facilities (FUSF)
- Small Business Development Foundation (SBDF)
- Stichting Vrijwilligerskorps Sint Maarten (VKS)
- Stichting Sport Ontwikkeling (SSO);
- Sint Maarten Development Fund (SMDF);
- Mental Health Foundation (MHF);
- Sint Maarten Medical Center (SMMC);
- Stichting Sint Maarten Student Support Services (S4);
- Gouvernements Opvoedings Gesticht (GOG);
- Stichting Justitiële Inrichtingen Bovenwinden (SJIB) en;
- Bureau Telecommunicatie en Post (BT&P).

De formele vaststelling van de collectieve sector voor 2015 zoals voorgeschreven in artikel 23 van de Rijkswet heeft op 16 februari 2016 door de Minister van Financiën van Sint Maarten en de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van Nederland plaatsgevonden.

De balansen en staten van baten en lasten van de entiteiten in de collectieve sector zijn opgenomen in Staat 16 en 17 van deze jaarrekening. Tevens is in deze staten een consolidatie voor de collectieve sector opgenomen. In artikel 18 van de Comptabiliteitslandsverordening is opgenomen dat:

Een overzicht van de door de collectieve sector opgenomen (langlopende) geldleningen dient te worden opgenomen in de jaarrekening. Dit is opgenomen in Staat 7 van deze jaarrekening; een overzicht van de door de collectieve sector uitgegeven (langlopende) geldleningen opgenomen dient te worden in de jaarrekening. Dit is opgenomen in Staat 8 van deze jaarrekening. Op deze wijze is invulling gegeven aan hetgeen opgenomen in artikel 2 van de Comptabiliteitslandsverordening.

In artikel 7 lid 3 van de Comptabiliteitslandsverordening is opgenomen dat de rentelastnorm niet mag worden overschreden. Dit is tevens zo vastgelegd in de Rijkswet. In artikel 29 van de Rijkswet is opgenomen dat de rentelastnorm voor 2016 overeenkomt met 5% van de gemiddelde gezamenlijke inkomsten van de van de collectieve sector van een land over de eerste twee jaren na inwerkingtreding van de Rijkswet (2010) en zoals opgenomen in de begroting, na wijziging, van het derde jaar, na inwerkingtreding van de Rijkswet. De rentelastnorm voor 2016 is officieel vastgesteld op 6 februari 2016 en in deze jaarrekening gehanteerde rentelastnorm is NAf 31.912.000 conform de rapport "Collective Sector Report 2016" van de dienst Statistiek gedateerd 30 september 2016. In de toelichting op de rentekosten in deze jaarrekening (onderdeel C.7.12) is een evaluatie van de realisatie van de rentelasten ten opzichte van de rentelastnorm opgenomen.

C.6 Toelichting op de balans

C.6.1 Materiële vaste activa

	<i>(bedragen in NAF x 1,000)</i>							
	Terreinen	Huisvesting (gebouwen)	Gebouwen onder constructie	Infrastructuur	inrichting en equipment (inventaris)	ICT Middelen en Software	Vervoermiddelen	Totaal
Aanschafwaarde per Dec. 31, 2015	40,984	123,289	59,569	32,301	8,903	15,414	9,877	290,336
Cumm. Afschr. Per Dec. 31, 2015	-	(12,641)	-	(8,882)	(2,521)	(7,528)	(8,765)	(40,337)
Boekwaarde per Dec. 31, 2015	40,984	110,648	59,569	23,429	6,382	7,886	1,112	249,999
Aanschaffingen 2016	167	1,532	463	1,924	7,812	2,576	1,475	15,950
Herrubneringen	-	-	(902)	-	-	902	-	-
	41,151	112,180	59,130	25,343	14,194	11,364	2,587	265,949
Afschrijvingen 2016	-	(2,477)	-	(3,282)	(1,115)	(3,106)	(1,089)	(11,069)
Correctie Cumm. Afschr. Per 31 dec 2016	-	-	-	-	-	359	853	1,212
Afwaarderingen 2016	-	-	-	-	(682)	-	(106)	(788)
	41,151	109,793	59,130	22,061	12,397	8,617	2,245	255,304
Boekwaarde desinvesteringen 2016	-	-	(46,986)	-	-	-	-	(46,986)
Boekwaarde per 31 december 2016	41,151	109,793	12,144	22,061	12,397	8,617	2,245	208,317
Aanschafwaarde per 31 december 2016	41,151	124,821	12,144	34,225	16,715	18,892	11,352	259,300
Cumulatieve Afschrijvingen per 31 december 2016	-	(15,118)	-	(12,164)	(4,318)	(10,275)	(9,107)	(50,982)
Boekwaarde per 31 december 2016	41,151	109,703	12,144	22,061	12,397	8,617	2,245	208,317

Over het afgelopen dienstjaar is er voor circa NAF 16 miljoen geïnvesteerd in materiële vaste activa waarvan het overgrote deel betrekking heeft op inrichting en inventaris voor bijna NAF 8 miljoen. Meest significant is de verkoop van het nieuwe overheidsgebouw aan SZV welke vermeld is onder desinvesteringen voor circa NAF 47 miljoen.

C.6.2 Financiële vaste activa

(bedragen in Naf x 1,000)

	31-12-2015	Investerings en verstrekte leningen	Aflossingen leningen en desinvesteringen	Afwaardering deelnemingen	Overige	31-12-2016
Deelnemingen	450,672			(8,372)	375	442,675
Langlopende vorderingen	16,766	5,123	(4,647)			17,242
Waarborgsommen	704	16				720
	468,141	5,140	(4,647)	(8,372)	375	460,637

Het saldo op Deelnemingen betreft de waardering van het aandeel van het Land Sint Maarten in diverse deelnemingen. De verantwoorde afwaardering deelnemingen heeft betrekking op de afwaardering van de deelneming Sint Maarten Harbour Holding Company N.V. ten bedrage van Naf 8,4 miljoen. Deze afwaardering is doorgevoerd als gevolg het verslechterde eigen vermogen van deze entiteit per eind 2016.

Uit het boedelscheidingsrapport van de voormalige Nederlandse Antillen van februari 2017 bleek dat 18,75% van de aandelen van de voormalige Nederlandse Antillen in ALM Air NV voor een bedrag van Naf 375.000 aan het Land Sint Maarten is toebedeeld per 10 oktober 2010. Dit was eerder niet als zodanig verantwoord en derhalve in 2016 alsnog aan de post deelnemingen toegevoegd.

De langlopende vorderingen betreffen voornamelijk de tot en met 2016 uitgegeven studieleningen. De mutaties inzake verstrekte leningen en aflossingen hebben voornamelijk ook betrekking op de studieleningen.

Het bruto bedrag van de studieleningen bedraagt eind 2016 circa Naf 70,8 miljoen (2015: Naf 70,4 miljoen). De getroffen voorziening op deze leningen bedraagt eind 2016 Naf 60,7 miljoen (2015: Naf 60,7 miljoen).

In staat 7 bij deze jaarrekening is een overzicht opgenomen van de uitgegeven (langlopende) geldleningen van de collectieve sector.

C.6.3 Debiteuren

<i>(bedragen in NAf x 1,000)</i>	31-12-2016	31-12-2015
Nominaal per Balansdatum	116,442	116,129
Af: voorziening voor oninbaarheid	(59,687)	(59,870)
	<u>56,755</u>	<u>56,259</u>

De omvang van de voorziening zou afhankelijk van de ouderdom van de openstaande posten afgewaardeerd moeten worden, maar rekening houdend met de hoge onzekerheid van debiteuren kan het saldo van deze post gehandhaafd blijven.

C.6.4 Overige vorderingen

(bedragen in NAf x 1,000)	31-12-2016	31-12-2015
Nog te ontvangen licentierechten van CBCS	4,407	3,843
Nog te ontvangen dividend CBCS	1,759	9,291
Nog te ontvangen concessies BTP	6,722	4,493
Nog te ontvangen overschotten BTP	9,132	7,172
Vooruitbetaalde kosten	4,129	5,318
Ongedekte Cheques	6,895	5,099
Salarisvoorschotten	1,236	1,045
Voorschot Corporate Governance Council	1,809	1,784
Te ontvangen gelden boedelscheiding	59,454	-
Te ontvangen gelden SEO	14,512	-
Vorderingen uit boedelscheiding	14,685	-
Overige	7,796	2,166
	<hr/>	<hr/>
	132,536	40,211

De nog te ontvangen licentierechten CBCS betreffen de licentierechten van november ad NAf 1,9 miljoen en december 2016 ad NAf 2,5 miljoen, welk begin 2017 zijn ontvangen.

De nog te ontvangen concessies en overschotten BTP hebben betrekking op overschotten van voorgaande dienstjaren van het Bureau Telecommunicatie en Post welke per heden nog te ontvangen zijn.

Vooruitbetaalde kosten heeft een toename van circa NAf 1,5 miljoen. Door ransomware aanvallen op de financiële systeem van de overheid hebben tot uitdagingen gezorgd betreffend de uitwisseling van informatie tussen de Ontvanger en de dienst Comptabiliteit. Naar aanleiding van deze uitdagingen zijn er veel betalingen handmatig, "vooruitbetaald", uitgevoerd welk voor een achterstand heeft gezorgd bij de ontvanger omtrent uitstaande betalingen. Opschoning van deze post zal herleidt kunnen worden in de 2017 jaarrekening van het Land.

Ongedekte cheques hebben over het afgelopen dienstjaar een toename ervaren van bijna NAf 2 miljoen. In voorgaande jaren zijn er enkele opschoningsacties geweest waarbij de procedures omtrent ongedekte cheques zijn aangescherpt alsmede de opschoning hiervan in het debiteuren bestand. In het afgelopen dienstjaar is hier geen opvolging aan gegeven in verband met de vele uitdagingen die er zijn ontstaan door de malware-aanvallen op de financiële systemen en hierdoor zijn er achterstanden ontstaan met de opschoning van ongedekte cheques. Verwachting is dat dergelijke eind 2018 weer opgepakt zal worden.

De nog te ontvangen gelden boedelscheiding hebben betrekking op de vordering conform het definitieve boedelscheidingsrapport, welke in februari 2017 is ontvangen.

Te ontvangen gelden SEO (Stichting Economische Ontwikkeling) heeft betrekking op de vordering SEO conform het boedelscheidingsrapport, welk voor NAf 8 miljoen gedeeltelijk is betaald in 2017. Het resterende NAf 6,2 miljoen blijft per heden nog te ontvangen.

Vorderingen uit boedelscheiding heeft betrekking op Sint Maarten's aandeel op de vorderingen op derden van de voormalige land Nederlandse Antillen welke in totaal is gewaardeerd op circa NAf 14,7 miljoen.

C.6.5 Liquide middelen

(bedragen in NAf x 1,000)	31-12-2016	31-12-2015
Kas	290	274
Kruisposten Dagontvangsten	2,917	1,665
Debitkaarten	6	-
Rekening couranten WIB	74,403	12,860
Rekening couranten RBC	7,506	794
Rekening couranten BdiC	1,883	633
Rekening couranten CBCS	22,820	35,061
Rekening couranten overige	363	210
Deposito's Banco di Caribe	10,000	10,000
Deposito's Scotia Bank	10,000	10,000
	130,187	71,497

De forse toename van liquide middelen, vooral op de rekening couranten bij de Windward Islands Bank is vooral te danken aan:

- 1) de verkoop van het nieuwe Regeringsgebouw aan SZV, waarvoor circa NAf 22 miljoen in december 2016 is ontvangen;
- 2) vaststellingsovereenkomst met Gebe, waarvoor circa NAf 18 miljoen in november is ontvangen van Gebe.
- 3) ontvangen dividend 2015 van de Centrale Bank Curacao en Sint Maarten in september 2016 voor circa NAf 9 miljoen.

C.6.6 Eigen vermogen

(bedragen in NAf x 1.000)

	31-12-2015	Foutenherstel	Aangepaste stand per 31-12-2015	Resultaatsbestemming voorgaand boekjaar	Resultaat 2016	Overige mutaties	31-12-2016
Algemene reserve	157,473		157,473			14,008	171,481
Tekorten Egalisatie Reserve	(20,574)		(20,574)				(20,574)
Resultaat lopend dienstjaar	(18,417)	9,291	(9,127)		(8,363)		(17,489)
	118,482	9,291	127,773	-	(8,363)	14,008	133,418

Naast het negatief resultaat van circa NAf 8,4 miljoen zijn er overige mutaties voor NAf 14 miljoen welke betrekking hebben op nog niet verwerkte mutaties uit de boedelscheiding conform het eindrapport van de boedelscheiding ontvangen in februari 2017. Tevens is hier ook de opname van de schuld aan Telem in verwerkt welk grotendeels betrekking had op het voormalige eilandgebied Sint Maarten voor de periode voorafgaand 10 oktober 2010.

Betreft	Toelichting	Effect
Schulden en vorderingen Boedelscheiding	De resultaat van de opname van de schulden en vorderingen die voortvloeiën uit de definitieve boedelscheidingsrapport van februari 2017.	-/- NAf 23,1 miljoen
Liquide middelen Boedelscheiding	Conform de definitieve boedelscheidingsrapport van februari 2017 diende Sint Maarten NAf 59,5 miljoen te ontvangen in liquide middelen, welk ook in 2017 is betaald aan en ontvangen door het Land Sint Maarten.	+/+ NAf 59,5 miljoen
Opname Schuld Telem vanuit Eiland Gebied Sint Maarten	De totale schuld aan Telem per eind 2016 is NAf 32,1. Een bedrag van NAf 2,7 miljoen is opgenomen in de lasten, welk betrekking heeft op de rente kosten van de schuld voor de periode van 10 oktober 2010 tot en met 31 december 2016. NAf 7 miljoen vloeide voort uit de boedelscheiding en is zodanig verwerkt in de opname van de schulden uit de boedelscheiding.	-/- NAf 22,4 miljoen
Overige mutatie eigen vermogen		-/- NAf 14,0 miljoen

Foutenherstel

In de jaarrekening 2015 was onterecht een dividendopbrengst van de CBCS ten bedrage van NAf 93 miljoen niet verantwoord. Dit is in deze jaarrekening retrospectief verwerkt in de vergelijkende cijfers. Deze correctie heeft het volgende effect op de vergelijkende cijfers ten opzichte van de jaarrekening 2015:

(bedragen in NAf x 1,000)

Betreft Post	REALISATIE JAARREKENING 2015	AANGEPAST REALISATIE 2015 IN JAARREKENING 2016	MUTATIE
BALANS:			
OVERIGE VORDERINGEN	30,920	40,211	9,291
EIGEN VERMOGEN, RESULTAAT LOPEND DIENSTJAAR	18,417	9,127	(9,291)
LIQUIDE MIDDELEN	61,497	71,497	10,000
CREDITEUREN	14,853	24,853	(10,000)
TOTAAL EFFECT BALANS PER 31 DECEMBER 2015			-
STAAT VAN BATEN EN LASTEN:			
OPBRENGSTEN CONCESSIONS, FEES EN OVERIGE BIJDRAGEN VAN INSTELLINGEN	50,178	59,469	9,291
TOTAAL EFFECT RESULTAAT 2015			9,291

C.6.7 Voorzieningen

Voorzieningen (bedragen in NAf x 1,000)						
	31-12-2015	Dotaties	Onttrekkingen	Vrijval	Overige	31-12-2016
Deelnemingen	11,223	2,118		(9,026)		4,316
	<u>11,223</u>	<u>2,118</u>	<u>-</u>	<u>(9,026)</u>	<u>-</u>	<u>4,316</u>

In de hieronder aangegeven tabel wordt verder in gegaan op de getroffen voorziening voor de deelnemingen met een negatieve eigenvermogenswaarde.

Voorziening Deelnemingen (bedragen in NAf x 1,000)		
	31-12-2016	31-12-2015
	NAf	NAf
Winair	963	7,310
C-Post International N.V.	-	2,679
Sint Maarten Postal Services N.V.	3,352	1,234
	<u>4,316</u>	<u>11,223</u>

In 2016 heeft Winair een winst van NAf 6,9 miljoen gerealiseerd. Hierdoor is het aandeel van land Sint Maarten in het negatieve eigen vermogen van Winair verminderd naar circa NAf1 miljoen in plaats van NAf 7,3 miljoen.

Naar aanleiding van de definitieve boedelscheiding rapport ontvangen in februari 2017 blijkt dat Sint Maarten's aandeel in C-post International, voorheen genaamd de Nieuwe Post, volledig is overgedragen aan het land Curaçao. Hiermee is het doel van de gevormde voorziening niet langer van toepassing en kan het saldo van de voorziening ten gunste van het resultaat worden gebracht ten bedrage van circa NAf 2,6 miljoen.

In 2016 heeft Sint Maarten Postal Services verdere verliezen geleden blijkens hun 2016 jaarrekening. Deze verdere verslechtering geeft aanleiding om aan de reeds gevormde voorziening te doteren conform de negatieve eigen vermogenswaarde van de deelneming per balansdatum.

C.6.8 Langlopende schulden

<i>(bedragen in NAf x 1.000)</i>									
	STAND 31/12/2015	AANGEGANE LENINGEN 2016	AFLOSSINGEN 2016	STAND 31/12/2016	LOOPTIJD >1JR	RENTEVOET	BEGROOT 31/12/2016	VERSCHIL BEGROOT VS STAND 2016	TOELICHTING
OBLIGATIELENING 2,5% 2020	50,000			50,000	50,000	2.500%	50,000	-	
OBLIGATIELENING 2,625% 2025	73,500			73,500	73,500	2.625%	73,500	-	
OBLIGATIELENING 2,75% 2030	78,571			78,571	78,571	2.750%	78,571	-	
OBLIGATIELENING 2,875% 2035	50,000			50,000	50,000	2.875%	50,000	-	
OBLIGATIELENING 3% 2040	50,000			50,000	50,000	3.000%	50,000	-	
OBLIGATIELENING 1,5% 2016	26,000		26,000	-	-	1.500%	-	-	
OBLIGATIELENING 2,45% 2044	40,000			40,000	40,000	2.450%	40,000	-	
OBLIGATIELENING 2,25% 2029	60,001			60,001	60,001	2.250%	60,001	-	
OBLIGATIELENING 2,375% 2034	45,401			45,401	45,401	2.375%	45,401	-	
OBLIGATIELENING 1,8% 2044	29,678		1,023	28,654	28,654	1.800%	29,678	(1,023)	
OBLIGATIELENING 0,5% 2023		26,000		26,000	26,000	1.500%	26,000	-	
NIEUWE OBLIGATIELENING	-			-	-	0.000%	38,357	(38,357)	geen nieuwe leningen aangegaan
SUBTOTAAL OBLIGATIELENINGEN	503,150	26,000	27,023	502,127	502,127		541,507	(39,380)	
TOTAAL LANGLOPENDE SCHULDEN	503,150	26,000	27,023	502,127	502,127		541,507	(39,380)	

In staat 8 is een overzicht opgenomen van alle opgenomen (langlopende) geldleningen binnen de collectieve sector. In 2016 zijn er geen nieuwe leningen aangegaan voor kapitaalinvesterings, wegens een negatief advies van de College Financieel Toezicht.

De aflossing van de obligatielening ad NAf 26 miljoen is verlopen door middel van herfinanciering in 2016 voor een periode van 7 jaar tegen een lagere rente en veranderd naar een 'sinkable bond'.

C.6.9 Overige kortlopende schulden

(bedragen in NAf x 1,000)	31-12-2016	31-12-2015
	NAf	NAf
Premies pensioenfonds	102,735	85,879
Nog te betalen kosten AVBZ	2,281	6,700
Immigratie waarborgsommen	30,736	3,852
Te verdelen spaarvermogensheffing	1,647	1,525
Tbvderten ontvangen bedragen	3,686	2,900
Schuld SZV	58,840	77,555
Schuld OZR	20,027	-
Schuld Telem	32,150	-
Nog te betalen kosten boekjaar	32,746	29,200
Vooruit ontvangen opbrengsten	12,647	8,548
Nog te betalen kosten Boedelscheiding	11,099	-
APNA Pensioenfonds Boedelscheiding	2,808	-
Duurte toelag Arubaanse Landsambtenaren	5,794	-
Overige	2,470	2,947
	<u>319,665</u>	<u>219,108</u>

Overige kortlopende schulden laat een totale stijging van bijna NAf 90 miljoen zien. De meest significante stijgingen hebben betrekking op het volgende;

Premies pensioenfonds is met name gestegen door oplopende achterstanden bij het Algemeen Pensioen Fonds Sint Maarten (APS). Daarnaast heeft PWC tevens eind 2017 gerapporteerd over de hoogte van de achterstanden per eind 2016, welke uiteindelijk op circa NAf 103 miljoen uitkomen. Bovenstaande schuld is hiermee afgestemd per eind 2016.

Immigratie waarborgsommen is gestegen met ruim NAf 26 miljoen vanwege de opname toebedeling Sint Maarten immigratie waarborgsommen vanuit de boedelscheiding van de voormalige Land Nederlandse Antillen.

Schuld SZV welke is deels afgenomen door de verkoop van het nieuwe regeringsgebouw aan SZV in 2017. De schuld is nu volledig opgenomen conform overeengekomen schuldpositie eind 2016 en omvat tevens NAf 6 miljoen overheidsbijdrage aan het Fonds Ziekteverzekering (ZV) over 2016.

Schuld Overheids Ziektekostenregeling (OZR) is in 2016 voor circa NAf 20 miljoen opgenomen. Begin 2018 heeft het SZV concept jaarrekeningen ingediend voor 2013 tot en met 2017. De overheid en SZV zijn nu in onderhandeling om de afrekening tot en met 2017 zo spoedig mogelijk af te ronden. Hierop vooruitlopend zijn de voorschotten met betrekking tot de OZR vanaf 2018 vermeerderd naar een meer realistisch bedrag, welk in lijn is met de gemiddelde werkelijke kosten over de afgelopen jaren.

Schuld Telem heeft betrekking op openstaande claims van Sint Maarten Telecommunication Holding N.V. Het vastgestelde verschuldigde bedrag per maart 2018 bedraagt ruim NAf 32,6 miljoen. Een bedrag van NAf 16,9 miljoen is voortgekomen uit financiële schikking betreffende verschuldigde bedragen en rente aan Landsradio uit de voormalige Nederlandse Antillen. Voorts heeft het gerecht in verscheidene vonnissen gewezen dat circa NAf 15,7 miljoen aan schuld wordt opgedragen aan Land Sint Maarten betreffende claims voortgekomen vanuit het voormalige eilandgebied Sint Maarten.

De nog te betalen kosten boedelscheiding, APNA boedelscheiding en Duurtetoeslag Arubaanse Landsambtenaren heeft betrekking op schulden die voortkomen uit de ontbinding van de Nederlandse Antillen conform het boedelscheidingsrapport ontvangen in februari 2017.

C.6.10 Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen

Schuldverhouding met BTP

In staat 11 niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen wordt een vermeende uitstaande verplichting tussen de overheid van Sint Maarten en het Bureau Telecommunications en Post Sint Maarten (BTP) benadrukt. De bovengenoemde verplichting maakt onderdeel uit een verbale overeenkomst tussen beide partijen. De verplichting van belang (met referentie nummer "BTPDIR-180416-036" en DIV#12641/16), heeft betrekking op de verhuur van de 1^e tot en met de 4^e verdieping van de Leah gebouwencomplex gevestigd aan de Cannegieterstraat. Er wordt gecommuniceerd dat het openstaande bedrag van NAf 2,242,800 is opgebouwd over de periode januari 2013 tot juni 2016 ten gevolge van huurkosten. Deze zogenaamde verplichting, te betalen aan BTP, is uitgesteld in betaling alsmede erkenning in de 2016 jaarrekening van het Land, welk te wijten is aan het ontbreken van een formele schriftelijke huurovereenkomst. Totdat er een officiële huurovereenkomst is ondertekend door beide partijen erkent de overheid van Sint Maarten de schuld niet.

Verder zijn er een aantal verplichtingen die door BTP zijn betaald namens de overheid van Sint Maarten. Deze verplichtingen omvatten verschillende facturen die zijn opgelopen voor diverse geleverde goederen en diensten ten behoeve van de overheid daterend van oktober 2010 tot en met november 2014. Het totale bedrag voor de verschillende facturen bedraagt circa NAf 246,530. Het bedrag vermeld voor deze facturen werd niet betaald, noch opgenomen in deze jaarrekening wegens gebrek aan een goedgekeurde advies tot betaling.

Duurtetoeslag APS

De werknemers van de overheid op Sint Maarten zijn deelnemer in de pensioenregeling die APS uitvoert. APS betaalt naast de reguliere pensioenen waarvoor premie betaald wordt ook nog zogenaamde Duurtetoelagen (DT) uit. Voor deze DT wordt geen premie betaald. De maandelijkse DT wordt door APS doorbelast aan de werkgever waar de werknemer het laatste werkte mits bij APS aangesloten. DT is een zogenaamde 'unfunded benefit'. De totale mogelijke resterende waarde van deze verplichting eind 2016 is vastgesteld op NAf 121,5 miljoen gebaseerd op een rapport van Keesen Actuarissen gedateerd 9 juni 2017. Zoals toegelicht in de grondslagen wordt de duurtetoeslag welke betrekking heeft op het dienstjaar als last in de winst- en verliesrekening verantwoord. De te betalen duurtetoeslag danwel vooruitbetaalde duurtetoeslag per jaareinde wordt als overlopend passief respectievelijk overlopend actief verantwoord. Voor de totale duurtetoeslagverplichting welke betrekking hebben op de komende dienstjaren is derhalve dan ook geen voorziening of reservering opgenomen.

Calamiteitsrisico stortplaats

Het wanbeheer van de stortplaats gaat naast de klaarblijkelijke gezondheidsrisico's ook gepaard met financiële risico's. Vooralsnog zijn de verbeterstappen voor het beheer stortplaats opgenomen in het NRRP in het kader van de wederopbouw van Sint Maarten. Desondanks zijn er tot op heden geen concrete stappen gezet tot het verbeteren van het beheer stortplaats.

Malware aanvallen ICT

De overheid Sint Maarten heeft sinds 2016 grote uitdagingen ervaren met de malware aanvallen op het IT infrastructuur welke zich voor het eerst heeft voorgedaan in november 2016 en meerdere malen sindsdien. Dit fenomeen heeft veel onverwachte kosten met zich meegebracht om, onder anderen, het financieel systeem weer op gang te krijgen, het niet kunnen verlenen van diensten aan het publiek en personeel die

voor soms lange periodes hun werkzaamheden niet konden uitvoeren. Er zijn enkele maatregelen genomen om dit risico enigszins in te perken. Verdere maatregelen die genomen moeten worden zijn voor het moment nog niet uiteengezet door de ICT afdeling. Desalniettemin blijft dit een risico zonder een specifieke prijskaartje waar in de komende jaren doorgaans rekening gehouden zal moeten worden.

C.7 Toelichting op de posten van de rekening van baten en lasten gewone dienst

In de volgende paragrafen zijn de toelichtingen op de verschillende posten van de rekening van baten en lasten van de gewone dienst naar economische categorie opgenomen. In staat 1 bij deze jaarrekening is de rekening van baten en lasten per hoofdstuk opgenomen.

C.7.1 Baten belastingen

<i>(bedragen in NAf x 1,000)</i>				
	REALISATIE 2016	BEGROOT 2016	VERSCHIL BEGROOT VS REALISATIE 2016	REALISATIE 2015
LOON EN INKOMSTEN BELASTING	141,861	139,453	2,408	137,404
BELASTING BEDRIJFSOMZETTEN	133,083	142,168	(9,085)	140,268
WINSTBELASTING	42,327	30,845	11,482	33,567
MOTORRIJTUI GENBELASTING	9,602	9,169	433	9,327
OVERDRACHTSBELASTING	12,629	9,705	2,924	9,658
ACCIJNZEN	10,121	10,853	(732)	12,499
LOGEERGASTENBELASTING	10,043	7,936	2,107	8,000
OVERIGE BELASTINGEN	6,380	6,426	(46)	6,578
	366,046	356,555	9,491	357,301

In het dienstjaar 2016 zijn de belastingopbrengsten verder gegroeid met 2,4% ten opzichte van het voorgaande dienstjaar. De ontvangen belastingen zijn 2,6% hoger gerealiseerd tegenover het begrote welke verklaard kan worden door enkele verbeterstappen die zijn gemaakt met het innen van de belastinggelden.

De winstbelasting kwam 37% boven de begroting uit. Dit werd grotendeels veroorzaakt door afrekening van winstbelasting van GEBE voor circa NAf 17,5 miljoen waar geen rekening mee gehouden was in de begroting.

De Overdrachtsbelasting ligt NAf 3 miljoen hoger dan begroot. Hier valt wel op te merken dat het overheidsgebouw werd verkocht aan de SZV en hierover overdrachtsbelasting ter waarde van circa NAf 2 miljoen is betaald.

Belasting bedrijfsomzetten laat gemiste kansen zien van circa NAf 9 miljoen welk een significante daling is ten opzichte van de voorgaande dienstjaren. Mogelijke oorzaken hiervoor is de wisseling van regering in november 2015 en de vervroegde verkiezingen van september 2016. De overheid was ook terughoudend met kapitaaldienstinvesteringen, onder anderen, welk ook een effect heeft gehad op de belasting bedrijfsomzetten.

Logeergastenbelasting laat een positief resultaat zien van circa NAf 2,1 miljoen hoger dan het hetgeen begroot en zelfs circa NAf 2 miljoen hoger dan het voorgaand dienstjaar. Dit is mede te verklaren door de stijging van 4,5% verblijfstoeristen ten op zichten van het voorgaande dienstjaar.

Overige belastingen heeft betrekking op verhuurautobelasting, timeshare-fee's, zegelbelasting en vastrecht, deze opbrengsten zijn met een kleine onderprestatie van NAf 46.000 redelijk in lijn met het verwachte.

In staat 12 diende bij deze jaarrekening op basis van de comptabiliteitsvoorschriften een overzicht opgenomen te worden van de in het dienstjaar en voorafgaande dienstjaren opgelegde aanslagen en het verloop hiervan. Dit informatie was op het moment van het opstellen van deze jaarrekening niet beschikbaar.

C.7.2 Baten vergunningen

<i>(bedragen in NAf x 1,000)</i>				
	REALISATIE 2016	BEGROOT 2016	VERSCHIL BEGROOT VS REALISATIE 2016	REALISATIE 2015
ECONOMISCHE VERGUNNINGEN	9,810	7,040	2,770	8,323
WERKVERGUNNINGEN	2,267	3,620	(1,353)	3,078
VERBLIJFVERGUNNINGEN	3,200	-	3,200	2,930
BOUW, SLOOP EN OVERIGE VERGUNNINGEN	1,417	47	1,370	134
	16,694	10,707	5,987	14,465

De hogere realisatie van economische vergunningen is met name te wijten aan gefactureerde bedragen welke betrekking hadden op voorgaande dienstjaren. De forse achterstanden in het factureren van economische vergunningen is zodoende in het afgelopen dienstjaar ingehaald.

De lagere realisatie van de werkvergunningen ten opzichte van de begroting wordt veroorzaakt doordat deze opbrengsten te hoog begroot waren. Begroting was hierbij ook niet in lijn met voorgaand jaar. Voor de daling ten opzichte van het voorgaande jaar is geen duidelijke verklaring ontvangen.

In het dienstjaar 2016 zijn de verblijfsvergunningen onjuist begroot onder schadevergoedingen bij de Korps Politie Sint Maarten voor een bedrag van circa NAf 2,9 miljoen. Dit zorgt dan ook voor discrepantie in de totaal begrote hoeveelheid voor vergunningen ten opzichte van de gerealiseerde inkomsten over het dienstjaar welke uiteindelijk correct gerubriceerd zijn.

De bouwvergunningen waren onder de overige opbrengsten begroot. Vandaar dat in bovenstaand overzicht sprake is van een hogere realisatie van deze vergunningen ten opzichte van de begroting. In voorgaande dienstjaren werden deze opbrengsten ook onjuist verantwoordt onder de overige opbrengsten.

C.7.3 Baten concessies, fees en overige bijdragen van instellingen

(bedragen in NAf x 1,000)

	REALISATIE 2016	BEGROOT 2016	VERSCHIL BEGROOT VS REALISATIE 2016	REALISATIE 2015
LICENTIE RECHTEN BANKEN	24,216	25,398	(1,182)	23,889
CASINO EN LOTERIJ FEES	5,880	20,240	(14,360)	9,448
BATIG SALDO WATERBEDRIJF	17,700	-	17,700	-
BATIG SALDO BTP	839			
BATIG SALDO BIE	289			
Dividend Overheidsbedrijven	1,759	12,503	(10,744)	11,891
CONCESSIES TELECOMMUNICATIE	3,350	3,118	232	9,041
CONCESSIES ZEEHAVEN	5,200	5,200	-	5,200
	59,233	66,459	(8,354)	59,469

Concessies, fees en overige bijdragen van instellingen laat een lichte daling zien ten opzichte van het voorgaande dienstjaar. Ten opzichte van het begrote bedrag is er zelfs een verschil van ruim NAf 8 miljoen op te merken. Deze verschillen worden hieronder verder uiteengezet.

Zoals in de voorgaande jaren zijn de ontvangsten voor licentie rechten banken in 2016 te hoog begroot met 4,6%, een correctie op de jaarlijkse begroting voor deze ontvangsten laat nog op zich wachten.

Met de inkomsten van casino en loterij fees is over het dienstjaar 2016 een bedrag van NAf 13,4 miljoen uitgebleven welke voor een significante verschil zorgt ten opzichte van hetgeen begroot. Dit verschil is te wijten aan onterecht als opbrengst begrote achterstallige betalingen van hazardspelen voor circa NAf 13 miljoen.

Batig saldo waterbedrijf is in het dienstjaar 2016 onjuist begroot onder de economische categorie overige baten voor een bedrag van NAf 7,3 miljoen. In november 2016 heeft het waterbedrijf een bedrag van NAf 17,7 miljoen overgemaakt als gevolg van positieve bedrijfsresultaten van het waterbedrijf. Deze ontvangsten zijn in de realisatiecijfers correct gerubriceerd en verantwoord onder Batig Saldo Waterbedrijf onder de economische categorie concessies, fees, en overige bijdragen van instellingen. Tevens was er in 2015 een bedrag van NAf 2,6 onjuist verantwoord onder batig saldo waterbedrijf, dit bedrag had betrekking op de opbrengsten dividend overheidsbedrijven binnen dezelfde economische categorie. Voor wat betreft de vergelijkende cijfers in deze jaarrekening is dit gecorrigeerd.

Dividend overheidsbedrijven is in het dienstjaar 2016 onjuist begroot gezien het verschil van ruim NAf 10 miljoen ten opzichte van de realisatie. De opbrengsten dividend CBCS van 2014 en 2015 waren onterecht opgenomen in de begroting van 2016. De opbrengsten dividend CBCS voor circa 9 miljoen zijn gecorrigeerd in de vergelijkende cijfers van deze jaarrekening ten opzichte van de jaarrekening 2015. Zie hiervoor ook de toelichting op het eigen vermogen inzake foutenherstel. De overheid van Sint Maarten heeft sinds oprichting van het Land Sint Maarten geen vastgesteld dividendbeleid bepaald. Zonder concrete afspraken is het dus nimmer mogelijk om hier effectief op te begroten.

C.7.4 Ontvangen bijdragen en subsidies

<i>(bedragen in NAf x 1,000)</i>				
	REALISATIE 2016	BEGROOT 2016	VERSCHIL BEGROOT VS REALISATIE 2016	REALISATIE 2015
EU BIJDRAGEN EN SUBSIDIES	-	-	-	-
USONA BIJDRAGEN EN SUBSIDIES	-	-	-	-
OVERIGE	-	-	-	-
	-	-	-	-

Over het dienstjaar 2016 zijn er geen bijdragen en/of subsidies ontvangen. In staat 15 diende bij deze jaarrekening de aan het Land toegekende subsidies en bijdragen in detail toegelicht te worden.

C.7.5 Vrijval voorzieningen

<i>(bedragen in NAf x 1,000)</i>				
	REALISATIE 2016	BEGROOT 2016	VERSCHIL BEGROOT VS REALISATIE 2016	REALISATIE 2015
Vrijval voorziening deelnemingen	9,026	-	9,026	4,277
	9,026	-	9,026	4,277

De vrijval in de voorziening deelnemingen heeft grotendeels betrekking op Sint Maarten's aandeel in het positieve behaalde resultaat van Winair gedurende het dienstjaar 2016 waarbij een bedrag van NAf 6,3 miljoen is vrijgevallen conform de werkelijke negatieve waarde van Land Sint Maarten's aandeel in Winair per 31 december 2016. Verder heeft de omvang van de voorziening betrekking op de vrijval van de voorziening gevormd voor C-Post International, voorheen De Nieuwe Post, hetgeen in de boedelscheiding van de voormalige Nederlandse Antillen in zijn geheel is toebedeeld aan land Curaçao waarbij het doel van de gevormde voorziening is verlopen. Zie C.6.7 voor nadere toelichting.

C.7.6 Overige baten

<i>(bedragen in NAf x 1,000)</i>				
	REALISATIE 2016	BEGROOT 2016	VERSCHIL BEGROOT VS REALISATIE 2016	REALISATIE 2015
AFDRACHT INKOMSTEN	969	921	48	928
CASINO CONTROLLERS	2,520	2,409	111	2,520
ERFPACHT	5,804	5,575	229	5,570
LEGES	2,460	4,907	(2,447)	4,883
RENTE INKOMSTEN	367	-	367	213
BOETEGELDEN	937	293	644	331
SCHADEVERGOEDINGEN	1,304	2,893	(1,589)	141
OVERIGE	2,422	17,483	(15,061)	1,685
	16,784	34,481	(17,697)	16,272

De totale overige baten hebben in 2016 een groei ervaren van 11,1% ten opzichte van de voorgaande dienstjaar. Echter is er een flinke onderschrijding waar te nemen in de gerealiseerde ontvangsten ten opzichte van de verwachte inkomsten. Verklaring ligt in het feit dat specifieke inkomstenposten onterecht geraamd zijn onder de overige baten welke in de realisatiecijfers onder de juiste post zijn gerubriceerd. Overschotten waterbedrijf is geraamd voor NAf 7 miljoen, navigatiedienst luchthaven voor NAf 1,5 miljoen, vergunningen voor NAf 1,5 miljoen en deposito's vreemdelingen NAf 1,1 miljoen. Dit laatste is tevens foutief begroot als inkomsten aangezien deposito's vreemdelingen een balanspost betreft. Overigens schijnt de post schadevergoedingen een onderuitputting voor een bedrag van NAf 1,5 miljoen te hebben, terwijl de post een hogere realisatie heeft dan begroot. De verblijfvergunningen waren onjuist begroot onder de post schadevergoedingen voor een bedrag van NAf 2,9 miljoen waar weer een realisatie van NAf 1,3 miljoen voor schadevergoedingen staat welke niet begroot was.

De voorgenoemde omissies zorgen voor een vertekend beeld betreffende de verwachte opbrengsten ten opzichte van de realisatie. Ondanks de aard van de categorie overige baten, hetgeen als incidenteel of 'niet in te delen' wordt geacht, moet hier in de komende begrotingsjaren beter op ingespeeld worden om een betere beheersing en voorspelbaarheid van deze inkomsten te verwerven. Het is ook noemenswaardig dat door ernstige tekortkomingen in het systeem van de Ontvanger (Gefis) en de koppeling met dienst comptabiliteit (Decade) er doorgaans onzekerheden zullen blijven betreffend de verantwoording en het correct rubriceren van inkomsten.

C 7.7 Bijzondere Baten

<i>(bedragen in NAf x 1,000)</i>				
	REALISATIE 2016	BEGROOT 2016	VERSCHIL BEGROOT VS REALISATIE 2016	REALISATIE 2015
Winst bij verkoop Nieuw Overheidsgebouw	822	-	822	-
Een tablet per kind	4,385	-	4,385	-
Overige	-	-	-	7,557
	5,206	-	5,206	7,557

Bijzondere baten betreffen incidentele opbrengsten over het afgelopen dienstjaar welke wel of niet begroot toegekend worden aan de resultaten rekening.

Met de verkoop van het nieuwe overheidsgebouw aan SZV was er een verschil in de geschatte waarde en het uiteindelijke verkoopbedrag welke als resultaat is opgenomen onder bijzondere baten voor een bedrag van NAf 822.000.

Overigens is er voor bijna NAf 4,4 miljoen ontvangen van het Sint Maarten Development Foundation (SMDF) vanuit de boedelscheiding van de voormalige BTP Nederlandse Antillen. Het bedrag is overgemaakt aan de landskas ter bevordering van het gebruik van technologie in het onderwijs. Dit project is genaamd 'een tablet per kind' en is in 2018 van start gegaan.

C.7.8 Personeelskosten

(bedragen in NAf x 1,000)

	REALISATIE 2016	BEGROOT 2016	VERSCHIL BEGROOT VS REALISATIE 2016	REALISATIE 2015
Brutolonen en salarissen	141,509	150,531	(9,022)	144,118
Pensioen	42,728	23,752	18,976	31,597
Sociale Premies	9,905	10,285	(380)	9,669
Ziekteverzekering kosten	23,631	15,380	8,251	15,724
Overigen	132	32	100	54
	217,904	199,980	17,924	201,161

Het verloop van overheidspersoneel Sint Maarten wordt gereflecteerd in staat 13 van de jaarrekening. Blijkens de formatie plan heerst er een personele onderbezetting binnen de diverse ministeries. Ondanks dat hebben de personeelskosten, met uitzondering van brutolonen en salarissen en sociale premies een stijging getoond ten opzichte van hetgeen begroot. De minder dan begrote kosten op brutolonen en salarissen is mede te verklaren door de personele onderbezetting en het uitblijven van nieuwe aanstellingen op vacatures door de diverse ministeries. Tevens zijn er met de wisselende regering en statenleden extra wachtgelduitkeringen die wettelijk betaald dienen te worden, welke niet in de begroting zijn opgenomen.

De hoger dan begrote uitgaven voor pensioenen waren voornamelijk te wijten aan extra schuld aan APS van circa NAf 19 miljoen over voorgaande jaren, welkin het verleden werd betwist door het land. Begin 2016 was een Debt Payment Basic Agreement overeengekomen met APS waarin een naheffing opgenomen was voor periode oktober 2010 t/m december 2015. Het bedrag is het effect van de discrepantie tussen de wettelijke vastgelegde pensioenpremie van 25% en de door de toegepaste premie van 22%. De betreffende naheffing inzake premiepercentage was eind 2015 ook verantwoord in de jaarrekening van het land. In 2017 is echter gebleken dat APS haar schuld voor circa NAf 19 miljoen te laag had opgenomen in de Debt Basic Agreement, welke gehanteerd was bij het bepalen van de schuld aan APS eind 2015. Deze circa NAf 19 miljoen is daarom alsnog als extra last en schuld verantwoord in de jaarrekening 2016.

De hoger dan begrote uitgaven voor ziekteverzekeringskosten laat een overbesteding zien van circa NAf 8,2 miljoen, deze overschrijding heeft betrekking op de toeberkende kosten voor afrekening van ziektekosten personeel (OZR) over voorgaande jaren welke niet begroot waren voor het dienstjaar 2016.

C.7.9 Goederen en diensten

(bedragen in NAf x 1,000)

		REALISATIE 2016	BEGROOT 2016	VERSCHIL BEGROOT VS REALISATIE 2016	REALISATIE 2015
Accountants- en advies kosten		882	1,007	(125)	922
Beheer stortplaats	1	2,252	2,340	(88)	3,595
Beheersfaciliteiten		555	480	75	383
Beveiliging		1,386	1,389	(3)	2,528
Calamiteitenbestrijding		162	212	(49)	-
Communicatie	2	6,945	2,713	4,232	6,227
Cursussen en opleidingen		1,286	1,673	(388)	1,239
Dienst- en werkkleding en uitrusting		421	935	(514)	1,012
Geheime Uitgaven	3	235	-	235	-
Huur gebouwen en ruimten	4	14,634	14,115	519	13,716
Inhuur Personeel		7,274	6,258	1,015	6,727
Kantoorbenodigheden		1,803	1,668	134	2,090
Keukenbenodigheden, catering, maaltijdbonnen		219	203	16	245
Kosten vervoermiddelen		2,858	1,611	1,247	2,214
Marketing	5	2,827	4,178	(1,352)	2,770
Onderhoud gebouwen		1,753	1,132	622	1,798
Onderhoud wegen en waterstaat	6	2,832	3,600	(768)	2,194
Overige onderhoud en reparatie	7	6,186	4,065	2,121	4,084
Projecten en activiteiten	8	2,694	3,732	(1,038)	3,175
Rechts- en ander deskundig advies		3,372	3,857	(485)	6,477
Reiskosten		2,219	2,183	36	2,951
Representatiekosten		271	537	(265)	595
Schadevergoeding		45	250	(205)	526
Schoolvervoer		5,337	4,250	1,087	5,302
Vergoeding bestuursleden		712	711	2	538
Vergoeding commissieleden		145	143	2	775
Verzekeringskosten	9	2,922	1,968	953	2,344
Vuilophaal	10	7,777	11,200	(3,423)	10,809
Water en Electra	11	5,469	5,243	226	5,854
Werving en Selectie		278	273	5	546
Overige	12	8,395	14,054	(5,658)	14,829
		94,146	95,980	(1,835)	106,465

Goederen en diensten zijn over het dienstjaar 2016 ruim NAf 12 miljoen lager uitgevallen dan in het voorgaand dienstjaar. Dit is te verklaren doordat er veel projecten zijn geschrapt, vacatures open zijn gebleven en over het algemeen een zuinig beleid is doorgevoerd vanuit verscheidene ministeries met name op de goederen en diensten. De posten waar het meest op is bezuinigd ten opzichte van het dienstjaar 2015 zijn onder anderen vuilophaal NAf 3 miljoen, rechts- en deskundig advies NAf 3,1 miljoen, beheer stortplaats NAf 1,3 miljoen en in categorie overige is op diverse posten per saldo met NAf 6,4 miljoen minder besteed dan in dienstjaar 2015. Sommige posten blijven moeilijk te beheersen omdat contractuele of maatschappelijke verplichtingen dat niet toelaten, maar er zijn brede initiatieven opgezet om hier op langere termijn meer sturing aan te geven.

Hieronder volgt een toelichting op de grootste verschillen tussen de begroting en realisatie voor wat betreft de materiele kosten.

1. In het dienstjaar 2016 waren de kosten voor het beheer van de stortplaats begroot onder overig onderhoud voor een bedrag van NAf 2,34 miljoen. In bovenstaand overzicht zijn de kosten voor beheer van de stortplaats op een aparte regel gepresenteerd. De uitgaven voor beheer stortplaats over het afgelopen dienstjaar is redelijk in lijn met het begrote bedrag gezien een kleine onderschrijding van 4%.
2. Evenals in de voorgaande jaren zijn de kosten voor communicatie onderbegroot. Goede beheersing en uitvoering van bestaande beleid dient gehandhaafd te worden om de kosten in lijn te houden.
3. Geheime uitgaven betreft kosten die voortvloeien uit activiteiten binnen het Veiligheidsdienst Sint Maarten (VDSM) welke voorheen werd verantwoord in de overige kosten. Door het uitvoeren van verschillende taken en het op peil brengen van het IT-infrastructuur zijn deze kosten fors toegenomen in het afgelopen dienstjaar. Opgemerkt dient te worden dat deze kosten in 2017 weer fors zijn gedaald.
4. In het dienstjaar 2016 zijn de kosten voor huur gebouwen en ruimten overschreden met NAf 456.183 (3,2%). Deze kosten worden centraal begroot onder Facilitaire Zaken met enkele uitzonderingen van onder andere de Hoge Colleges, Korps Politie Sint Maarten en Huis van bewaring. De grootste overschrijding heeft plaatsgevonden binnen het Korps Politie Sint Maarten wiens begroting voor specifiek huur gebouwen en ruimten is overschreden met NAf 546.927 (57%). Het Korps is belast met de kosten voor huisvesting voor personeel alsmede de huur van diverse locaties op het eiland waar een aantal nieuwe sub-locaties zijn geïntroduceerd. Aangezien deze kosten significant zijn gestegen over de afgelopen twee jaar zal hier zal in de komende begrotingsjaren de vereiste aandacht aan besteed moeten worden.
5. De uitgaven voor marketing omvatten hoofdzakelijk de kosten voortvloeiend uit overeenkomsten aangegaan met buitenlandse bestemming marketing bureau's in Europa, Canada, Verenigde Staten en het Caribisch Gebied. De kosten zijn in de begroting 2016 opgenomen onder overige goederen en diensten. In bovenstaand overzicht is hier echter een aparte regel voor opgenomen voor de vergelijkbaarheid en specificatie van de overige goederen en diensten.
6. Vanwege overschrijdingen op andere kosten binnen de beheerdienst, hebben alle geplande onderhoud aan wegen en waterstaat niet plaatsgevonden.
7. In de begroting 2016 zijn onder de kosten voor overig onderhoud ook de kosten voor beheer stortplaats voor NAf 2,34 miljoen opgenomen en de kosten vuilophaal voor NAf 11,2 miljoen. Deze 2 posten zijn in bovenstaand overzicht apart weergegeven ter vergelijking tussen begroting en realisatie en niet meegenomen in de post voor overig onderhoud. De post overig onderhoud vertoont een overschrijding van 52,2% ten opzichte van het begrote bedrag wat onder andere te wijten is aan onverwachte kosten gemaakt op onderhoud hardware en applicaties in verband met het mal-ware fenomeen dat zich voor heeft voorgedaan op het ICT infrastructuur van de overheid in november 2016.
8. Vanwege beperkte middelen en regeringswissel zijn diverse geplande projecten en activiteiten niet uitgevoerd.
9. De begroting voor verzekering is in het afgelopen dienstjaar tekort geschoten met een overschrijding van NAf 953.000 (48%). Net als in voorgaande jaren is verzekering voor overheidsgebouwen onvoldoende begroot met een overschrijding van circa NAf 372.000. Ook laten de kosten voor het verzekeren van personeel een overschrijding zien van ruim NAf 200.000 in verband met het aangaan van levensverzekering voor politie medewerkers, welk niet is meegenomen in de begroting voor het boekjaar. Tevens zijn de verzekeringskosten voor studenten niet begroot maar is wel een realisatie op te merken van circa NAf 470.000. Het laatste is te verklaren doordat er een naheffing heeft

plaatsgevonden op verzekeringkosten voor studenten van circa NAf 297.000 welk betrekking had op de jaren 2009 tot en met 2015.

10. Op kosten voor vuilophaal is voor NAf 3,4 miljoen minder besteedt welk een onderuitputting aangeeft van 30,5%. Hier zal in de komende begrotingsjaren wederom de vereiste aandacht aan besteed worden om tot een getrouwe beraming van deze kosten te komen.
11. De kosten van water en electra zijn in het afgelopen dienstjaar beter in lijn met de begroting in vergelijking met voorgaande jaren. Dienst Facilitaire Zaken heeft in 2014 een aantal maatregelen genomen om deze kosten beter te beheersen. In het dienstjaar 2016 is er een verdere daling van de totale utiliteitskosten waargenomen en met een overschrijding van maar 3,8% ten opzichte van de begroting. Opgemerkt kan worden dat deze kosten beter onder controle zijn in tegenstelling tot voorgaande jaren.
12. De categorie overige laat een onderbesteding zien van circa NAf 5,7 miljoen. Overheidsbreed zijn minder kosten gemaakt ten opzichte van de begroting doordat diverse projecten werden geschrapt en zuinig beleid is doorgevoerd vanuit diverse ministeries. Er zijn zodoende minder kosten gemaakt voor onder andere statistisch onderzoek NAf 247.000, diverse specifieke goederen NAf 274.000, representatiekosten NAf 265.000 en contributie en lidmaatschap NAf 174.000.

C.7.10 Sociale Voorzieningen

<i>(bedragen in NAf x 1,000)</i>				
	REALISATIE 2016	BEGROOT 2016	VERSCHIL BEGROOT VS REALISATIE 2016	REALISATIE 2015
PP-Kaarten	21,913	12,300	9,613	12,329
Onderstand	3,252	8,700	(5,448)	3,724
Verzorging Bejaarden	8	-	8	721
Overheids Bijdrage SZV	6,285	-	6,285	6,223
Overige sociale voorzieningen	451	200	251	588
	31,908	21,200	10,708	23,585

In de afgelopen jaren is er onzekerheid geweest met betrekking tot de kosten voor PP-kaarten (OZR-regeling) omdat er geen formele afrekening van deze kosten door de overheid en het Uitvoeringsorgaan Sociale- en Ziektekosten (SZV) heeft plaatsgevonden. Begin 2018 heeft het SZV concept jaarrekeningen ingediend voor 2013 tot en met 2017. Tekorten PP-Kaarten voor de periode tot en met 2016 is ruim NAf 9,6 miljoen. Dit veroorzaakt dan ook de sterke overschrijding van het begrote bedrag van 2016 en de toename ten opzichte van 2015. De overheid en SZV zijn nu in onderhandeling om de afrekening tot en met 2017 zo spoedig mogelijk af te ronden. Hierop vooruitlopend zijn de voorschotten vanaf 2018 met betrekking tot de PP-Kaarten verhoogd naar een meer realistisch bedrag, welk in lijn is met de gemiddelde werkelijke kosten over de afgelopen dienstjaren.

De kosten voor uitkeringen bij wijze van pensioen zijn onjuist begroot onder de onderstandkosten. De realisatie voor deze kosten zijn echter juist opgenomen onder de personeelskosten, welke de juiste economische categorie betreft. De kosten voor onderstand waren begroot voor een bedrag van NAf 4,1 miljoen, welke alsnog een onderbesteding laat zien.

Overheidsbijdrage ZV heeft betrekking op de bijdrage aan het ZV fonds inzake gewezen werknemers welk voor circa NAf 6,3 miljoen opgenomen, waarmee geen rekening was gehouden in de begroting voor het dienstjaar 2016.

Onder de overige sociale voorzieningen zijn de gerealiseerde kosten voor het door het gerecht in eerste aanleg aangewezen verzorging van jongeren door derden. Deze kosten waren onjuist begroot onder subsidies en overdrachten.

C.7.11 Subsidies en Overdrachten

<i>(bedragen in NAf x 1,000)</i>				
	REALISATIE 2016	BEGROOT 2016	VERSCHIL BEGROOT VS REALISATIE 2016	REALISATIE 2015
Subsidies aan scholen	75,996	72,248	3,748	75,634
Overige Subsidies	11,436	17,675	(6,238)	13,085
Subtotaal subsidies	87,432	89,923	(2,490)	88,719
Overdrachten	9,004	9,279	(275)	6,997
TOTAAL SUBSIDIES EN OVERDRACHTEN	96,436	99,202	(2,765)	95,716

In staat 14 van deze jaarrekening is een detailoverzicht opgenomen van de door het land toegekende subsidies aan derden.

In de begroting 2016 zijn bovenstaande subsidies en overdrachten als totaal bedrag als subsidies en bijdragen opgenomen. In Staat G bij de begroting is een verdere detailspecificatie van deze subsidies en bijdragen opgenomen. Ten behoeve van de vergelijkbaarheid en specificatie van de subsidies en bijdragen is in bovenstaand overzicht een splitsing aangebracht tussen Subsidies aan Scholen, Overige Subsidies en Bijdragen (hierboven Overdrachten genoemd) op basis van Staat G van de begroting.

Overdrachten betreffen bijdragen aan het Gemeenschappelijke hof van Justitie, het Constitutionele Hof, de Kustwacht, Parket Procureur Generaal, Parket officier van Justitie en Raad voor de Rechtshandhaving.

Voor 2016 waren diverse kosten als subsidies begroot ad NAf 4,9 miljoen (voor de Kabinet gevolmachtigde minister, VDSM en de Voogdijraad) terwijl dit geen subsidies betreffen maar betrekking hebben op de reguliere personeelskosten en/of kosten voor goederen en diensten. De realisatie is uiteindelijk in de personeelskosten en/of de kosten voor goederen en diensten gerubriceerd, waar ze uiteindelijk ook betrekking op hebben. Rekening houdend met deze onjuiste rubricering kan aangenomen worden dater sprake is van onderschrijving bij overige subsidies van maar circa NAf 2,5 miljoen op de subsidies.

C.7.12 Afschrijvingen

(bedragen in NAF x 1,000)

	REALISATIE 2016	BEGROOT 2016	VERSCHIL BEGROOT VS REALISATIE 2016	REALISATIE 2015
Gebouwen	2,477		2,477	2,456
Inventaris	1,115		1,115	939
Infrastructuur	3,282		3,282	3,059
ICT middelen en software	2,747		2,747	2,954
Vervoersmiddelen	236		236	1,952
Overigen		8,967	(8,967)	-
	9,857	8,967	890	11,360

Afschrijvingskosten zijn in de afgelopen jaren onder begroot. In de begroting voor 2016 zou dit rechtgetrokken worden maar blijkens de realisatie moet hier nog de nodige inspanningen verricht worden om tot een realistische inschatting van deze kosten te komen. Echter moet er aansluiting komen met de kapitaaldienst begroting, verwachte investeringen over het dienstjaar, en jaarlijkse afschrijvingskosten op bestaande investeringen bij het vaststellen van de afschrijvingskosten in de begroting.

De daling ten opzichte van het voorgaande dienstjaar wordt veroorzaakt doordat op het grootste deel van de vervoersmiddelen in 2015 reeds volledig afgeschreven is.

C.7.13 Rente

(bedragen in NAF x 1,000)

	REALISATIE 2016	BEGROOT 2016	VERSCHIL BEGROOT VS REALISATIE 2016	REALISATIE 2015
OBLIGATIELENING 2,5% 2020	1,250	1,250	-	1,250
OBLIGATIELENING 2,625% 2025	1,929	1,929	-	1,929
OBLIGATIELENING 2,75% 2030	2,161	2,161	-	2,161
OBLIGATIELENING 2,875% 2035	1,438	1,438	-	1,438
OBLIGATIELENING 3% 2040	1,500	1,500	-	1,500
OBLIGATIELENING 1,5% 2016	585	390	195	390
OBLIGATIELENING 2,45% 2044	980	980	-	980
OBLIGATIELENING 2,25% 2029	1,350	1,350	-	1,350
OBLIGATIELENING 2,375% 2034	1,078	1,078	-	1,078
OBLIGATIELENING 1,8% 2044	497	497	-	497
OBLIGATIELENING 0.5% 2023	-	842	(842)	-
			-	
SUBTOTAAL RENTE OBLIGATIELENINGEN	12,767	13,415	(647)	12,572
			-	
Rente Schuld Telem	2,765		2,765	
Rente Schuld APS	1,457	-	1,457	-
TOTAAL RENTE	16,990	13,415	3,575	12,572

Rentekosten obligatieleningen zijn lager dan begroot uitgevallen omdat in 2016 de begrote lening voor kapitaaldienst investering niet is aangegaan. De totale rentekosten zijn hoger dan begroot, omdat in de begroting er geen rekening was gehouden met de wettelijke rente kosten met betrekking tot de schulden aan het Algemeen Pensioenfonds Sint Maarten (APS) en Sint Maarten Telecommunication Company N.V. (Telem Group). De rente schuld Telem betreft echter de opname van de rentekosten vanaf 10 oktober 2010 tot en met 31 december 2016. Jaarlijkse rentekosten bedragen circa NAF 0,5 miljoen.

Evaluatie rentelastnorm

(bedragen in NAF x 1,000)

	REALISATIE 2016	BEGROOT 2016	VERSCHIL BEGROOT VS REALISATIE 2016	REALISATIE 2015
TOTAAL RENTELASTEN OVERHEID	16,990	13,415	3,575	12,572
RENTELASTEN STICHTING OVERHEIDSGEBOUWEN	306	306	-	361
RENTELASTEN MHF	-	-	-	157
RENTELASTEN BTP	656	656	-	656
RENTEN GELDLeningen COLLECTIEVE SECTOR	18,071	14,496	3,575	13,746
RENTELASTNORM	34,835			31,912

Op basis van bovenstaande evaluatie is op te maken dat de rentelastnorm in 2016 (en 2015) niet is overschreden.

D. Gebeurtenissen na Balansdatum

De gebeurtenissen die zich hebben voorgedaan tussen balansdatum en de datum van uitgifte welke dermate belangrijk zijn voor de oordeelsvorming van de gebruiker van deze jaarrekening worden verder in dit onderdeel nader toegelicht.

Natuurrampen en overheidsbezit

Orkanen Irma en Maria, september 2017, hebben een enorme impact gehad op Sint Maarten, voor individuen, bedrijven en de overheid. Veel bedrijven op het eiland hebben hun deuren moeten sluiten vanwege ernstige schade of verminderde bedrijvigheid en de overheid en zijn deelnemingen zijn hier ook niet van ontheven. Voor het moment is het niet met zekerheid te stellen hoe het effect van de natuurrampen zich zal uitspelen voor de overheidsactiva en deelnemingen desondanks zijn er in het onderstaande effecten benoemd vanwelk de risico's, verliezen en ontwaardingen een reële verwachting is voor de komende jaren.

Met de geleden schade aan het overheidsbezit op met name gebouwen, scholen, vervoersmiddelen, politiebureau en gevangeniswezen is het een reële verwachting dat er in de komende jaren een mogelijke afwaardering plaats zal moeten vinden op het overheidsactiva. Deze mogelijke afwaardering is nog niet te bepalen aangezien er geen overeenstemming is bereikt tussen de verzekeringsmaatschappijen en het land per heden. In de eerste fase van de wederopbouw zal het herstel van cruciale infrastructuur en scholen de prioriteit genieten. De inspanning tot herstel en herwaardering van het overheidsbezit is momenteel alsnog lopende aangezien deze inspanningen overheidsbreed worden uitgevoerd in samenspanning met het trustfonds wederopbouw.

Sint Maarten Postal Services (PSS) heeft in nasleep van de natuurrampen de overheid gevraagd om hun lonen te dekken in maart 2018. Verdere verslechtering van de financiële positie van de deelneming is dus een reële verwachting voor de komende jaren tenzij er maatregelen worden genomen vanuit de overheid als hoofdaandeelhouder.

Princess Juliana International Airport (PJIA) heeft enorme schade te verduren gehad en naar verwachting zal de financiële situatie van dit bedrijf een verslechtering tonen in de nasleep van de natuurrampen. Verwachting is wel dat vanaf begin November 2018 de operaties van de luchthaven weer op niveau zullen beginnen te komen waarna de financiële situatie van de luchthaven langzamerhand weer op peil zou moeten komen in samenspanning met de heropening van verscheidene hotels. Zonder het laatst genoemde zal de operaties van de luchthaven niet toenemen. Een reële verwachting is dus wel dat er in de komende dienstjaren een afwaardering van deze overheidsdeelneming zal moeten plaatsvinden.

Gemeenschappelijk Electriciteitsbedrijf Bovenwindse Eilanden (GEBE), heeft belangrijke infrastructuur verloren geschat op circa NAf 40 miljoen. Het is dan ook de verwachting dat in de komende dienstjaren een eventuele afwaardering zou moeten plaatsvinden. Voorts heeft het bedrijf in de nasleep van de orkaan circa 30% – 40% van hun omzet verloren doordat de grotere hotels op het eiland vooralsnog gesloten zijn en de bedrijvigheid wat hiermee gepaard gaat ontbreekt. Begin 2018 heeft GEBE maatregelen genomen om de kosten te drukken om verdere financiële verslechtering te voorkomen. Deze acute maatregelen bestaan uit een voorlopige personeelstop en bezuiniging op verschillende kosten als onder anderen overuren, bonussen, trainingen, consultancy, dienstreizen en marketing. Voorts heeft het bedrijf in de nasleep van de orkanen circa NAf 1,3 miljoen besteedt aan aan de ondergrondlegging van nutsvoorzieningen hetgeen in de komende jaren verder uitgebreid zal worden om de weerbaarheid van de cruciale infrastructuur over het

eiland te waarborgen. Deze projecten zullen voor de komende jaren als onderdeel van het NRRP uiteengezet worden in samenwerking met de Wereldbank.¹⁰

De Sint Maarten Habor Holding Company N.V. kent al jaarlijkse verliezen sinds 2014 en verwacht ook weer slechte resultaten in 2017 en 2018. De overheid heeft in 2015 en nu ook weer in 2016 moeten afwaarderen op deze deelneming. De grootte van de verwachte verliezen voor de komende jaren is afhankelijk van de aantal Cruiseschepen die naar Sint Maarten komen, maar ook de geleden schade veroorzaakt door de orkanen Irma en Maria. Opgemerkt dient te worden dat de cruise toerisme tot juni 2018 al beter dan verwacht was.

De Sint Maarten Telecommunication Holding N.V. heeft net als bij de overige deelnemingen enorme schade geleden als gevolg van de orkanen Irma en Maria, september 2017. Zij ook, verwachten aanzienlijke verliezen voor de komende jaren.

Meerjarenbegroting 2018-2021

Het Land Sint Maarten verwacht substantiële verliezen vanaf 2017 tot en met tenminste 2020, waarna de verwachting is dat de economie zelfzich zal herstellen vanaf 2021. De tekorten van 2017 tot en met 2020 zullen gefinancierd worden door Nederland, doormiddel van rente vrije liquiditeitsleningen. De eerste liquiditeitslening is aangegaan op 28 januari 2018 ad NAf 50 miljoen. Eerste jaarlijkse aflossingen zullen geschieden vanaf 2023.

Tabel 1 – Excerpt uit de Toelichting op de Begroting 2018, Landsverordening Begroting 2018, AB 2018, no. 18

<i>(bedragen in NAf x 1.000)</i>					
	2017	2018	2019	2020	2021
Ba ten					
Belastingen	326,497,087	234,885,548	277,261,573	335,718,076	407,258,848
Vergunningen	13,262,954	12,959,629	16,199,536	22,679,351	25,919,258
Fees & Concessies	38,695,986	32,596,004	33,996,004	35,695,804	37,480,594
Overige Baten	29,672,553	22,995,783	24,125,572	28,974,686	34,769,624
Totaal Baten	408,128,580	303,436,964	351,602,684	423,067,917	505,428,324
Lasten					
Personeelskosten	197,784,981	199,885,029	201,883,880	203,902,718	205,941,746
Materiele lasten	120,028,418	110,729,630	103,500,000	104,535,000	105,580,350
Sociale Voorzieningen	33,768,824	56,569,981	51,509,981	52,025,081	52,545,332
Afwaardering Vaste Activa					
Afschrijving	10,419,725	14,120,341	14,500,000	14,800,000	15,000,000
Subsidies	101,937,362	101,075,069	102,591,195	102,465,895	102,230,895
Studiebeurzen	3,530,596	4,154,268	4,449,221	4,216,582	4,515,959
Bank- en rentekosten	13,104,839	14,011,233	15,500,000	15,500,000	15,500,000
Totaal Lasten	480,574,746	500,545,551	493,934,277	497,445,276	501,314,282
Eindsaldo per jaar	(72,446,166)	(197,108,588)	(142,331,593)	(74,377,359)	4,114,042
Verlies compensatie	(72,446,166)	(269,554,753)	(411,886,346)	(486,263,705)	(482,149,663)

¹⁰ The Daily Herald (28 maart 2018), *GEBE in financial straits; to take immediate cost-cutting measures*
<https://www.thedailyherald.sx/islands/75105-gebe-in-financial-straits-to-take-immediate-cost-cutting-measures>
 Geraadpleegd: 1 augustus 2018

Staatssecretaris Raymond Knops (Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties) en Wereldbank CEO Kristalina Georgieva hebben op 16 april 2018 in aanwezigheid van minister-president van Sint Maarten Leona M. Marlin-Romeo een overeenkomst ondertekend voor het beheer van de US\$ 580 miljoen trustfonds voor wederopbouw en vergroting weerbaarheid Sint Maarten na orkaan Irma. Het trustfonds voor herstel, wederopbouw en vergroting van de weerbaarheid van Sint Maarten gaat niet alleen herstelinitiatieven ondersteunen, maar de eilandregering ook helpen bij het voorbereiden van projecten met duidelijk afgebakende ontwikkelingsdoelstellingen. Ook worden er middelen vrijgemaakt voor een effectieve, efficiënte en transparante projectuitvoering.¹¹

Op 27 augustus 2018 is de NRRP goedgekeurd door het parlement van Sint Maarten. Meer dan 170 nationale en internationale experts van de overheid van Sint Maarten, de Wereldbankgroep en andere organisaties hebben intensief gewerkt in 18 sectoren voor het verzamelen, valideren en analyseren van gegevens betreffende schade en verliezen, uitvoeren van plaatsbezoeken, overleg met getroffen wijken en relevante autoriteiten en het identificeren van de behoeftes voor herstel en wederopbouw.¹²

Een uitgebreide evaluatie door de overheid van Sint Maarten en de Wereldbank schatten de totale schade en verliezen van de orkanen Irma en Maria op US\$ 2,7 miljard (US\$ 1,4 miljard en US\$ 1,3 miljard, respectievelijk). Er is naar schatting US\$ 2,3 miljard nodig voor herstel en veerkrachtinterventies in de komende zeven jaar. De sectoren met de grootste behoeften zijn onder meer: huisvesting (22,8 %), toerisme en handel (19,0 %), bestuur en openbare financieel beheer (9,4 %), sanitatie en afvalbeheer (8,3 %), luchthaven (7,6 %) en onderwijs, cultuur, jeugd en sport (5,1 %).¹³

De verwachte uitkomsten van de NRRP zijn (a) duurzaam herstel van sociale sectoren in alle getroffen wijken; (b) herstel van continuïteit van bedrijven gecombineerd met een strategie voor het koesteren en verbreden van bedrijvigheid; (c) rehabilitatie en reconstructie van kritieke infrastructuur volgens BBB-normen; en (d) versterking van de bereidheid van het land om te beperken, te reageren op en herstellen van de toekomstige effecten van natuurrampen en klimaatverandering.¹⁴



¹¹ World Bank (16 april 2018), *The Netherlands and World Bank sign US\$ 580 million agreement for Sint Maarten's recovery and resilience plan post Irma*, <https://www.worldbank.org/en/news/press-release/2018/04/16/the-netherlands-and-world-bank-sign-us580-million-agreement-for-sint-maartens-recovery-and-resilience-post-irma>

Geraadpleegd: 30 augustus 2018

¹² Overheid van Sint Maarten, *Sint Maarten National Recovery and Resilience Plan*, 2018, Sint Maarten, pagina v

¹³ Overheid van Sint Maarten, *Sint Maarten National Recovery and Resilience Plan*, 2018, Sint Maarten, pagina xiii

¹⁴ Overheid van Sint Maarten, *Sint Maarten National Recovery and Resilience Plan*, 2018, Sint Maarten, pagina iii

Staten bij de Jaarrekening

Staat 1: baten en lasten per hoofdstuk, deel 1/3

OVERZICHT BATEN EN LASTEN PER HOOFDSTUK (bedragen in Naf x 1,000)						
	BATEN REALISATIE 01/01/2016 T/M 31/12/2016	BATEN BEGROOT 01/01/2016 T/M 31/12/2016	BATEN VERSCHIL REALISATIE VS BEGROOT	BATEN REALISATIE 01/01/2015 T/M 31/12/2015	BATEN VERSCHIL 2016 VS 2015	
PARLEMENT EN HOGE COLLEGES						(1)
H1 MINISTERIE VAN ALGEMENE ZAKEN	3,830	4,017	(187)	3,800	30	
H2 MINISTERIE VAN FINANCIËN	368,344	373,779	(5,435)	373,846	(5,502)	
H3 MINISTERIE VAN JUSTITIE	15,894	16,159	(265)	15,938	(44)	
H4 MINISTERIE VAN ONDERWIJS, CULTUUR, JEUGD EN SPORTZAKEN	4,590	118	4,472	189	4,401	
H5 MINISTERIE VAN VOLKSGEZONDHEID, SOCIALE ONTWIKKELING EN ARBEID	20,145	11,130	9,015	5,373	14,772	
H6 MINISTERIE VAN TOERISME, ECONOMISCHE ZAKEN, VERKEER EN TELECOMMUNICATIE	52,549	54,923	(2,374)	53,361	(811)	
H7 MINISTERIE VAN VOLKSHUISVESTING, RUIMTELIJKE ORDENING, MILIEU EN INFRASTRUCTUUR	7,638	8,076	(438)	6,834	803	
TOTAAL	472,990	468,202	4,788	459,341	13,649	

Staat 1: Baten en lasten per hoofdstuk, deel 2/3

OVERZICHT BATEN EN LASTEN PER HOOFDSTUK

(bedragen in Naf x 1,000)

	LASTEN REALISATIE 01/01/2016 T/M 31/12/2016	LASTEN BEGROOT 01/01/2016 T/M 31/12/2016	LASTEN VERSCHIL REALISATIE VS BEGROOT	LASTEN REALISATIE 01/01/2015 T/M 31/12/2015	LASTEN VERSCHIL 2016 VS 2015
PARLEMENT EN HOGE COLLEGES	15,465	16,503	(1,038)	14,961	503
H1 MINISTERIE VAN ALGEMENE ZAKEN	73,962	74,276	(314)	75,317	(1,354)
H2 MINISTERIE VAN FINANCIËN	64,211	49,385	14,826	50,011	14,200
H3 MINISTERIE VAN JUSTITIE	74,046	72,753	1,293	75,580	(1,535)
H4 MINISTERIE VAN ONDERWIJS, CULTUUR, JEUGD EN SPORTZAKEN	121,589	119,425	2,164	123,370	(1,781)
H5 MINISTERIE VAN VOLKSGEZONDHEID, SOCIALE ONTWIKKELING EN ARBEID	71,222	52,185	19,037	56,183	15,038
H6 MINISTERIE VAN TOERISME, ECONOMISCHE ZAKEN, VERKEER EN TELECOMMUNICATIE	31,192	23,990	7,201	41,424	(10,233)
H7 MINISTERIE VAN VOLKSHUISVESTING, RUIMTELIJKE ORDENING, MILIEU EN INFRASTRUCTUUR	29,667	34,381	(4,714)	31,620	(1,953)
TOTAAL	481,353	442,897	38,456	468,468	12,885

Staat 1: Baten en lasten per hoofdstuk, deel 3/3

OVERZICHT BATEN EN LASTEN PER HOOFDSTUK (bedragen in NAf x 1,000)		TOTAAL REALISATIE 01/01/2016 T/M 31/12/2016	TOTAAL BEGROOT 01/01/2016 T/M 31/12/2016	TOTAAL VERSCHIL REALISATIE VS BEGROOT	TOTAAL REALISATIE 01/01/2015 T/M 31/12/2015	TOTAAL VERSCHIL 2016 VS 2015
	PARLEMENT EN HOGE COLLEGES	(15,465)	(16,503)	1,038	(14,961)	(504)
	H1 MINISTERIE VAN ALGEMENE ZAKEN	(70,132)	(70,259)	127	(71,517)	1,385
	H2 MINISTERIE VAN FINANCIËN	304,133	324,394	(20,261)	323,835	(19,702)
	H3 MINISTERIE VAN JUSTITIE	(58,152)	(56,594)	(1,558)	(59,642)	1,490
	H4 MINISTERIE VAN ONDERWIJS, CULTUUR, JEUGD EN SPORTZAKEN	(116,999)	(119,307)	2,308	(123,182)	6,183
	H5 MINISTERIE VAN VOLKSGEZONDHEID, SOCIALE ONTWIKKELING EN ARBEID	(51,076)	(41,055)	(10,021)	(50,811)	(266)
	H6 MINISTERIE VAN TOERISME, ECONOMISCHE ZAKEN, VERKEER EN TELECOMMUNICATIE	21,358	30,933	(9,575)	11,936	9,421
	H7 MINISTERIE VAN VOLKSHUISVESTING, RUIMTELIJKE ORDENING, MILIEU EN INFRASTRUCTUUR	(22,029)	(26,305)	4,275	(24,786)	2,757
	TOTAAL	(8,363)	25,305	(33,668)	(9,127)	764

Staat 2: Kapitaaldienst per hoofdstuk, deel 1/2

	<i>(bedragen in Naf x 1,000)</i>					
	INKOMSTEN REALISATIE 01/01/2016 T/M 31/12/2016	INKOMSTEN BEGROOT 01/01/2016 T/M 31/12/2016	INKOMSTEN VERSCHIL REALISATIE VS BEGROOT	INKOMSTEN REALISATIE 01/01/2015 T/M 31/12/2015	INKOMSTEN VERSCHIL 2016 VS 2015	
PARLEMENT EN HOGE COLLEGES	-	-	-	-	-	-
H1 MINISTERIE VAN ALGEMENE ZAKEN	-	-	-	-	-	-
H2 MINISTERIE VAN FINANCIËN	48,096	77,585	(29,488)	37,723	10,373	
H3 MINISTERIE VAN JUSTITIE	-	-	-	-	-	-
H4 MINISTERIE VAN ONDERWIJS, CULTUUR, JEUGD EN SPORTZAKEN	-	-	-	-	-	-
H5 MINISTERIE VAN VOLKSGEZONDHEID, SOCIALE ONTWIKKELING EN ARBEID	-	-	-	-	-	-
H6 MINISTERIE VAN TOERISME, ECONOMISCHE ZAKEN, VERKEER EN TELECOMMUNICATIE	-	-	-	-	-	-
H7 MINISTERIE VAN VOLKSHUISVESTING, RUIMTELIJKE ORDENING, MILIEU EN INFRASTRUCTUUR	-	-	-	-	-	-
TOTAAL	48,096	77,585	(29,488)	37,723	10,373	

	<i>(bedragen in Naf x 1,000)</i>					
	UITGAVEN REALISATIE 01/01/2016 T/M 31/12/2016	UITGAVEN BEGROOT 01/01/2016 T/M 31/12/2016	UITGAVEN VERSCHIL BEGROOT VS REALISATIE	UITGAVEN REALISATIE 01/01/2015 T/M 31/12/2015	UITGAVEN VERSCHIL 2016 VS 2015	
PARLEMENT EN HOGE COLLEGES	56	636	(580)	53	3	
H1 MINISTERIE VAN ALGEMENE ZAKEN	8,745	6,133	2,612	2,771	5,974	
H2 MINISTERIE VAN FINANCIËN	27,094	4,012	23,082	1,231	25,863	
H3 MINISTERIE VAN JUSTITIE	1,500	12,799	(11,299)	7,852	(6,352)	
H4 MINISTERIE VAN ONDERWIJS, CULTUUR, JEUGD EN SPORTZAKEN	7,277	20,947	(13,670)	5,677	1,599	
H5 MINISTERIE VAN VOLKSGEZONDHEID, SOCIALE ONTWIKKELING EN ARBEID	885	5,096	(4,211)	-	885	
H6 MINISTERIE VAN TOERISME, ECONOMISCHE ZAKEN, VERKEER EN TELECOMMUNICATIE	278	12,968	(12,690)	1,474	(1,195)	
H7 MINISTERIE VAN VOLKSHUISVESTING, RUIMTELIJKE ORDENING, MILIEU EN INFRASTRUCTUUR	2,261	14,993	(12,733)	13,472	(11,211)	
TOTAAL	48,096	77,585	(29,489)	32,530	15,566	

Staat 2: Kapitaaldienst per hoofdstuk, deel 2/2

(bedragen in NAf x 1,000)

	TOTAAL REALISATIE 01/01/2016 T/M 31/12/2016	TOTAAL BEGROOT 01/01/2016 T/M 31/12/2016	TOTAAL VERSCHIL REALISATIE VS BEGROOT	TOTAAL REALISATIE 01/01/2015 T/M 31/12/2015	TOTAAL VERSCHIL 2016 VS 2015
PARLEMENT EN HOGE COLLEGES	(56)	(636)	580	(53)	(3)
H1 MINISTERIE VAN ALGEMENE ZAKEN	(8.745)	(6.133)	(2.612)	(2.771)	(5.974)
H2 MINISTERIE VAN FINANCIËN	21,002	73,573	(52,571)	36,492	(15,489)
H3 MINISTERIE VAN JUSTITIE	(1,500)	(12,799)	11,299	(7,852)	6,352
H4 MINISTERIE VAN ONDERWIJS, CULTUUR, JEUGD EN SPORT	(7,277)	(20,947)	13,670	(5,677)	(1,599)
H5 MINISTERIE VAN VOLKSGEZONDHEID, SOCIALE ONTWIKKELING EN ARBEID	(885)	(5,096)	4,211	-	(885)
H6 MINISTERIE VAN TOERISME, ECONOMISCHE ZAKEN, VERKEER EN TELECOMMUNICATIE	(278)	(12,968)	12,690	(1,474)	1,195
H7 MINISTERIE VAN VOLKSHUISVESTING, RUIMTELIJKE ORDENING, MILIEU EN INFRASTRUCTUUR	(2,261)	(14,993)	12,733	(13,472)	11,211
TOTAAL TEKORT/OVERSCHOT (FINANCIERING UIT EIGEN MIDDELEN)	-	-	-	5,193	(5,193)

Staat 3: Recapitulatie rekening van baten en lasten en kapitaaldienst, per hoofdstuk

Recapitulatie rekening van baten en lasten en kapitaaldienst, per hoofdstuk (bedragen in Naf x 1,000)		GEWONE DIENST			
	BATEN	LASTEN	NADELIJG SALDO	BATIG SALDO	PER SALDO
PARLEMENT EN HOGE COLLEGES	-	15,465	(15,465)		
H1 MINISTERIE VAN ALGEMENE ZAKEN	3,830	73,962	(70,132)		
H2 MINISTERIE VAN FINANCIËN	368,344	64,211		304,133	
H3 MINISTERIE VAN JUSTITIE	15,894	74,046	(58,152)		
H4 MINISTERIE VAN ONDERWIJS, CULTUUR, JEUGD EN SPORTZAKEN	4,590	121,589	(116,999)		
H5 MINISTERIE VAN VOLKSGEZONDHEID, SOCIALE ONTWIKKELING EN ARBEIDSZAKEN	20,145	71,222	(51,076)		
H6 MINISTERIE VAN TOERISME, ECONOMISCHE ZAKEN, VERKEER EN TELECOMMUNICATIE	52,549	31,192		21,358	
H7 MINISTERIE VAN VOLKSHUISVESTING, RUIMTELIJKE ORDENING, MILIEU EN INFRASTRUCTUUR	7,638	29,667	(22,029)		
TOTAAL	472,990	481,353	(333,854)	325,491	(8,363)

Recapitulatie rekening van baten en lasten en kapitaaldienst, per hoofdstuk (bedragen in Naf x 1,000)		KAPITAALDIENST			
	INKOMSTEN	UITGAVEN	NADELIJG SALDO	BATIG SALDO	PER SALDO
PARLEMENT EN HOGE COLLEGES	-	56	(56)		
H1 MINISTERIE VAN ALGEMENE ZAKEN	-	8,745	(8,745)		
H2 MINISTERIE VAN FINANCIËN	48,096	27,094		21,002	
H3 MINISTERIE VAN JUSTITIE	-	1,500	(1,500)		
H4 MINISTERIE VAN ONDERWIJS, CULTUUR, JEUGD EN SPORTZAKEN	-	7,277	(7,277)		
H5 MINISTERIE VAN VOLKSGEZONDHEID, SOCIALE ONTWIKKELING EN ARBEIDSZAKEN	-	885	(885)		
H6 MINISTERIE VAN TOERISME, ECONOMISCHE ZAKEN, VERKEER EN TELECOMMUNICATIE	-	278	(278)		
H7 MINISTERIE VAN VOLKSHUISVESTING, RUIMTELIJKE ORDENING, MILIEU EN INFRASTRUCTUUR	-	2,261	(2,261)		
TOTAAL	48,096	48,096	(21,002)	21,002	

Staat 4: Kapitaalminst op projectniveau

<i>(bedragen in Naf x 1,000)</i>												
REALISATIE INVESTERING LOPENDE DIENSTJAAR	BEGROOT INVESTERING LOPEND BOEKJAAR	BEGROTINGS WIJZIGING LOPEND BOEKJAAR	TOTAAL BEGROOT LOPEND BOEKJAAR	REALISATIE INVESTERING VOORGAAND DIENSTJAAR	VERSCHIL REALISATIE EN TOTAAL BEGROOT LOPEND DIENSTJAAR		BEGROOT EIGEN MIDDELEN	REALISATIE EIGEN MIDDELEN	BEGROOT LENINGE N	REALISATIE LENINGEN	BEGROOT OVERIG	REALISATIE OVERIG
N.N.B.												
TOTAAL												

Staat 5: Overlopende projecten boven Naf 1 miljoen

<i>(bedragen in Naf x 1,000)</i>											
BEGROOT INVESTERINGEN	REALISATIE INVESTERINGEN	VERSCHIL	BEGROOT EIGEN MIDDELEN	REALISATIE EIGEN MIDDELEN	BEGROOT LENINGEN	REALISATIE LENINGEN	BEGROOT OVERIG	REALISATIE OVERIG	TOELICHTING		
N.N.B.											
TOTAAL											

Staat 6: Deelnemingen, deel 1/2

ORGANISATIE NAAM	Intrinsieke waarde 100%		AANDEEL % SXM	Intrinsieke waarde SXM		WAARDERING IN JAARREKENING				
	31-12-2016	31-12-2015		31-12-2016	31-12-2015	Boekwaarde SXM 1-1-2016	Toevoegingen Afwaarderingen	Boekwaarde SXM 31-12-2016	Historische kostprijs SXM 31-12-2016	Historische kostprijs SXM 31-12-2015
A SINT MAARTEN TELECOMMUNICATION HOLDING COMPANY N.V.	74,524	71,384	100.00	74,524	71,384	59,388		59,388	59,650	59,650
B PRINCESS JULIANA INTERNATIONAL AIRPORT HOLDING COMPANY N.V.	171,274	161,920	100.00	171,274	161,920	130,869		130,869	130,869	130,869
C LUCHTHAVEN VEILIGHEID FINANCIERING MIJ NV***	160	160	100.00	160	160	160		160	160	160
D ONTWIKKELINGS BANK NEDERLANDSE ANTILLEN	40,337	44,695	7.08	2,856	3,164	2,842		2,842	3,886	3,886
E SABA BANK RESOURCES NV	1,987	2,034	18.75	373	381	381	9	373	683	683
F SINT MAARTEN ECONOMIC DEVELOPMENT CORPORATION N.V***	2,935	2,935	100.00	2,935	2,935	2,935		2,935	3,983	3,983
G SXM HARBOUR HOLDING COMPANY N.V.	100,049	108,412	100.00	100,049	108,412	108,412	8,363	100,049	120,837	120,837
H UTS N.V.	309,888	300,325	12.50	38,736	37,541	14,406		14,406	14,406	14,406

Staat 6: Deelnemingen, deel 2/2

ORGANISATIE NAAM	Intrinsieke waarde			AANDEEL % SXM	WAARDERING IN JAARREKENING			Historische kostprijs SXM 31-12-2016	Historische kostprijs SXM 31-12-2015	
	31-12-2016 100%	31-12-2015 100%	Intrinsieke waarde SXM 31-12-2016		Intrinsieke waarde SXM 31-12-2015	Boekwaarde SXM 1-1-2016	Toevoegingen			Afwaarderingen
I DCANSP (DUTCH CARIBBEAN AIR NAVIGATION SERVICE PROVIDER)	29,085	23,126	18.75	5,453	4,336	1,562		1,562	1,562	
J GEBE N.V.	149,678	145,084	100.00	149,678	145,084	128,878		128,878	128,878	
K SINT MAARTEN LABORATORY SERVICES (SLS) N.V.	1,649	1,594	100.00	1,649	1,594	839		839	839	
L MARVEN N.V.	PM	PM	100.00	PM	PM	-		PM	PM	
M WINAIR N.V.	(1,046)	(7,941)	92.05	(963)	(7,310)	-		(18,268)	(18,268)	
N C-POST INTERNATIONAL N.V.***	-	(17,477)	-	-	(4,369)	-		(7,503)	(7,503)	
O ST. MAARTEN POSTAL SERVICES N.V.	(3,352)	(1,234)	100.00	(3,352)	(1,234)	-		3	3	
P ALMAIR N.V.***	2,000	2,000	18.75	375	375	-	375	375	-	
TOTAAL										
PRIVAATRECHTELIJKE DEELNEMINGEN	879,168	837,017		543,747	524,374	450,673	375	8,372	440,360	439,985

Van een aantal deelnemingen is geen recente jaarrekening ontvangen. Voor de deelnemingen waar dit het geval voor is, is dit tegen PM of waarde van de meest recente jaarrekening weergegeven. *** laatste ontvangen jaarrekening is van 2013 of eerder

Staat 7: Uitgegeven (langlopende) geldleningen collectieve sector

(bedragen in Naf x 1,000)

ENTITEIT IN COLLECTIEVE SECTOR	BETREFT LENING	BOEKWAARDE (INCLUSIEF VOORZIENING) BEGIN BOEKJAAR		VERSTREKKINGEN BOEKJAAR		AFLOSSINGEN BOEKJAAR		BOEKWAARDE (INCLUSIEF VOORZIENING) EINDE BOEKJAAR		RENTE:%
Sint Maarten	Studieleeningen	9,703		5,123	(4,647)	10,179	NVT			
Sint Maarten	PSS	2,003				2,003	NVT			
Sint Maarten	St. Maarten Ports Authority	5,059				5,059	NVT			
TOTAAL UITGEGEVEN GELDENINGEN COLLECTIEVE SECTOR		16,765		5,123	(4,647)	17,241				

Staat 8: Opgenomen (langlopende) geldleningen collectieve sector

(bedragen in NAF x 1,000)	STAND 31/12/2015	AANGEKANE LENINGEN 2016	AFLOSSINGEN 2016	STAND 31/12/2016	LOOPTIJD > 1 JR	RENTEVOET	BEGROOT 31/12/2016	VERSCHIL BEGROOT VS STAND 2015
OBLIGATIELENING 2,5% 2020	50,000			50,000	50,000	2.500%	50,000	-
OBLIGATIELENING 2,625% 2025	73,500			73,500	73,500	2.625%	73,500	-
OBLIGATIELENING 2,75% 2030	78,571			78,571	78,571	2.750%	78,571	-
OBLIGATIELENING 2,875% 2035	50,000			50,000	50,000	2.875%	50,000	-
OBLIGATIELENING 3% 2040	50,000			50,000	50,000	3.000%	50,000	-
OBLIGATIELENING 1,5% 2016	26,000		26,000	-	-	1.500%	-	-
OBLIGATIELENING 2,45% 2044	40,000			40,000	40,000	2.450%	40,000	-
OBLIGATIELENING 2,25% 2029	60,001			60,001	60,001	2.250%	60,001	-
OBLIGATIELENING 2,375% 2034	45,401			45,401	45,401	2.375%	45,401	-
OBLIGATIELENING 1,8% 2044	29,678		1,023	28,655	28,655	1.800%	29,678	(1,023)
OBLIGATIELENING 0,5% 2023	-	26,000		26,000	26,000	1.500%	26,000	-
NIEUWE OBLIGATIELENING	-						38,357	(38,357)
SUBTOTAAL OBLIGATIELENINGEN	503,151	26,000	27,023	502,127	502,127		541,507	(39,380)
OVERIGE LANGLOPENDE RENTEDRAGENDE LENINGEN								
SUBTOTAAL OPGENOMEN GELDENINGEN OVERHEID	-	-	-	-	-		-	-
STICHTING OVERHEIDSGEBOUWEN	4,816		613	4,203	4,203	7.000%	4,203	-
MENTAL HEALTH FOUNDATION*	1,836			1,836	1,836	6.250%	1,836	-
BUREAU TELECOMMUNICATIE EN POST*	6,725			6,725	6,725	6.250%	6,725	-
OPGENOMEN GELDENINGEN OVERIGE ENTITEITEN COLLECTIEVE SECTOR	13,376	-	613	12,763	12,763		12,763	-
TOTAAL GELDENINGEN COLLECTIEVE SECTOR	516,527	26,000	27,636	514,891	514,891		554,271	(39,380)

* geen recente jaarrekening ontvangen.

Staat 9: Gewaarborgde geldleningen

(bedragen in Naf x 1,000)

NR	OORSPRONKELIJK BEDRAG VAN DE GELDLENING	DOEL VAN DE GELDLENING	NAAM VAN DE GELDNEEMER	DATUM EN NUMMER VAN HET BESLUIT	RENTE %	RESTANTBEDRAG VAN DE GELDLENING AAN HET BEGING VAN HET DIENSTJAAR	BEDRAG VAN DE IN DE LOOP VAN HET DIENSTJAAR TE WAARBORGEN/GEWAARBORG DE GELDLENINGEN	TOTAAL BEDRAG VAN DE GEWONE EN BIJTENGEWONE AFLOSSING	RESTANTBEDRAG VAN DE GELDLENING AAN HET EINDE VAN DIENSTJAAR
----	---	---------------------------	---------------------------	---------------------------------------	------------	--	---	--	---

N.V.T.

Staat 10: Overige garantieverplichtingen

(bedragen in Naf x 1,000)

NAAM VAN DE RECHTSPERSOON	OBJECT VAN DE GARANTSTELLING	BEDRAG	PER BALANS DATUM VERLEENDE	TOELICHTING
---------------------------	---------------------------------	--------	-------------------------------	-------------

N.V.T.

Staat 11: Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen, deel 1/2

(bedragen in Naf x 1,000)		RESTERENDE LOOPTIJD PER BALANSDATUM (IN MAANDEN)	VERPLICHTING < 1 jr per balansdatum	VERPLICHTING > 1 jr en < 5 jr per balansdatum	VERPLICHTING > 5jr per balansdatum	Totaal niet uit de balans blijvende verplichtingen
VERPLICHTING SOORT	MINISTERIE					
Huurovereenkomst	TEZVT	Bureau Telecommunicatie en Post	2,043			2,043
Diversen	TEZVT	Bureau Telecommunicatie en Post	247			247
voornitbetaalde kosten						
Te korten ZV/OV en FZOG fondsen	VSA	SZV	113,928			113,928
Huurovereenkomst	JUS	Remy Beaupterhuy	60	24	96	120
Huurovereenkomst	JUS	Wayne van Putten	48	22	87	109
Huurovereenkomst	JUS	SBL Management	24	70	280	349
Huurovereenkomst	JUS	JaiJo Enterprises	49	227	113	340
Huurovereenkomst	JUS	Deltonice Development N.V.	36	342	1,025	1,367
Huurovereenkomst	JUS	Maurice Albert Deher	24	126	505	631
Huurovereenkomst	JUS	Maurice Albert Deher	24	57	229	287
Huurovereenkomst	JUS	Alitree Holdings N.V.	24	179	269	449
Huurovereenkomst	JUS	Alitree Holdings N.V.	24	94	141	235
Huurovereenkomst	JUS	C.D. Real Estate Holding N.V.	24	43	83	126
Huurovereenkomst	OCJS	Krebbers Associates N.V.	24	288	337	625
Huurovereenkomst	VSA	L.H.G. Koenen	36	58	126	185
Huurovereenkomst	VR0MI	Savance N.V.	48	111	444	556
Huurovereenkomst	VR0MI	Savance N.V.	24	244	488	732
Huurovereenkomst	Parlement	Caribbean Palm N.V.	72	2,097	1,572	3,669
Huurovereenkomst	RvA	Comm-Systems Ltd	24	85	107	192
Huurovereenkomst	ARK	Comm-Systems Ltd	12	85	107	192
Huurovereenkomst	AZ	Yvonne Brown	12	128	192	320
Huurovereenkomst	AZ	Joseph Lake Jr.	12	83	132	215

Staat 11: Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen, deel 2/2

(bedragen in Naf x 1,000)

VERPLICHTING SOORT	MINISTERIE	NAAM/ ORGANISATIE	RESTERENDE		VERPLICHTING		Totaal niet uit de balans blijvende verplichtingen
			LOOPTIJD PER BALANSDATUM (IN MAANDEN)	VERPLICHTING < 1 jr per balansdatum	VERPLICHTING > 1jr en < 5 jr per balansdatum	VERPLICHTING > 5jr per balansdatum	
Huurovereenkomst	AZ	Bryfar N.V.	12	54	81	135	
Huurovereenkomst	AZ	Dibwany N.V. dba Yousef Aquef	24	93	139	232	
Huurovereenkomst	AZ	Syldra Juliet	16	130	518	648	
Huurovereenkomst	AZ	Lynar N.V./H.L. Arduin/ Faytang Building	48	432	972	1,404	
Huurovereenkomst	AZ	Cineta Real Estate & Holding Company N.V.	36	220	604	824	
Huurovereenkomst	AZ	Ennia Caribe N.V.	24	95	166	261	
Huurovereenkomst	AZ	Coral Sea Development Corp. N.V.	48	101	402	503	
Huurovereenkomst	AZ	Coral Sea Development Corp. N.V.	48	62	249	311	
Huurovereenkomst	AZ	Mathurine Bryan	48	36	144	180	
Huurovereenkomst	AZ	JOBICO	36	205	616	821	
Huurovereenkomst	AZ	C.D. Real Estate Holding N.V.	24	42	81	123	
Huurovereenkomst	JUS	C.D. Real Estate Holding N.V.	24	72	139	211	
Duurtetoeslag Pensioenen	FIN	APS	290	5,000	20,000	121,000	
				127,124	30,445	253,569	

Huurverplichtingen opgenomen in de niet uit de balans blijvende verplichtingen en rechten betreffen alleen huurverplichtingen waarvan de totale verplichting meer dan Naf 100.000 betreft.

Staat 12: In het dienstjaar en voorafgaande dienstjaren opgelegde aanslagen

(bedragen in Naf x 1,000)

	OPGELEGDE AANSLAGEN >5jr PER 1 JANUARI 2016	OPGELEGDE AANSLAGEN >1 jr < 5 jr PER 1 JANUARI 2016	OPGELEGDE AANSLAGEN 2015 PER 1 JANUARI 2016	OPGELEGDE AANSLAGEN 2016	OPGELEGDE AANSLAGEN > 5jr AANSLAGEN > 5jr	VERMINDERINGEN 2016 VOOR AANSLAGEN >1 jr en <5jr	VERMINDERINGEN 2016 VOOR AANSLAGEN 2015	VERMINDERINGEN 2016 VOOR AANSLAGEN 2016	NOG TE ONTVANGEN OP AANSLAGEN PER 31 DECEMBER 2016	SCHATTING TOEKOMSTIGE ONTVANGST OP AANSLAGEN PER 31 DECEMBER 2016
LDD EN INKOMSTEN BELASTING	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
BELASTING BEDRIJFSOMZETTEN	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
WINSTBELASTING	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
OVERIGE BELASTINGEN	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
TOTAAL OPGELEGDE AANSLAGEN	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Staat 13: Personeelssterkte

	STERKTE FORMATIE PLAN	WERKELIJKE STERKTE PER 31/12/2016	BEGROOT STERKTE PER 31/12/2016	VERSCHIL REALISATIE VS BEGROOT 2016	WERKELIJKE STERKTE PER 31/12/2015	(AF)-/ TOENAME T.O.V. 2015	%
PARLEMENT EN HOGE COLLEGES	37	77	74	3	70	7	10%
H1 MINISTERIE VAN ALGEMENE ZAKEN	377	341	347	-6	354	-13	-4%
H2 MINISTERIE VAN FINANCIEN	210	136	154	-18	132	4	3%
H3 MINISTERIE VAN JUSTITIE	848	542	557	-15	564	-22	-4%
H4 MINISTERIE VAN ONDERWIJS, CULTUUR, JEUGD EN SPORTZAKEN	318	299	303	-4	280	19	7%
H5 MINISTERIE VAN VOLKSGEZONDHEID, SOCIALE ONTWIKELING EN ARBEIDSZAKEN	199	131	148	-17	135	-4	-3%
H6 MINISTERIE VAN TOERISME, ECONOMISCHE ZAKEN, VERKEER EN TELECOMMUNICATIE	225	175	182	-7	178	-3	-2%
H7 MINISTERIE VAN VOLKSHUISVESTING, RUIMTELIJKE ORDENING, MILIEU EN INFRASTRUCTUUR	174	104	119	-15	107	-3	-3%
TOTAAL	2388	1805	1884	-79	1820	-15	-1%

Staat 14: Subsidies op detailniveau, deel 1/5

(bedragen in NAf x 1,000)

MINISTERIE	GESUBSIDIEERDE INSTELLING	BESLUIT	REALISATIE DIENSTJAAR 2016		BEGROOT DIENSTJAAR 2016		REALISATIE VORIGE DIENSTJAAR 2015		BEGROOT VORIGE DIENSTJAAR 2015		OVERLOOP EIND DIENSTJAAR	OVERLOOP VOORGAAND DIENSTJAAR	TOE- LICHTING
											R		

Ministerie van Algemene Zaken	Bezwaarschriften Commissie		-	25	-	27	-	27	-	27			
	GOA Commissie		6	25	1	27		27		27			
	Huur Commissie		20	18	32	21		21		21			
	Centraal Stembureau		108	150	-	-		-		-			
	Kabinet Gevolmachtigde Minister		-	1,386	-	2,049		2,049		2,049			*
	Nationaal Archief		-	148	-	275		275		275			
	Openbaar Vervoer		-	5	-	6		6		6			
	Religieuze Instellingen		94	113	-	126		126		126			
	Rodac		9	17	18	19		19		19			
	SOG		-	171	-	171		171		171			
	St.Maarten Financiële Organisatie		3,588	3,588	3,588	3,588		3,588		3,588			
	Toast masters		10	9	5	10		10		10			
	VDSM Commissie van Toezicht		-	46	-	51		51		51			
	VDSM		-	1,265	-	2,449		2,449		2,449			*
	Vertegenwoordiger Raad van Staten		-	-	118	119		119		119			
Vrijwilligers Korps Sint Maarten		519	720	29	800		800		800				
Overige		-	-	-	-		-		-				

Staat 14: Subsidies op detailniveau, deel 2/5

(bedragen in NAf x 1,000)

MINISTERIE	GESUBSIDIEERDE INSTELLING	BESLUIT	REALISATIE DIENSTJAAR 2016	BEGROOT DIENSTJAAR 2016	REALISATIE VORIGE DIENSTJAAR 2015	BEGROOT VORIGE DIENSTJAAR 2015	OVERLOOP EIND DIENSTJAAR	OVERLOOP VOORGAAND DIENSTJAAR	TOE-LICHTING
Ministerie van Justitie	Constitutionele Hof	-	-	150	-	250	-	-	**
	Gemeenschappelijk Hof van Justitie	-	-	4,451	-	4,451	-	-	**
	GOG	-	-	455	-	395	-	-	**
	Kustwacht	-	-	1,750	-	1,750	-	-	**
	Parquet procureur generaal	-	-	592	-	592	-	-	**
	Parquetofficier van Justitie	-	-	2,003	-	2,003	-	-	**
	Raad voor de Rechtshandhaving	-	-	925	-	925	-	-	**
	SJIB / Reclassering	1,607	-	1,607	1,785	-	1,785	-	
	Turning Point	1,116	-	1,116	1,241	-	1,240	-	
	Voogdtijraad	-	-	375	-	-	375	-	*
	Vreemdelingen Keten	-	-	180	-	-	200	-	
	Art Saves Lives	-	-	-	-	-	-	-	
	Ministerie van OCJS	Belvedere Community Center	109	-	121	121	-	-	-
Books		-	-	-	-	-	-	-	
Charlotte Brookson Academy		1,524	-	1,524	1,525	1,027	-	-	***
Community Schools		-	-	-	95	-	-	-	***
Cultuurraad		-	-	-	-	-	-	-	
Early Childhood Care And Development		56	-	80	-	-	-	-	
Film keuring Commissie		-	-	-	-	-	-	-	
Found. For Protestant Chr.Educ. W.I.		6,480	-	6,480	6,511	6,535	-	-	***
Found.for Academic and Vocational Educ.		13,718	-	13,691	12,534	11,584	-	-	***
Found.for Catholic Education SXM		18,786	-	17,985	18,642	17,176	-	-	***
Foundation of Seven Day Churches School		2,846	-	2,846	2,781	2,726	-	-	***

Staat 14: Subsidies op detailniveau, deel 3/5

(bedragen in Naf x 1,000)

MINISTERIE	GESUBSIDIEERDE INSTELLING	BESLUIT	REALISATIE DIENSTJAAR 2016	BEGROOT DIENSTJAAR 2016	REALISATIE VORIGE DIENSTJAAR 2015	BEGROOT VORIGE DIENSTJAAR 2015	OVERLOOP EIND DIENSTJAAR	OVERLOOP VOORGAAND DIENSTJAAR	TOE-LICHTING
Ministerie van OCJS	Forsee Foundation	-	-	-	34	-	-	-	-
	John Larmonie Center	-	45	19	50	-	-	-	-
	Methodist Agogic Centre	8,584	8,529	8,773	8,268	-	-	-	***
	Monumentenraad	-	-	-	-	-	-	-	-
	Monumentenzorg	-	113	-	125	-	-	-	-
	Motion Dance	-	-	30	-	-	-	-	-
	No Kidding with our Kids Foundation	156	148	148	148	-	-	-	-
	Olympische Spelen	10	-	-	-	-	-	-	-
	Overige Onderwijs Gedrag/Modif.Prog.	-	150	864	3,057	-	-	-	-
	Overige Lichamelijke opvoeding en sport	10	-	-	-	-	-	-	-
	Overige OCJS	-	-	10	-	-	-	-	-
	School verzuim Campagne	-	-	-	-	-	-	-	-
	Sec.Beroeps Ond.+100leerplichtigen	3,427	2,481	3,128	1,882	-	-	-	***
	St Maarten Basketball Association	-	-	12	-	-	-	-	-
	St-Maarten Little League	50	45	50	35	-	-	-	-
	St-Maarten Museum Heritage Foundation	90	104	90	103	-	-	-	-
	St-Maarten Pony League	32	40	31	35	-	-	-	-
St-Maarten Pool and Billiard	-	-	-	5	-	-	-	-	
St-Maarten Tennis Federation	-	-	-	9	-	-	-	-	
St-Maarten Youth Council	118	34	118	34	-	-	-	-	
Staf Stichting Culturele Ontwikkeling	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stichting Culturele Ontwikkeling	217	-	201	-	-	-	-	-	
Stichting Jeugd en Jongeren ontwikkeling	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Staat 14: Subsidies op detailniveau, deel 4/5

(bedragen in NAF x 1,000)

MINISTERIE	GESUBSIDIEERDE INSTELLING	BESLUIT	REALISATIE DIENSTJAAR 2016	BEGROOT DIENSTJAAR 2016	REALISATIE VORIGE DIENSTJAAR 2015	BEGROOT VORIGE DIENSTJAAR 2015	OVERLOOP EIND DIENSTJAAR	OVERLOOP VOORGAAND DIENSTJAAR	TOE-LICHTING
Ministerie van OCJS	Stichting Philipsburg Jubilea Library		1,188	1,097	1,097	1,219	-	-	***
	Stichting Sport Ontwikkeling		377	360	255	400	-	-	***
	Stichting Sport Up Keep (FUSF)		21	-	213	-	-	-	***
	Stichting St. Maarten Student Supp. Serv.		-	-	-	-	-	-	***
	Stichting Voortgezet Onderwijs SXM		19,830	17,711	20,791	17,416	-	-	***
	Simpson Bay Sport en Cultuur Stichting		-	-	51	-	-	-	
	The Foundation Limitless Cooperation		-	-	31	-	-	-	
	Uniformed Organization		5	5	3	5	-	-	
	University of St. Martin		799	1,000	949	850	-	-	***
	Victorious Living Foundation		-	22	-	-	-	-	
Ministerie van VSA	Video Games		-	-	-	-	-	-	
	Buurtcentra		-	63	-	70	-	-	
	Beroepen in de gezondheid		-	50	-	-	-	-	
	Commissie Geld Ontslagzaken		-	40	4	40	-	-	
	Community Centers		180	196	180	400	-	-	
	Diabetici Stichting		8	14	-	20	-	-	
	INDP		-	-	10	-	-	-	
	Raad van de Volksgezondheid		-	60	-	60	-	-	
	Registratie Commissie geneesmiddelen		-	47	-	47	-	-	
	Residential care		349	400	349	450	-	-	
	Safe Haven		216	218	216	220	-	-	
	Sociaal Economie Initiatief Uitvoeren Org.		-	-	-	200	-	-	
	Sociale Werkplek		-	150	-	170	-	-	
	Stichting Aids		192	180	161	200	-	-	
	Stichting Geestelijke Gezondheidszorg MHF		-	-	535	-	-	-	
	Stichting Helping Hands		41	41	41	45	-	-	
	Tripartite Commissie		-	25	-	25	-	-	
	Tucht College		-	25	-	25	-	-	
	Turning Point		-	230	-	230	-	-	

Staat 14: Subsidies op detailniveau, deel 5/5

(bedragen in NAf x 1,000)

MINISTERIE	GESUBSIDIEERDE INSTELLING	BESLUIT	REALISATIE DIENSTJAAR 2016	BEGROOT DIENSTJAAR 2016	REALISATIE VORIGE DIENSTJAAR 2015	BEGROOT VORIGE DIENSTJAAR 2015	OVERLOOP EIND DIENSTJAAR	OVERLOOP VOORGAAND DIENSTJAAR	TOE- LICHTING	
Ministerie van TEZVT	Agriculture	-	23	-	25					
	Board Walk Mas 6th Anniversary	-	54	-	60					
	Book Fair	36	36	40	40					
	Carnival	311	315	350	350					
	Cruise Conversie	-	45	-	50					
	Diverse Projecten	48	16							
	Golden Rock Regatta	-	-	18	18					
	Heineken Regatta	-	270	300	300					
	Mededinging autoriteit	-	20	-	25					
	Muziek/Film/Culinaire	-	68	-	75					
	Ms. Caribbean Hibiscus	-	12	-	13					
	Small Business Development Foundation	-	80	-	200					
	Small Business Development Foundation not sbdf	-	23	-	25					
	SMART	-	68	33	75					
	St. Maarten's Day	-	18	-	20					
	St. Maarten Harbor holdings	-	23	-	25					
	Toezichtsraad kansspelen	-	23	18	25					
	UTS	-	23	-	25					
	Ministerie van Vromi	Archeological Centre Foundation	36	36	36	36				
		Commissie van deskundigen	-	-	-	50				
	Huur Commissie	-	-	25	25					
	St. Maarten Housing Development Found	300	415	275	461					
	Nature Foundation	204	-	204	204					
Totaal Subsidies		87,432	99,208	88,719	100,697					

*Kosten waren als subsidies begroot, maar behoren tot de overige goederen en diensten. Alhoewel de kosten onder de verkeerde post begroot zijn de gerealiseerde kosten uiteindelijk onder de juiste post gerubriceerd.

**Kosten waren als subsidies begroot, maar betreffen overdrachten. Alhoewel de kosten onder de verkeerde post begroot zijn de gerealiseerde kosten uiteindelijk onder de juiste post gerubriceerd.

***Subsidie kosten waren onjuist begroot in de goederen en diensten. Alhoewel de kosten onder de verkeerde post begroot zijn de gerealiseerde kosten uiteindelijk onder de juiste post gerubriceerd.

Staat 15: Verloop van de aan het Land toegekende subsidies en bijdragen

Informatie was op het moment van het opstellen van de jaarrekening niet beschikbaar en/of bekend.

Staat 16: Balans Collectieve Sector, deel 1/3

	Overheid Sint Maarten		USZV		Marven		SLS		FUSF	
	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015
Activa										
Materiele vaste activa	208,317	249,999	67,218	6,013			2,145	1,893	10	16
Totaal Materiele vaste activa	208,317	249,999	67,218	6,013			2,145	1,893	10	16
Financiële vaste activa	442,675	450,672	18,180	18,420						
Langlopende vorderingen	17,242	16,766	7,756	4,432						
beleggingen	-	-	242,047	226,858						
waarborgsommen	770	704								
Totaal financiële vaste activa	460,637	468,142	267,983	249,710						
Vorderingen	45,366	56,259	124,023	132,863			2,248	1,553	61	54
Vordering op overheid	-	-								
Overige vorderingen	144,748	30,920					139	106		
Totaal Vorderingen	190,114	87,179	124,023	132,863			2,387	1,659	61	54
Inventaris										
Liquide middelen	130,187	61,497	56,762	105,273			298	428	13	(2)
Totaal Activa	989,256	866,817	515,986	493,859			4,831	3,980	84	68
Passiva										
Kapitaal										
Wettelijke reserves	-	-	63,750	63,750			709	709		
Bestemmingsreserves	-	-								
Algemene reserve	184,771	157,473	509,050	464,603			885	872		
Resultaat Lopend jaar	432	(18,417)	(102,821)	72,586			54	13		
Nog te dekken tekorten / Tekorten egalisereserve	(38,991)	(20,574)							(202)	(488)
Totaal Eigen Vermogen	146,211	118,482	469,979	600,939			1,649	1,594	(202)	(488)
Voorzeningen										
	2,197	11,223	3,160	3,122			93	151		
Langlopende schulden	502,127	503,150							253	253
Crediteuren	28,907	14,853	4,329	3,025			1,985	924	32	303
Overige schulden	309,813	219,108	38,519	31,944			1,103	1,311		
Totaal Kortlopende schulden	338,720	233,961	42,848	34,969			3,089	2,235	32	303
Totaal Passiva	989,256	866,817	515,987	639,030			4,831	3,980	84	68

Staat 16: Belans Collectieve Sector, deel 2/3

	SBDF		VKS		SOG		SSO		SMDf		MHF	
	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015
Activa												
Materiele vaste activa	4	29	11	29	6.695	6.900	-	-	56	72	-	2.291
Totaal Materiele vaste activa	4	29	11	29	6.695	6.900	-	-	56	72	-	2.291
Financiële vaste activa	-	-	-	-	-	-	-	-	4	4	-	-
Langlopende vorderingen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
beleggingen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
waarborgsommen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal financiële vaste activa	-	-	-	-	-	-	-	-	4	4	-	216
Totaal financiële vaste activa	-	-	-	-	-	-	-	-	4	4	-	216
Vorderingen	290	775	52	775	22	27	-	-	-	-	-	296
Vordering op overheid	5	14	1.378	1.218	1.378	1.218	-	-	-	-	-	-
Overige vorderingen	295	775	30	14	30	14	-	-	15	468	-	64
Totaal Vorderingen	295	775	52	775	1.430	1.260	-	-	15	468	-	360
Inventaris	23	73	995	73	194	187	-	-	4.489	4.417	-	548
Liquide middelen	23	73	995	73	194	187	-	-	4.489	4.417	-	548
Totaal Activa	321	876	999	876	8.319	8.346	-	-	4.524	4.962	-	3.415
Passiva												
Kapitaal	26	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Wettelijke reserves	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bestemmingsreserves	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Algemene reserve	15	755	876	755	2.959	2.675	-	-	306	1.163	-	760
Resultaat Lopend jaar	41	121	117	121	560	283	-	-	-	(429)	-	35
Nag te dekken tekorten / Tekorten egalisereserve	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	23
Totaal Eigen Vermogen	41	876	993	876	3.518	2.959	-	-	306	734	-	818
Voorzieningen	-	-	-	-	180	135	-	-	-	-	-	-
Langlopende schulden	-	-	-	-	3.507	4.134	-	-	-	-	-	1.835
Crediteuren	276	35	10	35	10	35	-	-	3	-	-	52
Overige schulden	4	1.084	1.108	1.084	1.108	1.084	-	-	4.215	4.228	-	710
Totaal Kortlopende schulden	280	1.119	6	1.119	1.119	1.119	-	-	4.218	4.228	-	761
Totaal Passiva	321	876	999	876	8.319	8.346	-	-	4.524	4.962	-	3.415

Staat 16: Balans Collectieve Sector, deel 3/3

	SMIMC		S4		GOG		SIB		BTP		Eliminaties		Totaal Collectieve Sector	
	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015
Activa														
Materiële vaste activa	21.668	23.670	-	-	-	-	163	163	13.810	13.810	-	-	306.171	304.860
Totaal Materiële vaste activa	21.668	23.670	-	-	-	-	163	163	13.810	13.810	-	-	306.171	304.860
Financiële vaste activa	1.835	1.835	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	482.694	470.931
Langlopende vorderingen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	24.998	21.198
beleggingen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	242.017	226.858
waarborgsommen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	220	920
Totaal financiële vaste activa	1.835	1.835	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	730.459	719.907
Vorderingen	31.487	25.607	-	-	-	-	447	447	1.238	1.238	-	-	203.207	218.344
Vordering op overheid	-	-	-	-	-	-	-	-	1.012	1.012	-	-	1.430	3.295
Overige vorderingen	-	-	-	-	-	-	47	47	143	143	-	-	149.992	31.756
Totaal Vorderingen	31.487	25.607	-	-	-	-	494	494	2.392	2.392	-	-	349.569	253.404
Inventaris	5.937	5.300	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Liquide middelen	2.522	1.376	-	-	-	-	297	297	1.500	1.500	-	-	195.361	175.616
Totaal Activa	63.449	57.787	-	-	-	-	954	954	17.702	17,702	-	-	1.581,509	1,453,787
Passiva														
Kapitaal	46	46	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	755	781
Wettelijke reserves	28.591	28.591	-	-	-	-	1.247	1,247	450	450	-	-	92,341	94,038
Bestemmingsreserves	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Algemene reserve	3.854	2.511	-	-	-	-	(308)	(308)	8.452	8,452	-	-	702,701	639,264
Resultaat lopend jaar	1.720	1.343	-	-	-	-	-	-	680	680	-	-	(99,939)	55,922
Nog te dekken tekorten / Tekorten equalisatiereserve	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(39,193)	(21,039)
Totaal Eigen Vermogen	30,211	32,491	-	-	-	-	938	938	9,582	9,582	-	-	656,666	768,967
Voorzieningen	6.570	4.304	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	12,150	18,935
Langlopende schulden	-	-	-	-	-	-	-	-	6,106	6,106	-	-	505,883	555,479
Crediteuren	6,875	4,672	-	-	-	-	15	15	1,040	1,040	-	-	42,142	25,195
Overige schulden	15,843	16,319	-	-	-	-	-	-	975	975	-	-	370,608	275,683
Totaal Kortlopende schulden	22,718	20,991	-	-	-	-	15	15	2,015	2,015	-	-	412,750	300,878
Totaal Passiva	63,449	57,787	-	-	-	-	954	954	17,702	17,702	-	-	1,581,509	1,453,787

Staat 17: Rekening van baten en lasten Collectieve Sector, deel 1/3

Bedragen in NAF x 1,000

	Overheid Sint Maarten		USZV		Marven NV		SLS		FUSF		SBDF	
	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015
Premie inkomsten												
Dijdragen overheid (inclusief subsidies)												
Belasting inkomsten	366,046	357,371	208,357	195,535						338		205
Overige opbrengsten	111,249	92,749	6,285	6,197						166		
Beleggingsresultaten	-	-	7,736	4,352								
			10,848	(3,996)								
Totaal baten	477,295	450,050	233,226	202,088						504		205
Personelekosten	219,175	201,161	15,262	11,364						210		71
Goederen en diensten	94,162	106,465	12,016	11,821						285		119
Subsidies	94,812	95,716										
Sociale voorzieningen en uitkeringen	29,575	23,585	188,683	162,184								
Studiebeurzen	3,622	3,369										
Afwaardering activa	8,372	14,238										
Afschrijvingen	9,857	11,360	1,880	2,030						6		
Verlies op desinvesteringen		-	1,173	2,005								
Rente	16,990	12,572										
Totaal Lasten	476,863	468,467	219,014	189,404						502		190
Dotatie aan wettelijke reserves			44,447	1,445								
Naar nog te dekken tekorten			(30,235)	11,239								
Totaal Resultaat	432	(18,417)	(1)	(1)	PM	PM	13	54	-	2	-	15

Staat 17: Rekening van baten en lasten Collectieve Sector, deel 2/3

Bedragen in NAFx 1.000	VKS		SOG		SSP		SMDF		MHF		SMVC	
	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015
Prerijie inkomsten												
Bijdragen overheid (inclusief subsidies)	338	348										
Belasting inkomsten				1.606								535
Overige opbrengsten			1.569									3.925
Beleggingsresultaten												47.446
Totaal baten	338	348	1.569	1.606	-	-	-	3.910	-	-	55.365	47.446
Personeelskosten	110	111	85	84				326			31.292	29.831
Goederen en diensten	94	99	411	679				248			19.069	13.606
Subsidies								3.748				
Sociale voorzieningen en uitkeringen												
Studiebeurzen												
Afwaardering activa												
Afschrijvingen	17	17	207	213				17			3.225	2.480
Verlies op desinvesteringen												
Rente			306	346							118	186
Totaal Lasten	221	227	1.009	1.322	-	-	-	4.339	-	-	53.645	46.102
Dotatie aan wettelijke reserves												
Naar nog te dekken tekorten												
Totaal Resultaat	117	121	560	283	PM	PM	(429)				1.720	1.343

Staat 17: Rekening van baten en lasten Collectieve Sector, deel 3/3

Bedragen in NAF x 1.000

	54		GOG		SJB		BTP		Eliminaties		Totaal	
	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015
Premie inkomsten												195,535
Bijdragen overheid (inclusief subsidies)				1,800								13,011
Belasting inkomsten												357,301
Overige opbrengsten				6,241						(1,606)		164,789
Beleggingsresultaten				10								(3,881)
Totaal baten				1,800						(1,606)		653,195
Personeelskosten				2,010								252,929
Goederen en diensten				2,531								143,440
Subsidies												99,464
Sociale voorzieningen en uitkeringen												185,769
Studiebeurzen												3,369
Afwaardering activa												14,238
Afschrijvingen				90								17,412
Verlies op desinvesteringen												2,005
Rente				451								13,712
Totaal Lasten				5,571								660,112
Dotatie aan wettelijke reserves												1,445
Naar nog te dekken tekorten												11,239
Totaal Resultaat				(308)						(1,606)		(19,602)

Doordat de verschillende entiteiten binnen de collectieve sector niet dezelfde rubriceringen en grondslagen gebruiken is het niet geheel mogelijk om sluitende eliminaties toe te passen en hierdoor sluit de mutatie in het eigen vermogen in 2016 ten opzichte van 2015 over de gehele collectieve sector ook niet geheel aan met het resultaat in de Rekening van de Staat van Baten en Lasten van de Collectieve Sector.

Staat 18: Rekening van baten en lasten op functieniveau, deel 1/10

(Bedragen in NAf x 1,000)	2016		Verschil Realisatie vs	2015	
	Realisatie	Begroot		Realisatie	Verschil Realisatie
SXM- Land Sint Maarten	8,363	(25,305)	33,668	9,127	(699)
41- PERSONEELSKOSTEN	217,904	199,980	17,924	201,161	16,743
42 - AFSCHRIJVINGSKOSTEN	9,857	8,967	890	11,360	(1,503)
43- MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	94,146	95,980	(1,834)	100,611	(6,465)
44 - OVERDRACHTEN	96,436	99,202	(2,765)	95,716	720
45 - Rente	16,990	13,415	3,575	12,573	4,417
47- Sociale voorzieningen	31,908	21,200	10,708	23,585	8,323
48 - Studie Beurzen en Toelagen	3,622	4,154	(533)	3,369	252
49- BIJZONDERE LASTEN	10,490	-	10,490	20,092	(9,602)
52 - VRUVAL VOORZIENINGEN	(9,026)	-	(9,026)	(4,277)	(4,749)
53- VERGUNNINGEN	(16,694)	(10,707)	(5,987)	(14,465)	(2,229)
54 - BELASTINGOPBRENGSTEN	(366,046)	(356,555)	(9,491)	(357,301)	(8,745)
55 - CONCESSIONS EN FEES	(59,233)	(66,459)	7,226	(59,469)	235
56 - OVERIGE OPBRENGSTEN	(16,784)	(34,481)	17,697	(16,272)	(446)
58 - ONTVANGEN BIJDRAGEN EN SUBSIDIES	-	-	-	-	-
59 - BIJZONDERE BATEN	(5,206)	-	(5,206)	(7,557)	2,351
PAR - Parlement en hoge colleges van staat	15,465	16,503	(1,038)	14,961	504
41- PERSONEELSKOSTEN	10,233	11,720	(1,487)	11,115	(882)
43- MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	5,231	4,783	449	3,824	1,408
47- Sociale voorzieningen	-	-	-	22	(22)
56 - OVERIGE OPBRENGSTEN	-	-	-	(1)	1
2020 - Parlement	5,175	8,101	(2,926)	6,664	(1,488)
41- PERSONEELSKOSTEN	4,662	7,275	(2,613)	5,868	(1,207)
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	513	826	(313)	773	(259)
47- Sociale voorzieningen	-	-	-	22	(22)
2030 - Ondersteuning en Griffie	6,085	2,743	3,342	3,940	2,145
41- PERSONEELSKOSTEN	3,079	1,383	1,695	3,030	49
43- MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	3,007	1,360	1,647	910	2,096
2040 - Raad van Advies	1,400	1,980	(579)	1,566	(165)
41- PERSONEELSKOSTEN	688	789	(101)	583	105
43- MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	713	1,191	(478)	982	(270)
2050 - Algemene Rekenkamer	1,457	2,225	(767)	1,601	(144)
41 - PERSONEELSKOSTEN	925	1,363	(438)	856	69
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	532	861	(329)	745	(213)
2060 - Ombudsman	1,346	1,454	(108)	1,191	155
41- PERSONEELSKOSTEN	879	909	(30)	759	120
43- MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	467	545	(78)	433	34
56 - OVERIGE OPBRENGSTEN	-	-	-	(1)	1
2070 - Bureau Sociaal Economische Raad	-	-	-	(1)	1
41- PERSONEELSKOSTEN	-	-	-	18	(18)
43- MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	-	-	-	(19)	19

Staat 18: Rekening van baten en lasten op functieniveau, deel 2/10

(Bedragen in NAF x 1,000)	2016		Verschil Realisatie vs	2015	
	Realisatie	Begroot		Realisatie	Verschil Realisatie
MINAZ - Ministerie van Algemene Zaken	70,132	70,259	(127)	71,517	(1,385)
41- PERSONEELSKOSTEN	34,021	31,574	2,447	34,677	(656)
42 - AFSCHRIJVINGSKOSTEN	41	-	41	43	(3)
43- MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	35,548	30,416	5,132	36,680	(1,132)
44 - OVERDRACHTEN	4,353	7,686	(3,333)	3,792	561
47- Sociale voorzieningen	-	4,600	(4,600)	124	(124)
53- VERGUNNINGEN	(15)	(47)	32	-	(15)
56 - OVERIGE OPBRENGSTEN	(3,815)	(3,970)	155	(3,800)	(15)
59 - BIJZONDERE BATEN	-	-	-	-	-
30 - Minister	388	449	(61)	404	(16)
41- PERSONEELSKOSTEN	203	341	(138)	290	(87)
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	185	108	77	113	72
3010 - Kabinet van de Minister	831	975	(144)	781	50
41- PERSONEELSKOSTEN	705	888	(183)	735	(30)
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	126	87	39	45	81
3011- Kabinet Gevolmachtigde Minister	2,006	1,945	62	1,861	145
41- PERSONEELSKOSTEN	1,280	559	721	1,172	108
42 - AFSCHRIJVINGSKOSTEN	41	-	41	43	(3)
43- MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	686	-	686	646	40
44 - OVERDRACHTEN	-	1,386	(1,386)	-	-
3021 - Stafbureau	1,161	1,095	66	2,191	(1,029)
41- PERSONEELSKOSTEN	1,154	939	215	2,114	(960)
43- MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	8	156	(149)	82	(74)
56 - OVERIGE OPBRENGSTEN	-	-	-	(5)	5
3030 - Vertegenwoordiger Raad van Staten	-	-	-	119	(119)
44 - OVERDRACHTEN	-	-	-	119	(119)
3031 - Sociaal Economische Raad	1,648	1,277	370	1,529	119
41- PERSONEELSKOSTEN	835	664	172	645	191
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	812	613	199	884	(72)
3040 - Integriteitsbureau	-	-	-	134	(134)
41- PERSONEELSKOSTEN	-	-	-	-	-
43- MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	-	-	-	134	(134)
3102 - Brandweer	6,069	6,443	(374)	5,589	480
41- PERSONEELSKOSTEN	5,390	5,615	(224)	5,109	281
43- MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	694	876	(182)	529	165
53- VERGUNNINGEN	(15)	(47)	32	-	(15)
56 - OVERIGE OPBRENGSTEN	()	-	()	(49)	48
3103 - Burgerzaken	(705)	(964)	259	(607)	(98)
41- PERSONEELSKOSTEN	1,950	2,007	(58)	1,997	(47)
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	601	698	(97)	782	(181)
56 - OVERIGE OPBRENGSTEN	(3,255)	(3,669)	414	(3,386)	130
3104 - VDSM	2,527	4,205	(1,679)	2,330	197
41 - PERSONEELSKOSTEN	1,779	2,894	(1,116)	1,631	148
43- MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	748	-	748	703	44
44 - OVERDRACHTEN	-	1,311	(1,311)	-	-
56 - OVERIGE OPBRENGSTEN	-	-	-	(5)	5
3105 - Nationaal Archief	-	148	(148)	-	-
44 - OVERDRACHTEN	-	148	(148)	-	-
3107 - Parkeerplaats	(347)	(139)	(208)	(281)	(66)
41- PERSONEELSKOSTEN	152	134	17	-	152
43- MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	-	16	(16)	-	-
56 - OVERIGE OPBRENGSTEN	(499)	(290)	(209)	(281)	(218)
3200 - Afd. Juridische Zaken en Wetgeving	1,800	2,381	(580)	1,974	(174)
41- PERSONEELSKOSTEN	1,488	2,005	(517)	1,725	(237)
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	315	387	(72)	291	23
56 - OVERIGE OPBRENGSTEN	(2)	(11)	9	(42)	40
3201 - Afd. Binnenl. Aang. & Koninkrijksrel.	1,115	1,555	(440)	1,305	(190)
41- PERSONEELSKOSTEN	1,034	1,268	(235)	1,065	(31)
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	82	287	(205)	267	(186)
56 - OVERIGE OPBRENGSTEN	-	-	-	(27)	27

Staat 18: Rekening van baten en lasten op functieniveau, deel 3/10

	2016		Verschil Realisatie vs	2015	
	Realisatie	Begroot		Realisatie	Verschil Realisatie
<i>(Bedragen in NAf x 1,000)</i>					
3202 - Afd. Buitenlandse Betrekkingen	815	972	(157)	830	(15)
41- PERSONEELSKOSTEN	770	919	(148)	758	12
43- MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	46	53	(7)	73	(28)
56 - OVERIGE OPBRENGSTEN	(1)	-	(1)	(1)	
3203 - Public Service Center	378	468	(90)	376	1
41- PERSONEELSKOSTEN	362	430	(68)	358	4
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	16	38	(22)	18	(2)
56 - OVERIGE OPBRENGSTEN	(10)	-	(10)		(10)
3204 - Advies- en Onderzoeksraden	145	240	(95)	51	94
43- MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	2	-	2	-	2
44 - OVERDRACHTEN	142	240	(98)	51	91
3301 - Secretariaat Raad van Ministers	942	1,035	(93)	1,000	(58)
41- PERSONEELSKOSTEN	823	989	(166)	968	(146)
43- MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	119	46	73	31	88
3302 - Dienst Communicatie	1,618	1,651	(33)	1,613	5
41- PERSONEELSKOSTEN	1,172	1,225	(53)	1,111	61
43- MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	446	426	20	502	(57)
47- Sociale voorzieningen	-	-	-	-	-
3303 - Dienst Middelen en Ondersteuning	314	185	129	311	3
41- PERSONEELSKOSTEN	314	185	129	188	126
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	-	-	-	-	-
47- Sociale voorzieningen	-	-	-	123	(123)
3304 - Afd. Documentaire Informatievoorziening	1,057	1,134	(78)	1,030	27
41- PERSONEELSKOSTEN	770	946	(176)	839	(69)
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	287	188	98	191	96
3305 - Afd. Facilitaire Zaken	31,955	29,627	2,327	32,895	(940)
41- PERSONEELSKOSTEN	4,680	5,860	(1,180)	5,149	(469)
43- MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	27,322	23,767	3,554	27,751	(430)
56- OVERIGE OPBRENGSTEN	(47)	-	(47)	(5)	(42)
59 - BIJZONDERE BATEN	-	-	-	-	-
3306 - Afd. Personeel en Organisatie	7,798	7,179	619	7,528	270
41- PERSONEELSKOSTEN	7,408	2,209	5,199	6,861	547
43- MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	390	370	20	665	(275)
47- Sociale voorzieningen	-	4,600	(4,600)	1	(1)
48 - Studie Beurzen en Toelagen	-	-	-	-	-
3307 - Afd. Inf., Comm. en Tech. (ICT)	3,743	3,795	(52)	4,161	(418)
41- PERSONEELSKOSTEN	1,079	1,495	(417)	1,191	(113)
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	2,665	2,300	365	2,970	(305)
3308 - Semi-private en NGO Organisaties	4,884	4,601	283	4,392	491
41- PERSONEELSKOSTEN	674	-	674	771	(97)
44 - OVERDRACHTEN	4,210	4,601	(391)	3,622	589

Staat 18: Rekening van baten en lasten op functieniveau, deel 4/10

(Bedragen in NAF x 1,000)	2016		Verschil Realisatie vs	2015	
	Realisatie	Begroot		Realisatie	Verschil Realisatie
MINFIN - Ministerie van Financiën	(304,133)	(324,394)	20,261	(323,835)	19,702
41- PERSONEELSKOSTEN	34,470	19,116	15,354	21,100	13,370
42- AFSCHRIJVINGSKOSTEN	9,816	8,967	849	11,317	(1,500)
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	2,926	7,887	(4,961)	4,778	(1,852)
45- Rente	16,990	13,415	3,575	12,573	4,417
49- BIJZONDERE LASTEN	9	-	9	243	(234)
53- VERGUNNINGEN	-	-	-	(830)	830
54 - BELASTINGOPBRENGSTEN	(341,013)	(332,410)	(8,603)	(331,512)	(9,501)
55 - CONCESSIONS EN FEES	(25,975)	(37,394)	11,419	(35,780)	9,805
56 - OVERIGE OPBRENGSTEN	(534)	(3,975)	3,441	(231)	(303)
58 - ONTVANGEN BIJDAGEN EN SUBSIDIES	-	-	-	-	-
59 - BIJZONDERE BATEN	(822)	-	(822)	(5,494)	4,672
40 - Minister	438	521	(83)	962	(524)
41- PERSONEELSKOSTEN	284	291	(7)	330	(46)
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	154	230	(76)	632	(478)
4010 - Kabinet	446	536	(90)	532	(86)
41- PERSONEELSKOSTEN	441	509	(68)	508	(67)
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	5	27	(22)	24	(19)
4021 - Staffbureau	727	915	(187)	1,502	(775)
41- PERSONEELSKOSTEN	471	731	(260)	1,365	(894)
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	256	183	73	137	119
4100 - Afd. Financiën	49,126	32,760	16,367	27,951	21,176
41- PERSONEELSKOSTEN	22,340	5,359	16,980	7,877	14,463
42 - AFSCHRIJVINGSKOSTEN	9,816	8,967	849	11,317	(1,500)
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	894	5,019	(4,125)	1,648	(754)
45- Rente	16,990	13,415	3,575	12,573	4,417
49- BIJZONDERE LASTEN	9	-	9	243	(234)
56 - OVERIGE OPBRENGSTEN	(100)	-	(100)	(213)	113
59 - BIJZONDERE BATEN	(822)	-	(822)	(5,494)	4,672
4101 - Afd. Fiscale Zaken	363	454	(91)	432	(68)
41- PERSONEELSKOSTEN	304	298	5	304	(1)
43- MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	60	156	(96)	128	(68)
56 - OVERIGE OPBRENGSTEN	(41)	-	(41)	-	(41)
4200 - Ex-gezagdragers	-	-	-	(17)	17
56 - OVERIGE OPBRENGSTEN	-	-	-	(17)	17
4301 - Financiële administratie	2,344	2,557	(213)	2,108	236
41- PERSONEELSKOSTEN	2,020	2,220	(200)	2,066	(46)
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	324	336	(13)	42	282
4302 - Loon en salarissen	-	-	-	(28)	28
41- PERSONEELSKOSTEN	-	-	-	(28)	28
4401 - Belastingdnt SXM: Inspectie	2,804	3,288	(484)	4,125	(1,321)
41- PERSONEELSKOSTEN	2,767	3,036	(269)	2,661	106
43- MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	36	251	(215)	568	(531)
54 - BELASTINGOPBRENGSTEN	-	-	-	896	(896)
4402 - Belastingdnt SXM: Controle & Opsporing	1,551	2,178	(626)	2,223	(672)
41- PERSONEELSKOSTEN	1,465	1,739	(275)	1,740	(275)
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	87	438	(351)	483	(397)
4403 - Belastingdnt SXM: Ondersteuning	1,076	1,659	(583)	952	124
41- PERSONEELSKOSTEN	984	1,227	(243)	897	87
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	92	431	(339)	55	37
4404 - Belastingdnt SXM: Ontvangr	(362,968)	(369,261)	6,293	(364,576)	1,608
41- PERSONEELSKOSTEN	3,394	3,703	(309)	3,380	14
43- MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	1,019	815	204	1,063	(44)
53- VERGUNNINGEN	-	-	-	(830)	830
54 - BELASTINGOPBRENGSTEN	(341,013)	(332,410)	(8,603)	(332,408)	(8,605)
55 - CONCESSIONS EN FEES	(25,975)	(37,394)	11,419	(35,780)	9,805
56 - OVERIGE OPBRENGSTEN	(393)	(3,975)	3,582	(1)	(392)

Staat 18: Rekening van baten en lasten op functieniveau, deel 5/10

	2016		Verschil Realisatie vs	2015	
	Realisatie	Begroot		Realisatie	Verschil Realisatie
<i>(Bedragen in NAf x 1,000)</i>					
MINJUS - Ministerie van Justitie	58,152	56,594	1,558	59,642	(1,490)
41- PERSONEELSKOSTEN	51,385	52,491	(1,107)	51,782	(397)
43- MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	10,629	6,658	3,972	13,466	(2,837)
44- OVERDRACHTEN	11,727	13,604	(1,877)	10,022	1,705
47- Sociale voorzieningen	305	-	305	310	(5)
53- VERGUNNINGEN	(3,200)	-	(3,200)	(2,930)	(270)
54- BELASTINGOPBRENGSTEN	(10,121)	(10,853)	732	(12,499)	2,378
56- OVERIGE OPBRENGSTEN	(2,573)	(5,306)	2,733	(509)	(2,064)
50 - Minister	325	471	(147)	716	(392)
41 - PERSONEELSKOSTEN		293	(293)	270	(270)
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	325	178	146	447	(122)
5010 - Kabinet	1,035	691	344	1,084	(50)
41 - PERSONEELSKOSTEN	956	663	293	589	368
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	78	27	51	495	(417)
5021 - Stafbureau	2,055	1,658	397	3,092	(1,037)
41 - PERSONEELSKOSTEN	804	1,147	(343)	1,603	(798)
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	1,250	511	740	1,489	(239)
5101 - Afd. Justitiele Zaken	1,671	2,185	(514)	1,552	120
41 - PERSONEELSKOSTEN	1,650	2,150	(500)	1,538	112
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	22	36	(14)	14	8
5201 - Korps Politie Land St. Maarten	23,796	20,678	3,118	24,222	(426)
41 - PERSONEELSKOSTEN	20,706	22,017	(1,311)	20,081	625
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	4,088	2,771	1,318	4,587	(498)
56 - OVERIGE OPBRENGSTEN	(998)	(4,109)	3,111	(445)	(553)
5202 - Gevangenis en het Huis van Bewaring	12,083	11,705	378	13,056	(973)
41 - PERSONEELSKOSTEN	3,140	3,000	(160)	3,000	140
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	2,937	2,053	884	3,972	(1,035)
5203 - Immigratie en Naturalisatie Dienst	4,740	7,578	(2,838)	5,150	(410)
41 - PERSONEELSKOSTEN	7,684	8,514	(829)	7,810	(126)
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	269	261	8	268	1
53 - VERGUNNINGEN	(3,200)	-	(3,200)	(2,930)	(270)
56 - OVERIGE OPBRENGSTEN	(14)	(1,197)	1,183	2	(16)
5204 - Landsrecherche	2,217	2,712	(495)	2,431	(215)
41 - PERSONEELSKOSTEN	1,978	2,439	(461)	2,028	(50)
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	239	272	(34)	404	(165)
5205 - Douane	(7,450)	(7,843)	394	(9,735)	2,286
41 - PERSONEELSKOSTEN	2,445	2,761	(316)	2,383	62
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	227	248	(22)	381	(154)
54 - BELASTINGOPBRENGSTEN	(10,121)	(10,853)	732	(12,499)	2,378
5206 - Meldpunt Ongebruikelijke Transacties MOT	1,742	1,770	(28)	1,756	(14)
41 - PERSONEELSKOSTEN	1,326	1,555	(229)	1,328	(2)
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	417	215	201	428	(11)
5207 - Voogdijraad	1,410	1,759	(350)	1,746	(336)
41 - PERSONEELSKOSTEN	1,028	1,299	(271)	1,177	(149)
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	77	85	(8)	259	(182)
44 - OVERDRACHTEN	-	375	(375)	-	-
47 - Sociale voorzieningen	305	-	305	310	(5)
5208 - SJB (Reclassering)	1,607	1,607	-	1,785	(179)
44 - OVERDRACHTEN	1,607	1,607	-	1,785	(179)
5209 - Turning Point	1,116	1,116	-	1,240	(124)
44 - OVERDRACHTEN	1,116	1,116	-	1,240	(124)
5210 - GOG	1,040	455	585	1,035	5
41 - PERSONEELSKOSTEN	665	-	665	643	22
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	375	-	375	392	(17)
44 - OVERDRACHTEN	-	455	(455)	-	-

Staat 18: Rekening van baten en lasten op functieniveau, deel 6/10

<i>(Bedragen in NAf x 1,000)</i>	2016		Verschil Realisatie vs	2015	
	Realisatie	Begroot		Realisatie	Verschil Realisatie
5211 - PVA Vreemdelingenketen	1	180	(179)		1
43- MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	1		1		1
44 - OVERDRACHTEN	-	180	(180)	-	-
5212 -Kustwacht	1,621	1,750	(129)	1,564	57
44 - OVERDRACHTEN	1,624	1,750	(126)	1,571	53
56 - OVERIGE OPBRENGSTEN	(4)		(4)	(7)	3
5213- Parketofficier van Justitie	4,730	2,003	2,727	2,828	1,902
41 - PERSONEELSKOSTEN	2,514	-	2,514	2,577	(63)
43- MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	295	-	295	304	(9)
44 - OVERDRACHTEN	2,003	2,003	-	-	2,003
56 - OVERIGE OPBRENGSTEN	(81)	-	(81)	(53)	(28)
5214 - Gemeenschappelijk hof van Justitie	4,482	4,451	31	4,479	4
43- MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	30	-	30	28	3
44 - OVERDRACHTEN	4,452	4,451	1	4,451	1
56 - OVERIGE OPBRENGSTEN					
5215 - Parket procureur generaal	(993)	592	(1,585)	666	(1,659)
41 - PERSONEELSKOSTEN	482	-	482	671	(189)
43- MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	()	-	()	-	-
44 - OVERDRACHTEN	-	592	(592)	-	-
59 - BUZONDERE BATEN					
56 - OVERIGE OPBRENGSTEN	(1,475)		(1,475)	(6)	(1,469)
5216 - Raad voor de Rechtshandhaving	925	925	-	925	-
44 - OVERDRACHTEN	925	925	-	925	-
5217- Constitutionele Hof	-	150	(150)	50	(50)
44 - OVERDRACHTEN	-	150	(150)	50	(50)
5218 - Commissie Integer Openbaarbestuur	-	-	-	-	-
44 - OVERDRACHTEN	-	-	-	-	-

Staat 18: Rekening van baten en lasten op functieniveau, deel 7/10

	2016		Verschil Realisatie vs	2015	
	Realisatie	Begroot		Realisatie	Verschil Realisatie
<i>(Bedragen in Naf x 1,000)</i>					
MINOS - Ministerie van OCJS	116,999	119,307	(2,308)	123,182	(6,117)
41- PERSONEELSKOSTEN	26,369	28,582	(2,213)	27,288	(920)
43- MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	13,164	12,079	1,084	13,589	(425)
44- OVERDRACHTEN	78,435	74,609	3,826	79,107	(672)
47- Sociale voorzieningen	-	-	-	17	(17)
48- Studie Beurzen en Toelagen	3,622	4,154	(533)	3,369	252
53 - VERGUNNINGEN	-	-	-	-	-
56- OVERIGE OPBRENGSTEN	(205)	(118)	(87)	(189)	49
59 - BIJZONDERE BATEN	(4,385)	-	(4,385)	-	(4,385)
60 - Minister	333	500	(166)	335	(2)
41- PERSONEELSKOSTEN	233	331	(98)	288	(55)
43- MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	101	169	(68)	47	54
6010 - Kabinet	748	702	46	788	(40)
41- PERSONEELSKOSTEN	735	680	55	761	(26)
43- MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	13	22	(9)	26	(14)
6021 - Stafbureau	890	793	97	1,745	(855)
41- PERSONEELSKOSTEN	731	724	7	1,575	(844)
43- MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	159	69	90	169	(11)
56- OVERIGE OPBRENGSTEN	(59)	-	(59)	-	-
6110 - Afd. Onderwijs	83,275	78,468	4,807	83,646	(371)
41- PERSONEELSKOSTEN	1,382	1,594	(211)	1,367	15
43- MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	5,897	4,476	1,421	5,748	149
44- OVERDRACHTEN	75,996	72,398	3,598	76,532	(536)
6120 - Afd. Cultuur	2,497	2,746	(241)	2,917	(412)
41- PERSONEELSKOSTEN	751	762	(11)	591	160
43- MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	357	626	(269)	873	(516)
44- OVERDRACHTEN	1,396	1,358	38	1,437	(40)
47- Sociale voorzieningen	-	-	-	17	(17)
56- OVERIGE OPBRENGSTEN	(8)	-	(8)	-	-
6130 - Afd. Jeugdzaken	2,272	2,208	65	2,562	(290)
41- PERSONEELSKOSTEN	529	521	8	552	(23)
43- MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	1,299	1,278	21	1,519	(220)
44- OVERDRACHTEN	444	409	36	490	(46)
6140 - Afd. Sportzaken	2,392	2,294	98	2,288	104
41- PERSONEELSKOSTEN	1,035	1,110	(75)	778	257
43- MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	868	739	129	862	6
44- OVERDRACHTEN	490	445	45	648	(158)
6210 - Dienst Examens	1,563	1,516	47	1,172	391
41- PERSONEELSKOSTEN	677	697	(21)	512	165
43- MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	1,025	897	129	740	285
56- OVERIGE OPBRENGSTEN	(139)	(78)	(61)	(80)	(59)
6220 - Dienst Studiefinanciering	4,590	5,544	(954)	4,752	(162)
41- PERSONEELSKOSTEN	699	755	(56)	730	(31)
43- MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	269	675	(405)	652	(383)
48- Studie Beurzen en Toelagen	3,622	4,154	(533)	3,369	252
56- OVERIGE OPBRENGSTEN	-	(40)	40	-	-
6230 - Dienst Studentenondersteuning	1,345	1,495	(150)	1,275	70
41- PERSONEELSKOSTEN	1,239	1,335	(96)	1,156	83
43- MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	106	160	(55)	118	(13)
6240 - Inspectiedienst Onderwijs, Cultuur	1,355	1,351	4	1,270	84
41- PERSONEELSKOSTEN	1,158	1,317	(160)	1,253	(95)
43- MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	197	33	164	17	180
44- OVERDRACHTEN	-	-	-	-	-
6310 - Dienst Onderwijs Innovatie	379	1,043	(664)	527	(147)
41- PERSONEELSKOSTEN	282	899	(617)	381	(99)
43- MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	97	143	(47)	145	(48)
56- OVERIGE OPBRENGSTEN	-	-	-	-	-
6320 - Dienst Openbaar Onderwijs	19,694	20,649	(955)	19,906	(212)
41- PERSONEELSKOSTEN	16,917	17,857	(940)	17,343	(426)
43- MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	2,777	2,792	(15)	2,671	106
56- OVERIGE OPBRENGSTEN	-	-	-	(108)	108
59- BIJZONDERE BATEN	(4,385)	-	(4,385)	-	(4,385)
6330 - Semi-private en NGO Organisaties	109	-	109	(1)	109
44- OVERDRACHTEN	109	-	109	(1)	109

Staat 18: Rekening van baten en lasten op functieniveau, deel 8/10

(Bedragen in Naf x 1,000)	2016		Verschil Realisatie vs	2015	
	Realisatie	Begroot		Realisatie	Verschil Realisatie
MIN VA - Ministerie van VSOA	51,076	41,055	10,021	50,811	266
41- PERSONEELSKOSTEN	36,511	29,935	6,577	29,069	7,443
43- MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	2,121	3,912	(1,791)	2,506	(385)
44 - OVERDRACHTEN	986	1,738	(752)	1,496	(510)
47- Sociale voorzieningen	31,603	16,600	15,003	23,112	8,491
53 - VERGUNNINGEN	(2,267)	(3,620)	1,353	(3,078)	812
55 - CONCESSIONS EN FEES	(17,700)	-	(17,700)	-	(17,700)
56 - OVERIGE OPBRENGSTEN	(178)	(7,510)	7,332	(230)	52
59 - BIJZONDERE BATEN	-	-	-	(2,064)	2,064
70 - Minister	538	721	(183)	322	215
41 - PERSONEELSKOSTEN	262	293	(31)	-	262
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	276	428	(152)	322	(46)
7010 - Kabinet	983	876	107	1,254	(270)
41 - PERSONEELSKOSTEN	920	853	67	783	137
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	63	23	40	471	(408)
7021 - Staffbureau	706	1,027	(321)	1,510	(804)
41 - PERSONEELSKOSTEN	645	886	(241)	1,463	(818)
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	61	141	(80)	47	14
7110 - Afd. Volksgezondheid	943	1,098	(155)	1,219	(276)
41 - PERSONEELSKOSTEN	762	824	(62)	1,006	(244)
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	181	274	(92)	213	(32)
7120 - Afd. Sociale Ontwikkeling	761	1,516	(755)	821	(59)
41 - PERSONEELSKOSTEN	666	740	(74)	650	15
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	96	776	(680)	170	(75)
7130 - Afd. Arbeidszaken (Department of Labor)	924	1,315	(391)	742	182
41 - PERSONEELSKOSTEN	580	851	(272)	651	(71)
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	345	464	(119)	91	254
7210 - Sociale Dienst	778	1,157	(378)	607	171
41 - PERSONEELSKOSTEN	755	780	(25)	662	93
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	31	386	(355)	44	(13)
47- Sociale voorzieningen	-	-	-	7	(7)
56 - OVERIGE OPBRENGSTEN	(8)	(9)	1	(106)	98
7220 - Insectie Volksgezondheid	(16,261)	(5,259)	(11,001)	1,568	(17,828)
41 - PERSONEELSKOSTEN	1,459	1,778	(319)	1,463	(4)
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	22	265	(243)	168	(145)
55 - CONCESSIONS EN FEES	(17,700)	-	(17,700)	-	(17,700)
56 - OVERIGE OPBRENGSTEN	(42)	(7,302)	7,260	(63)	21
7230 - Sociale Verzekering en Ziektekosten	55,234	31,937	23,297	36,757	16,414
41 - PERSONEELSKOSTEN	23,631	15,380	8,251	15,715	7,916
47- Sociale voorzieningen	31,603	16,600	15,003	23,106	8,498
56 - OVERIGE OPBRENGSTEN	-	(43)	43	-	-
59 - BIJZONDERE BATEN	-	-	-	(2,064)	2,064
7240 - Dienst Ambulance Hulpverlening	3,174	3,237	(63)	3,044	130
41 - PERSONEELSKOSTEN	2,836	2,886	(50)	2,623	213
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	393	420	(27)	421	(28)
56 - OVERIGE OPBRENGSTEN	(55)	(69)	14	-	(55)
7250 - Dienst Collectieve Preventie	2,118	2,630	(512)	2,043	75
41 - PERSONEELSKOSTEN	1,705	2,154	(449)	1,660	45
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	413	476	(63)	384	29
56 - OVERIGE OPBRENGSTEN	(8)	-	(8)	-	(8)
7260 - Dienst Volksantw., Gezin en Hum. Zaken	840	975	(136)	812	27
41 - PERSONEELSKOSTEN	712	774	(62)	749	(37)
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	128	201	(73)	63	65
7270 - Dienst Arbeidszaken	(678)	(1,913)	1,235	(1,422)	744
41 - PERSONEELSKOSTEN	1,580	1,736	(155)	1,645	(64)
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	75	59	16	74	1
53 - VERGUNNINGEN	(2,267)	(3,620)	1,353	(3,078)	812
56 - OVERIGE OPBRENGSTEN	(66)	(87)	21	(62)	(4)
7280 - Semi-private en NGO Organisaties	1,023	1,738	(715)	1,534	(511)
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	37	-	37	38	(1)
44 - OVERDRACHTEN	986	1,738	(752)	1,496	(510)

Staat 18: Rekening van baten en lasten op functieniveau, deel 9/10

	2016		Verschil Realisatie vs	2015	
	Realisatie	Begroot		Realisatie	Verschil Realisatie
<i>MINTT - Ministerie van TEZVT</i>	<i>(21,358)</i>	<i>(30,933)</i>	<i>9,575</i>	<i>(11,936)</i>	<i>(9,421)</i>
41 - PERSONEELSKOSTEN	15,653	15,873	(220)	16,283	(630)
43- MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	4,663	7,004	(2,341)	4,534	129
44- OVERDRACHTEN	395	1,113	(719)	759	(364)
49 - BUZONDERE LASTEN	10,481	-	10,481	19,849	(9,367)
52 - VRIJVAL VOORZIENINGEN	(9,026)	-	(9,026)	(4,277)	(4,749)
53- VERGUNNINGEN	(9,810)	(7,040)	(2,770)	(7,493)	(2,317)
54 - BELASTINGOPBRENGSTEN	(14,912)	(13,292)	(1,620)	(13,290)	(1,621)
55 - CONCESSIONS EN FEES	(15,558)	(29,065)	13,507	(23,689)	8,131
56 - OVERIGE OPBRENGSTEN	(3,243)	(5,526)	2,283	(4,611)	1,368
<i>80 - Minister</i>	<i>361</i>	<i>505</i>	<i>(144)</i>	<i>443</i>	<i>(82)</i>
41- PERSONEELSKOSTEN	287	291	(4)	345	(58)
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	74	214	(140)	98	(25)
<i>8010 - Kabinet</i>	<i>1,189</i>	<i>855</i>	<i>314</i>	<i>941</i>	<i>228</i>
41- PERSONEELSKOSTEN	933	771	163	565	369
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	236	85	151	376	(141)
56 - OVERIGE OPBRENGSTEN	20	-	20	-	20
<i>8021- Stafbureau</i>	<i>1,077</i>	<i>949</i>	<i>128</i>	<i>1,929</i>	<i>(852)</i>
41- PERSONEELSKOSTEN	927	714	213	1,832	(905)
43- MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	150	235	(85)	98	52
56 - OVERIGE OPBRENGSTEN	-	-	-	(1)	1
<i>8110 - Afd. Economie, Vervoer en Telecomm.</i>	<i>1,464</i>	<i>1,170</i>	<i>293</i>	<i>1,096</i>	<i>367</i>
41- PERSONEELSKOSTEN	830	1,001	(171)	965	(134)
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	633	169	464	132	502
<i>8210 - Meteorologie</i>	<i>935</i>	<i>1,718</i>	<i>(783)</i>	<i>982</i>	<i>(47)</i>
41- PERSONEELSKOSTEN	1,379	1,391	(12)	1,292	87
43- MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	56	327	(271)	190	(134)
56 - OVERIGE OPBRENGSTEN	(500)	-	(500)	(500)	-
<i>8220 - Dienst Economische Vergunningen</i>	<i>(17,633)</i>	<i>(30,799)</i>	<i>13,166</i>	<i>(6,538)</i>	<i>(11,095)</i>
41- PERSONEELSKOSTEN	1,097	1,015	82	1,082	15
43- MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	54	152	(98)	65	(10)
49 - BUZONDERE LASTEN	10,481	-	10,481	19,849	(9,367)
52 - VRIJVAL VOORZIENINGEN	(9,026)	-	(9,026)	(4,277)	(4,749)
53- VERGUNNINGEN	(9,810)	(7,040)	(2,770)	(7,493)	(2,317)
55 - CONCESSIONS EN FEES	(10,358)	(23,358)	13,000	(14,241)	3,883
56 - OVERIGE OPBRENGSTEN	(72)	(1,569)	1,497	(1,522)	1,450
<i>8230 - Inspectiedienst Economische Zaken</i>	<i>3,748</i>	<i>3,719</i>	<i>29</i>	<i>3,935</i>	<i>(187)</i>
41- PERSONEELSKOSTEN	6,300	6,120	179	6,338	(38)
43- MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	87	98	(11)	121	(34)
56 - OVERIGE OPBRENGSTEN	(2,638)	(2,499)	(139)	(2,523)	(115)
<i>8240 - Toeristenbureau</i>	<i>(10,608)</i>	<i>(6,839)</i>	<i>(3,768)</i>	<i>(18,597)</i>	<i>7,989</i>
41- PERSONEELSKOSTEN	1,302	1,669	(367)	1,234	68
43- MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	2,953	4,784	(1,831)	2,907	46
44- OVERDRACHTEN	48	-	48	-	48
54 - BELASTINGOPBRENGSTEN	(14,912)	(13,292)	(1,620)	(13,290)	(1,621)
55- CONCESSIONS EN FEES	-	-	-	(5,448)	9,448
<i>8250 - Statistiekbureau</i>	<i>1,225</i>	<i>1,733</i>	<i>(508)</i>	<i>1,386</i>	<i>(161)</i>
41- PERSONEELSKOSTEN	1,025	1,122	(98)	1,132	(107)
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	200	611	(411)	254	(54)
<i>8260 - Dienst Lucht- en Scheepvaart</i>	<i>(3,463)</i>	<i>(5,059)</i>	<i>1,596</i>	<i>1,727</i>	<i>(5,189)</i>
41- PERSONEELSKOSTEN	1,572	1,778	(206)	1,499	73
43- MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	219	329	(110)	293	(74)
55- CONCESSIONS EN FEES	(5,200)	(5,707)	507	-	(5,200)
56 - OVERIGE OPBRENGSTEN	(53)	(1,458)	1,405	(65)	12
<i>8270 - Semi-private en NGO Organisaties</i>	<i>347</i>	<i>1,113</i>	<i>(767)</i>	<i>759</i>	<i>(412)</i>
43- MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	-	-	-	-	-
44- OVERDRACHTEN	347	1,113	(767)	759	(412)

Staat 18: Rekening van baten en lasten op functieniveau, deel 10/10

(Bedragen in NAF x 1,000)	2016		Verschil Realisatie vs	2015	
	Realisatie	Begroot		Realisatie	Verschil Realisatie
MINVM - Ministerie van VROM	22,029	26,305	(4,275)	24,786	(2,757)
41- PERSONEELSKOSTEN	9,263	10,689	(1,426)	9,847	(585)
43- MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	19,864	23,241	(3,377)	21,233	(1,369)
44 - OVERDRACHTEN	540	451	89	540	-
53 - VERGUNNINGEN	(1,402)	-	(1,402)	(134)	(1,269)
56 - OVERIGE OPBRENGSTEN	(6,235)	(8,076)	1,841	(6,701)	465
90 - Minister	458	479	(21)	109	349
41- PERSONEELSKOSTEN	215	291	(76)	50	165
43- MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	243	187	56	58	184
9010 - Kabinet	896	885	11	832	64
41- PERSONEELSKOSTEN	807	864	(57)	791	15
43- MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	89	21	68	41	48
9021 - Stafbureau	1,238	1,341	(103)	1,871	(634)
41- PERSONEELSKOSTEN	1,022	991	30	1,680	(659)
43- MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	216	349	(133)	191	25
9110 - Afd. Volkshuisvesting, VROM en Milieu	906	1,295	(389)	(4,649)	5,555
41 - PERSONEELSKOSTEN	861	1,063	(202)	873	(12)
43- MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	46	232	(186)	48	(2)
56 - OVERIGE OPBRENGSTEN	(1)	-	(1)	(5,570)	5,569
9115 - Semi-private en NGO Organisaties	549	702	(153)	540	8
43- MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	9	251	(243)	-	8
44 - OVERDRACHTEN	540	451	89	540	-
9210- Beheersdienst	22,402	25,968	(3,566)	24,179	(1,778)
41- PERSONEELSKOSTEN	3,541	4,239	(699)	3,637	(96)
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	18,940	21,830	(2,890)	20,545	(1,604)
56 - OVERIGE OPBRENGSTEN	(80)	(102)	22	(3)	(77)
9220 - Domeinbeheer	(5,202)	(4,915)	(286)	529	(5,730)
41- PERSONEELSKOSTEN	531	592	(61)	392	139
43- MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	72	68	4	137	(66)
56 - OVERIGE OPBRENGSTEN	(5,804)	(5,575)	(229)	-	(5,804)
9230 - Inspectie	564	788	(224)	624	(60)
41- PERSONEELSKOSTEN	885	1,041	(156)	891	(6)
43- MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	29	54	(25)	19	10
56 - OVERIGE OPBRENGSTEN	(351)	(307)	(44)	(286)	(65)
9240 - Vergunningen (Licenses)	(772)	(1,340)	567	(242)	(530)
41- PERSONEELSKOSTEN	629	737	(108)	723	(94)
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	1	16	(15)	11	(10)
53- VERGUNNINGEN	(1,402)	-	(1,402)	(134)	(1,269)
56 - OVERIGE OPBRENGSTEN	-	(2,092)	2,092	(842)	842
9250 - Nieuwe Werken	992	1,103	(111)	993	(1)
41- PERSONEELSKOSTEN	772	869	(97)	811	(38)
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	220	234	(14)	183	37

Bijlage 1: Literatuurlijst

- Staatsregeling Land Sint Maarten, (AB 2010,GT no 1) Hoofdstuk 5, Artikel 69-73
- Landsverordening Raad van Advies (AB 2010, GT no. 17) Hoofdstuk 2, artikel 14
- Landsverordening Rekenkamer Sint Maarten, (AB2010,GT no18)
- Staatsregeling Land Sint Maarten, (AB 2010,GT no 1) Hoofdstuk 5, Artikel 78
- Algemene Rekenkamer Sint Maarten (2017), *Jaarverslag 2016*, juni 2017, Philipsburg, Sint Maarten
- Ombudsman (2017), *2016 Year Report*, 2017, Philipsburg, Sint Maarten
- Parliament of Sint Maarten (2017), *Annual Report 2016/2017*, 2017, Philipsburg, Sint Maarten
- Parliament of Sint Maarten (2016), *Annual Report 2015/2016*, 2016, Philipsburg, Sint Maarten
- Raad van Advies (2017), *Jaarverslag 2016*, 2017, Philipsburg, Sint Maarten
- World Bank (16 april 2018), *The Netherlands and World Bank Sign US\$ 580 million agreement for Sint Maarten's recovery and resilience post Irma*, <http://www.worldbank.org/en/news/press-release/2018/04/16/the-netherlands-and-world-bank-sign-us580-million-agreement-for-sint-maartens-recovery-and-resilience-post-irma>
Geraadpleegd: 1 Juni 2018
- CFT (14 april 2016), *Advies conform artikel 12 Rijkswet financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten bij de vastgestelde begroting 2016 van Sint Maarten*.
http://www.cft.cw/jdownloads/All%20downloads/Adviezen/Sint%20Maarten/cft_201600113-advies_conform_artikel_12_rijkswet_financieel_toezicht_cur...pdf
Geraadpleegd: 10 april 2018
- Ministerie van Onderwijs, Cultuur, Jeugd en Sport (2016), *Purpose and Position*, 2016, Sint Maarten
- Ministerie van Onderwijs, Cultuur, Jeugd en Sport (2015), *Ambitions 2016-2026*, 2015, Sint Maarten
- Ministerie van VROMI (juni 2015), *Ministry Plan 2015-2018*,
<http://www.sintmaartengov.org/Policy%20and%20Reports/151027%20-%20VROMI%20Ministry%20Plan%202015%20-%202018%20v2.9.pdf>
Geraadpleegd: 2 augustus 2018
- The Daily Herald (28 maart 2018), *GEBE in financial straits; to take immediate cost-cutting measures*
<https://www.thedailyherald.sx/islands/75105-gebe-in-financial-straits-to-take-immediate-cost-cutting-measures>
Geraadpleegd: 1 augustus 2018
- <http://www.thedailyherald.sx>
- Overheid van Sint Maarten (2018), *Sint Maarten National Recovery and Resilience Plan*, 2018, Sint Maarten

Bijlage 2: Lijst van gebruikte afkortingen

ACS	Association of Caribbean States/ <i>Vereniging van Caribische Staten</i>
AFZ	Algemeen Fonds Ziektekosten
AO/IC	Administratieve Organisatie en Interne Controle
AOV	Algemene Ouderen Voorziening
APC	Algemeen Pensioen Fonds Curacao
APS	Algemeen Pensioen Fonds Sint Maarten
ASYCUDA	Automated System for Customs Data / <i>Douane informatie systeem</i>
AVBZ	Algemeen Fonds Bijzondere Ziektekosten
AWOK	Ambtelijk Wetgevingsoverleg Koninkrijksrelaties
AZ	Algemene Zaken
BAK	Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (SXM)
BIE	Bureau Intellectueel Eigendom
BIG	Beroepen in de Gezondheidszorg
BLIS	Bedrijfsvergunningen informatie systeem
BOPP	Business Outreach Placement Program
BTP	Bureau Telecommunicatie en Post
BZ	Burgerzaken
BZK	Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (NL)
CARICOM	Caribbean Community / <i>Caribisch Gemeenschap</i>
CARPHA	Caribbean Public Health Agency / <i>Caribisch Volksgezondheids Bureau</i>
CBCS	Centrale Bank van Curacao en Sint Maarten
CCBP	Caribbean Capacity Building Program/ <i>Caribisch Capaciteit Ontwikkelings Programma</i>
CDFHA	Community Development Family and Humanitarian Affairs/ <i>Gezin- en humanitaire zaken</i>
CEDAW	Commission on the elimination of discrimination against women/ <i>Cammisie Elimineren Discriminatie tegen Vrouwen</i>
CFATF	Caribisch Financieel Actie Eenheid
CFT	College Financieel toezicht
CHD	Community Helpdesks / <i>Wijk hulpverleningscentra</i>
CIB	Centraal Inkoop Bureau
CITO	Centraal Instituut voor Toetsontwikkeling
COPI	Commando Plaats Incident
COSME	Competitiveness of Enterprises and Small and Medium sized Enterprises/ Europees Programma voor middelgrote en kleine ondernemingen
CV	Compabiliteitslandsverordening
CXC	Caribbean Examinations Council/ <i>Caribisch Raad voor Examens</i>
CXC CSEC	Caribbean Secondary Education Certificate/ <i>Caribisch Secundair Onderwijs Programma</i>
DBB	Dienst Buitenlandse Betrekkingen
DCOMM	Dienst Communicatie
DIV	Documentaire Informatie Voorziening
DMO	Dienst Middelen Ondersteuning

DMS	Document Management Systeem
DPBA	Debt Payment Basic Agreement/ <i>Basisovereenkomst schuldsanering</i>
DRP	Disaster Recovery Plan / <i>Calamiteiten herstelplan</i>
DT	Duurtetoeslag
ECC	Educational Care Center/ <i>Onderwijs Zorg Centrum</i>
ECLAC	Economic Commission for Latin America and the Caribbean/ Economische Commissie Latijns Amerika en de Cariben
EDF	European Development Fund/ <i>Europees Ontwikkelings Programma</i>
EFO	Examen Funderend Onderwijs
ESF	Emergency Support Function/ Noodhulpfunctie
FBBB	Financieel Beheer, Beleid en Begroting
FUSF	Foundation for Upkeep Sports Facilities
FZ	Facilitaire Zaken
GEBE	Gemeenschappelijk Electriciteitsbedrijf Bovenwindse Eilanden
GIS	Geografisch Informatie Systeem
GOG	Gouvernements Opvoedings Gesticht
ICH	Intangible Cultural Heritage/ <i>Ontastbare cultureel erfgoed</i>
ICT	Informatie, Communicatie en Technologie
ILO	Internationale Arbeids Organisatie
IOI	Internationale Ombudsman Instituut
IPKO	Interparlementair Koninkrijksoverleg
ISPS	International Ship and Port Security/ <i>Internationale scheepvaart en haven beveiliging</i>
JLC	John Larmonie Center
JZ&W	Juridische Zaken en Wetgeving
KPSM	Korps Politie Sint Maarten
KWCARIB	Kustwacht Caribisch Gebied
MDG	Millenium Development Goals
MHF	Mental Health Foundation
MOT	Meldpunt Ongebruikelijke Transacties
MPC	Milton Peters College
NAf	Nederlands Antilliaanse Florijn
NATEX	Nationaliteits examen
NHI	National Health Insurance/ Nationale Basis Verzekering
NIPA	National Institute of Professional Advancement/ Nationaal Instituut voor Beroepsmatig Onderwijs
NRRP	National Recovery and Resilience Plan/ <i>Nationaal Planbureau Wederopbouw</i>
NSI	National Sport Institute/ <i>Nationaal Sport Instituut</i>
OCJS	Onderwijs, Cultuur, Jeugd en Sport
OM	Openbaar Ministerie
OZR	Overheids Ziektekosten Regeling
PAHO	Pan American Health Organisation/ <i>Pan Amerikaanse Zorg Organisatie</i>
Parlatino	Latijns Amerikaans en Caribisch Parlement
PJIAE	Princess Juliana International Airport Enterprise

PMB	Project Management Bureau
PSC	Publieke Dienstverleningscentrum
PWC	Price Waterhouse Coopers
ROA	Raad van Onderwijs en Arbeidsmarkt
RVA	Raad van Advies
RvdR	Raad van de Rechtshandhaving
SAFA	Safety Assesment of Foreign Aircraft
SBAB	Stichting Belasting Accountants Bureau
SBDF	Small Business Development Foundation
SBO	Secundair Beroepsonderwijs
SEO	Stichting Economische Ontwikkeling
SER	Sociaal Economische Raad
SIMARC	Sint Maarten Archeologisch Instituut
SJIB	Stichting Justitiele Instellingen Bovenwinden
SLS	Sint Maarten Laboratory Services
S MDF	Sint Maarten Development Fund
SMHDF	Sint Maarten Housing Development Foundation/ Stichting Volkshuisvesting Sint Maarten
SMMC	Sint Maarten Medical Center
SMSOF	Sint Maarten Sport en Olympisch Federatie
SMVTS	Sint Maarten Vocational Training School
SOAB	Stichting Overheids Accountants Bureau
SOFA	State of Armed Forces/ <i>Toestand strijdkrachten</i>
SOG	Stichting Overheidsgebouwen
SSO	Stichting Sport Ontwikkeling
SSSD	Student Support Services Division/ <i>dienst Studenten Ondersteuning</i>
SSSS	Stichting Sint Maarten Student Support Services (NL)
STA	Sint Maarten Toerisme Autoriteit
STB	Sint Maarten Toerisme Bureau
SZV	Uitvoeringsorgaan Sociale Ziekteverzekering
TELEM	Sint Maarten Telecommunication Company Holding N.V
TEZVT	Toerisme, Economische Zaken, Vervoer en Telecommunicatie
TSIS	Toeristen Statistisch Informatie Systeem
UNESCO	United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization
USD	United States Dollar/ <i>Amerikaanse Dollar</i>
UTS	United Telecommunication Services
VDSM	Veiligheidsdienst Sint Maarten
VGO	Versterken Gegevensbeheer Overheid
VKS	Stichting Vrijwilligerskorps Sint Maarten
VROMI	Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening, Milieu en Infrastructuur
VSA	Volksgezondheid, Sociale Ontwikkeling en Arbeid
VSBO-PBL	Voortgezet Secundair Beroepsonderwijs - Praktisch basisgerichte leerweg
VSBO-PKL	Voortgezet Secundair Beroepsonderwijs - Praktisch kadergerichte leerweg
ZBO	Zelfstandig Bestuursorgaan

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan de Ministerraad van Sint Maarten

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2016

Onze oordeelonthouding voor wat betreft de getrouwheid en onze afkeuring voor wat betreft de financiële rechtmatigheid van de totstandkoming van verantwoorde baten en lasten en balansmutaties

Wij hebben de jaarrekening 2016 van het Land Sint Maarten gecontroleerd.

Wij geven geen oordeel over de getrouwheid van de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2016 van het Land Sint Maarten. Vanwege het belang van de aangelegenheden beschreven in de paragrafen van "De basis voor onze oordeelonthouding betreffende de getrouwheid van de totstandkoming van baten en lasten en balansmutaties" zijn wij niet in staat geweest om voldoende en geschikte controle-informatie te verkrijgen om daarop ons controleoordeel bij de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening 2016, in overeenstemming met de Comptabiliteitsverordening AB 2010 GT, no 23 (hierna te noemen: CV) te kunnen baseren.

Daarnaast hebben wij beperkingen in de controle ondervonden als gevolg van meerdere, specifieke gebeurtenissen. Enerzijds heeft het Land Sint Maarten gedurende 2016 en 2017 voor meerdere maanden geen volledige toegang tot haar automatisering gehad. Daar valt de financiële administratie ook onder. Anderzijds heeft het Land Sint Maarten in september 2017 aanzienlijke schade opgelopen door de natuurramp van orkaan Irma en is hierdoor de operationele bedrijfsvoering van de organisatie verstoord. Beide situaties hebben ertoe geleid dat er voor de financiële administratie mogelijk minder informatie beschikbaar is gesteld om te verwerken voor doeleinden van de jaarrekening 2016. Omdat wij onvoldoende geschikte en onvoldoende betrouwbare informatie hebben kunnen verkrijgen, vormen deze gebeurtenissen een algehele onzekerheid voor zowel de volledigheid van baten en lasten als het bestaan, de nauwkeurigheid, waardering en toerekening van balansposities.

Voorts zijn wij van oordeel dat, vanwege het belang van de aangelegenheden die worden beschreven in de paragraaf 'basis van ons afkeurend oordeel betreffende de financiële rechtmatigheid van de totstandkoming van verantwoorde baten en lasten en balansmutaties', de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties over 2016 niet voldoen aan alle eisen van de financiële rechtmatigheid. Dit houdt in dat de bedragen niet in overeenstemming zijn met de begroting en de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen.

De jaarrekening 2016 bestaat uit:

1. De balans per 31 december 2016.
2. De staat van baten en lasten over de periode van 1 januari 2016 tot en met 31 december 2016.
3. Het kasstroomoverzicht over deze periode en
4. De toelichting, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving, andere toelichtingen en bijbehorende staten.

De basis voor onze oordeelonthouding betreffende de getrouwheid

Onzekerheden

1. *Geen toegang tot besluitenlijsten Ministerraad en ontbreken van bevestiging bij de jaarrekening.*
 - Wij hebben het geheel van besluitenlijsten of notulen van de Ministerraad niet in mogen zien. Derhalve bestaat er voor ons een onzekerheid ten aanzien van het volledig verantwoord worden van alle posten in de jaarrekening. Dit geldt zowel voor in de balans opgenomen posten alsook voor de niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen. Doordat ons door de Ministerraad geen inzicht is verschaft in het geheel van de besluitenlijsten, is sprake van een substantiële beperking van en een onzekerheid in onze controle.
 - Wij hebben geen bevestiging bij de jaarrekening ontvangen van de Ministerraad waarin de Raad zijn verantwoordelijkheid erkent voor het opmaken van de jaarrekening, die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven, voor het opstellen van het jaarverslag alsmede voor de financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties.
2. *Materiële vaste activa*

Ten aanzien van de materiële vaste activa is sprake van activa waarvan niet duidelijk is wat dit betreft. Ten aanzien van de investeringen die in 2016 hebben plaatsgevonden hebben wij voor een bedrag van NAf 4,1 miljoen geen onderliggende bescheiden ontvangen ten behoeve van onze controle.
3. *Financiële vaste activa*

Wij hebben geen toereikende onderbouwing ontvangen van de verantwoorde studievorderingen van circa NAf 70,8 miljoen ultimo 2016. De hierop gevormde voorziening bedroeg per 31 december 2016 NAf 60,7 miljoen en is onveranderd ten opzichte van het voorgaande jaar. We hebben geen informatie ontvangen waaruit blijkt dat dit terecht zou zijn.
4. *Langlopende vorderingen*

Wij hebben ten aanzien van de vordering op Sint Maarten Postal Services (SPS) N.V. van NAf 2 miljoen geen onderliggende leningsovereenkomst aangetroffen ten aanzien van deze lening. Hier ligt slechts een besluit Ministerraad uit 2013 aan ten grondslag. Er zijn geen afspraken met SPS N.V. er zijn geen afspraken met SPS N.V. omtrent aflossing van deze lening of interest over deze lening.
5. *Vorderingen*
 - Wij hebben geen sub-administratie ten aanzien van de debiteuren ontvangen welke aansluit met het hiervoor verantwoorde bedrag ultimo 2016 in de jaarrekening met als omvang NAf 56 miljoen. De toelichting op de post 'overige vorderingen' geeft daardoor niet het inzicht dat artikel 23 van de CV voorschrijft.
 - Tevens hebben wij voor de overige vorderingen ten bedrage van circa NAf 22 miljoen geen onderliggende documentatie ontvangen op basis waarvan wij voldoende zekerheid hebben kunnen verkrijgen over het bestaan en de waardering van deze rechten."
6. *Crediteuren en overige kortlopende schulden*
 - De verantwoorde schulden aan SZV ad NAf 58 miljoen en OZR ad NAf 20 miljoen zijn onzeker en zijn gebaseerd op opgaven van deze organisaties. Formele afstemming over deze verplichtingen moet nog plaats vinden. Het kan echter zijn dat de schulden nu te hoog of te laag zijn opgenomen aangezien ze momenteel gebaseerd zijn op de opgave van de schuldeiser en er nog onzekerheden zijn over de opgave van de schuldeisers.
 - Omdat er omtrent de verantwoorde schuld aan APS (NAf 102 miljoen) nog geen definitieve afstemming over de omvang van de schuld per balansdatum 2016 is geweest en er inmiddels wel meerdere aflossingen hebben plaats gevonden, is deze post voor een deel onzeker. We schatten dat deze onzekerheid een bandbreedte heeft van enkele tientallen miljoenen.

- Wij hebben geen sub-administratie ten aanzien van de crediteuren ontvangen welke aansluit met het hiervoor verantwoorde bedrag ultimo 2016 in de jaarrekening met als omvang NAf 24,8 miljoen. Verder hebben wij voor de overige kortlopende schulden ten bedrage van circa NAf 114,2 miljoen ultimo 2016 geen onderliggende documentatie ontvangen ter verder controle op deze schulden.
- Met betrekking tot de verwerking van de boedelscheiding in de balans merken wij het volgende op. Weliswaar zijn de schulden per 10 oktober 2010 formeel vastgesteld in een vereffeningrapport, maar is er sprake van onzekerheden ten aanzien van de juiste waardering van boedelvorderingen en schulden ten bedrage van negatief NAf 23,1 miljoen.

7. *Baten*

- Er is sprake van onzekerheid omtrent de volledige verantwoording van de belastinginkomsten, welke op kasbasis verantwoord worden, omdat de afloop van tussenrekeningen aangaande kas- en bankontvangsten niet inzichtelijk is en sprake is van ontoereikende interne beheersing omtrent de uitbetaling van restituties. Daarnaast is tevens sprake van een verschil van NAf 0,8 miljoen ten aanzien van het verantwoorde belastingmiddel 'accijnzen' tussen hetgeen hiervoor verantwoord in de jaarrekening (NAf 10,1 miljoen) en hetgeen hiervoor verantwoord in de ontvangstenadministratie GEFIS (NAf 9,3 miljoen). Het is onduidelijk waar dit verschil door veroorzaakt wordt, waardoor dit tevens bijdraagt aan de onzekerheid omtrent het geheel van verantwoorde belastingopbrengsten in de jaarrekening 2016.
- Wij hebben een aansluitingsverschil geconstateerd van NAf 0,4 miljoen tussen de jaarrekening en de financiële sub administratie van verblijfsvergunningen.
- Er bestaat een onzekerheid omtrent de verantwoorde opbrengst aan 'licentierechten banken' in de jaarrekening. Wij hebben geen zekerheid verkregen omtrent deze opbrengst aangezien wij geen controleverklaring ontvangen hebben waaruit de betrouwbare verantwoording en het toereikend zijn van het onderliggende proces van verantwoord en overdracht van de licentierechten van banken opgemaakt zou kunnen worden.
- Wij hebben onvoldoende controledocumentatie ontvangen ter onderbouwing van de overige baten met betrekking tot de Census Office voor een bedrag van NAf 2,5 miljoen. Deze baten zijn daarom onzeker.

8. *Personeelskosten*

- Ten aanzien van de verantwoorde personeelskosten is sprake van een onzekerheid als gevolg van het niet toereikend zijn van de opzet en werking van de interne controleprocedures op het geheel van de salarisadministratie.
- Tevens is geen (gecontroleerde) afrekening van de ziektekostenverzekering ontvangen over de periode 2013 tot en met 2016. De verantwoorde lasten voor de ziektekostenverzekeringen van ambtenaren zijn gebaseerd op conceptafrekeningen over de jaren 2013 tot en met 2016. Er is nog geen formele afstemming.
- Wij hebben onvoldoende controle-informatie verkregen die de betaalde bedragen voor pensioenen aan voormalige politieke gezagsdragers rechtvaardigt. Deze lasten zijn daarom onzeker.

9. *Kosten voor goederen en diensten, studiebeurzen en subsidies en overdrachten*

Er bestaat onzekerheid ten aanzien van deze kosten als gevolg van het onvoldoende aanwezig zijn van onderliggende toereikende controle-informatie.

10. *Sociale voorzieningen*

Er bestaat onzekerheid ten aanzien van de kosten voor PP-kaarten aangezien er geen (gecontroleerde) afrekening van deze kosten is ontvangen over de jaren 2013 tot en met 2016.

Getrouwheids fouten

Er bestaan fouten met betrekking tot de volgende posten:

1. Financiële vaste activa

Onder de financiële vaste activa staan als gevolg van de verwerking van de gevolgen van de vereffeningsovereenkomst ook rechten uit de boedelscheiding opgenomen. Een bedrag van NAf 0,4 miljoen hiervan heeft betrekking op de voormalige Antilliaanse Luchtvaart Maatschappij (ALM). Omdat deze organisatie na 2002 geen activiteiten meer heeft verricht en destijds failliet is verklaard, is het niet aanvaardbaar om dit recht op de balans te verantwoorden. Deze waardering is derhalve onjuist.

2. Overige vorderingen

De overige vorderingen staan voor netto NAf 2,8 miljoen te hoog verantwoord. Dit komt voor een bedrag van NAf 1,8 miljoen door het onterecht opnemen van oude rechten, waarvan de waardering inmiddels niet meer aanvaardbaar is. Verder is er een aansluitingsverschil van NAf 0,9 miljoen met de financiële administratie. Interne vorderingen zijn ten onrechte verantwoord voor een creditbedrag van circa -/ - NAf 0,1 miljoen.

3. Liquide middelen

Onder de liquide middelen staat een oud kassaldo van NAf 0,2 miljoen verantwoord voor de 'kas (van het) Crime Fund'. Dit betreft echter geen kaspositie, maar heeft betrekking op kasuitgaven van de Crime Fund uit voorgaande jaren welke verder niet onderbouwd zijn.

4. Staten bij de jaarrekening

In de jaarrekening zijn diverse wettelijke voorgeschreven staten niet, niet volledig en/of niet juist ingevuld. Dit betreft de volgende staten:

- Staat 4 met betrekking tot de kapitaaldienst op projectniveau.
- Staat 5 met betrekking tot overlopende projecten aan het eind van het jaar.
- Staat 9 met betrekking tot gewaarborgde geldleningen
- Staat 10 met betrekking tot overige garantieverplichtingen
- Staat 12 met betrekking tot in het dienstjaar en voorafgaande dienstjaren opgelegde aanslagen
- Staat 14 met betrekking tot subsidies in detailniveau. In deze staat wordt geen inzicht gegeven over nog af te rekenen subsidies aan instellingen of afrekeningen die in het dienstjaar hebben plaatsgevonden met ondeverdeling naar toerekeningsjaar, zoals voorgeschreven in artikel 29, sub a CV.
- Staat 15 met betrekking tot de aan het Land toegekende subsidies en bijdragen is niet ingevuld.
- Staat 17 sluit niet aan op de staat van baten en lasten.

5. Toelichtingen

Wij achten de toelichting op een aantal posten voor de gebruiker van de jaarrekening niet toereikend:

- Onder de 'niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen' ontbreken toelichtingen over enerzijds meerjarige huurverplichtingen voor het gebruik van panden en de rechtszaak aan Telem per eind 2016 ten bedrage van NAf 224 miljoen. Dit is een kwalitatieve tekortkoming.
- Verder geldt dat de toelichting op de overige kortlopende schulden onvoldoende benadrukt dat een groot deel van deze verplichtingen niet in het volgende boekjaar zullen worden voldaan.

De basis van ons afkeurend oordeel betreffende de financiële rechtmatigheid van de totstandkoming van verantwoorde baten en lasten en balansmutaties

De genoemde fouten en onzekerheden zoals hiervoor vermeld hebben tevens betrekking op de financiële rechtmatigheid van de verantwoorde baten en lasten en balansmutaties.

Er is sprake van in totaal circa NAf 135 miljoen aan budgetoverschrijdingen op economische categorieën bij de verschillende ministeries en de Staten.

Daarnaast zijn de volgende afwijkingen op het gebied van de financiële rechtmatigheid vastgesteld:

- De beleidsverantwoording, die onderdeel uitmaakt van het jaarverslag, voldoet inhoudelijk niet aan de vereisten uit de CV.
- De Subsidielandsverordening (AB 2013 GT, no. 38) is voor een significant deel van de verantwoorde subsidies niet gevolgd.
- De minister van Financiën en de minister die verantwoordelijk is voor SPS N.V. behoren via een landsverordening te worden gemachtigd om een uitlening van gelden aan te gaan en voor het borgstellen van het land voor financiële verplichtingen van derden. Omtrent de vordering op SPS N.V. van NAf 2 miljoen staat in het besluit van de Ministerraad dat ten aanzien van deze lening de overheid garant staat voor een lening van \$170.000 van de Girobank voor SPS N.V en voor een tweetal erfpachtleningen van \$20.000. Door het ontbreken van dergelijke landsverordening is deze lening, hoewel aangegaan in 2013, tevens als onrechtmatig aan te merken.
- Onder de langlopende vorderingen staat een vordering van NAf 5,1 miljoen op Sint Maarten Ports Authority (SMPA) N.V. Daarbij is er geen sprake van rente over deze lening en is het onduidelijk wanneer deze lening afgelost dient te worden. Een leningsovereenkomst ten aanzien van deze lening is niet aanwezig.
- Er zijn voorschotten verstrekt aan derden om deze derde organisaties financieel te ondersteunen in hun opstartfases. Ten minste één van deze organisaties betreft een zelfstandig bestuursorgaan (ZBO). Dergelijke financieringsactiviteiten behoren volgens de CV (in o.a. artikelen 43 en 46) met een landsbesluit te worden vastgesteld en dit is voor zover wij weten niet gebeurd. Omdat dit een financieringsactiviteit betreft zonder duidelijke terugbetalingsafspraken voor partijen, die door de overheid bedachte taken uitvoeren, zijn dit qua aard kapitaalverstrekkingen. Een classificatie met een langlopend karakter, zoals onder de financieel vaste activa, is dan passender dan een rubricering onder de kortlopende vorderingen.
- Studieleningen worden niet uitgegeven op basis van een geldige landsverordening zoals voorgeschreven in artikel 46, lid 2 van de CV. Het bedrag aan verantwoorde studieleningen in de periode vanaf 10 oktober 2010 tot en met 31 december 2016 bedraagt NAf 70,8 miljoen.
- Openbare aanbestedingen hebben niet plaatsgevonden voor enerzijds alle inkoop van goederen en diensten boven het bedrag van NAf 50.000 en anderzijds alle uitvoeringen van werken boven het bedrag van NAf 150.000. Dit is niet in lijn met artikel 47 van de CV.
- Het beheer van middelen in het Crimefund vindt niet plaats op de wijze waarop de Landsverordening Criminaliteitsbestrijdingsfonds dit voorschrijft.
- Wij hebben onvoldoende controle-informatie in de vorm van formele besluiten ontvangen om vast te kunnen stellen dat wachtgelden aan (voormalige) politieke gezagsdragers, pensioenen aan politieke gezagsdragers en 'uitkeringen bij wijze van pensioen' volgens de betreffende wet- en regelgeving tot stand zijn gekomen en conform betreffende wet- en regelgeving zijn verantwoord.

Wij zijn onafhankelijk van het Land Sint Maarten zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij Assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels zoals vastgesteld door de NBA. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Materialiteit

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel. Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op NAf 4,8 miljoen. Deze materialiteit is gebaseerd op 1% van de omvang van de verantwoorde lasten van het Land Sint Maarten voor het jaar 2016. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze professionele mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn.

De kernpunten van onze controle

In de kernpunten van onze controle beschrijven wij zaken die naar ons professionele oordeel het meest belangrijk waren tijdens onze controle van de jaarrekening. Een aantal van deze kernpunten zijn besproken met de secretarissen-generaal en de Controllers van de diverse ministeries en zijn ook gerapporteerd in de diverse managementletters over 2016 aan de ministeries. De kernpunten van onze controle hebben wij met de minister van Financiën gecommuniceerd, maar vormen geen volledige weergave van alles wat is besproken.

Wij hebben onze controlewerkzaamheden met betrekking tot deze kernpunten bepaald in het kader van de jaarrekeningcontrole als geheel. Onze bevindingen ten aanzien van de individuele kernpunten moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen over deze kernpunten.

1. Algemeen

Het grootste risico ten aanzien van de verantwoorde opbrengstenstromen is dat ten onrechte opbrengsten onttrokken worden aan de organisatie en niet volledig of niet in de juiste periode verantwoord worden. Met betrekking tot de lasten is het belangrijkste risico dat er onrechtmatige verplichtingen aangegaan worden, onrechtmatige uitgaande geldstromen plaatsvinden of kosten niet volledig opgenomen worden. Het naleven van de begroting is een kernpunt, vanwege de risico's op onrechtmatige bestedingen en begrotingsonrechtmatigheden. Het verkrijgen van toereikende controledocumentatie en het vaststellen van de naleving van de van toepassing zijnde wet- en regelgeving vormen daarom een belangrijk onderdeel van onze werkzaamheden.

Naast de hiernavolgende kernpunten voeren wij tevens niet-gegevensgerichte cijferbeoordelingen uit waarvan de uitkomsten richtinggevend zijn voor onze controle. Bij de cijferbeoordelingen worden de realisatiecijfers afgezet tegenover de begroting en de cijfers van het voorgaande dienstjaar.

2. Gevolgen van automatiseringsproblemen en de natuurramp in 2017

Gedurende een aantal maanden van 2016 en 2017 heeft het Land Sint Maarten slechts beperkt toegang gehad tot haar geautomiseerde omgeving, waaronder ook de financiële administratie valt. In 2017 heeft de natuurramp van orkaan Irma de operationele bedrijfsvoering van de overheidsorganisatie verstoord. Wij hebben onze controlewerkzaamheden hierop aangepast door na te gaan of dit bovenop de reeds geïdentificeerde onzekerheden nog tot mogelijke afwijkingen van materieel belang heeft geleid. Daarnaast zijn we nagegaan dat het geheel van de jaarrekening een juist beeld geeft van de gevolgen van gebeurtenissen na balansdatum.

3. Belastinginkomsten

De belastingbaten betreft de grootste opbrengstenpost in de jaarrekening van het Land Sint Maarten. Deze baten worden op kasbasis verantwoord op basis van de CV, in tegenstelling tot de andere baten en lasten in de jaarrekening van het Land. De aanpak tijdens de jaarrekeningcontrole ten aanzien van de opbrengsten uit belastingen is derhalve gericht op de volledige verantwoording van deze kasopbrengsten in de jaarrekening.

De interne beheersing omtrent de ontvangst van deze kasgelden, verwerking in de ontvangstenadministratie, volledige afdracht van de ontvangsten en opname hiervan in het grootboek hebben wij tijdens de interim-controle in detail gecontroleerd. Daarnaast hebben wij een aansluiting gemaakt tussen de belastingontvangsten zoals opgenomen in de ontvangstenadministratie met de verantwoorde belastingontvangsten zoals opgenomen in het grootboek, en uiteindelijk met hetgeen hiervoor is opgenomen in de jaarrekening.

4. *Opbrengsten vergunningen*

Ten aanzien van de opbrengsten uit vergunningen hebben wij vastgesteld in hoeverre sprake is van aansluiting met de sub-administraties waarin de aanvragen en verwerking van de betreffende vergunningen plaatsvindt alsook in hoeverre sprake is van een toereikende interne beheersing omtrent de vastleggingen in de betreffende sub-administraties. Indien de opzet van de interne beheersing van voldoende niveau is, welke bijdraagt aan een betrouwbare verantwoording van deze opbrengsten, voeren wij testwerkzaamheden uit om vast te stellen of de interne beheersing ook als zodanig bestaat en werkt en daadwerkelijk tot een betrouwbare verantwoording bijdraagt.

Verder voeren wij detailwerkzaamheden uit om het bestaan van de verantwoorde transacties en de accurate verwerking hiervan vast te stellen.

5. *Opbrengsten, overige*

De overige opbrengsten, niet reeds bij 2 en 3 genoemd, worden grotendeels door middel van gegevensgerichte detailcontroles door ons afgestemd met onderliggende overeenkomsten, wetgeving en bevestigingen van derden, voor zover aanwezig.

6. *Personeelskosten*

Met betrekking tot de verantwoorde personeelskosten wordt vooraf vastgesteld in hoeverre sprake is van een toereikende opzet van de interne beheersing welke bij zou moeten dragen aan een betrouwbare en rechtmatige verantwoording van deze kosten. De interne beheersing zal vooral gericht moeten zijn op het intern controleren van aan- en afwezigheid, controles op het juist en volledig doorvoeren van mutaties in de salarisadministratie en het juist toepassen van de geldende wet- en regelgeving. Mocht de interne beheersing in opzet toereikend zijn, dan voeren wij testwerkzaamheden uit om vast te stellen of de interne beheersing ook als zodanig bestaat en werkt en daadwerkelijk tot een betrouwbare verantwoording bijdraagt. Verder voeren wij detailwerkzaamheden uit om het daadwerkelijk voorkomen van de verantwoorde transacties, de accurate verwerking en opname in de juiste periode van deze kosten vast te stellen.

7. *Kosten goederen en diensten*

Ten aanzien van de kosten goederen en diensten wordt tevens vooraf vastgesteld welke interne beheersingsmaatregelen aanwezig zijn welke bij zou moeten dragen aan een betrouwbare en rechtmatige verantwoording van deze kosten conform het procure to pay proces. Wij hebben testwerkzaamheden uitgevoerd om vast te stellen of de interne beheersing ook als zodanig bestaat en werkt en daadwerkelijk tot een betrouwbare en rechtmatige verantwoording van deze kosten bijdraagt. Verder hebben wij detailwerkzaamheden uitgevoerd om het daadwerkelijk voorkomen van de verantwoorde transacties, de volledigheid, de accurate verwerking en opname hiervan in de juiste periode vast te stellen.

8. *Kosten subsidies*

Voor wat betreft de kosten voor subsidies wordt het proces omtrent verstrekking van subsidies beoordeeld en worden detailcontroles uitgevoerd ter vaststelling van de accuraatheid, de volledigheid, de rechtmatigheid, het daadwerkelijk voorkomen van de verantwoorde transacties inzake de verantwoorde subsidies en het in de juiste periode verantwoorden van de betreffende kosten.

9. *Kosten, overige*

De overige kosten, niet reeds bij 6, 7 en 8 genoemd, worden grotendeels door middel van gegevensgerichte detailcontroles door ons afgestemd met onderliggende documentatie, overeenkomsten, wetgeving en bevestigingen van derden, voor zover aanwezig.

10. *Balansposten*

De controle op de verschillende balansposten is met name gericht op het bestaan, de juiste waardering en allocatie van de posten en de volledige verantwoording van schulden en voorzieningen. Hiertoe worden inventarisaties en detailcontroles verricht en vindt er afstemming plaats met opgaven van derden. Informatie uit het opvolgende dienstjaar wordt gebruikt ter vaststelling van de juiste waardering van vorderingen en volledige opname van schulden en voorzieningen, voor zover mogelijk.

B. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheid van de Ministerraad

De Ministerraad is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven, alsmede voor het opstellen van het jaarverslag, beide in overeenstemming met de CV.

De Ministerraad is tevens verantwoordelijk voor de financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties. Dit houdt in dat deze bedragen in overeenstemming dienen te zijn met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen.

De Ministerraad is voorts verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van onze controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle fouten en fraude ontdekken.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controle standaarden (NV-COS), ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen van de NBA. Onze controle bestond onder ander uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel;
- Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de Ministerraad en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening zijn opgenomen;
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen, en
- het evalueren of de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties over 2016 voldoen aan de eisen van financiële rechtmatigheid.

Benoeming

Wij zijn middels Landsverordening AB 2013 GT, no. 28 benoemd als interne accountant van het Land Sint Maarten. Via deze Landsverordening zijn wij tevens bevoegd tot controle van de jaarrekening van het Land Sint Maarten.

Phillipsburg, 10 december 2018

Stichting Overheidsaccountantsbureau, namens deze



drs. D.M.J. Schrader RA
Junior manager

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:



SOAB *We know government.*



General Audit Chamber
Algemene Rekenkamer

	D.I.V. Ministerie van Financiën
Ing.	144 - 2 2018
Volg.No.:	3026

Aan de Minister van Financiën
Dhr. P. Geerlings
Bestuurskantoor
Philipsburg
Sint Maarten

Datum: 31 december 2018
Onderwerp: aanbieding concept eindrapport
Rechtmatigheidsonderzoek: Jaarrekening 2016 van Sint Maarten
Ons kenmerk: AR31/218/280

Geachte Minister van Financiën,

Hierbij bieden wij u het concept eindrapport aan, inzake het rechtmatigheidsonderzoek van de Algemene Rekenkamer naar de Jaarrekening 2016 van Sint Maarten. Aangezien het hier een vertrouwelijk document betreft, bent u ingevolge artikel 48 van de Landsverordening Algemene Rekenkamer verplicht tot geheimhouding hiervan.

De bevindingen van ons onderzoek zijn reeds met de secretaris-generaal van uw ministerie gedeeld in het kader van het ambtelijk hoor- en wederhoor. Wij hebben op 27 december jl. een reactie ontvangen. Onze dank daarvoor. Het ambtelijk hoor- en wederhoor is reeds afgerond en de feiten vastgesteld.

Thans gaat de fase van bestuurlijk hoor- en wederhoor van start. In deze fase worden de feiten niet meer betwist. In lijn met ons onderzoeksprotocol stellen wij u in de gelegenheid om te reageren op de conclusies, oordelen en aanbevelingen in het concept eindrapport.

U kunt uw reactie **uiterlijk maandag 7 januari 2019** aanleveren bij de secretaris van de Algemene Rekenkamer (joane.dovale-meit@arsxm.org). Gelet op de wettelijke termijn, genoemd in artikel 53, derde lid, van de Comptabiliteitslandsverordening is het niet mogelijk om uitstel te verlenen.

De Rekenkamer zal uw reactie bestuderen. Normaliter wordt de reactie opgenomen in het eindrapport samen met de reactie van de Rekenkamer. Dit gebeurt in de vorm van een nawoord. In het geval dat de Rekenkamer geen reactie ontvangt, stellen we vast dat u geen gebruik maakt van de mogelijkheid tot wederhoor. Het concept eindrapport geldt dan als definitief.

Ik hoop u middels deze brief voldoende te hebben geïnformeerd. Mocht u nog vragen hebben kunt u contact opnemen met de Algemene Rekenkamer.

Hoogachtend,


Joane Dovale-Meit
Secretaris
joane.dovale-meit@arsxm.org

Rechtmatigheidsonderzoek: Jaarrekening 2016 van Sint Maarten

Concept-Eindrapport

31 december 2018

Dit document is auteursrechtelijk beschermd en bevat informatie die eigendom is van de Algemene Rekenkamer. Het document mag uitsluitend voor intern gebruik worden verveelvoudigd. Niets uit dit document mag worden verveelvoudigd of openbaar worden gemaakt aan derden zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de Algemene Rekenkamer.

Algemene Rekenkamer, Juancho Yrausquin Blvd #10, unit 4 & 5.

VOORWOORD

De meest fundamentele taak van de Algemene Rekenkamer betreft haar jaarlijks terugkerende onderzoek naar de Jaarrekening van het Land. Waar de begroting een prognose is van de inkomsten en de besteding van publieke middelen, wordt in de jaarrekening vermeld hoeveel geld is ontvangen en waar het geld uiteindelijk aan is besteed. Met de nasleep van orkaan Irma ligt de prioriteit bij de wederopbouw van het Land. Daar komt bovenop dat het Land te kampen heeft gehad met verschillende ICT-storingen. Dat de oplevering van de Jaarrekening 2016 uiteindelijk tot eind oktober 2018 op zich heeft laten wachten heeft negatieve consequenties voor de controle die de Staten uitoefenen over de verantwoording van ministers in 2016. Het al dan niet verlenen van decharge door de Staten aan de ministers worden hiermee tot een formaliteit gemaakt.

Onze resultaten tonen een zorgelijk beeld, gelijk aan die van de afgelopen jaren. Informatie is gebrekkig, onderbouwing van de besteding van publieke middelen is minimaal, publieke middelen zijn onrechtmatig besteed en het afleggen van verantwoording aan de Staten blijft uit.

Wij vinden het belangrijk dat, ten behoeve van het financiële beheer, het Land zich zo spoedig mogelijk herpakt.

INHOUD

Voorwoord	2
Samenvatting	4
Aanbevelingen	6
1 Ons onderzoek	7
1.1 Grondslag en reikwijdte van het onderzoek	7
1.2 De onderzoeksvragen	7
1.3 Leeswijzer	7
2 De jaarrekening	8
2.1 Oplevering van de jaarrekening	8
2.2 Getrouw beeld	9
2.3 Is de Jaarrekening opgesteld volgens de Comptabiliteitslandsverordening?	11
2.4 Oordeel	11
3 Het financieel beheer	12
3.1 Financiële rechtmatigheid	12
3.2 Ordelijk en controleerbaar financieel beheer	13
3.3 Uitvoering van de deelplannen ter verbetering van het financieel beheer	14
3.4 Oordeel	15
4 Aanbestedingen	16
4.1 Comptabiliteitsvoorschriften	16
4.2 Bevindingen	17
4.2.1 Nadere regels	17
4.2.2 Afwijkingen van de eis om openbaar aan te besteden	18
4.2.3 Overige bevindingen - Centrale inkoop	19
4.3 Oordeel	19
5 Reactie van de minister en ons nawoord	20
5.1 Reactie van de Minister van Financiën	20
5.2 Ons nawoord	20
Bijlage 1: Niet-naleving van artikelen uit de CV	21
Bijlage 2: Modelstaten	22
Bijlage 3: Lijst met ernstige en langdurige tekortkomingen	23
Bijlage 4: Uitleg soorten controleverklaring	24
Bijlage 5: Recapitulatie bevindingen inzake de aanbestedingen	25

SAMENVATTING

In dit rapport geven wij antwoord op de vraag of de Jaarrekening 2016 van Sint Maarten een getrouw beeld geeft van zowel de financiële positie per 31 december 2016 als de baten en lasten over 2016. Daarnaast hebben we onderzocht of de jaarrekening volgens de voorschriften is opgesteld, of er rechtmatig is gehandeld en of de ministers hebben gezorgd voor een ordelijk en controleerbaar financieel beheer.

Ten opzichte van de Jaarrekening 2015 is het aantal fouten in de Jaarrekening 2016 lager. Wat ongewijzigd is gebleven zijn de tekortkomingen in het financieel beheer. Voor nagenoeg alle posten in de jaarrekening heeft dit geleid tot een onzekerheid over de juistheid en/of de volledigheid van de verantwoorde bedragen.

De Jaarrekening 2016 bevat evenals de Jaarrekening 2015 omvangrijke rechtmatigheidsfouten (er is niet gehandeld in overeenstemming met wet- en regelgeving). Dat betekent bijvoorbeeld dat er uitgaven zijn gedaan waarvoor geen middelen zijn begroot. Het betekent ook dat inkomsten niet zijn gerealiseerd of lager zijn uitgevallen dan begroot. Een voorbeeld van een rechtmatigheidsfout zijn de uitgaven van NAf 686.000 die het Ministerie van Algemene Zaken heeft gedaan, zonder dat daarvoor gelden op de begroting zijn opgenomen. De omvang van deze financiële fouten is sterk toegenomen. Dat is met name veroorzaakt door het uitblijven van (voorgeschreven) begrotingswijzigingen.¹

Naast rechtmatigheidsfouten met een financiële impact constateren wij ook dat niet in overeenstemming met wet- en regelgeving is gehandeld. Voorbeelden hiervan zijn het verstrekken van subsidies en het openbaar aanbesteden van diensten en werken. In het Voorwoord in de Jaarrekening 2016 stelt de Minister van Financiën dat de Jaarrekening veel aan informatiewaarde heeft gewonnen. Wij zien deze toename niet. De accountant van het Land, de Stichting Overheidsaccountantbureau (SOAB) geeft bij de Jaarrekening twee controleverklaringen. De ene heeft betrekking op de getrouwheid² van de Jaarrekening en de andere op de financiële rechtmatigheid.³

De SOAB heeft bij de Jaarrekening 2016 van het Land wat betreft de getrouwheid een verklaring van oordeelonthouding afgegeven. Wij zijn een andere mening toegedaan. Naar ons oordeel is de verplichting wegens in de toekomst uit te betalen duurtoeslag ten onrechte niet als een Voorziening in de balans verantwoord. Wij beschouwen dit als een getrouwheidsfout. Wij merken nog op dat de verplichting wel in de toelichting op de balans onder 'Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen' is toegelicht.⁴ Het oordeel van de SOAB wijkt op dit punt en daardoor ook wat betreft het oordeel over de Jaarrekening als geheel af van ons oordeel.

Wat betreft de financiële rechtmatigheid heeft de SOAB wat ons betreft terecht een afkeurende controleverklaring afgegeven.

Naast ons reguliere onderzoek kiezen we jaarlijks een thema die we specifiek onderzoeken. Voor ons thema hebben we dit jaar de aanbestedingen onderzocht. Onze bevindingen tonen dat alle ministeries onvoldoende zicht hebben op het aanbestedingsproces om verantwoording af te kunnen over het afwijken van de eis om openbaar aan te besteden.

Zij beschikken niet over vastgestelde nadere regels, betrouwbare informatie en documenten over de gehouden aanbestedingen. Als gevolg hiervan konden de ministeries ons niet voorzien van de informatie en documenten die wij nodig hebben om na te kunnen gaan of zij in alle gevallen de bepalingen van de CV hebben nageleefd. Op grond van de bevindingen zijn wij van oordeel dat de ministeries wat betreft de besteding van gemeenschapsgelden niet 'in control' zijn.

Door het ontbreken van de wettelijk voorgeschreven nadere regels ontbreekt een norm waaraan de ministeries zich wat betreft de inrichting en de uitvoering van een aanbesteding moeten houden.

¹ Artikel 49, tweede lid van de CV

² Onder getrouwheid wordt verstaan dat de informatie in de jaarrekening juist, volledig en toereikend is toegelicht.

³ Onder financiële rechtmatigheid wordt verstaan dat de baten en lasten tot stand gekomen in overeenstemming met wet- en regelgeving.

⁴ Jaarrekening 2016, C.6.10, pagina 114

Het risico bestaat dat de wijze waarop een aanbesteding door de verschillende ministeries is ingericht en uitgevoerd, op een minder eerlijke en open wijze plaatsvindt dan door de wetgever is bedoeld en dat minder doelmatig wordt aanbesteed.

AANBEVELINGEN

Onze aanbevelingen strekken ter verbetering van het financieel beheer van het Land en ter verbetering van de toezichhoudende taak van de Staten. Wij merken op dat onze aanbevelingen anno 2018 inzake de Jaarrekeningen van het Land niet of nauwelijks worden opgevolgd. Dit terwijl de kwaliteit van de jaarrekening niet verbeterd, op sommige gebieden zelfs verslechterd.

Wanneer de Minister van Financiën, de regering en de Staten structureel geen verbetering in hun respectievelijke rol tonen, zal het financieel beheer van het Land niet verbeteren. Het feit dat het Land thans niet in staat is om een goedkeurende controle verklaring te verkrijgen, onderschrijft de noodzaak voor verbetering.

Onze aanbevelingen, die wij in iedere rapportage naar voren brengen, blijven zodoende ongewijzigd:

Onze aanbevelingen aan de regering om het financieel beheer van het Land te verbeteren:

1. Faciliteer de Staten structureel met beleidsinformatie in de jaarrekening. Zonder duidelijke informatie kan niet gecontroleerd worden of publieke middelen rechtmatig en doelmatig zijn besteed en of beleidsvoornemens zijn gerealiseerd;
2. Leef de regels uit de Comptabiliteitslandsverordening volledig na;
3. Stel tijdig de ontwerp-Landsverordening tot vaststelling van de Jaarrekening op;
4. Voer de plannen van aanpak uit ter verbetering van het financieel beheer. Hou ons op de hoogte van de voortgang.
5. Stel nadere regels vast voor de wijze waarop een aanbesteding wordt ingericht en uitgevoerd, in de zin van artikel 47, zesde lid, van de CV. Regel ook wat moet worden verstaan onder een ramp.
6. Hou een betrouwbare registratie bij van alle aanbestedingen en alle relevante documenten per aanbesteding om zo de wettelijk verplichte verantwoording te kunnen afleggen.

Onze aanbevelingen aan de Staten:

1. Roep de betrokken minister ter verantwoording wanneer verantwoordingsinformatie uitblijft. De verantwoordingsinformatie is tevens van belang bij de vaststelling van de begroting voor het volgende dienstjaar. Zonder betrouwbare informatie, is het onmogelijk om een deugdelijke begroting goed te keuren.
2. Zorg ervoor dat de ontwerp-Landsverordening tot vaststelling van de Jaarrekening tijdig ter behandeling wordt aangeboden, zodat wel of geen decharge kan worden verleend.

Zolang men geen verantwoordelijkheid neemt in de financiële cyclus van het Land, zal het financieel beheer ook niet verbeteren.

1 ONS ONDERZOEK

1.1 Grondslag en reikwijdte van het onderzoek

Elk jaar verrichten wij onderzoek naar de jaarrekening van het Land. Daartoe zijn wij wettelijk verplicht.⁵ Ons rapport wordt aan de Staten overgelegd en wordt daarmee tevens openbaar.⁶ De Staten zijn verplicht om van ons rapport kennis te nemen.⁷ Ons rapport vormt een belangrijk hulpmiddel voor de Staten bij het verlenen van decharge. Met het verlenen van decharge geeft de Staten goedkeuring aan de ministers over het door hen gevoerde financieel beheer en de verantwoording daarover.⁸

1.2 De onderzoeksvragen

In dit rapport geven wij antwoord op de volgende onderzoeksvragen:

1. Is de jaarrekening overeenkomstig de daarvoor gegeven voorschriften ingericht?
2. Is door de ministers zorggedragen voor een ordelijk en controleerbaar financieel beheer?
3. Zijn de baten, lasten en balansmutaties tot stand gekomen in overeenstemming met de vastgestelde⁹ landsbegroting 2016 en met andere wettelijke regelingen?
4. Geeft de Jaarrekening 2016 van Sint Maarten een getrouw beeld van de financiële positie per 31 december 2016 en de baten en lasten over de periode 1 januari 2016 tot en met 31 december 2016¹⁰ van de collectieve sector?¹¹

In elk rapport tot zover hebben wij een thema gekozen waar we specifieke aandacht aan besteden. Dit jaar hebben we gekozen om een onderzoek te doen naar de openbare aanbestedingen van het Land. Als extra hoofdvraag hebben we gesteld:

5. Hebben de ministeries wat betreft het inkopen van goederen of diensten en de uitvoering van werken zich in 2016 gehouden aan de bepalingen van artikel 47 van de Comptabiliteitslandsverordening (hierna: CV)?

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 gaan we in op de getrouwheid en de inrichting van de jaarrekening. Vervolgens betreft hoofdstuk 3 onze bevindingen over het gevoerde financieel beheer waaronder de beantwoording van de vraag of de baten, lasten en balansmutaties tot stand zijn gekomen in overeenstemming met de landsbegroting en andere wettelijke regelingen en of is gezorgd voor ordelijk en controleerbaar financieel beheer.

In hoofdstuk 4 tonen we de resultaten van ons onderzoek naar de aanbestedingen tijdens het dienstjaar 2016.

Ons rapport sluiten we af met de reactie van de Minister van Financiën, aangevuld met ons nawoord (hoofdstuk 5). In de bijlagen geven wij een overzicht van de afwijking van de artikelen van de CV, de niet of niet volledig ingevulde voorgeschreven modelstaten, de ernstige en langdurige tekortkomingen in de AO/IC¹² en een korte uitleg over de soorten controleverklaringen.

⁵ Artikel 23 van de Landsverordening Algemene Rekenkamer en artikel 53, derde lid van de CV.

⁶ Artikel 100, vierde lid, van de Staatsregeling.

⁷ Artikel 54, vierde lid, van de CV.

⁸ Artikel 54, van de CV.

⁹ Artikel 23, tweede lid, van de Landsverordening Algemene Rekenkamer Sint Maarten.

¹⁰ Artikel 2 van de CV.

¹¹ De overheid en instellingen die sociale zekerheid uitvoeren: voorzieningen waar collectief voor wordt betaald en waar ieder een gebruik van mag maken.

¹² AO/IC is de afkorting van Administratieve Organisatie en de daarin verankerde maatregelen van Interne Controle. Een goed opgezette en werkende AO/IC waarborgt dat doelstellingen worden gerealiseerd en dat betrouwbare (verantwoordings)informatie beschikbaar is.

2 DE JAARREKENING

De jaarrekening¹³ is het sluitstuk van de begrotingscyclus. De minister van Financiën is verantwoordelijk voor het opstellen van de jaarrekening.¹⁴ Elke minister is verantwoordelijk om de benodigde financiële informatie tijdig naar de Minister van Financiën te sturen.¹⁵ De ministers leggen in de jaarrekening verantwoording af over het door hen gevoerde beleid¹⁶ en de bestede publieke middelen.

De jaarrekening moet samen met de toelichtingen een zodanig inzicht geven in zowel de financiële positie als de baten en lasten, dat een verantwoord inzicht kan worden gevormd.¹⁷ Dit betekent dat de informatie in de jaarrekening juist, volledig en toereikend (betrouwbaar) moet zijn, zodat de gebruiker van die informatie een oordeel kan vormen over het gevoerde financiële beheer. Met andere woorden: de jaarrekening moet een getrouw beeld geven.

Verder moet de jaarrekening overeenkomstig de daarvoor gegeven voorschriften zijn opgesteld.

In dit hoofdstuk beantwoorden we de vraag of de Jaarrekening een getrouw beeld geeft en is ingericht overeenkomstig de daarvoor gegeven voorschriften. Wij eindigen het hoofdstuk met ons oordeel hierover.

2.1 Oplevering van de jaarrekening

De Minister van Financiën hoort op 31 augustus de jaarrekening naar het College financieel toezicht (hierna: Cft) te sturen. Wanneer hij niet in staat is geweest om een jaarrekening op te stellen, dan dient hij hetgeen op dat tijdstip is opgesteld, naar het Cft te sturen.¹⁸ Bovendien vermeldt de Comptabiliteitslandsverordening (hierna: CV) dat de Jaarrekening 2016 vóór 1 september 2017 opgesteld had moeten zijn.¹⁹ Wij stellen vast dat de Minister geen gevolg heeft gegeven aan beide wettelijke vereisten. De jaarrekening is pas op 24 oktober 2018 opgesteld en op 30 oktober 2018 in de ministerraad goedgekeurd. Pas op 16 november is de jaarrekening naar ons gestuurd.²⁰

Het opstellen van de Jaarrekening 2016 bleek een moeizaam en langdurig proces. Wij hebben hierover in meerdere brieven met de Minister van Financiën gecommuniceerd. De informatieverstrekking aan de Rekenkamer over de voortgang van het proces van opstellen van de jaarrekening was op onderdelen tegenstrijdig met eerdere beweringen van de Minister van Financiën. Zo werd door de Minister op 3 januari 2018 meegedeeld dat oplevering van de jaarrekening 4 tot 6 weken zou duren waardoor deze niet eerder dan eind januari 2018 zou worden opgeleverd.²¹ Vervolgens heeft de Minister tot tweemaal toe de oplevering uitgesteld, waarbij hij tevens vermeldt dat grote vooruitgang is geboekt.²² Uiteindelijk is de Jaarrekening 2016, in het vierde kwartaal van 2018 opgeleverd.

De Minister van Financiën heeft geen bevoegdheid om eenzijdig de wettelijke oplevertermijn van de jaarrekening te verschuiven hetgeen wij bij brief van 5 oktober 2018 hebben gecommuniceerd. In dezelfde brief stellen wij vragen over de grote vooruitgang die hij noemt. Als reactie geeft de Minister aan dat de grote vooruitgang is te vinden in, onder andere de aanlevering van de jaarrekening 2013 en 2014 aan de Staten en de start met de werkzaamheden voor de Jaarrekening 2017. Bovendien is er door middel van collegiaal

¹³ Artikel 23, derde lid van de Landsverordening Algemene Rekenkamer.

¹⁴ Artikel 52, eerste lid, van de CV.

¹⁵ Artikel 52, tweede lid, van de CV.

¹⁶ Artikel 32, tweede lid, van de CV.

¹⁷ Artikel 2 van de CV.

¹⁸ Artikel 18 van de Rijkswet financieel toezicht.

¹⁹ Artikel 52, eerste lid, van de CV.

²⁰ Brief DIV#2958/A d.d. 16 november 2018.

²¹ Brief van de Minister van Financiën van 3 oktober 2018, zonder kenmerk.

²² Brief van de Minister van Financiën aan de Algemene Rekenkamer van 19 maart 2018 en de brief van de Minister van Financiën aan de Voorzitter der Staten van 21 september 2018.

overleg binnen de overheid meer bewustwording gecreëerd over het jaarrekening proces. Wij moeten helaas concluderen dat het structureel uitstellen van de oplevering alsook de vooruitgang die de Minister noemt, thans niet heeft geleid tot een verbetering in kwaliteit van de jaarrekening.

Structurele late oplevering van de jaarrekening heeft negatieve gevolgen voor de begrotingscyclus. De informatie over de realisatie is essentieel voor het opstellen van de begroting. Zonder betrouwbare informatie over de realisatie, is het moeilijk, dan wel onmogelijk om op een betrouwbare wijze de begroting op te stellen.

2.2 Getrouw beeld

2.2.1 Werkzaamheden SOAB

De Jaarrekening 2016 is op 16 november 2018 aangeboden aan de SOAB ter controle.

De SOAB heeft op 14 december 2018 naar aanleiding van de controle van de jaarrekening 2016 haar rapport van bevindingen en haar controleverklaring aan de Minister van Financiën en de Rekenkamer aangeboden. De SOAB heeft ten aanzien van de getrouwheid een controleverklaring van oordeelonthouding afgegeven.²³

Wij hebben de werkzaamheden van de SOAB²⁴ inzake de controle van de Jaarrekening 2016 beoordeeld. We hebben de werkzaamheden beoordeeld en geconcludeerd dat we gebruik kunnen maken van de bevindingen naar aanleiding van de controle.

Wat betreft de verantwoording van de verplichting wegens Duurtetoeslag is ons oordeel een andere dan die van de SOAB.

Het Ministerie van Financiën is van oordeel dat gezien de sterke samenhang van de duurtetoeslaglasten met salarissen en sociale lasten en gezien het feit dat de duurtetoeslag ook als grondslag geldt voor de inkomstenbelasting, er voor is gekozen om in lijn met de Comptabiliteitslandsverordening, geen voorziening voor deze toekomstige verplichtingen op te nemen.

Naar ons oordeel is de verplichting wegens in de toekomst uit te betalen duurtetoeslag ten onrechte niet als een Voorziening in de balans verantwoord. Volgens artikel 28 van de CV moet een verplichting waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, maar wel redelijkerwijs is te schatten, op de balans als een Voorziening worden verantwoord. De verplichting is niet als zodanig verantwoord, maar is vermeld in de toelichting op de balans onder 'Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen'.²⁵ Wij menen dat hiermee niet is voldaan aan artikel 28 van de CV. Wij beschouwen dit als een getrouwheidsfout; de SOAB niet.

Gezien de omvang van de verplichting (NAf 121,5 miljoen) is de getrouwheidsfout van materieel belang en van diepgaande invloed op de jaarrekening. Dit heeft tot gevolg dat wij de Jaarrekening 2016 moeten afkeuren.

2.2.2 Fouten en onzekerheden

Fouten

De overheid heeft de verplichting tot het betalen van de zogenaamde Duurtetoeslag²⁶ door een actuaaris laten berekenen. De verplichting is berekend op een bedrag van NAf 121,5 miljoen.

²³Voor nadere toelichting over de controleverklaring, zie bijlage 4.

²⁴ Artikel 25 van de landsverordening Algemene Rekenkamer.

²⁵ Jaarrekening 2016, C.6.10, pagina 114

²⁶ Artikel 103 van de Pensioentandsverordening overheidsdienaren

Overeenkomstig de CV had de verplichting als een Voorziening op de balans verantwoord moeten worden. Het inzicht in de financiële positie is hierbij gebaat.

In de Jaarrekening is de verplichting niet als een Voorziening op de balans verantwoord, maar in de toelichting op de balans onder 'Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen' toegelicht. Wij beschouwen dit als een getrouwheidsfout. De omvang van de fout is materieel van diepgaande invloed op de Jaarrekening.

Enkel de cijfers in de Jaarrekening kunnen de lezer van de Jaarrekening geen volledig beeld geven over de uitkomsten van het financieel beleid en beheer. Daarvoor is het nodig dat de cijfers worden toegelicht. In de Jaarrekening 2016 schiet de toelichting, net als in voorgaande jaren, ernstig tekort. Het ontbreken van een toereikende toelichting op balansposten, baten en lasten vinden wij ook een getrouwheidsfout. In paragraaf 2.2.3 gaan we dieper in op het ontbreken van informatie over de realisatie van de beleidsvoornemens.

Naast deze fout hebben wij nog een aantal fouten geconstateerd. Omdat deze fouten niet materieel zijn, gaan wij hier niet verder op in.

Onzekerheden

In paragraaf 3.2.1 van dit rapport constateren wij, net als voorgaande jaren, dat de procedures en richtlijnen die nodig zijn voor het op een verantwoorde (rechtmatige en doelmatige) wijze vervullen van de overheidstaken daartoe in opzet onvoldoende zijn en dat de overheid onvoldoende controleert of volgens de regels wordt gehandeld. Dit heeft tot gevolg dat er ontoereikende controle-informatie beschikbaar is om intern en extern vast te kunnen stellen of posten in de jaarrekening juist en/of volledig zijn. De omvang van de onzekerheden is materieel en van diepgaande invloed op de Jaarrekening.

2.2.3 Realisatie van de beleidsvoornemens

Elke minister dient jaarlijks uiterlijk op 1 mei bij de Minister van Financiën ramingen in waarover hij het beheer voert. Deze ramingen gaan vergezeld met een toelichting van het te voeren beleid voor het komende jaar.²⁷ Aan het einde, bij de verantwoording over het gevoerde beleid wordt een verslag opgesteld, dat als een afzonderlijke nota onder de jaarrekening wordt opgenomen. Dit verslag bevat een toelichting of en in hoeverre de beleidsvoornemens zijn gerealiseerd.²⁸

De Minister van Financiën heeft in de toelichting op de begroting 2016 aangegeven dat de begroting in een roerige periode is opgesteld (regeringswisseling) en dat dit ertoe heeft geleid dat er geen breedvoerig overheidsbeleid is opgesteld, maar dat dit meer een karakter van een "caretaker" heeft.²⁹

Er is echter wel een uitgebreid verslag opgenomen als een afzonderlijke nota onder de jaarrekening. Daarin staat vermeld dat "het proces van het afleggen van verantwoording over de realisatie van de beleidsvoornemens momenteel nog steeds niet geheel naar behoren loopt".

Wij stellen vast dat per ministerie is gerapporteerd over de evaluatie van het beleid, de bedrijfsvoering en de analyse van de financiële resultaten.

Omdat de beleidsvoornemens niet concreet en meetbaar zijn geformuleerd kan in het verslag niet worden vermeld in hoeverre de beleidsvoornemens zijn gerealiseerd. Zonder een toereikende evaluatie van de realisatie van de beleidsvoornemens ontbreekt voor de Staten essentiële informatie. Wij bevelen aan om als eerste de beleidsvoornemens van de

²⁷ Artikel 34 van de CV.

²⁸ Artikel 32, tweede lid van de CV.

²⁹ Toelichting op de ontwerpbegroting dienstjaar 2016, voorwoord, blz. 3 van 42.

ministeries zo SMART-mogelijk te omschrijven.³⁰ Dan pas is er een basis om te kunnen evalueren.

2.3 Is de Jaarrekening opgesteld volgens de Comptabiliteitslandsverordening?

In de CV is voorgeschreven waaruit de jaarrekening moet bestaan.³¹ Wij hebben onderzocht of hieraan is voldaan. In bijlage 1 hebben wij een recapitulatie opgenomen van de bevindingen waaraan niet is voldaan.

2.3.1 Inrichtingsfouten

De CV schrijft voor dat de jaarrekening een bepaalde inrichting moet hebben.³² De Jaarrekening 2016 bevat weliswaar alle wettelijk verplichte modelstaten, maar we constateren dat slechts een 61% van het totaal aantal staten correct is ingevuld. Dit is een verbetering ten opzichte van 2015. Tabel 1 toont het percentage van correct en niet (correct) ingevulde modelstaten voor de jaren 2016 en 2015.

Tabel 1: Percentage correct en niet (correct) ingevulde modelstaten in de Jaarrekening van 2015 en 2016

Modelstaten	2016	2015
Correct ingevuld (in %)	11 (61%)	8 (44%)
Niet correct ingevuld (in %)	7 (39%)	10 (56%)

Een van de hoofdoorzaken is volgens ons het gebrek aan (financiële) onderbouwing op ministerieel niveau. De Minister van Financiën krijgt niet de benodigde informatie van de overige ministers en deelnemingen om de aangeleverde cijfers te onderbouwen.³³ Bijlage 2 toont een overzicht van de volledig en onvolledig ingevulde modelstaten.

2.4 Oordeel

Ons oordeel

Omdat de Jaarrekening fouten en onzekerheden bevat die materieel en van diepgaande invloed zijn, zijn wij van oordeel dat de Jaarrekening 2016 tezamen met de toelichtingen geen getrouw beeld geeft van de grootte en de samenstelling van de financiële positie en het resultaat en niet is opgesteld conform alle bepalingen uit de CV.

Inzake de inrichting van de Jaarrekening zien wij een lichte verbetering, hetgeen is gekwantificeerd in tabel 1 en bijlage 1 van dit rapport. De toelichting op de Jaarrekening is wat betreft de realisatie van de beleidsvoornemens, net als voorgaande jaren, onvoldoende.

³⁰ Onder SMART wordt verstaan: beleidsvoornemens die Specifiek, Meetbaar, Actueel, Realistisch en Tijdsgebonden zijn.

³¹ Hoofdstuk 3 van de Comptabiliteitslandsverordening.

3 HET FINANCIËEL BEHEER

In hoofdstuk 3 tonen we onze resultaten over het financieel beheer.³² We beantwoorden de vraag of de baten, lasten en balansmutaties tot stand zijn gekomen in overeenstemming met de Landsbegroting 2016 en met andere wettelijke regelingen. We noemen dit financiële rechtmatigheid. We tonen tevens of er sprake was van een ordelijk en controleerbaar financieel beheer.

3.1 Financiële rechtmatigheid

3.1.1 Werkzaamheden SOAB

In haar verklaring stelt de SOAB dat de in de Jaarrekening verantwoorde baten-, lasten- en balansmutaties over 2016, niet aan alle eisen van de financiële rechtmatigheid voldoet. Dit houdt in dat de bedragen niet in overeenstemming zijn met de begroting en de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen. De SOAB heeft wat betreft de financiële rechtmatigheid een afkeurende controleverklaring afgegeven.

3.1.2 Uitvoering van de begroting 2016

De Minister van Financiën is verplicht om de Staten en de Rekenkamer te informeren over de uitvoering van de begroting. De Minister van Financiën heeft in 2016 nagelaten om de Staten en ons de wettelijk voorgeschreven informatie te verstrekken. Als gevolg hiervan is de controlerende taak van de Staten en ons belemmerd.

3.1.3 De rechtmatigheidsfouten

Wanneer baten, lasten of balansmutaties niet in overeenstemming zijn met de Landsbegroting of enige andere wettelijke regeling, is er sprake van rechtmatigheidsfouten.

Tabel 2 toont begrotingsover- en onderschrijdingen in totalen van de Staten en de ministeries, volgens de Jaarrekening 2016.³³ Onder overschrijding worden begrepen zowel lasten en investeringen die hoger, als baten die lager zijn dan in de begroting was voorzien.³⁴ Van een onderschrijding is sprake wanneer minder is uitgegeven dan begroot, of wanneer er meer is ontvangen dan begroot.

Tabel 2: De begrotingsover- en onderschrijdingen van de Staten en de ministeries, volgens de Jaarrekening 2016

Staten en ministeries	Overschrijding (x NAF 1.000)	Onderschrijding (x NAF 1.000)
Staten	3.342	4.380
Algemene Zaken	13.503	13.630
Financiën	36.696	16.435
Justitie	13.335	11.776
Onderwijs, Cultuur, Jeugd en Sport	5.889	8.197
Toerisme, Economische Zaken, Verkeer en Telecommunicatie	28.211	18.635
Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordering, Milieu en Infrastructuur	2.361	6.637
Volksgezondheidszorg, sociale ontwikkeling en Arbeid	32.107	22.085
Totaal	135.443	101.775

³² Jaarrekening 2016 Land Sint Maarten, Staat 18.

³⁴ Artikel 48, tweede lid van de CV.

Bovenstaand betekent dat de financiële onrechtmatigheid meer dan NAF 135 miljoen bedraagt en dat voor 30% meer is uitgegeven dan waar de Staten toestemming voor hebben gegeven in de begroting.³⁵ Tegenover de overschrijdingen zijn er ook onderschrijdingen. Wanneer die met elkaar worden verrekend is er per saldo een overschrijding van NAF 32 miljoen op de begroting van het dienstjaar 2016.

Naar onze mening is het onnodig dat begrotingsoverschrijdingen voorkomen. Immers, wanneer de Staten worden voorzien van de nota's van het lopende dienstjaar, heeft men de mogelijkheid om bij te sturen. Bij die nota's worden tevens, indien nodig, begrotingswijzigingen ingediend.³⁶ De CV bepaalt namelijk dat dreigende overschrijdingen in de begroting zoveel mogelijk door passende en tijdige maatregelen worden voorkomen.³⁷

Wij stelden ook vast dat ook naast de begrotingsoverschrijdingen in afwijking van wet- en regelgeving is gehandeld. Voorbeelden zijn het aanbesteden van diensten en werken en het verstrekken van subsidie. In hoofdstuk 4 van dit rapport wordt nader ingegaan op de aanbestedingsprocedure.

3.2 Ordelijk en controleerbaar financieel beheer

Het financieel beheer is ordelijk als de bevoegdheden tot handelen in duidelijke regels staan en er volgens deze regels wordt gehandeld. Het wordt ook wel aangeduid als de administratieve organisatie en interne controle (de AO/IC).

Het financieel beheer is controleerbaar wanneer de beschikbare financiële informatie externe controleurs in staat stelt om op een eenvoudige wijze de besluitvorming op elk gewenst moment te reconstrueren. Hierbij is het van belang dat de uitvoering van alle fasen van de processen wordt geregistreerd en gedocumenteerd.

3.2.1 De tekortkomingen

Wij constateren dat de procedures en richtlijnen die nodig zijn voor het op een verantwoorde (rechtmatige en doelmatige) wijze vervullen van de overheidstaken daartoe in opzet onvoldoende zijn. Verder constateren wij dat de overheid onvoldoende controleert of volgens de regels wordt gehandeld. Dat is naar onze mening een serieuze situatie. De overheid is in jaarrekeningrapporten van ons en de SOAB, in de managementletters van de SOAB en de rapportages van het Cft meermalen geadviseerd hoe de tekortkomingen opgelost hadden kunnen worden. Ondanks de goede voornemens en de afspraken die in het verleden zijn gemaakt, is nog steeds geen sprake van een verbetering.

Deze tekortkomingen betekenen veelal risico's voor de juistheid en volledigheid van de cijfers in de jaarrekening. In de Jaarrekening 2016 is er, net als voorgaande jaren, wederom sprake van ontoereikende interne controleprocedures bij alle ministeries. Dit heeft geleid tot materiële onzekerheden die van diepgaande invloed zijn op de Jaarrekening. In tabel 3 tonen wij de geconstateerde onzekerheden.

Tabel 3 laat zien dat de tekortkomingen zich voordoen bij de meeste posten van de Jaarrekening. Omdat de posten voorkomen bij alle ministeries, betekent dit dat geen enkele minister heeft voldaan aan de wettelijke verplichting om zorg te dragen voor de doelmatigheid van de bedrijfsvoering van zijn ministerie.³⁸ Uit onze eerdere onderzoeken hebben wij dezelfde conclusie moeten trekken. Het moge duidelijk zijn dat de hoogste prioriteit moet worden gegeven aan het op orde brengen van het financieel beheer. Goed financieel beheer is een voorwaarde om verantwoording af te leggen op een wijze die in de comptabiliteitsvoorschriften is voorgeschreven.

³⁵ Artikel 2 van de landsverordening tot vaststelling van de Begroting van het Land Sint Maarten voor het dienstjaar 2016

³⁶ Artikel 44, van de CV schrijft voor dat de voorlopige verslagen en de mogelijkheid tot het indienen van een begrotingswijziging op drie momenten in het jaar voorkomen: op 15 mei, 15 augustus en 15 november.

³⁷ Artikel 48, eerste lid van de CV.

³⁸ Artikel 41, tweede lid van de CV

Tabel 3: Overzicht geconstateerde onzekerheden in de jaarrekeningposten

Economische categorieën	Omvang in NAf x 1.000	Onzekerheid in NAf x 1.000	In % van omvang
OPBRENGSTEN			
Belastingen	366.046	366.046	100
Vergunningen	16.694	-	0
Concessies, fees en overige bijdragen van instellingen	59.233	24.216	48
Bijdragen en subsidies	0	-	-
Desinvesteringen	0	-	-
Vrijval voorzieningen	9.026	-	-
Overige baten	16.784	2.500	15
Totaal baten	467.783	392.762	84
KOSTEN			
Personeel	217.904	217.904	100
Goederen en diensten	94.146	94.146	100
Sociale voorzieningen	31.908	21.913	69
Subsidies en overdrachten	96.436	96.436	100
Studiebeurzen	3.622	3.622	100
Afwaardering activa	10.490	-	-
Afschrijvingen	9.857	-	-
Verliezen op desinvesteringen	0	-	-
Rente	16.990	-	-
Totaal kosten	481.353	434.021	90
Totaal kosten en opbrengsten	949.136	826.783	87

In de tabel is met een "-" aangegeven wanneer het niet mogelijk was om de onzekerheid te kwantificeren. Dit wil overigens niet zeggen dat er zekerheid bestaat over de juistheid en/of de volledigheid van de betreffende post.

De onzekerheden worden in alle gevallen veroorzaakt door tekortkomingen in het financieel beheer.

3.3 Uitvoering van de deelplannen ter verbetering van het financieel beheer

De Raad van Ministers heeft op 16 juni 2016 de deelprojectplannen Plan van Aanpak verbetering financieel 2015 - 2017 (hierna: PVA) vastgesteld. Deze plannen zijn opgesteld om het financieel beheer te verbeteren en daarmee tekortkomingen en rechtmatigheidsfouten op te lossen. De Minister heeft ons desgevraagd op 24 juli 2017 meegedeeld dat de uitvoering van het PVA wat betreft 2017 op schema ligt.³⁹ Bewijs hiervoor ontbreekt.

Recentelijk hebben wij uit het rapport: "Working Towards a Sustainable Financial Future for Sint Maarten" vernomen dat de plannen tot een halt zijn gekomen waardoor het financieel beheer verder in het slob is geraakt. Het rapport vermeldt voorts dat de Minister van Financiën eind oktober 2018 een algemeen plan zal aanleveren om de plannen ter herstarten.⁴⁰

Uit de brief van 3 december 2018 vermeldt de Minister van Financiën dat hij met het Cft is overeengekomen om te zorgen dat de jaarrekening 2021 wordt voorzien van een

³⁹ Brief d.d. 24 juli 2017, kenmerk 2270/17B.

⁴⁰ Paragraaf 4.2 van het rapport: "Working towards a Sustainable Financial Future for Sint Maarten".

goedkeurende verklaring. In dezelfde brief geeft de Minister aan dat het Ministerie drukdoende is om de aanpak en opzet van het gehele project te herzien.⁴¹ De Minister schrijft dat hij ons in januari 2019 op de hoogte zal brengen, nadat het plan in de Ministerraad is behandeld.

Net als bij de oplevering van de Jaarrekening 2016 wordt op deze manier de termijn van het beloofde plan vooruitgeschoven. Het plan had immers eind oktober 2018 opgeleverd moeten worden.

3.4 Oordeel

Ons oordeel

Baten, lasten en balansmutaties zijn niet in overeenstemming met de Landsbegroting 2016 en met andere wettelijke regelingen tot stand gekomen.

Uit ons onderzoek, de controleverklaring en het accountantsrapport van de SOAB blijkt dat het financieel beheer van het Land, niet op orde is. Sinds landswording op 10 oktober 2010 is het financieel beheer nooit op orde geweest. Van een verbetering is ons niet gebleken.

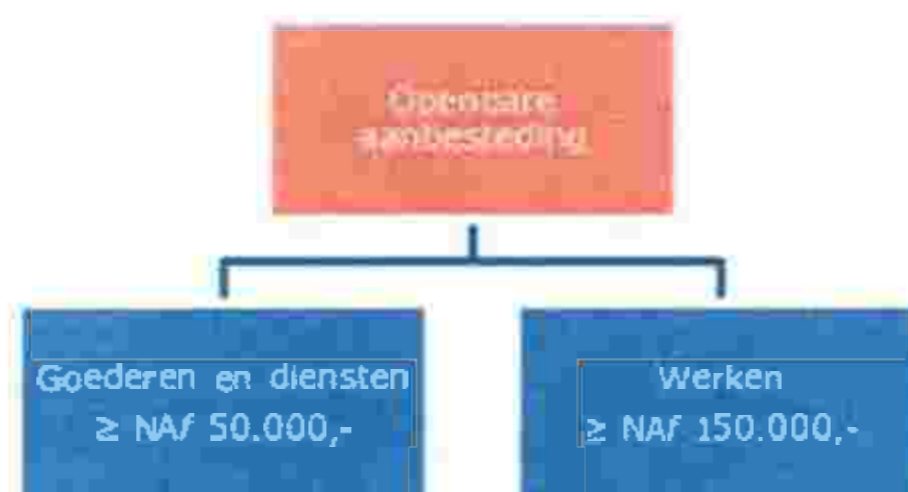
⁴¹ Met kenmerk: DIV#2864/B.

4 AANBESTEDINGEN

4.1 Comptabiliteitsvoorschriften

Om ervoor te zorgen dat bij de besteding van de schaarse middelen zuinigheid wordt betracht en dat dit op een eerlijke en open wijze geschiedt, heeft de wetgever regels gesteld.⁴² Zo wordt voorgeschreven dat in beginsel alle inkopen openbaar moeten worden aanbesteed. Een openbare aanbesteding is een wijze van inkopen waarbij ondernemers die een dienst of product willen verkopen, een prijs of een prijs- en kwaliteitsbod kunnen doen. Figuur 1 toont de situatie schematisch.

Figuur 1: Openbare aanbestedingen



In bepaalde gevallen hoeft niet openbaar te worden aanbesteed. Het gaat daarbij om aanbestedingen waarvan het bedrag kleiner is dan NAF 50.000,00 in geval van de inkoop van diensten of goederen en NAF 150.000,00 in geval van de uitvoering van werken.⁴³

Indien het gaat om aanbestedingen vanwege een ramp of wanneer het algemeen belang zich verzet tegen uitstel van de aanbesteding, mag worden afgeweken van de eis van openbare aanbesteding. Voorwaarde is dan dat op voordracht van de Minister van Financiën, bij landsbesluit, wordt afgeweken. Figuur 2 toont de procedure schematisch.

Figuur 2: Niet-openbare aanbestedingen



Omdat de bestedingen waarbij is afgeweken van de eis van openbare aanbesteding ook zijn onderworpen aan de controle achteraf via de goedkeuring van de jaarrekening, moet de Minister van Financiën zich verantwoorden. Daartoe bevat het zesde lid van artikel 47 de opdracht aan de regering om nadere regels te stellen voor onder meer de inrichting van de procedure van aanbestedingen.

⁴² Artikel 47 van de CV.

⁴³ Artikel 47, derde lid, van de CV.

Hierdoor wordt het aanbesteden door de overheid eenduidig ingericht wat ten goede komt van de potentiële leveranciers. Het gaat immers om de besteding van gemeenschapsgelden die op een eerlijke en open wijze dient te geschieden.⁴⁴

De Minister van Financiën kan een voordracht maken om af te wijken van de aanbestedingsprocedure. Er mag verwacht worden dat het Ministerie van Financiën op de hoogte is van alle voorgenomen aanbestedingen alsmede de motivering om af te wijken van de eis om openbaar aan te besteden.

De hoofdvraag bij ons thema-onderzoek aanbestedingen luidt:

Hebben de ministeries wat betreft het inkopen van goederen en diensten en de uitvoering van werken zich gehouden aan de eis van openbare aanbesteding?

Ter beantwoording van deze vraag zijn wij nagegaan of:

- bij landsbesluit, houdende algemene maatregelen, nadere regels zijn vastgesteld voor de wijze waarop een aanbesteding wordt ingericht en uitgevoerd, alsmede de wijze waarop uitvoering wordt gegeven aan een aanbesteding wanneer wordt afgeweken van de eis om openbaar aan te besteden;
- of in alle gevallen op voordracht van de Minister van Financiën bij landsbesluit is afgeweken van de eis om openbaar aan te besteden.

4.2 Bevindingen

4.2.1 Nadere regels

Wij stellen vast dat de regering nochtans geen nadere regels bij landsbesluit, houdende algemene maatregelen, heeft vastgesteld voor de wijze waarop een aanbesteding wordt ingericht en uitgevoerd.⁴⁵

Desgevraagd deelden de ministeries ons mee dat zij handelen in overeenstemming met 'bij de ambtenaren bekende regels'. De diensten 'Nieuwe Werken' en 'Beheer' van het Ministerie van VROMI hanteren wat betreft de aanbestedingen zoveel mogelijk de richtlijnen van het FIDIC.⁴⁶

Door het Ministerie van Financiën is de handleiding Procure-To-Pay opgesteld. In de handleiding zijn de procedures voor het aanschaffen van goederen, diensten en werken beschreven. Volgens het Ministerie van Financiën wordt de handleiding door vier ministeries gebruikt.⁴⁷ Op basis van de bevindingen van deze ministeries is de handleiding enkele keren aangepast. De laatste aanpassing dateert van 23 november 2016. De handleiding is nog niet formeel vastgesteld.⁴⁸

Door het ontbreken van de wettelijk voorgeschreven nadere regels ontbreekt een norm waaraan de ministeries zich wat betreft de inrichting en de uitvoering van een aanbesteding moeten houden. Het risico bestaat dat de wijze waarop een aanbesteding door de verschillende ministeries is ingericht en uitgevoerd, op een minder eerlijke en open wijze plaatsvindt dan door de wetgever is bedoeld en dat minder doelmatig wordt aanbesteed. Figuur 3 toont de situatie in de praktijk.

⁴⁴ Memorie van toelichting bij artikel 47 van de CV.

⁴⁵ Artikel 47, zesde lid, van de CV.

⁴⁶ FIDIC staat voor: Fédération Internationale des Ingénieurs-Conseils.

⁴⁷ De Ministeries van Algemene Zaken, Volksgezondheid, Sociale Ontwikkeling en Arbeid, Financiën en Justitie.

⁴⁸ Schriftelijke bevestiging van de Secretaris-generaal a.i. Ministerie van Financiën, 14 november 2018.

Figuur 3: de situatie omtrent aanbestedingen in de praktijk



4.2.2 Afwijkingen van de eis om openbaar aan te besteden

Wij hebben het Ministerie van Financiën gevraagd naar een overzicht van alle afwijkingen op de aanbestedingsprocedure. Desgevraagd deelde het Ministerie van Financiën mee dat een dergelijk overzicht niet wordt bijgehouden.⁴⁹

Wij hebben alle ministeries gevraagd naar een overzicht van alle aanbestedingen, gespecificeerd naar openbaar en niet-openbaar.

Geen enkel ministerie beschikt over betrouwbare informatie over de in 2016 gehouden aanbestedingen.

De oorzaak hiervoor is dat er geen vastlegging wordt gemaakt van alle voorgenomen en gehouden aanbestedingen. Als gevolg hiervan kunnen de ministeries niet op eenvoudige wijze verantwoording afleggen over de naleving van artikel 47 van de CV en kan achteraf niet op doelmatige wijze vastgesteld worden of de ministeries in overeenstemming met de aanbestedingsregels hebben gehandeld.

Vanwege het feit dat de ministeries niet beschikken over betrouwbare informatie wat betreft de aanbestedingen bestaat de kans dat de gegevens die wij van de ministeries hebben ontvangen niet volledig zijn.

Bovenstaande betekent dat wij geen zekerheid kunnen geven over het aantal en de aard van de afwijkingen van de voorschriften. De kans bestaat dat er meer afwijkingen zijn, dan wij hebben kunnen vaststellen. Figuur 4 toont de gevolgen schematisch.

Figuur 4: De gevolgen van het ontbreken van een betrouwbare administratie over de aanbestedingen in 2016



⁴⁹ Schriftelijke bevestiging van de secretaris-generaal a.i. van het Ministerie van Financiën, 14 november 2018.

Op basis van de door de ministeries verstrekte informatie en documenten hebben wij onderzocht wanneer werd afgeweken van de eis om openbaar aan te besteden, dit is gedaan op voordracht van de Minister van Financiën en of dit heeft plaatsgevonden bij landsbesluit. In bijlage 5 is een overzicht per ministerie opgenomen van de bevindingen naar aanleiding van de door de Rekenkamer gecontroleerde aanbestedingen.

Uit het overzicht in de bijlage blijkt dat de Rekenkamer in 17 gevallen niet aan de hand van documenten heeft kunnen vaststellen of de door de ministeries opgegeven aanbestedingen hebben plaatsgevonden. Wat betreft de onderhandse aanbestedingen hebben wij in 8 gevallen niet kunnen vaststellen of de vereiste voordracht is gedaan door de Minister van Financiën. Dit betekent dat de kans bestaat dat in die gevallen niet overeenkomstig artikel 47 van de CV is gehandeld.

Wanneer zich een ramp heeft voorgedaan of het algemeen belang zich verzet tegen uitstel van de aanbesteding kan van de eis om openbaar aan te besteden worden afgeweken.⁵⁰ In de CV is niet nader uitgewerkt wat onder een ramp moet worden verstaan en in welke gevallen het algemeen belang zich verzet tegen uitstel. Wij stellen vast dat in zeven van de achttien door ons onderzochte aanbestedingen geen onderbouwing voor het afwijken werd gegeven. In elf gevallen zou het algemeen belang niet gebaat zijn bij uitstel. Ook in deze gevallen ontbreekt de onderbouwing.

4.2.3 Overige bevindingen - Centrale inkoop

In artikel 13 van de landsverordening inrichting en organisatie landsoverheid is bepaald dat het Ministerie van Algemene Zaken (hierna: Ministerie van AZ) belast is met ondersteunende taken voor alle ministeries op onder andere het gebied van inkoop. De wetgever heeft opengelaten wat onder ondersteunende taken moet worden verstaan. Volgens het Ministerie van AZ verzorgt het de centrale inkoop, inclusief de aanbestedingen, voor alle ministeries. Wij stellen vast dat alle ministeries hun eigen inkoop, inclusief aanbestedingen, regelen.

4.3 Oordeel

De CV schrijft voor dat de regering nadere regels moet vaststellen op het gebied van aanbestedingen. De regering heeft dit vanaf het bestaan van het Land op 10 oktober 2010 nagelaten te doen. Het verbaast de Rekenkamer dat de door het Ministerie van Financiën opgestelde Handleiding Procure-to-Pay niet is voorgeschreven voor alle ministeries. Het gevolg is dat het proces van aanbesteden niet eenduidig is ingericht en dat er minder waarborgen zijn voor een eerlijke en open wijze van aanbesteden dan de wetgever heeft bedoeld.

De ministeries hebben onvoldoende zicht op het aanbestedingsproces om verantwoording af te kunnen over het afwijken van de eis om openbaar aan te besteden. Zij beschikken niet over vastgestelde nadere regels, betrouwbare informatie en documenten over de gehouden aanbestedingen. Als gevolg hiervan konden de ministeries de Rekenkamer niet voorzien van de informatie en documenten die wij nodig hebben om na te kunnen gaan of zij in alle gevallen de bepalingen van de CV hebben nageleefd. Op grond van de bevindingen zijn wij van oordeel dat de ministeries wat betreft de besteding van gemeenschapsgelden niet 'in control' zijn.

Het ontbreken van een deugdelijke onderbouwing van alle door de Rekenkamer onderzochte aanbestedingen waarbij is afgeweken van de eis van openbare aanbesteding, houdt het risico in dat andere belangen dan het algemeen belang hiervoor bepalend zijn geweest.

⁵⁰ Artikel 47, vierde en vijfde lid van de CV.






















5 REACTIE VAN DE MINISTER EN ONS NAWOORD

5.1 Reactie van de Minister van Financiën

5.2 Ons nawoord

WET VAN 11 JUNI 2014

BIJLAGE 1: NIET-NALEVING VAN ARTIKELEN UIT DE CV

Niet-naleving van de artikelen uit de Comptabiliteitslandsverordening				
Nr.	Artikel uit de CV	Omschrijving	2016	2015
1	20	De rekening van baten en lasten geeft op een getrouwe en stelselmatige wijze de aard en omvang van de baten en lasten weer, alsook het saldo		
2	22	Elke investering wordt in de toelichting op de kapitaaldienst toereikend toegelicht.		
3	23	De balans en de toelichting geven op getrouwe en stelselmatige wijze de financiële positie van het Land en de grootte en samenstelling in actief- en passiefposten aan het einde van het dienstjaar weer		
4	25	<ul style="list-style-type: none"> - Het deel van de langlopende schulden dat direct of binnen een jaar opeisbaar wordt, is verantwoord onder kortlopende schulden, - Onder de vlottende passiva worden de kortlopende schulden en de overlopende passiva afzonderlijk opgenomen. 	n.v.t.	
5	26	Bij landsbesluit, houdende algemene maatregelen zijn bedragen vastgesteld, waar beneden geen activering van investeringen plaatsvindt. De bedragen zijn direct ten laste van de rekening baten en lasten van de gewone dienst		
	27	Bij het berekenen van de afschrijvingsbedragen wordt: <ul style="list-style-type: none"> - voor zover het investeringen van NAF 100.000 of hoger betreft, ten laste van de rekening van baten en lasten van de gewone dienst, een tijdsevenredig bedrag tussen het moment van oplevering of levering enerzijds en de balansdatum anderzijds opgenomen; - op investeringen lager dan NAF 100.000 voor het eerst afgeschreven in het dienstjaar volgend op het jaar van oplevering of levering 		
7	28	Voorzieningen worden gevormd wegens de verplichtingen, verliezen, risico's en uitgaven.		
8	29, leden a en b	Overzichten en staten die aan de balans moeten worden toegevoegd met betrekking tot subsidies		
9	32	Het verslag over het dienstjaar 2016 is als een afzonderlijke nota onder de tot de jaarrekening behorende stukken opgenomen.		
10	52, tweede lid	De financiële gegevens voor het opstellen van de jaarrekening, zijn tijdig door alle ministers aangeleverd aan de Minister van Financiën.		
11	53, eerste lid	De jaarrekening is onmiddellijk na akkoord van de Ministerraad, aan ons en de SOAB gestuurd.		

BIJLAGE 2: MODELSTATEN

Nr.	Omschrijving	Aanwezig?	Juist en volledig ingevuld?	2016	2015
1	Baten en lasten per hoofdstuk	Ja	Ja		
2	Kapitaaldienst per hoofdstuk	Ja	Ja		
3	Recapitulatie rekening van baten en lasten en kapitaaldienst, per hoofdstuk	Ja	Ja		
4	Kapitaaldienst op projectniveau	Ja	Informatie was op het moment van het opstellen van de jaarrekening niet beschikbaar en/of bekend.		
5	Overlopende projecten boven NAF 1 miljoen	Ja	Informatie was op het moment van het opstellen van de jaarrekening niet beschikbaar en/of bekend.		
6	Deelnemingen	Ja	Ja		
7	Uitgegeven (langlopende) geldleningen collectieve sector	Ja	Ja		
8	Opgenomen (langlopende) geldleningen collectieve sector	Ja	Ja		
9	Gewaarborgde geldleningen	Ja	nvt		
10	Overige garantieverplichtingen	Ja	nvt		
11	Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen	Ja	Ja		
12	In het dienstjaar en voorafgaande dienstjaren opgelegde aanslagen	Ja	Nee, geen informatie over reden.		
13	Personeelssterkte	Ja	Ja		
14	Subsidies op detailniveau	Ja	Gedeeltelijk. Geen informatie over overloop en daarom geen inzicht volgens CV art. 29 onderdeel a ⁵¹		
15	Verloop van de aan het Land toegekende subsidies en bijdragen	Ja	Informatie was op het moment van het opstellen van de jaarrekening niet beschikbaar en/of bekend.		
16	Balans Collectieve Sector	Ja	Niet volledig wegens ontbreken jaarrekeningen ⁵²		
17	Rekening van baten en lasten Collectieve Sector	Ja	Niet volledig wegens ontbreken jaarrekeningen ⁵³		
18	Rekening van baten en lasten op functieniveau	Ja	Ja		

⁵¹Een overzicht van nog af te rekenen subsidies aan instellingen, bijdrage en andere inkomstenoverdrachten, per toekenningsjaar alsmede een overzicht van de in het dienstjaar afgerekende subsidies, bijdragen en andere inkomsten overdrachten.

⁵²In 7 van de 14 entiteiten zijn geen gegevens ingevuld (2015: 7 van de 16)

⁵³Over 2016 is van 7 van de 14 geen gegevens ingevuld (2015: 7 van de 16)

BIJLAGE 3: LIJST MET ERNSTIGE EN LANGDURIGE TEKORTKOMINGEN

Nr.	Tekortkoming	Omschrijving	Bron	Sinds
1	Lonen en Salarissen	Het proces rondom de personeelslasten is in opzet niet goed geregeld. Onzekerheid over de rechtmatige en doelmatige besteding van de financiële middelen.	PvA verbetering Financieel beheer ML AZ ML Finance	10 oktober 2010
2	Goederen en diensten w.o. aanbesteding	Het proces van aankoop tot betaling "procure-to-pay" is in opzet niet goed geregeld. Onzekerheid over de rechtmatige en doelmatige besteding van de financiële middelen.	PvA verbetering Financieel beheer ML Finance	10 oktober 2010
3	Belastingopbrengsten	Het proces van het opleggen en innen van belastingaanslagen is in opzet niet goed geregeld. Onzekerheid over de volledigheid van de opbrengsten.	Brief SOAB bij PvA verbetering Financieel beheer Rapporten AR en rapporten SOAB	10 oktober 2010
4	Overheid Ziektekosten Regeling (OZR)	Er zijn geen gecontroleerde afrekeningen voor de Overheid Ziektekosten Regeling door USZV vanaf 2012 tot en met 2014.	PvA verbetering Financieel beheer Jaarrekening 2016 C6.9	10 oktober 2010
5	Subsidies	Het proces van subsidieverstrekking, controle en afrekening is in opzet niet goed geregeld. Onzekerheid over de rechtmatige en doelmatige besteding.	PvA verbetering Financieel beheer ML AZ ML ECYSA	10 oktober 2010
6	Studiefinanciering	Er is geen inzicht in de juistheid en waardering van de verantwoorde studiefinanciering leningen.	PvA verbetering Financieel beheer Rapporten AR	10 oktober 2010
7	Economische vergunningen	Het proces van het verstrekken van economische vergunningen is in opzet niet goed geregeld. Onzekerheid over de rechtmatige verstrekking en de volledigheid van de opbrengsten.	PvA verbetering Financieel beheer ML TEATT	10 oktober 2010
8	Werkvergunningen	Het proces van het verstrekken van werkvergunningen is in opzet niet goed geregeld. Onzekerheid over de rechtmatige verstrekking en de volledigheid van de opbrengsten.	Brief SOAB bij PvA verbetering Financieel beheer	10 oktober 2010
9	Materiële Vaste Activa	Specificatie van de activa ontbreekt en van investeringen ontbreken de onderbouwingen zoals facturen, leverings- en aanbestedingsdocumentatie.	PvA verbetering Financieel beheer SOAB: Werkprogramma MV	10 oktober 2010
10	Deelneming en Collectieve Sector entiteiten	De deelnemingen leveren hun jaarrekeningen niet in vóór opmaak van de jaarrekening van de overheid.	PvA verbetering Financieel beheer Jaarrekening Staat 16 en 17	10 oktober 2010
11	Crediteuren Overige kortlopende schulden	Er is geen aansluiting tussen de crediteurenadministratie en de grootboekadministratie en de balanspost is erg vervuld.	PvA verbetering Financieel beheer	10 oktober 2010
12	Debiteuren Overige vorderingen	Er is geen aansluiting tussen de debiteurenadministratie en de grootboekadministratie en de balanspost is erg vervuld.	PvA verbetering Financieel beheer	10 oktober 2010
13	Voorzieningen	Onzekerheid over de volledigheid van de verantwoorde voorzieningen.	Rapporten AR en bevindingen SOAB	10 oktober 2010

BIJLAGE 4: UITLEG SOORTEN CONTROLEVERKLARING

Het doel van de controleopdracht is dat de accountant met een hoge mate van zekerheid zegt dat de jaarrekening geen materiele afwijkingen bevat. De accountant geeft geen absolute zekerheid dat de jaarrekening goed is omdat hij bewust misleid kan worden door een organisatie, de gemaakte schattingen in de jaarrekening vaak subjectief zijn en omdat het economisch niet verantwoord is om alle individuele transacties te onderzoeken. Vandaar dat de accountant spreekt over een redelijke mate van zekerheid.⁵⁴

Hieronder zijn de vier soorten controleverklaringen van de accountant nader uitgewerkt⁵⁵:

1. Goedkeurende verklaring

De accountant is met een redelijke mate van zekerheid van oordeel dat de jaarrekening een getrouw beeld geeft van het vermogen per balansdatum en van het resultaat over het afgelopen jaar van de overheid. Tevens is hij van oordeel dat de baten, lasten en balansmutaties in de jaarrekening rechtmatig tot stand zijn gekomen. Dit betekent dat de fouten in de jaarrekening tezamen maximaal 1 procent bedragen en de onzekerheden in de controle tezamen maximaal 3 procent.

2. Verklaring met beperking

De accountant keurt de jaarrekening goed, met uitzondering van een onderdeel daarvan. Er is sprake van een getrouw beeld en rechtmatige totstandkoming, maar dit geldt niet voor een bepaald onderdeel van de jaarrekening. Dit kan een of meer balansposten, resultaatposten of toelichtingen betreffen. De accountant werkt dit uit in een aparte paragraaf ter onderbouwing van zijn oordeel: 'Naar ons oordeel geeft de jaarrekening uitgezonderd de mogelijke effecten van de aangelegenheid beschreven in de paragraaf "Onderbouwing van het oordeel met beperking" een getrouw beeld van'.

Bij deze verklaring zijn twee situaties mogelijk:

- Er is sprake van afwijkingen die van materieel belang zijn, maar niet van diepgaande invloed. Dit betekent dat de fouten in de jaarrekening tezamen tussen 1 en 3 procent liggen.
- De accountant kan niet voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen om een oordeel te geven. Hij weet echter zeker dat de mogelijke gevolgen van niet ontdekte afwijkingen van materieel belang kunnen zijn, maar niet van diepgaande invloed. Dit betekent dat de onzekerheden in de controle tussen de 3 en 10 procent liggen.

3. Verklaring van oordeelonthouding

De accountant kan de jaarrekening niet goed- of afkeuren. Hij kan niet voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen om een oordeel uit te spreken. Hij weet echter zeker dat de mogelijke gevolgen van de onzekerheden van materieel belang en van diepgaande invloed kunnen zijn, anders had hij een verklaring met beperking afgegeven. Dit betekent dat de onzekerheden in de controle 10 procent of meer bedragen. Ook hier kan dit betrekking hebben op een of meer balansposten, resultaatposten of toelichtingen. De accountant werkt dit uit in een aparte paragraaf ter onderbouwing van het oordeel. De accountant moet in deze paragraaf alle zaken melden die leiden tot de oordeelonthouding. Alles wat de accountant hier niet heeft vermeld wordt daarmee impliciet door hem goedgekeurd.

4. Afkeurende verklaring

De accountant keurt de jaarrekening als geheel af, deze voldoet niet aan de gestelde eisen. Hij weet zeker dat de geconstateerde afwijkingen van materieel belang en van diepgaande invloed op de jaarrekening zijn, anders had hij een verklaring met beperking afgegeven. Dit betekent dat de fouten in de jaarrekening 3 procent of meer bedragen. Ook hier kan dit betrekking hebben op een of meer balansposten, resultaatposten of toelichtingen. De accountant werkt dit uit in een aparte paragraaf in de verklaring ter onderbouwing van het oordeel. De accountant moet in deze paragraaf alle zaken melden die leiden tot de afkeuring. Alles wat de accountant hier niet heeft vermeld wordt daarmee impliciet door hem goedgekeurd.

⁵⁴ Bron: *De accountant Verklaart*, NBA Brochure.

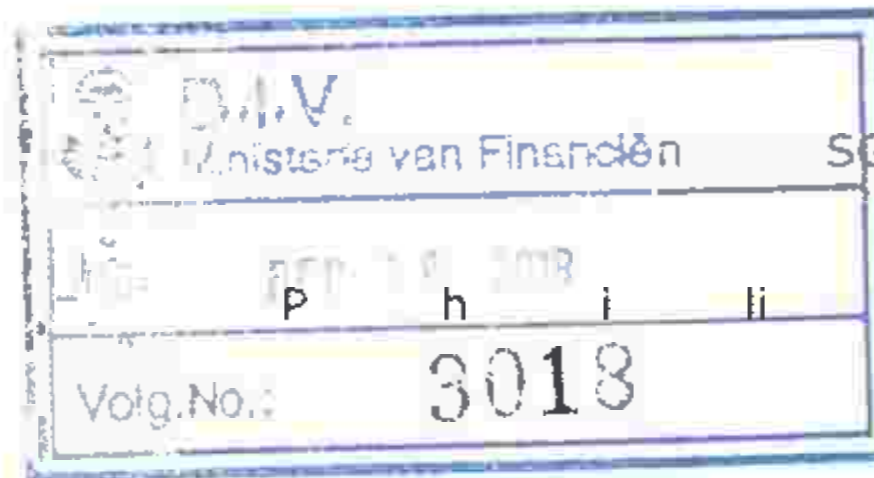
⁵⁵ Bron: *Controleverklaringen verklaard, De strekking van de controleverklaring bij decentrale overheden*, Juni 2016, NBA Brochure.

BIJLAGE 5: RECAPITULATIE BEVINDINGEN INZAKE DE AANBESTEDINGEN

Ministerie	Totaal aantal aanbestedingen volgens het ministerie	Totaal aantal aanbestedingen zonder documentatie	Aantal door de Rekenkamer gecontrôleerde aanbestedingen	Aantal openbare aanbestedingen	Bedrag van de openbare aanbestedingen	Aantal onderhandse aanbestedingen	Bedrag van de onderhandse aanbestedingen	Aantal voordrachten van de Minister van Financien	Aantal landsbesluiten ex artikel 47, vierde lid, CV
JUS	4	0	4	1	272.160	3	7.788.366	3	3
AZ	5	2	3	0	0	3	1.170.904	2	3
OCJS	7	7	0	0	0	0	0	0	0
TEZVT	15	3	12	0	0	12	3.158.317	6	12
VSA	0	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt
Fin	0	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt
VRONI	12	5	7	7	50.196.668	0	0	nvt	nvt
Totaal	43	17	26	8	Niet bekend	18	Niet bekend	11	18



General Audit Chamber
Algemene Rekenkamer



Ministerie van Financiën, wvd.
Dhr. A. Peels
Bestuurskantoor
Sint Maarten

Datum: 17 december 2018

Onderwerp: Aanbieding nota van bevinding: Rechtmatigheidsonderzoek Jaarrekening 2016 van Sint Maarten

Ons kenmerk:

Geachte heer Peels,

Hierbij ontvangt u de nota van bevindingen over ons rechtmatigheidsonderzoek: Jaarrekening 2016 van Sint Maarten. Aangezien het hier een vertrouwelijk document betreft, bent u ingevolge artikel 48 van de Landsverordening Algemene Rekenkamer verplicht tot geheimhouding hiertoe.

In de nota van bevindingen vermelden wij de feiten die tijdens ons onderzoek naar voren zijn gekomen. Hierin staan geen conclusies, oordelen of aanbevelingen. Conform de werkwijze van de Algemene Rekenkamer stellen wij u in de gelegenheid te reageren op eventuele feitelijke onjuistheden in de nota. Pas na bevestiging van de feiten, en waar nodig het aanbrengen van wijzigingen, wordt deze definitief.

Ik verzoek ik u om uw opmerkingen **uiterlijk op maandag 24 december aanstaande** aan te leveren via de onderstaande contactgegevens. Indien wij na de genoemde datum geen reactie van u mogen ontvangen, stellen wij vast dat u de feiten bevestigt. De nota wordt dan definitief. Vanwege de wettelijke termijn, genoemd in artikel 53, derde lid, van de Comptabiliteitslandsverordening, is het verlenen van uitstel niet mogelijk.

Ik hoop u middels deze brief voldoende te hebben geïnformeerd. Mocht u nog vragen hebben kunt u contact opnemen met de Algemene Rekenkamer.

Met vriendelijke groet,


R. Halman
Voorzitter

Rechtmatigheidsonderzoek: Jaarrekening 2016 van Sint Maarten

NOTA VAN BEVINDINGEN

17 december 2018

Dit document is auteursrechtelijk beschermd en bevat informatie die eigendom is van de Algemene Rekenkamer. Het document mag uitsluitend voor intern gebruik worden verveelvoudigd. Niets uit dit document mag worden verveelvoudigd of openbaar worden gemaakt aan derden zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de Algemene Rekenkamer.

Algemene Rekenkamer, Juancho Yrausquin Blvd #10, unit 4 & 5.

INHOUD

1	Ons onderzoek	3
1.1	Grondslag en reikwijdte van het onderzoek	3
1.2	De onderzoeksvragen	3
1.3	Leeswijzer	3
2	De jaarrekening	4
2.1	Oplevering van de jaarrekening	4
2.2	Getrouw beeld	5
2.3	Is de Jaarrekening opgesteld volgens de Comptabiliteitslandsverordening?	6
3	Het financieel beheer	7
3.1	Financiële rechtmatigheid	7
3.2	Ordelijk en controleerbaar financieel beheer	8
3.3	Uitvoering van de deelplannen ter verbetering van het financieel beheer	9
4	Aanbestedingen	11
4.1	Comptabiliteitsvoorschriften	11
4.2	Bevindingen	12
4.2.1	Nadereregels	12
4.2.2	Afwijkingen van de eis om openbaar aan te besteden	13
4.2.3	Overige bevindingen - Centrale Inkoop	14
	Bijlage 1: Niet-naleving van artikelen uit de CV	15
	Bijlage 2: Onvolledig ingevulde modelstaten	16
	Bijlage 3: Lijst met ernstige en langdurige tekortkomingen	17
	Bijlage 4: Uitleg soorten controleverklaring	18
	Bijlage 5: Recapitulatie bevindingen inzake de aanbestedingen	19

1 ONS ONDERZOEK

1.1 Grondslag en reikwijdte van het onderzoek

Elk jaar verrichten wij onderzoek naar de jaarrekening van het Land. Daartoe zijn wij wettelijk verplicht.¹ Ons rapport wordt aan de Staten overgelegd en wordt daarmee tevens openbaar.² De Staten zijn verplicht om van ons rapport kennis te nemen.³ Ons rapport vormt een belangrijk hulpmiddel voor de Staten bij het verlenen van decharge. Met het verlenen van decharge geeft de Staten goedkeuring aan de ministers over het door hen gevoerde financieel beheer en de verantwoording daarover.⁴

1.2 De onderzoeksvragen

In dit rapport geven wij antwoord op de volgende onderzoeksvragen:

1. Is de jaarrekening overeenkomstig de daarvoor gegeven voorschriften ingericht?
2. Is door de ministers zorggedragen voor een ordelijk en controleerbaar financieel beheer?
3. Zijn de baten, lasten en balansmutaties tot stand gekomen in overeenstemming met de vastgestelde⁵ landsbegroting 2016 en met andere wettelijke regelingen?
4. Geeft de Jaarrekening 2016 van Sint Maarten een getrouw beeld van de financiële positie per 31 december 2016 en de baten en lasten over de periode 1 januari 2016 tot en met 31 december 2016⁶ van de collectieve sector?⁷

In elk rapport tot zover hebben wij een thema gekozen waar we specifieke aandacht aan besteden. Dit jaar hebben we gekozen om een onderzoek te doen naar de openbare aanbestedingen van het Land. Als extra hoofdvraag hebben we gesteld:

5. Hebben de ministeries wat betreft het inkopen van goederen of diensten en de uitvoering van werken zich in 2016 gehouden aan de bepalingen van artikel 47 van de Comptabiliteitslandsverordening (hierna: CV)?

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 gaan we in op de getrouwheid en de inrichting van de jaarrekening. Vervolgens betreft hoofdstuk 3 onze bevindingen over het gevoerde financieel beheer waaronder de beantwoording van de vraag of de baten, lasten en balansmutaties tot stand zijn gekomen in overeenstemming met de landsbegroting en andere wettelijke regelingen en of is gezorgd voor ordelijk en controleerbaar financieel beheer.

In hoofdstuk 4 tonen we de resultaten van ons onderzoek naar de aanbestedingen tijdens het dienstjaar 2016.

In de bijlagen geven wij een overzicht van de afwijking van de artikelen van de CV, de niet of niet volledig ingevulde voorgeschreven modelstaten, de ernstige en langdurige tekortkomingen in de AO/IC⁸ en een korte uitleg over de soorten controleverklaringen.

Dit document betreft een Nota van Bevindingen en heeft als doel om de feiten te verifiëren. Oordelen, conclusies en aanbevelingen maken geen deel uit van de Nota van Bevindingen.

¹ Artikel 23 van de Landsverordening Algemene Rekenkamer en artikel 53, derde lid van de CV.

² Artikel 100, vierde lid, van de Staatsregeling.

³ Artikel 54, vierde lid, van de CV.

⁴ Artikel 54, van de CV.

⁵ Artikel 23, tweede lid, van de Landsverordening Algemene Rekenkamer Sint Maarten.

⁶ Artikel 2 van de CV.

⁷ De overheid en instellingen die sociale zekerheid uitvoeren: voorzieningen waar collectief voor wordt betaald en waar iedereen gebruik van mag maken.

⁸ AO/IC is de afkorting van Administratieve Organisatie en de daarin verankerde maatregelen van Interne Controle. Een goed opgezette en werkende AO/IC waarborgt dat doelstellingen worden gerealiseerd en dat betrouwbare (verantwoordings)informatie beschikbaar is.

2 DE JAARREKENING

De jaarrekening⁹ is het sluitstuk van de begrotingscyclus. De minister van Financiën is verantwoordelijk voor het opstellen van de jaarrekening.¹⁰ Elke minister is verantwoordelijk om de benodigde financiële informatie tijdig naar de Minister van Financiën te sturen.¹¹ De ministers leggen in de jaarrekening verantwoording af over het door hen gevoerde beleid¹² en de bestede publieke middelen.

De jaarrekening moet samen met de toelichtingen een zodanig inzicht geven in zowel de financiële positie als de baten en lasten, dat een verantwoord inzicht kan worden gevormd.¹³ Dit betekent dat de informatie in de jaarrekening juist, volledig en toereikend (betrouwbaar) moet zijn, zodat de gebruiker van die informatie een oordeel kan vormen over het gevoerde financiële beheer. Met andere woorden: de jaarrekening moet een getrouw beeld geven. Verder moet de jaarrekening overeenkomstig de daarvoor gegeven voorschriften zijn opgesteld.

2.1 Oplevering van de jaarrekening

De Minister van Financiën hoort op 31 augustus de jaarrekening naar het College financieel toezicht (hierna: Cft) te sturen. Wanneer hij niet in staat is geweest om een jaarrekening op te stellen, dan dient hij hetgeen op dat tijdstip is opgesteld, naar het Cft te sturen.¹⁴ Bovendien vermeldt de Comptabiliteitslandsverordening (hierna: CV) dat de Jaarrekening 2016 vóór 1 september 2017 opgesteld had moeten zijn.¹⁵ Wij stellen vast dat de Minister geen gevolg heeft gegeven aan beide wettelijke vereisten. De jaarrekening is op 24 oktober 2018 opgesteld en op 30 oktober 2018 in de ministerraad goedgekeurd. Op 16 november is de jaarrekening naar ons gestuurd.¹⁶

Het opstellen van de Jaarrekening 2016 bleek een moeizaam en langdurig proces. Wij hebben hierover in meerdere brieven met de Minister van Financiën gecommuniceerd. De informatieverstrekking aan de Rekenkamer over de voortgang van het proces van opstellen van de jaarrekening was op onderdelen tegenstrijdig met eerdere beweringen van de Minister van Financiën. Zo werd door de Minister op 3 januari 2018 meegedeeld dat oplevering van de jaarrekening 4 tot 6 weken zou duren waardoor deze niet eerder dan eind januari 2018 zou worden opgeleverd.¹⁷ Vervolgens heeft de Minister tot tweemaal toe de oplevering uitgesteld, waarbij hij tevens vermeldt dat grote vooruitgang is geboekt.¹⁸ Uiteindelijk is de Jaarrekening 2016, in het vierde kwartaal van 2018 opgeleverd.

De Minister van Financiën heeft geen bevoegdheid om eenzijdig de wettelijke oplevertermijn van de jaarrekening te verschuiven hetgeen wij bij brief van 5 oktober 2018 hebben gecommuniceerd. In dezelfde brief stellen wij vragen over de grote vooruitgang die hij noemt. Als reactie geeft de Minister aan dat de grote vooruitgang is te vinden in, onder andere de aanlevering van de jaarrekening 2013 en 2014 aan de Staten en de start met de werkzaamheden voor de Jaarrekening 2017. Bovendien is er door middel van collegiaal overleg binnen de overheid meer bewustwording gecreëerd over het jaarrekening proces.

Structurele late oplevering van de jaarrekening heeft negatieve gevolgen voor de begrotingscyclus. De informatie over de realisatie is essentieel voor het opstellen van de begroting. Zonder betrouwbare informatie over de realisatie, is het moeilijk, dan wel onmogelijk om op een betrouwbare wijze de begroting op te stellen.

⁹ Artikel 23, derde lid van de Landsverordening Algemene Rekenkamer

¹⁰ Artikel 52, eerste lid, van de CV.

¹¹ Artikel 52, tweede lid, van de CV.

¹² Artikel 32, tweede lid, van de CV.

¹³ Artikel 2 van de CV.

¹⁴ Artikel 18 van de Rijkswet financieel toezicht.

¹⁵ Artikel 52, eerste lid, van de CV.

¹⁶ Brief DIV#2958/A d.d. 16 november 2018.

¹⁷ Brief van de Minister van Financiën van 3 oktober 2018, zonder kenmerk.

¹⁸ Brief van de Minister van Financiën aan de Algemene Rekenkamer van 19 maart 2018 en de brief van de Minister van Financiën aan de Voorzitter der Staten van 21 september 2018.

2.2 Getrouw beeld

2.2.1 Werkzaamheden SOAB

De Jaarrekening 2016 is op 16 november 2018 aangeboden aan de SOAB ter controle.

De SOAB heeft op 14 december 2018 naar aanleiding van de controle van de jaarrekening 2016 haar rapport van bevindingen en haar controleverklaring aan de Minister van Financiën en de Rekenkamer aangeboden. De SOAB heeft ten aanzien van de getrouwheid een controleverklaring van oordeelonthouding afgegeven.¹⁹

Wij hebben de werkzaamheden van de SOAB²⁰ inzake de controle van de Jaarrekening 2016 beoordeeld. We hebben de werkzaamheden beoordeeld en geconcludeerd dat we gebruik kunnen maken van de bevindingen naar aanleiding van de controle.

Conform artikel 28 moet een verplichting waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, maar wel redelijkerwijs is te schatten, op de balans als een Voorziening worden verantwoord.

De verplichting is niet als zodanig verantwoord, maar is vermeld in de toelichting op de balans onder 'Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen'.²¹

Gezien de omvang van de verplichting (NAf 121,5 miljoen) is de getrouwheidsfout van materieel belang en van diepgaande invloed op de jaarrekening. Dit heeft tot gevolg dat wij de Jaarrekening 2016 moeten afkeuren.

2.2.2 Fouten en onzekerheden

Fouten

De overheid heeft de verplichting tot het betalen van de zogenaamde Duurtetoeslag²² door een actuaaris laten berekenen. De verplichting is berekend op een bedrag van NAf 121,5 miljoen. Overeenkomstig de CV had de verplichting als een Voorziening op de balans verantwoord moeten worden. Het inzicht in de financiële positie is hierbij gebaat.

In de Jaarrekening is de verplichting niet als een Voorziening op de balans verantwoord, maar in de toelichting op de balans onder 'Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen' toegelicht. Wij beschouwen dit als een getrouwheidsfout. De omvang van de fout is materieel van diepgaande invloed op de Jaarrekening.

Enkel de cijfers in de Jaarrekening kunnen de lezer van de Jaarrekening geen volledig beeld geven over de uitkomsten van het financieel beleid en beheer. Daarvoor is het nodig dat de cijfers worden toegelicht. In de Jaarrekening 2016 schiet de toelichting, net als in voorgaande jaren, ernstig tekort. Het ontbreken van een toereikende toelichting op balansposten, baten en lasten vinden wij ook een getrouwheidsfout. In paragraaf 2.2.3 gaan we dieper in op het ontbreken van informatie over de realisatie van de beleidsvoornemens.

Naast deze fout hebben wij nog een aantal fouten geconstateerd. Omdat deze fouten niet materieel zijn, gaan wij hier niet verder op in.

Onzekerheden

In paragraaf 3.2.1 van dit rapport constateren wij, net als voorgaande jaren, dat de procedures en richtlijnen die nodig zijn voor het op een verantwoorde (rechtmatige en doelmatige) wijze vervullen van de overheidstaken daartoe in opzet onvoldoende zijn en dat de overheid

¹⁹ Voor nadere toelichting over de controleverklaring, zie bijlage 4.

²⁰ Artikel 25 van de landsverordening Algemene Rekenkamer.

²¹ Jaarrekening 2016, C.6.10, pagina 114

²² Artikel 303 van de Pensioenlandsverordening overheidsdienaren

onvoldoende controleert of volgens de regels wordt gehandeld. Dit heeft tot gevolg dat er ontoereikende controle-informatie beschikbaar is om intern en extern vast te kunnen stellen of posten in de jaarrekening juist en/of volledig zijn. De omvang van de onzekerheden is materieel en van diepgaande invloed op de Jaarrekening.

2.2.3 Realisatie van de beleidsvoornemens

Elke minister dient jaarlijks uiterlijk op 1 mei bij de Minister van Financiën ramingen in waarover hij het beheer voert. Deze ramingen gaan vergezeld met een toelichting van het te voeren beleid voor het komende jaar.²³ Aan het einde, bij de verantwoording over het gevoerde beleid wordt een verslag opgesteld, dat als een afzonderlijke nota onder de jaarrekening wordt opgenomen. Dit verslag bevat een toelichting of en in hoeverre de beleidsvoornemens zijn gerealiseerd.²⁴

De Minister van Financiën heeft in de toelichting op de begroting 2016 aangegeven dat de begroting in een roerige periode is opgesteld (regeringswisseling) en dat dit ertoe heeft geleid dat er geen breedvoerig regeringsbeleid is opgesteld, maar dat dit meer een karakter van een "caretaker" heeft.²⁵

Er is echter wel een uitgebreid verslag opgenomen als een afzonderlijke nota onder de jaarrekening. Daarin staat vermeld dat "het proces van het afleggen van verantwoording over de realisatie van de beleidsvoornemens momenteel nog steeds niet geheel naar behoren loopt". Wij stellen vast dat per ministerie is gerapporteerd over de evaluatie van het beleid, de bedrijfsvoering en de analyse van de financiële resultaten.

Omdat de beleidsvoornemens niet concreet en meetbaar zijn geformuleerd kan in het verslag niet worden vermeld in hoeverre de beleidsvoornemens zijn gerealiseerd. Zonder een toereikende evaluatie van de realisatie van de beleidsvoornemens ontbreekt voor de Staten essentiële informatie.

2.3 Is de Jaarrekening opgesteld volgens de Comptabiliteitslandsverordening?

In de CV is voorgeschreven waaruit de jaarrekening moet bestaan.²⁶ Wij hebben onderzocht of hieraan is voldaan. In bijlage 1 hebben wij een recapitulatie opgenomen van de bevindingen waaraan niet is voldaan.

2.3.1 Inrichtingsfouten

De CV schrijft voor dat de jaarrekening een bepaalde inrichting moet hebben.¹¹ De Jaarrekening 2016 bevat weliswaar alle wettelijk verplichte modelstaten, maar we constateren dat slechts een 61% van het totaal aantal staten correct is ingevuld. Dit is een verbetering ten opzichte van 2015. Tabel 1 toont het percentage van correct en niet (correct) ingevulde modelstaten voor de jaren 2016 en 2015.

Tabel 1: Percentage correct en niet (correct) ingevulde modelstaten in de Jaarrekening van 2015 en 2016

Modelstaten	2016	2015
Correct ingevuld (in %)	11 (61%)	8 (44%)
Niet correct ingevuld (in %)	7 (39%)	10 (56%)

Een van de hoofdoorzaken is volgens ons het gebrek aan (financiële) onderbouwing op ministerieel niveau. De Minister van Financiën krijgt niet de benodigde informatie van de overige ministers en deelnemingen om de aangeleverde cijfers te onderbouwen.¹² Bijlage 2 toont een overzicht van de onvolledig ingevulde modelstaten.

¹¹ Artikel 34 van de CV.

¹² Artikel 32, tweede lid van de CV.

²³ Toelichting op de ontwerp-begroting dienstjaar 2016, voorwoord, biz. 3 van 42.

²⁶ Hoofdstuk 3 van de Comptabiliteitslandsverordening.

3 HET FINANCIËEL BEHEER

In hoofdstuk 3 tonen we onze resultaten over het financieel beheer.²⁷ Aan bod komt of de baten, lasten en balansmutaties tot stand zijn gekomen in overeenstemming met de Landsbegroting 2016 en met andere wettelijke regelingen. We noemen dit financiële rechtmatigheid. We tonen tevens of er sprake was van een ordelijk en controleerbaar financieel beheer.

3.1 Financiële rechtmatigheid

3.1.1 Werkzaamheden SOAB

In haar verklaring stelt de SOAB dat de in de Jaarrekening verantwoorde baten-, lasten- en balansmutaties over 2016, niet aan alle eisen van de financiële rechtmatigheid voldoet. Dit houdt in dat de bedragen niet in overeenstemming zijn met de begroting en de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen. De SOAB heeft wat betreft de financiële rechtmatigheid een afkeurende controleverklaring afgegeven.

3.1.2 Uitvoering van de begroting 2016

De Minister van Financiën is verplicht om de Staten en de Rekenkamer te informeren over de uitvoering van de begroting. De Minister van Financiën heeft in 2016 nagelaten om de Staten en ons de wettelijk voorgeschreven informatie te verstrekken. Als gevolg hiervan is de controlerende taak van de Staten en ons belemmerd.

3.1.3 De rechtmatigheidsfouten

Wanneer baten, lasten of balansmutaties niet in overeenstemming zijn met de Landsbegroting of enige andere wettelijke regeling, is er sprake van rechtmatigheidsfouten.

Tabel 2 toont begrotingsover- en overschrijdingen in totalen van de Staten en de ministeries, volgens de Jaarrekening 2016.²⁸ Onder overschrijding worden begrepen zowel lasten en investeringen die hoger, als baten die lager zijn dan in de begroting was voorzien.²⁹ Van een overschrijding is sprake wanneer minder is uitgegeven dan begroot, of wanneer er meer is ontvangen dan begroot.

Tabel 2: De begrotingsover- en overschrijdingen van de Staten en de ministeries, volgens de Jaarrekening 2016

Staten en ministeries	Overschrijding (x Naf 1.000)	Overschrijding (x Naf 1.000)
Staten	3.342	4.380
Algemene Zaken	13.503	13.630
Financiën	36.696	16.435
Justitie	13.335	11.776
Onderwijs, Cultuur, Jeugd en Sport	5.889	8.197
Toerisme, Economische Zaken, Verkeer en Telecommunicatie	28.211	18.635
Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening, Milieu en Infrastructuur	2.361	6.637
Volksgezondheidszorg, sociale ontwikkeling en Arbeid	32.107	22.085
Totaal	135.443	101.775

²⁸Jaarrekening 2016 Land Sint Maarten, Staat 18.

²⁹Artikel 48, tweede lid van de CV.

Bovenstaand betekent dat de financiële onrechtmatigheid meer dan NAF 135 miljoen bedraagt en dat voor 30% meer is uitgegeven dan waar de Staten toestemming voor hebben gegeven in de begroting.³⁰ Tegenover de overschrijdingen zijn er ook onderschrijdingen. Wanneer die met elkaar worden verrekend is er per saldo een overschrijding van NAF 32 miljoen op de begroting van het dienstjaar 2016.

Het is onnodig dat begrotingsoverschrijdingen voorkomen. Immers, wanneer de Staten worden voorzien van de nota's van het lopende dienstjaar, heeft men de mogelijkheid om bij te sturen. Bij die nota's worden tevens, indien nodig, begrotingswijzigingen ingediend.³¹ De CV bepaalt namelijk dat dreigende overschrijdingen in de begroting zoveel mogelijk door passende en tijdige maatregelen worden voorkomen.³²

Wij stelden ook vast dat ook naast de begrotingsoverschrijdingen in afwijking van wet- en regelgeving is gehandeld. Voorbeelden zijn het aanbesteden van diensten en werken en het verstrekken van subsidie. In hoofdstuk 4 van dit rapport wordt nader ingegaan op de aanbestedingsprocedure.

3.2 Ordelijk en controleerbaar financieel beheer

Het financieel beheer is ordelijk als de bevoegdheden tot handelen in duidelijke regels staan en er volgens deze regels wordt gehandeld. Het wordt ook wel aangeduid als de administratieve organisatie en interne controle (de AO/IC).

Het financieel beheer is controleerbaar wanneer de beschikbare financiële informatie externe controleurs in staat stelt om op een eenvoudige wijze de besluitvorming op elk gewenst moment te reconstrueren. Hierbij is het van belang dat de uitvoering van alle fasen van de processen wordt geregistreerd en gedocumenteerd.

3.2.1 De tekortkomingen

Wij constateren dat de procedures en richtlijnen die nodig zijn voor het op een verantwoorde (rechtmatige en doelmatige) wijze vervullen van de overheidstaken daartoe in opzet onvoldoende zijn. Verder constateren wij dat de overheid onvoldoende controleert of volgens de regels wordt gehandeld. Dat is naar onze mening een serieuze situatie. De overheid is in jaarrekeningrapporten van ons en de SOAB, in de managementletters van de SOAB en de rapportages van het Cft meermalen geadviseerd hoe de tekortkomingen opgelost hadden kunnen worden. Ondanks de goede voornemens en de afspraken die in het verleden zijn gemaakt, is nog steeds geen sprake van een verbetering.

Deze tekortkomingen betekenen veelal risico's voor de juistheid en volledigheid van de cijfers in de jaarrekening. In de Jaarrekening 2016 is er, net als voorgaande jaren, wederom sprake van ontoereikende interne controleprocedures bij alle ministeries. Dit heeft geleid tot materiële onzekerheden die van diepgaande invloed zijn op de Jaarrekening. In tabel 3 tonen wij de geconstateerde onzekerheden.

Tabel 3 laat zien dat de tekortkomingen zich voordoen bij de meeste posten van de Jaarrekening. Omdat de posten voorkomen bij alle ministeries, betekent dit dat geen enkele minister heeft voldaan aan de wettelijke verplichting om zorg te dragen voor de doelmatigheid van de bedrijfsvoering van zijn ministerie.³³ Uit onze eerdere onderzoeken hebben wij dezelfde conclusie moeten trekken. Het moge duidelijk zijn dat de hoogste prioriteit moet worden gegeven aan het op orde brengen van het financieel beheer. Goed financieel beheer is een voorwaarde om verantwoording af te leggen op een wijze die in de comptabiliteitsvoorschriften is voorgeschreven.

³⁰ Artikel 2 van de Landsverordening tot vaststelling van de Begroting van het Land Sint Maarten voor het dienstjaar 2016

³¹ Artikel 44, van de CV schrijft voor dat de voorlopige verslagen en de mogelijkheid tot het indienen van een begrotingswijziging op drie momenten in het jaar voorkomen: op 15 mei, 15 augustus en 15 november.

³² Artikel 48, eerste lid van de CV.

³³ Artikel 41, tweede lid van de CV

Tabel 3: Overzicht geconstateerde onzekerheden in de jaarrekeningposten

Economische categorieën	Omvang in NAF x 1.000	Onzekerheid in NAF x 1.000	In % van omvang
OPBRENGSTEN			
Belastingen	366.046	366.046	100
Vergunningen	16.694	-	0
Concessies, fees en overige bijdragen van instellingen	59.233	24.216	48
Bijdragen en subsidies	0	-	-
Desinvesteringen	0	-	-
Vrijval voorzieningen	9.026	-	-
Overige baten	16.784	2.500	15
Bijzondere baten	5.206	5.206	100
Totaal baten	472.990	397.962	84
KOSTEN			
Personeel	217.904	217.904	100
Goederen en diensten	94.146	94.146	100
Sociale voorzieningen	31.908	21.913	69
Subsidies en overdrachten	96.436	96.436	100
Studiebeurzen	3.622	3.622	100
Afwaardering activa	10.490	-	-
Afschrijvingen	9.857	-	-
Verliezen op desinvesteringen	0	-	-
Rente	16.990	-	-
Totaal kosten	481.353	434.021	90
Totaal kosten en opbrengsten	954.343	831.983	87

In de tabel is met een "-" aangegeven wanneer het niet mogelijk was om de onzekerheid te kwantificeren. Dit wil overigens niet zeggen dat er zekerheid bestaat over de juistheid en/of de volledigheid van de betreffende post.

De onzekerheden worden in alle gevallen veroorzaakt door tekortkomingen in het financieel beheer.

3.3 Uitvoering van de deelplannen ter verbetering van het financieel beheer

De Raad van Ministers heeft op 16 juni 2016 de deelprojectplannen Plan van Aanpak verbetering financieel 2015 – 2017 (hierna: PvA) vastgesteld. Deze plannen zijn opgesteld om het financieel beheer te verbeteren en daarmee tekortkomingen en rechtmatigheidsfouten op te lossen. De Minister heeft ons desgevraagd op 24 juli 2017 meegedeeld dat de uitvoering van het PvA wat betreft 2017 op schema ligt.³⁴ Bewijs hiervoor ontbreekt.

Recentelijk hebben wij uit het rapport: "Working Towards a Sustainable Financial Future for Sint Maarten" vernomen dat de plannen tot een halt zijn gekomen waardoor het financieel beheer verder in het slob is geraakt. Het rapport vermeldt voorts dat de Minister van Financiën eind oktober 2018 een algemeen plan zal aanleveren om de plannen ter herstarten.³⁵

³⁴ Brief d.d. 24 juli 2017, kenmerk 2270/17B.

³⁵ Paragraaf 4.2 van het rapport: "Working towards a Sustainable Financial Future for Sint Maarten".

Uit de brief van 3 december 2018 vermeldt de Minister van Financiën dat hij met het Cft is overeengekomen om te zorgen dat de jaarrekening 2021 wordt voorzien van een goedkeurende verklaring. In dezelfde brief geeft de Minister aan dat het Ministerie drukdoende is om de aanpak en opzet van het gehele project te herzien.³⁶ De Minister schrijft dat hij ons in januari 2019 op de hoogte zal brengen, nadat het plan in de Ministerraad is behandeld.

Net als bij de oplevering van de Jaarrekening 2016 wordt op deze manier de termijn van het beloofde plan vooruitgeschoven. Het plan had immers eind oktober 2018 opgeleverd moeten worden.

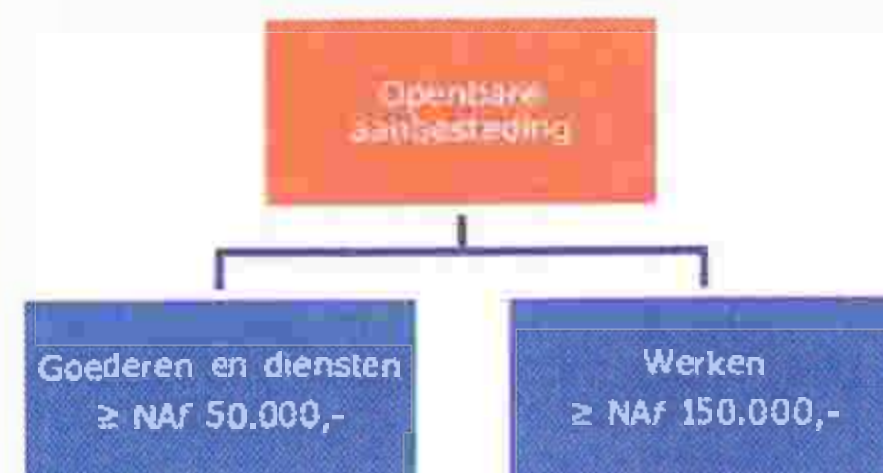
³⁶ Met kenmerk: DIV# 2864/B.

4 AANBESTEDINGEN

4.1 Comptabiliteitsvoorschriften

Om ervoor te zorgen dat bij de besteding van de schaarse middelen zuinigheid wordt betracht en dat dit op een eerlijke en open wijze geschiedt, heeft de wetgever regels gesteld.³⁷ Zo wordt voorgeschreven dat in beginsel alle inkoop openbaar moeten worden aanbesteed. Een openbare aanbesteding is een wijze van inkoop waarbij ondernemers die een dienst of product willen verkopen, een prijs of een prijs- en kwaliteitsbod kunnen doen. Figuur 1 toont de situatie schematisch.

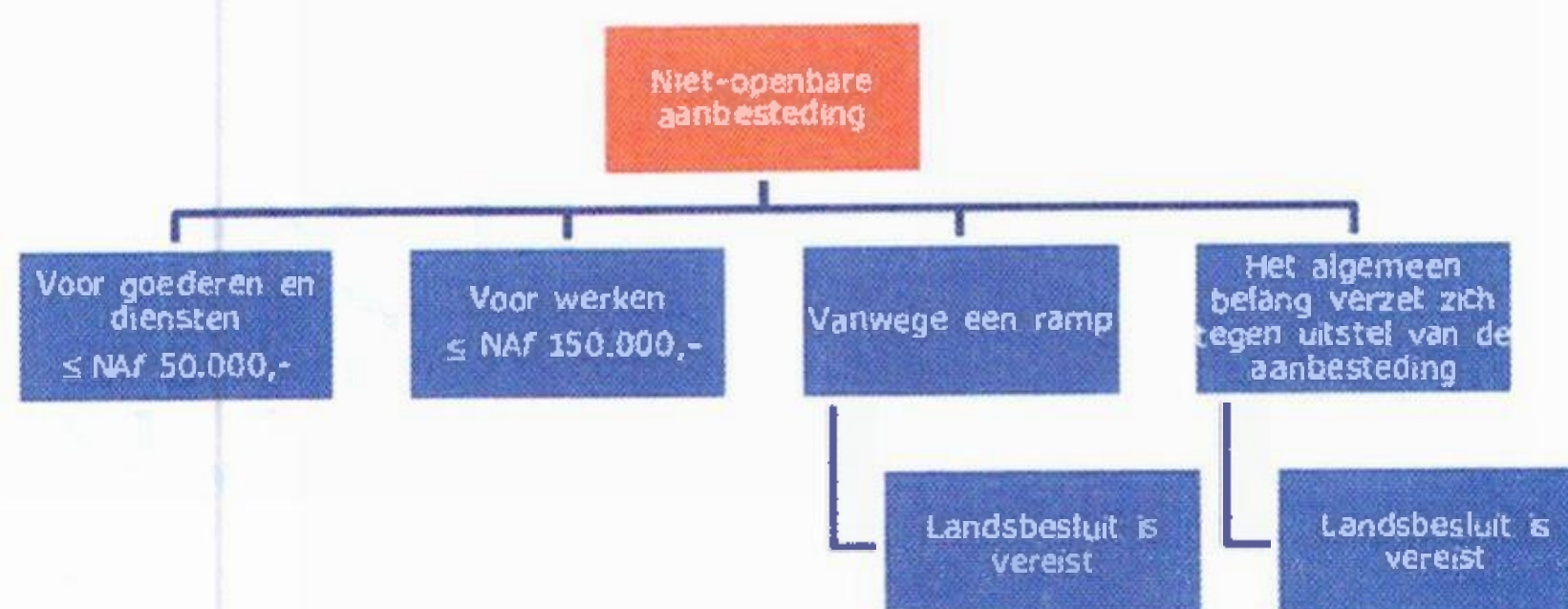
Figuur 1: Openbare aanbestedingen



In bepaalde gevallen hoeft niet openbaar te worden aanbesteed. Het gaat daarbij om aanbestedingen waarvan het bedrag kleiner is dan NAF 50.000,00 in geval van de inkoop van diensten of goederen en NAF 150.000,00 in geval van de uitvoering van werken.³⁸

Indien het gaat om aanbestedingen vanwege een ramp of wanneer het algemeen belang zich verzet tegen uitstel van de aanbesteding, mag worden afgeweken van de eis van openbare aanbesteding. Voorwaarde is dan dat op voordracht van de Minister van Financiën, bij landsbesluit, wordt afgeweken. Figuur 2 toont de procedure schematisch.

Figuur 2: Niet-openbare aanbestedingen



Omdat de bestedingen waarbij is afgeweken van de eis van openbare aanbesteding ook zijn onderworpen aan de controle achteraf via de goedkeuring van de jaarrekening, moet de Minister van Financiën zich verantwoorden. Daartoe bevat het zesde lid van artikel 47 de opdracht aan de regering om nadere regels te stellen voor onder meer de inrichting van de procedure van aanbestedingen.

³⁷ Artikel 47 van de CV.

³⁸ Artikel 47, derde lid, van de CV.

Hierdoor wordt het aanbesteden door de overheid eenduidig ingericht wat ten goede komt van de potentiële leveranciers. Het gaat immers om de besteding van gemeenschapsgelden die op een eerlijke en open wijze dient te geschieden.³⁹

De Minister van Financiën kan een voordracht maken om af te wijken van de aanbestedingsprocedure. Er mag verwacht worden dat het Ministerie van Financiën op de hoogte is van alle voorgenomen aanbestedingen alsmede de motivering om af te wijken van de eis om openbaar aan te besteden.

De hoofdvraag bij ons thema-onderzoek aanbestedingen luidt:

Hebben de ministeries wat betreft het inkopen van goederen en diensten en de uitvoering van werken zich gehouden aan de eis van openbare aanbesteding?

Ter beantwoording van deze vraag zijn wij nagegaan of:

- bij landsbesluit, houdende algemene maatregelen, nadere regels zijn vastgesteld voor de wijze waarop een aanbesteding wordt ingericht en uitgevoerd, alsmede de wijze waarop uitvoering wordt gegeven aan een aanbesteding wanneer wordt afgeweken van de eis om openbaar aan te besteden;
- of in alle gevallen op voordracht van de Minister van Financiën bij landsbesluit is afgeweken van de eis om openbaar aan te besteden.

4.2 Bevindingen

4.2.1 Nadere regels

Wij stellen vast dat de regering nochtans geen nadere regels bij landsbesluit, houdende algemene maatregelen, heeft vastgesteld voor de wijze waarop een aanbesteding wordt ingericht en uitgevoerd.⁴⁰

Desgevraagd deelden de ministeries ons mee dat zij handelen in overeenstemming met 'bij de ambtenaren bekende regels'. De diensten 'Nieuwe Werken' en 'Beheer' van het Ministerie van VROMI hanteren wat betreft de aanbestedingen zoveel mogelijk de richtlijnen van het FIDIC.⁴¹

Door het Ministerie van Financiën is de handleiding Procure-To-Pay opgesteld. In de handleiding zijn de procedures voor het aanschaffen van goederen, diensten en werken beschreven. Volgens het Ministerie van Financiën wordt de handleiding door vier ministeries gebruikt.⁴² Op basis van de bevindingen van deze ministeries is de handleiding enkele keren aangepast. De laatste aanpassing dateert van 23 november 2016. De handleiding is nog niet formeel vastgesteld.⁴³

Door het ontbreken van de wettelijk voorgeschreven nadere regels ontbreekt een norm waaraan de ministeries zich wat betreft de inrichting en de uitvoering van een aanbesteding moeten houden. Het risico bestaat dat de wijze waarop een aanbesteding door de verschillende ministeries is ingericht en uitgevoerd, op een minder eerlijke en open wijze plaatsvindt dan door de wetgever is bedoeld en dat minder doelmatig wordt aanbesteed. Figuur 3 toont de situatie in de praktijk.

³⁹ Memorie van toelichting bij artikel 47 van de CV.

⁴⁰ Artikel 47, zesde lid, van de CV.

⁴¹ FIDIC staat voor: Fédération Internationale des Ingénieurs-Conseils.

⁴² De Ministeries van Algemene Zaken, Volksgezondheid, Sociale Ontwikkeling en Arbeid, Financiën en Justitie.

⁴³ Schriftelijke bevestiging van de Secretaris-generaal a.i. Ministerie van Financiën, 14 november 2018.

Figuur 3: de situatie omtrent aanbestedingen in de praktijk



4.2.2 Afwijkingen van de eis om openbaar aan te besteden

Wij hebben het Ministerie van Financiën gevraagd naar een overzicht van alle afwijkingen op de aanbestedingsprocedure. Desgevraagd deelde het Ministerie van Financiën mee dat een dergelijk overzicht niet wordt bijgehouden.⁴⁴

Wij hebben alle ministeries gevraagd naar een overzicht van alle aanbestedingen, gespecificeerd naar openbaar en niet-openbaar.

Geen enkel ministerie beschikt over betrouwbare informatie over de in 2016 gehouden aanbestedingen.

De oorzaak hiervoor is dat er geen vastlegging wordt gemaakt van alle voorgenomen en gehouden aanbestedingen. Als gevolg hiervan kunnen de ministeries niet op eenvoudige wijze verantwoording afleggen over de naleving van artikel 47 van de CV en kan achteraf niet op doelmatige wijze vastgesteld worden of de ministeries in overeenstemming met de aanbestedingsregels hebben gehandeld.

Vanwege het feit dat de ministeries niet beschikken over betrouwbare informatie wat betreft de aanbestedingen bestaat de kans dat de gegevens die wij van de ministeries hebben ontvangen niet volledig zijn.

Bovenstaande betekent dat wij geen zekerheid kunnen geven over het aantal en de aard van de afwijkingen van de voorschriften. De kans bestaat dat er meer afwijkingen zijn, dan wij hebben kunnen vaststellen. Figuur 4 toont de gevolgen schematisch.

Figuur 4: De gevolgen van het ontbreken van een betrouwbare administratie over de aanbestedingen in 2016



⁴⁴ Schriftelijke bevestiging van de secretaris-generaal a.i. van het Ministerie van Financiën, 14 november 2018.

Op basis van de door de ministeries verstrekte informatie en documenten hebben wij onderzocht wanneer werd afgeweken van de eis om openbaar aan te besteden, dit is gedaan op voordracht van de Minister van Financiën en of dit heeft plaatsgevonden bij landsbesluit. In bijlage 5 is een overzicht per ministerie opgenomen van de bevindingen naar aanleiding van de door de Rekenkamer gecontroleerde aanbestedingen.

Uit het overzicht in de bijlage blijkt dat de Rekenkamer in 17 gevallen niet aan de hand van documenten heeft kunnen vaststellen of de door de ministeries opgegeven aanbestedingen hebben plaatsgevonden. Wat betreft de onderhandse aanbestedingen hebben wij in 8 gevallen niet kunnen vaststellen of de vereiste voordracht van de Minister van Financiën. Daartoe ontbraken de (ondertekende) voordrachten van de Minister van Financiën. Dit betekent dat de kans bestaat dat in die gevallen niet overeenkomstig artikel 47 van de CV is gehandeld.






















Wanneer zich een ramp heeft voorgedaan of het algemeen belang zich verzet tegen uitstel van de aanbesteding kan van de eis om openbaar aan te besteden worden afgeweken.⁴⁵ In de CV is niet nader uitgewerkt wat onder een ramp moet worden verstaan en in welke gevallen het algemeen belang zich verzet tegen uitstel. Wij stellen vast dat in zeven van de achttien door ons onderzochte aanbestedingen geen onderbouwing voor het afwijken werd gegeven. In elf gevallen zou het algemeen belang niet gebaat zijn bij uitstel. Ook in deze gevallen ontbreekt de onderbouwing.

4.2.3 Overige bevindingen - Centrale inkoop

In artikel 13 van de Landsverordening inrichting en organisatie landsoverheid is bepaald dat het Ministerie van Algemene Zaken (hierna: Ministerie van AZ) belast is met ondersteunende taken voor alle ministeries op onder andere het gebied van inkoop. De wetgever heeft opengelaten wat onder ondersteunende taken moet worden verstaan. Volgens het Ministerie van AZ verzorgt het de centrale inkoop, inclusief de aanbestedingen, voor alle ministeries. Wij stellen vast dat alle ministeries hun eigen inkoop, inclusief aanbestedingen, regelen.

⁴⁵ Artikel 47, vierde en vijfde lid van de CV.

BIJLAGE 1: NIET-NALEVING VAN ARTIKELEN UIT DE CV

Niet-naleving van de artikelen uit de Comptabiliteitslandsverordening				
Nr.	Artikel uit de CV	Omschrijving	2016	2015
1	20	De rekening van baten en lasten geeft op een getrouwe en stelselmatige wijze de aard en omvang van de baten en lasten weer, alsook het saldo		
2	22	Elke investering wordt in de toelichting op de kapitaaldienst toereikend toegelicht.		
3	23	De balans en de toelichting geven op getrouwe en stelselmatige wijze de financiële positie van het Land en de grootte en samenstelling in actief- en passiefposten aan het einde van het dienstjaar weer		
4	25	<ul style="list-style-type: none"> - Het deel van de langlopende schulden dat direct of binnen een jaar opeisbaar wordt, is verantwoord onder kortlopende schulden. - Onder de vlottende passiva worden de kortlopende schulden en de overlopende passiva afzonderlijk opgenomen. 	n.v.t.	
5	26	<p>Bij landsbestuit, houdende algemene maatregelen zijn bedragen vastgesteld, waar beneden geen activering van investeringen plaatsvindt.</p> <p>De bedragen zijn direct ten laste van de rekening baten en lasten van de gewone dienst</p>		
	27	<p>Bij het berekenen van de afschrijvingsbedragen wordt:</p> <ul style="list-style-type: none"> - voor zover het investeringen van NAF 100.000 of hoger betreft, ten laste van de rekening van baten en lasten van de gewone dienst, een tijdsevenredig bedrag tussen het moment van oplevering of levering enerzijds en de balansdatum anderzijds opgenomen; - op investeringen lager dan NAF 100.000 voor het eerst afgeschreven in het dienstjaar volgend op het jaar van oplevering of levering 		
7	28	Voorzieningen worden gevormd wegens de verplichtingen, verliezen, risico's en uitgaven.		
8	29, leden a en b	Overzichten en staten die aan de balans moeten worden toegevoegd met betrekking tot subsidies		
9	32	Het verslag over het dienstjaar 2016 is als een afzonderlijke nota onder de tot de jaarrekening behorende stukken opgenomen.		
10	52, tweede lid	De financiële gegevens voor het opstellen van de jaarrekening, zijn tijdig door alle ministers aangeleverd aan de Minister van Financiën.		
11	53, eerste lid	De jaarrekening is onmiddellijk na akkoord van de Ministerraad, aan ons en de SOAB gestuurd.		

BIJLAGE 2: ONVOLLEDIG INGEVULDE MODELSTATEN

Nr.	Omschrijving	Aanwezig?	Juist en volledig ingevuld?	2016	2015
1	Baten en lasten per hoofdstuk	Ja	Ja		
2	Kapitaaldienst per hoofdstuk	Ja	Ja		
3	Recapitulatie rekening van baten en lasten en kapitaaldienst, per hoofdstuk	Ja	Ja		
4	Kapitaaldienst op projectniveau	Ja	Informatie was op het moment van het opstellen van de jaarrekening niet beschikbaar en/of bekend.		
5	Overlopende projecten boven NAF 1 miljoen	Ja	Informatie was op het moment van het opstellen van de jaarrekening niet beschikbaar en/of bekend.		
6	Deelnemingen	Ja	Ja		
7	Uitgegeven (langlopende) geldleningen collectieve sector	Ja	Ja		
8	Opgenomen (langlopende) geldleningen collectieve sector	Ja	Ja		
9	Gewaarborgde geldleningen	Ja	nvt		
10	Overige garantieverplichtingen	Ja	nvt		
11	Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen	Ja	Ja		
12	In het dienstjaar en voorafgaande dienstjaren opgelegde aanslagen	Ja	Nee, geen informatie over reden.		
13	Personeelssterkte	Ja	Ja		
14	Subsidies op detailniveau	Ja	Gedeeltelijk. Geen informatie over overloop en daarom geen inzicht volgens CV art. 29 onderdeel a ⁴⁶		
15	Verloop van de aan het Land toegekende subsidies en bijdragen	Ja	Informatie was op het moment van het opstellen van de jaarrekening niet beschikbaar en/of bekend.		
16	Balans Collectieve Sector	Ja	Niet volledig wegens ontbreken jaarrekeningen ⁴⁷		
17	Rekening van baten en lasten Collectieve Sector	Ja	Niet volledig wegens ontbreken jaarrekeningen ⁴⁸		
18	Rekening van baten en lasten op functieniveau	Ja	Ja		

⁴⁶ Een overzicht van nog af te rekenen subsidies aan instellingen, bijdrage en andere inkomstenoverdrachten, per toekenningsjaar alsmede een overzicht van de in het dienstjaar afgerekende subsidies, bijdragen en andere inkomsten overdrachten.

⁴⁷ In 7 van de 14 entiteiten zijn geen gegevens ingevuld (2015: 7 van de 16)

⁴⁸ Over 2016 is van 7 van de 14 geen gegevens ingevuld (2015: 7 van de 16)

BIJLAGE 3: LIJST MET ERNSTIGE EN LANGDURIGE TEKORTKOMINGEN

Nr.	Tekortkoming	Omschrijving	Bron	Sinds
1	Lonen en Salarissen	Het proces rondom de personeelslasten is in opzet niet goed geregeld. Onzekerheid over de rechtmatige en doelmatige besteding van de financiële middelen.	PvA verbetering Financieel beheer ML AZ ML Finance	10 oktober 2010
2	Goederen en diensten w.o. aanbesteding	Het proces van aankoop tot betaling "procure-to-pay" is in opzet niet goed geregeld. Onzekerheid over de rechtmatige en doelmatige besteding van de financiële middelen.	PvA verbetering Financieel beheer ML Finance	10 oktober 2010
3	Belastingopbrengsten	Het proces van het opleggen en innen van belastingaanslagen is in opzet niet goed geregeld. Onzekerheid over de volledigheid van de opbrengsten.	Brief SOAB bij PvA verbetering Financieel beheer Rapporten AR en rapporten SOAB	10 oktober 2010
4	Overheid Ziektekosten Regeling (OZR)	Er zijn geen gecontroleerde afrekeningen voor de Overheid Ziektekosten Regeling door USZV vanaf 2012 tot en met 2014.	PvA verbetering Financieel beheer Jaarrekening 2016 C6.9	10 oktober 2010
5	Subsidies	Het proces van subsidieverstrekking, controle en afrekening is in opzet niet goed geregeld. Onzekerheid over de rechtmatige en doelmatige besteding.	PvA verbetering Financieel beheer ML AZ ML ECYSA	10 oktober 2010
6	Studiefinanciering	Er is geen inzicht in de juistheid en waardering van de verantwoorde studiefinancieringen.	PvA verbetering Financieel beheer Rapporten AR	10 oktober 2010
7	Economische vergunningen	Het proces van het verstrekken van economische vergunningen is in opzet niet goed geregeld. Onzekerheid over de rechtmatige verstrekking en de volledigheid van de opbrengsten.	PvA verbetering Financieel beheer ML TEATT	10 oktober 2010
8	Werkvergunningen	Het proces van het verstrekken van werkvergunningen is in opzet niet goed geregeld. Onzekerheid over de rechtmatige verstrekking en de volledigheid van de opbrengsten.	Brief SOAB bij PvA verbetering Financieel beheer	10 oktober 2010
9	Materiële Vaste Activa	Specificatie van de activa ontbreekt en van investeringen ontbreken de onderbouwingen zoals facturen, leverings- en aanbestedingsdocumentatie.	PvA verbetering Financieel beheer SOAB: Werkprogramma MVA	10 oktober 2010
10	Deelneming en Collectieve Sector entiteiten	De deelnemingen leveren hun jaarrekeningen niet in vóór opmaak van de jaarrekening van de overheid.	PvA verbetering Financieel beheer Jaarrekening Staat 16 en 17	10 oktober 2010
11	Crediteuren Overige kortlopende schulden	Er is geen aansluiting tussen de crediteurenadministratie en de grootboekadministratie en de balanspost is erg vervuld.	PvA verbetering Financieel beheer	10 oktober 2010
12	Debiteuren Overige vorderingen	Er is geen aansluiting tussen de debiteurenadministratie en de grootboekadministratie en de balanspost is erg vervuld.	PvA verbetering Financieel beheer	10 oktober 2010
13	Voorzieningen	Onzekerheid over de volledigheid van de verantwoorde voorzieningen.	Rapporten AR en bevindingen SOAB	10 oktober 2010

BIJLAGE 4: UITLEG SOORTEN CONTROLEVERKLARING

Het doel van de controleopdracht is dat de accountant met een hoge mate van zekerheid zegt dat de jaarrekening geen materiële afwijkingen bevat. De accountant geeft geen absolute zekerheid dat de jaarrekening goed is omdat hij bewust misleid kan worden door een organisatie, de gemaakte schattingen in de jaarrekening vaak subjectief zijn en omdat het economisch niet verantwoord is om alle individuele transacties te onderzoeken. Vandaar dat de accountant spreekt over een redelijke mate van zekerheid.⁴⁹

Hieronder zijn de vier soorten controleverklaringen van de accountant nader uitgewerkt⁵⁰:

1. Goedkeurende verklaring

De accountant is met een redelijke mate van zekerheid van oordeel dat de jaarrekening een getrouw beeld geeft van het vermogen per balansdatum en van het resultaat over het afgelopen jaar van de overheid. Tevens is hij van oordeel dat de baten, lasten en balansmutaties in de jaar rekening rechtmatig tot stand zijn gekomen. Dit betekent dat de fouten in de jaarrekening tezamen maximaal 1 procent bedragen en de onzekerheden in de controle tezamen maximaal 3 procent.

2. Verklaring met beperking

De accountant keurt de jaarrekening goed, met uitzondering van een onderdeel daarvan. Er is sprake van een getrouw beeld en rechtmatige totstandkoming, maar dit geldt niet voor een bepaald onderdeel van de jaarrekening. Dit kan een of meer balansposten, resultaatposten of toelichtingen betreffen. De accountant werkt dit uit in een aparte paragraaf ter onderbouwing van zijn oordeel: 'Naar ons oordeel geeft de jaarrekening uitgezonderd de mogelijke effecten van de aangelegenheid beschreven in de paragraaf "Onderbouwing van het oordeel met beperking" een getrouw beeld van'.

Bij deze verklaring zijn twee situaties mogelijk:

- Er is sprake van afwijkingen die van materieel belang zijn, maar niet van diepgaande invloed. Dit betekent dat de fouten in de jaarrekening tezamen tussen 1 en 3 procent liggen.
- De accountant kan niet voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen om een oordeel te geven. Hij weet echter zeker dat de mogelijke gevolgen van niet ontdekte afwijkingen van materieel belang kunnen zijn, maar niet van diepgaande invloed. Dit betekent dat de onzekerheden in de controle tussen de 3 en 10 procent liggen.

3. Verklaring van oordeelonthouding

De accountant kan de jaarrekening niet goed- of afkeuren. Hij kan niet voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen om een oordeel uit te spreken. Hij weet echter zeker dat de mogelijke gevolgen van de onzekerheden van materieel belang en van diepgaande invloed kunnen zijn, anders had hij een verklaring met beperking afgegeven. Dit betekent dat de onzekerheden in de controle 10 procent of meer bedragen. Ook hier kan dit betrekking hebben op een of meer balansposten, resultaatposten of toelichtingen. De accountant werkt dit uit in een aparte paragraaf ter onderbouwing van het oordeel. De accountant moet in deze paragraaf alle zaken melden die leiden tot de oordeelonthouding. Alles wat de accountant hier niet heeft vermeld wordt daarmee impliciet door hem goedgekeurd.

4. Afkeurende verklaring

De accountant keurt de jaarrekening als geheel af, deze voldoet niet aan de gestelde eisen. Hij weet zeker dat de geconstateerde afwijkingen van materieel belang en van diepgaande invloed op de jaarrekening zijn, anders had hij een verklaring met beperking afgegeven. Dit betekent dat de fouten in de jaarrekening 3 procent of meer bedragen. Ook hier kan dit betrekking hebben op een of meer balansposten, resultaatposten of toelichtingen. De accountant werkt dit uit in een aparte paragraaf in de verklaring ter onderbouwing van het oordeel. De accountant moet in deze paragraaf alle zaken melden die leiden tot de afkeuring. Alles wat de accountant hier niet heeft vermeld wordt daarmee impliciet door hem goedgekeurd.

⁴⁹ Bron: *De accountant Verklaart!*, NBA Brochure.

⁵⁰ Bron: *Controleverklaringen verklaard, De strekking van de controleverklaring bij decentrale overheden*, Juni 2016, NBA Brochure.

BIJLAGE 5: RECAPITULATIE BEVINDINGEN INZAKE DE AANBESTEDINGEN

Ministerie	Totaal aantal aanbestedingen volgens het ministerie	Totaal aantal aanbestedingen zonder documentatie	Aantal door de Rekenkamer gecontroleerde aanbestedingen	Aantal openbare aanbestedingen	Bedrag van de openbare aanbestedingen	Aantal onderhandse aanbestedingen	Bedrag van de onderhandse aanbestedingen	Aantal voordrachten van de Minister van Financiën	Aantal landsbesluiten ex artikel 47, vierde lid, CV
JUS	4	0	4	1	272.160	3	7.788.366	3	3
AZ	5	2	3	0	0	3	1.170.904	2	3
OCJS	7	7	0	0	0	0	0	0	0
TEZVT	15	3	12	0	0	12	3.158.317	6	12
VSA	0	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt
Fin	0	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt
VROMI	12	5	7	7	50.196.668	0	0	nvt	nvt
Totaal	43	17	26	8	Niet bekend	18	Niet bekend	11	18

Landsverordening, van de
tot vaststelling van de jaarrekening van Sint Maarten voor het dienstjaar
2016 (Landsverordening vaststelling jaarrekening 2016)

MEMORIE VAN TOELICHTING

Algemeen deel

De jaarrekening 2016 van Sint Maarten omvat de periode van 1 januari 2016 tot en met 31 december 2016. Dit is de zesde jaarrekening van het Land Sint Maarten.

De jaarrekening is door de Stichting Overheidsaccountantsbureau, de accountant van het Land, en de Algemene Rekenkamer uitgebreid becommentarieerd. De conclusies en bevindingen worden door alle ministeries opgepakt en de tekortkomingen in de organisatie van interne controle maatregelen zullen projectmatig worden aangepakt zodat binnen een redelijke termijn de jaarrekeningen kunnen worden voorzien van een goedkeurende verklaring.

Aan de vormgeving en wettelijk voorgeschreven specificaties zal reeds in de jaarrekening 2017 aandacht worden geschonken. Over de periode 1 januari 2016 tot en met 31 december 2016 bedraagt het nadelig saldo NAf 8,4 miljoen. Het is de verwachting dat dit in toekomstige jaren volledig wordt gecompenseerd. Voor de jaren 2017, 2018 en 2019 heeft de Rijksministerraad Sint Maarten toestemming gegeven om tijdelijke tekorten te realiseren, op basis van artikel 25 van de Rijkswet financieel toezicht Curacao en Sint Maarten. Het ligt derhalve in de rede dat tekorten pas kunnen worden gecompenseerd vanaf 2021 en verder.

Verbeteringen ten aanzien van de jaarrekening

Zoals bekend is Sint Maarten op 10 oktober 2010 een land geworden binnen het Koninkrijk der Nederlanden. Deze overgang is niet vlekkeloos verlopen en dat heeft ook zijn effect gehad op de Jaarrekening 2016. Het financieel beheer is structureel niet op orde en dat wordt pijnlijk duidelijk bij het opstellen van de jaarrekeningen en de controle en bevindingen van de SOAB en Algemene Rekenkamer.

Aanzienlijke investeringen in de verbetering van het financieel beheer zijn nodig om deze vicieuze cirkel te doorbreken.

Wettelijke termijnen

De wettelijke termijnen aangaande de jaarrekening en indiening hiervan zijn terug te vinden in Hoofdstuk 4, paragraaf 4, van de Comptabiliteitslandsverordening.

Sint Maarten heeft de wettelijke termijnen voor het opmaken en indienen van de jaarrekening 2016 niet kunnen waarmaken. Een aantal belangrijke knelpunten hebben hierbij een rol gespeeld:

1. Het ministerie van Financiën heeft onvoldoende, zowel kwantitatief als kwalitatief, personeel. Zo zijn de posities van Hoofd Comptabiliteit en die van de Concern Controller vacant;
2. De diverse trajecten en plannen ter verbetering van het financieel beheer zijn niet in uitvoering genomen, mede door gebrek aan middelen ter financiering van die plannen;
3. Sint Maarten kent sinds 2010 diverse bestuurswisselingen waardoor er weinig tot geen continuïteit is geweest binnen het kabinet van de minister van Financiën.

Om er voor te zorgen dat de jaarrekening voortaan tijdig wordt vastgesteld zijn de volgende maatregelen genomen:

1. Externe assistentie is ingehuurd om het tekort in de personele bezetting te compenseren.

2. De plannen ter verbetering van het financieel beheer worden zo snel als mogelijk uitgevoerd. Momenteel wordt (gedeeltelijke) financiering via het Sint Maarten Trust Fund onderzocht.

Met deze structurele stappen zal een tijdig opgestelde jaarrekening, een belangrijke informatiebron, voortaan voor alle actoren in het begrotingsproces op tijd beschikbaar zijn.

Inhoud jaarrekening

Een jaarrekening dient niet alleen tijdig te worden ingediend, maar inhoudelijk een correcte weerslag te geven van het gevoerde beleid. Ook de inhoud van de jaarrekening 2016 heeft een moeilijke proces doorlopen.

Naast de maatregelen om te komen tot een tijdige jaarrekening zijn er ook maatregelen genomen om de inhoud van de jaarrekening te verbeteren. In het werkprogramma wordt aandacht besteed aan het opschonen van balansposten waardoor de historische gegevens accuraat worden.

Verder zijn de voorwaarden uit de comptabiliteitslandsverordening waaraan de jaarrekening moet voldoen als uitgangspunten opgenomen in de werkzaamheden.

Bezwaren van de Algemene Rekenkamer

Een van de wettelijke taken van de Algemene Rekenkamer betreft op grond van artikel 23, eerste lid, van de Landsverordening Algemene Rekenkamer, het doen van onderzoek naar het gevoerde financiële beheer van de ministers en de jaarlijkse verantwoording daarover. Ter uitvoering van deze taak heeft de Algemene Rekenkamer een controle uitgevoerd op de jaarrekening 2016.

In diens conceptverslag heeft de Algemene Rekenkamer een aantal aanbevelingen gedaan, waarop de Minister van Financiën heeft gereageerd. De reactie van de Minister van Financiën is opgenomen in het finale rapport van de Algemene Rekenkamer.

Het finale rapport van de Algemene Rekenkamer is kritisch ten aanzien van de jaarrekening 2016. Bij de jaarrekening worden, terecht, opmerkingen geplaatst over het financiële beheer van de overheid zoals dat heeft plaatsgevonden.

De Algemene Rekenkamer heeft ook zeer concrete aanbevelingen gedaan om het financiële beheer te verbeteren. Deze aanbevelingen zijn onverkort overgenomen door de Minister van Financiën in zijn reactie op het conceptrapport.

Wat uit het finale rapport van de Algemene Rekenkamer echter niet blijkt is een formeel bezwaar tegen de jaarrekening zoals deze ter toetsing is voorgelegd. Indien de Algemene Rekenkamer dit bezwaar kenbaar had willen maken, dan was een procedure conform artikel 28 en 29 Landsverordening Algemene Rekenkamer noodzakelijk geweest.

Zonder dit formele bezwaar van de Algemene Rekenkamer kan de jaarrekening 2016 conform procedure, bij landsverordening worden vastgesteld.

Artikelsgewijs deel

Artikel 1

Met dit artikel wordt de jaarrekening 2016, welke als bijlage bij het ontwerp van landsverordening is gevoegd, vastgesteld.

Artikelen 2, 3 en 4

Deze artikelen behoeven geen toelichting.


De Minister van Financiën


De Minister van Algemene Zaken



Council of Advice
Raad van Advies

Strengthening Our Democracy

Aan Zijne Excellentie de Gouverneur van Sint Maarten
Drs. E.B. Holiday
Falcon Drive # 3
Harbour View
Sint Maarten

RvA no. SM/05-20-LV

Onderwerp: Ontwerp van Landsverordening tot vaststelling van de jaarrekening van Sint Maarten voor het dienstjaar 2016 (Landsverordening vaststelling jaarrekening 2016) (uw volgnummer: LV-20/0006).

Advies: Met verwijzing naar uw adviesverzoek d.d. 19 oktober 2020 om het oordeel van de Raad van Advies inzake bovengenoemd onderwerp en behandeling en vaststelling hiervan in de vergadering van de Raad d.d. 3 november 2020, bericht de Raad u als volgt.

De ontwerp-landsverordening tot vaststelling van de jaarrekening van Sint Maarten voor het dienstjaar 2016 strekt ertoe uitvoering te geven aan artikel 100, vierde lid, van de Staatsregeling en de artikelen 52 tot en met 55 van de Comptabiliteitslandsverordening door de jaarrekening van het Land over het dienstjaar 2016 bij landsverordening vast te stellen teneinde de ministers te ontlasten ten aanzien van het door hen gevoerde financieel beleid en beheer.

Bestudering van het onderhavige ontwerp en de bijbehorende memorie van toelichting geeft de Raad aanleiding tot het maken van de navolgende opmerkingen.

Algemeen

Op grond van artikel 54, eerste lid, van de Comptabiliteitslandsverordening (hierna: CLV) wordt de jaarrekening van het Land bij landsverordening vastgesteld. Op grond van artikel 69 Staatsregeling jo. artikel 13 Landsverordening Raad van Advies is het ontwerp onderhevig aan toetsing door de Raad.

In voorgaande jaren heeft de Raad de landsverordeningen tot vaststelling van de jaarrekeningen van het Land kritisch beoordeeld;¹ in het bijzonder omdat er sprake is van een stelselmatige overschrijding van de geldende wettelijke termijnen voor het indienen van het dossier bij de Staten² en tevens omdat er sprake is van het stelselmatig niet naleven van de kwaliteitsnormen die voortvloeien uit de CLV en die terug te vinden zijn in de controlerapporten van

¹ Zie RvA no. SM/13-13-LV (dienstjaar 2011); RvA no. SM/03-15-LV (dienstjaar 2012); RvA no. SM/18-17-LV (dienstjaar 2013); RvA no. SM/19-17-LV (dienstjaar 2014) en RvA no. SM/14-18-LV (dienstjaar 2015).

² Zie hoofdstuk 4, paragraaf 4, van de Comptabiliteitslandsverordening.



de Stichting Overheidsaccounts bureau en de Algemene Rekenkamer.³ Geconstateerd moet worden dat deze trend, welke sterk afbreuk doet aan het budgetrecht van de Staten (cyclisch karakter), vooralsnog niet is doorbroken.

De jaarrekening dient een getrouw beeld te geven van de financiële positie van het Land inclusief de baten en lasten van de collectieve sector. Voor de Staten vormt dit een onmisbare bron van informatie om tot het vaststellen van verantwoorde begrotingen over te kunnen gaan. Zolang naleving van de CLV uitblijft, verwordt het proces voor de dechargeverlening aan de ministers voor het gevoerde beleid en beheer tot een farce. Dit komt omdat het de facto wordt teruggedrongen tot een administratieve formaliteit. Immers, het aanbieden van een onregelmatige jaarrekening leidt in de huidige praktijk onverminderd tot dechargeverlening. Hier zal verandering in moeten komen. Gelet op het feit dat ook de jaarrekeningen betreffende de dienstjaren 2017, 2018 en 2019 nog niet zijn aangeboden, zijn de verwachtingen dat dat moment nadert, ondanks bijvoorbeeld het aangekondigde 'Actieplan verbetering financieel beheer', allesbehalve hooggespannen. Dat neemt niet weg dat de memorie van toelichting bij het onderhavige ontwerp op kort en bondige wijze de knelpunten en voornemens tot verbetering schetst wat een nadere beschouwing door de Raad, onder verwijzing naar zijn eerdere adviezen, in dit geval overbodig maakt.

Wetstechnische toets

In de bijlage zijn de opmerkingen van redactionele en wetstechnische aard vermeld. Deze opmerkingen worden geacht integraal deel uit te maken van het onderhavige advies.

Conclusie

Concluderend geeft de Raad de regering in overweging de ontwerp-landsverordening naar de Staten te zenden nadat aan de opmerkingen van de Raad aandacht zal zijn geschonken.

Aldus vastgesteld in de vergadering van de Raad van 3 november 2020.

De Secretaris

De plaatsvervangend Vice-voorzitter


Dhr. mr. A.G. Baly




Mevr. M. Hazel, MA

³ SOAB, 'Controleverklaring van de onafhankelijke accountant', 24 oktober 2018 en Algemene Rekenkamer, 'Rechtmatigheidsonderzoek. Jaarrekening 2016 van Sint Maarten', 31 december 2018.



BIJLAGE bij het advies d.d. 3 november 2020, RvA no. SM/05-20-LV

Opmerkingen van redactionele en wetstechnische aard

Het ontwerp bevat een aantal redactionele en wetstechnische onvolkomenheden. De Raad geeft de volgende niet-limitatieve voorbeelden.

Bijlagen

- a. Ter bevordering van de leesbaarheid van de onderhavige stukken wordt aanbevolen om de bijlagen nogmaals aan een taaiconrole te onderwerpen om ervoor te zorgen dat de veelvoorkomende taalfouten (waaronder typefouten en het gebruik van de verkeerde lidwoorden) worden gecorrigeerd. Ook is sprake van het wegvallen van tekst in de tabellen.
- b. Geadviseerd wordt om elke bijlage van een duidelijke koptekst te voorzien zodat zij eenvoudig te herleiden zijn naar de verwijzingen in het ontwerp. Zie Aanwijzing 82 van de Aanwijzingen voor de regelgeving van Sint Maarten.
- c. Met betrekking tot de verslagen van de SOAB en de Algemene Rekenkamer geldt voorts strikt genomen dat deze bijlagen als bijlagen bij de toelichting op de Landsverordening dienen te worden gevoegd en niet als bijlagen bij de Landsverordening zelf. De Landsverordening strekt immers slechts tot vaststelling van de jaarrekening. Zie Aanwijzing 81 van de Aanwijzingen voor de regelgeving van Sint Maarten.



MINISTER OF FINANCE - SINT MAARTEN
MINISTER VAN FINANCIËN - SINT MAARTEN

Staten van Sint Maarten
Zittingsjaar 2020-2021-144
No. 4b

Aan: Aan de Gouverneur
Falcon Drive 3
Harbour View
Alhier

T.a.v.

Datum: JAN 14 2021
Ons kenmerk: DIV 2933/18 C
Onderwerp: Nader rapport inzake het ontwerp van landsverordening,
tot vaststelling van de jaarrekening van Sint Maarten
voor het dienstjaar 2016
Bijlagen: Ontwerp van landsverordening met de bijbehorende
memorie van toelichting

Postadres:

Government of Sint Maarten
Ministry of Finance

Government Administration
Building

Post Office Box 943
Phillipsburg
Sint Maarten

Bezoekadres:

Soualuga Road #1
Pond Island, Great Bay,
Sint Maarten.

Het is mij een eer u hierbij, namens de ministerraad, het nader rapport aan te bieden ter reactie op het advies van de Raad van Advies (hierna: de Raad) [RvA no. SM/05-20-LV]. Dit advies is vastgesteld in de vergadering van de Raad van 3 november 2020 en betreft het ontwerp van landsverordening, tot vaststelling van de jaarrekening van Sint Maarten voor het dienstjaar 2016 (Landsverordening vaststelling jaarrekening 2016).

De Raad geeft ten aanzien van het ontwerp van landsverordening in overweging het ontwerp naar de Staten te zenden nadat aan de opmerkingen van de Raad aandacht is besteed.

De Raad heeft twee observaties gemaakt ten aanzien van:

1. de jaarrekening inclusief controlerapporten worden stelselmatig in strijd met de Comptabiliteitslandsverordening (hierna: CLV) te laat ingediend bij de Staten.
2. de kwaliteit van de jaarrekening voldoet stelselmatig niet aan de door de CLV en de Landsverordening Algemene Rekenkamer gestelde wettelijke normen.
3. de memorie van toelichting geeft op korte en bondige wijze de knelpunten weergeeft en de voornemens tot verbetering schetst waardoor de raad een nadere beschouwing door de raad, onder verwijzing naar eerdere adviezen, overbodig acht.
4. opmerkingen van redactionele en wetstechnische aard.

Hieronder worden puntsgewijs de opmerkingen van de Raad van een reactie voorzien.

Ad 1. Het ministerie van Financiën kampt reeds geruime tijd met kwalitatieve en kwantitatieve ondercapaciteit bij de sectie die belast is met de samenstelling van de jaarrekeningen. Dit heeft in het verleden in toenemende mate gezorgd voor vertraagde

Datum 10 mei 2019
Ons kenmerk DIV#3069

C
2933/18

oplevering van de producties en het ontbrak de organisatie aan het vermogen om de achterstanden af te bouwen. Die achterstanden betroffen de dienstjaren 2012 tot en met 2019 welke alle in meer of mindere mate aandacht behoeften.

Begin 2020 ingezet op het versterken van de betreffende "Sectie Jaarrekening" van de dienst Comptabiliteit door middel van externe inhuur van adequate kennis en capaciteit. Tegelijkertijd is een ambitieus plan uitgerold om de opgelopen achterstanden in één jaar in te lopen. Door Covid is die ambitie niet volledig gerealiseerd maar wel zijn alle Jaarrekeningen tot en met 2019 nu samengesteld. De jaren tot en met 2015 zijn reeds door uw Staten afgewikkeld; jaarrekening 2016 wordt hiermee aangeboden en ook de jaarrekeningen over 2017 en 2018 staan gepland om nog dit jaar aan de Staten te worden voorgelegd. De jaarrekening 2019 volgt kort daarop in het eerste kwartaal 2021 en wordt meteen doorgestart met het werk aan 2020. In 2021 zijn we dus bij met de jaarrekeningen en moet het dan bestaande tempo worden vastgehouden.

Ad 2. Niet allen de oplevertermijnen stonden onder druk, ook de inhoudelijke kwaliteit van de jaarrekeningen schoot tekort. Deze tekortkomingen betroffen slechts enkele balansrekeningen die een hardnekkige vervuiling kenden en die nu met de inhaalslag goeddeels zijn weggenomen. Het ging vooral om de stand en definitie van vorderingen en schulden maar ook de waarderingen van investeringen kenden een te grote onzekerheid. Deze jaarrekening is de laatste jaarrekening die zonder externe ondersteuning is samengesteld en kent daarom nog de bekende tekortkomingen. De gekozen richting van versterking met externe deskundigheid bewijst daarom vooral haar nut met de jaarrekeningen van 2017 en volgenden.

Ad 3. De regering heeft eerder advies van de Raad opgevolgd en heeft de memorie van toelichting aangevuld tot een niveau waarop de Raad nadere beschouwingen onnodig acht. Hiermee is een belangrijk punt bereikt nu er overeenstemming bestaat over de aard en ernst van de tekortkomingen en de aandacht nu vooral naar de kwaliteitsverbetering kan gaan.

Ad 4. De opmerkingen van redactionele en wetstechnische aard van de Raad zijn integraal overgenomen.


De Minister van Financiën


De Minister van Algemene Zaken

Staten van Sint Maarten
Zittingsjaar 2020-2021-144
No. 4c

Landsverordening, van de
tot vaststelling van de jaarrekening van Sint Maarten
voor het dienstjaar 2016 (Landsverordening
vaststelling jaarrekening 2016)

ONTWERP



IN NAAM VAN DE KONING!

De Gouverneur van Sint Maarten,

In overweging genomen hebbende:

dat het noodzakelijk is ter uitvoering van artikel 100, vierde lid, van de Staatsregeling, en conform de strekking van artikel 52 tot en met artikel 55 van de Comptabiliteitslandsverordening, de jaarrekening van het Land over het dienstjaar 2016 bij landsverordening vast te stellen teneinde de ministers te ontlasten ten aanzien van het door hen gevoerde financieel beleid en beheer;

Heeft, de Raad van Advies gehoord, met gemeen overleg der Staten, vastgesteld de onderstaande landsverordening:

Artikel 1

De jaarrekening voor het dienstjaar 2016, welke de periode beslaat van 1 januari 2016 tot en met 31 december 2016, wordt vastgesteld overeenkomstig bijlage 1 bij deze landsverordening.

Artikel 2

Ter kennisname van de Staten zijn, conform artikel 54, tweede lid, onderdelen a en b, van de Comptabiliteitslandsverordening, bij deze landsverordening gevoegd:

- a. de accountantsverklaring en het daarbij behorende verslag van de accountant van het Land van 10 december 2018 als bijlage 2; en,
- b. het verslag van de Algemene Rekenkamer: 'Financial statements of Sint Maarten 2016', als bijlage 3.

Artikel 3

Deze landsverordening wordt aangehaald als: Landsverordening vaststelling jaarrekening 2016.

Artikel 4

1. Deze landsverordening treedt, zodra deze in het Afkondigingsblad is geplaatst, in werking met ingang van de eerste dag van de zevende week na de datum van bekrachtiging.
2. In afwijking van het eerste lid, treedt deze landsverordening:
 - a. in werking met ingang van de eerste dag van de derde week na de beslissing van het Constitutioneel Hof indien de Ombudsman een zaak aanhangig heeft gemaakt als bedoeld in artikel 127, derde lid, van de Staatsregeling; of,
 - b. niet in werking indien het Constitutioneel Hof oordeelt dat deze landsverordening niet verenigbaar is met de Staatsregeling.

Deze landsverordening wordt met de memorie van toelichting in het Afkondigingsblad geplaatst.

Gegeven te Philipsburg,
De Gouverneur van Sint Maarten

De Minister van Financiën
d.d.

De Minister van Algemene Zaken
d.d.



14 JAN 2021

**ONTWERP ZOALS
INGEDIEND BIJ
DE RAAD VAN ADVIES**

Landsverordening, van de
tot vaststelling van de jaarrekening van Sint Maarten voor het dienstjaar
2016 (Landsverordening vaststelling jaarrekening 2016)

MEMORIE VAN TOELICHTING

Algemeen deel

De jaarrekening 2016 van Sint Maarten omvat de periode van 1 januari 2016 tot en met 31 december 2016. Dit is de zesde jaarrekening van het Land Sint Maarten.

De jaarrekening is door de Stichting Overheidsaccountantsbureau, de accountant van het Land, en de Algemene Rekenkamer uitgebreid becommentarieerd. De conclusies en bevindingen worden door alle ministeries opgepakt en de tekortkomingen in de organisatie van interne controle maatregelen zullen projectmatig worden aangepakt zodat binnen een redelijke termijn de jaarrekeningen kunnen worden voorzien van een goedkeurende verklaring.

Aan de vormgeving en wettelijk voorgeschreven specificaties zal reeds in de jaarrekening 2017 aandacht worden geschonken. Over de periode 1 januari 2016 tot en met 31 december 2016 bedraagt het nadelig saldo NAf 8,4 miljoen. Het is de verwachting dat dit in toekomstige jaren volledig wordt gecompenseerd. Voor de jaren 2017, 2018 en 2019 heeft de Rijksministerraad Sint Maarten toestemming gegeven om tijdelijke tekorten te realiseren, op basis van artikel 25 van de Rijkswet financieel toezicht Curacao en Sint Maarten. Het ligt derhalve in de rede dat tekorten pas kunnen worden gecompenseerd vanaf 2021 en verder.

Verbeteringen ten aanzien van de jaarrekening

Zoals bekend is Sint Maarten op 10 oktober 2010 een land geworden binnen het Koninkrijk der Nederlanden. Deze overgang is niet vlekkeloos verlopen en dat heeft ook zijn effect gehad op de Jaarrekening 2016. Het financieel beheer is structureel niet op orde en dat wordt pijnlijk duidelijk bij het opstellen van de jaarrekeningen en de controle en bevindingen van de SOAB en Algemene Rekenkamer.

Aanzienlijke investeringen in de verbetering van het financieel beheer zijn nodig om deze vicieuze cirkel te doorbreken.

Wettelijke termijnen

De wettelijke termijnen aangaande de jaarrekening en indiening hiervan zijn terug te vinden in Hoofdstuk 4, paragraaf 4, van de Comptabiliteitslandsverordening.

Sint Maarten heeft de wettelijke termijnen voor het opmaken en indienen van de jaarrekening 2016 niet kunnen waarmaken. Een aantal belangrijke knelpunten hebben hierbij een rol gespeeld:

1. Het ministerie van Financiën heeft onvoldoende, zowel kwantitatief als kwalitatief, personeel. Zo zijn de posities van Hoofd Comptabiliteit en die van de Concern Controller vacant;
2. De diverse trajecten en plannen ter verbetering van het financieel beheer zijn niet in uitvoering genomen, mede door gebrek aan middelen ter financiering van die plannen;
3. Sint Maarten kent sinds 2010 diverse bestuurswisselingen waardoor er weinig tot geen continuïteit is geweest binnen het kabinet van de minister van Financiën.

Om er voor te zorgen dat de jaarrekening voortaan tijdig wordt vastgesteld zijn de volgende maatregelen genomen:

1. Externe assistentie is ingehuurd om het tekort in de personele bezetting te compenseren.
2. De plannen ter verbetering van het financieel beheer worden zo snel als mogelijk uitgevoerd. Momenteel wordt (gedeeltelijke) financiering via het Sint Maarten Trust Fund onderzocht.

Met deze structurele stappen zal een tijdig opgestelde jaarrekening, een belangrijke informatiebron, voortaan voor alle actoren in het begrotingsproces op tijd beschikbaar zijn.

Inhoud jaarrekening

Een jaarrekening dient niet alleen tijdig te worden ingediend, maar inhoudelijk een correcte weerslag te geven van het gevoerde beleid. Ook de inhoud van de jaarrekening 2016 heeft een moeilijk proces doorlopen.

Naast de maatregelen om te komen tot een tijdige jaarrekening zijn er ook maatregelen genomen om de inhoud van de jaarrekening te verbeteren. In het werkprogramma wordt aandacht besteed aan het opschonen van balansposten waardoor de historische gegevens accuraat worden.

Verder zijn de voorwaarden uit de comptabiliteitslandsverordening waaraan de jaarrekening moet voldoen als uitgangspunten opgenomen in de werkzaamheden.

Bezwaren van de Algemene Rekenkamer

Een van de wettelijke taken van de Algemene Rekenkamer betreft op grond van artikel 23, eerste lid, van de Landsverordening Algemene Rekenkamer, het doen van onderzoek naar het gevoerde financiële beheer van de ministers en de jaarlijkse verantwoording daarover. Ter uitvoering van deze taak heeft de Algemene Rekenkamer een controle uitgevoerd op de jaarrekening 2016.

In diens conceptverslag heeft de Algemene Rekenkamer een aantal aanbevelingen gedaan, waarop de Minister van Financiën heeft gereageerd. De reactie van de Minister van Financiën is opgenomen in het finale rapport van de Algemene Rekenkamer.

Het finale rapport van de Algemene Rekenkamer is kritisch ten aanzien van de jaarrekening 2016. Bij de jaarrekening worden, terecht, opmerkingen geplaatst over het financiële beheer van de overheid zoals dat heeft plaatsgevonden.

De Algemene Rekenkamer heeft ook zeer concrete aanbevelingen gedaan om het financiële beheer te verbeteren. Deze aanbevelingen zijn onverkort overgenomen door de Minister van Financiën in zijn reactie op het conceptrapport.

Wat uit het finale rapport van de Algemene Rekenkamer echter niet blijkt is een formeel bezwaar tegen de jaarrekening zoals deze ter toetsing is voorgelegd. Indien de Algemene Rekenkamer dit bezwaar kenbaar had willen maken, dan was een procedure conform artikel 28 en 29 Landsverordening Algemene Rekenkamer noodzakelijk geweest.

Zonder dit formele bezwaar van de Algemene Rekenkamer kan de jaarrekening 2016 conform procedure, bij landsverordening worden vastgesteld.

Artikelsgewijs deel

Artikel 1

Met dit artikel wordt de jaarrekening 2016, welke als bijlage bij het ontwerp van landsverordening is gevoegd, vastgesteld.

Artikelen 2, 3 en 4

Deze artikelen behoeven geen toelichting.


De Minister van Financiën


De Minister van Algemene Zaken